

វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ

NATIONAL INSTITUTE OF EDUCATION

មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវគរុកោសល្យជំនាន់ថ្មី

NEW GENERATION PEDAGOGICAL RESEARCH CENTER

ទស្សនៈរបស់គ្រូបង្រៀននិងសិស្សទៅលើការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ
បង្រៀនតាមបែបនិរន្តរ៍ លើមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យានៅកម្រិតមធ្យមសិក្សា
ទុតិយភូមិ នៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មី នៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ

Perceptions of Teachers and Students on Implementing
Inquiry-Based Learning of Chemistry Subject at Upper
Secondary Level in New Generation School of Preah Sisowath
High School

សារណាខ្លី

សម្រាប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់អប់រំ ឯកទេសប្រឹក្សាគរុកោសល្យ

ឈីន លីន

ឆ្នាំ ២០២២

វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ

NATIONAL INSTITUTE OF EDUCATION

មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវគំរូកោសល្យជំនាន់ថ្មី

NEW GENERATION PEDAGOGICAL RESEARCH CENTER

ទស្សនៈរបស់គ្រូបង្រៀននិងសិស្សទៅលើការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ
បង្រៀនតាមបែបបរិរក លើមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យានៅកម្រិតមធ្យមសិក្សា
ទុតិយភូមិ នៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មី នៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ

Perceptions of Teachers and Students on Implementing Inquiry-
Based Learning of Chemistry Subject at Upper Secondary Level
in New Generation School of Preah Sisowath High School

បេក្ខជន ៖ ឈីន លីន

គ្រូបណ្ឌិត ៖ បាញ ហនម៉ាត

គណៈកម្មការការពារសារណា៖ ១. បណ្ឌិតសភាចារ្យ ច័ន្ទ រ័ត្ន

២. បណ្ឌិត ស៊ីន សុម៉ាត

៣. បណ្ឌិត អាន រៀបាច

មូលដ្ឋានសង្ខេប

ការស្រាវជ្រាវនេះត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណងស្វែងយល់ អំពីទស្សនៈគ្រូបង្រៀនគឺមីវិទ្យានិងសិស្សចំពោះដំណើរការនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក ព្រមទាំងស្វែងយល់អំពីគុណសម្បត្តិ និងបញ្ហាប្រឈមនានាដែលគ្រូបង្រៀននិងសិស្សជួបប្រទះនៅពេលអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀននេះ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការស្រាវជ្រាវត្រូវបានធ្វើឡើងតាមវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវបែបគុណវិស័យ ដោយធ្វើកិច្ចសម្ភាសន៍បែប Semi-structured ជាមួយអ្នកចូលរួមជាគ្រូបង្រៀនចំនួនបីនាក់ និងសិស្សចំនួនបួននាក់ ហើយអ្នកចូលរួមទាំងអស់ត្រូវបានជ្រើសរើសដោយប្រើវិធីសាស្ត្រ Purposive Sampling ។ កិច្ចសម្ភាសន៍ដែលបានចែកទុកត្រូវបានបម្លែងទៅជាអត្ថបទសរសេរ (Transcript) ហើយអ្នកស្រាវជ្រាវធ្វើការវិភាគ និងចាប់នូវខ្លឹមសារគន្លឹះពីអត្ថបទដោយប្រើ Colour Coding Technique ។ លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញអំពីដំណើរការនៃការបង្រៀនតាមបែបវិវេកដែលគ្រូបង្រៀនគឺមីវិទ្យានៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ នៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិបានអនុវត្តន៍កន្លងមកមាន ប្រាំដំណាច់ដោយចាប់ពីការបង្ហាញបាតុភូតដើម្បីបង្កើតសំណួរគន្លឹះ ការបង្កើតសម្មតិកម្ម ការតេស្តសម្មតិកម្ម ការប្រមូលលទ្ធផល និងការទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋាន។ ជាងនេះទៀត គ្រូបង្រៀននិងសិស្សយល់ឃើញជាវិជ្ជមានចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក ដោយវិធីសាស្ត្រនេះបានផ្តល់គុណសម្បត្តិដល់សិស្ស និងគ្រូបង្រៀនជាច្រើនអនេក។ យ៉ាងណាមិញ គ្រូបង្រៀន និងសិស្សក៏បានជួបបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនក្នុងពេលអនុវត្តន៍ផងដែរ ស្របគ្នានេះពួកគាត់ក៏បានផ្តល់ដំណោះស្រាយល្អៗមួយចំនួន ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាប្រឈមខាងលើទៀតផង។ បើទោះបីជា គ្រូបង្រៀននិងសិស្សជួបនូវបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនក្នុងការរៀនតាមបែបវិវេកយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ពួកគាត់មានឆន្ទៈ ការពេញចិត្ត និងការលើកទឹកចិត្តពីភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីបន្តការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀននេះ។

ពាក្យគន្លឹះ៖ វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក និងមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ

Abstract

This research was conducted to explore the perspectives of teachers and students on the application of Inquiry-Based Learning, the advantages and challenges that teachers and students face when applying this method. In addition, this research was conducted according to the qualitative research method by conducting a semi-structured interview with three teachers and four students who were selected using the purposive sampling method. Recorded interviews were converted into transcription and the researcher captured the main themes by using colour coding. The results of this research show that the process of Inquiry-Based Learning that high school chemistry teachers at the New Generation School of Preah Sisowath High School have implemented in the five steps, start from demonstration to conduct key questions, then develop the hypothesis, investigation, data collection, and the last is drawing the conclusion. More than this, the teachers and students' perceptions toward Inquiry-Based Learning are positive, which provides students with a lot of benefits. Besides many advantages of Inquiry-Based Learning, teachers and students faced some challenges, but they have some good solutions to solve those challenges as well. Although they face some challenges in implementing Inquiry-Based Learning, they are still very satisfied with their will and encouragement from the stakeholders.

Key Terms: Inquiry-Based Learning and Upper Secondary Level

វិចាររបស់គ្រូណែនាំ

ឈ្មោះកម្មវិធី៖ ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់អប់រំ ឯកទេសប្រឹក្សាគរុកោសល្យ

ឈ្មោះបេក្ខជន៖ ឈីន លីន

ចំណងជើងសារណា៖ **ទស្សនៈរបស់គ្រូបង្រៀននិងសិស្សទៅលើការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀន តាមបែបវិ**

រកលើមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យានៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ នៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃ

វិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ

សូមបញ្ជាក់ថាកិច្ចការស្រាវជ្រាវខាងលើសម្រាប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់អប់រំ ឯកទេសប្រឹក្សា
គរុកោសល្យគឺត្រូវបានធ្វើដោយបេក្ខជនខាងលើពិតប្រាកដមែន ដោយស្ថិតនៅក្រោមការណែនាំរបស់ខ្ញុំ។
ខ្ញុំបានណែនាំលើចំណុចមួយចំនួនដូចជាការមើលទៅលើបញ្ហាសម្រាប់ស្រាវជ្រាវ ការរំលឹកឯកសារពាក់ព័ន្ធ
វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ ការវិភាគទិន្នន័យ និងការពិភាក្សានៅក្នុងសារណាខ្លីនេះ។

ឈ្មោះគ្រូដឹកនាំ៖ បាញ ហនម៉ាន់

ហត្ថលេខា៖ .....

កាលបរិច្ឆេទ៖ .....

វិចាររបស់អ្នកស្រាវជ្រាវ

សូមបញ្ជាក់ថា ខ្ញុំជាអ្នកស្រាវជ្រាវ « ឈឺន ឈឺន » បានធ្វើការស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទ « ទស្សនៈ
របស់គ្រូបង្រៀននិងសិស្សទៅលើការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក លើមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យានៅកម្រិត
មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ នៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ» សម្រាប់បញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ
ជាន់ខ្ពស់អប់រំ ឯកទេសប្រឹក្សាគរុកោសល្យរបស់មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវគរុកោសល្យជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាស្ថាន
ជាតិអប់រំ។ បន្ថែមពីលើនេះ ខ្ញុំក៏សូមបញ្ជាក់ផងដែរថា សារណាខ្លះនេះទាំងមូល ឬផ្នែកខ្លះនៃសារណាខ្លះគឺ
មិនបានប្រើប្រាស់សម្រាប់បំពេញតម្រូវការ ឬការសិក្សាផ្សេងទៀតនៅសាកលវិទ្យាល័យផ្សេងទៀតឡើយ។

ហត្ថលេខា (បេក្ខជន) ៖ .....

កាលបរិច្ឆេទ ៖ .....

ហត្ថលេខា (គ្រូដឹកនាំ) ៖ .....

កាលបរិច្ឆេទ ៖ .....

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ដំណើរការនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវមួយនេះអាចនឹងមិនសម្រេចបានជោគជ័យបើមិនមានការណែនាំ និងជំនួយពីសាស្ត្រាចារ្យដឹកនាំ ផ្ទាល់របស់នាងខ្ញុំ រួមទាំងគណៈគ្រប់គ្រង និង លោកគ្រូណែនាំ នៃ មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវគរុកោសល្យជំនាន់ថ្មី មិត្តរួមជំនាន់ ព្រមទាំង គណៈគ្រប់គ្រង លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ និងសិស្សានុសិស្សនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិជំនាន់ថ្មី ហើយជាពិសេសគឺ ក្រុមគ្រួសាររបស់នាងខ្ញុំ។

ជាដំបូងនាងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះសាស្ត្រាចារ្យដឹកនាំរបស់នាងខ្ញុំ គឺលោក គ្រូ **បាញ ហានម៉ាន់** ចំពោះជំនួយក្នុងការណែនាំ ដឹកនាំផ្លូវ ផ្តល់ជាគំនិតយោបល់ ពិភាក្សា ពិនិត្យ និង កែលម្អនូវរាល់ចំណុចខ្វះខាត រួមទាំងផ្តល់នូវឯកសារពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេសផ្តល់នូវការជម្រុញ លើកទឹកចិត្ត រហូតមក ដោយការយកចិត្តទុកដាក់ និងអត់ធ្មត់ ក្នុងកំឡុងពេលការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ។

ជាបន្ទាប់ នាងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់លោកគ្រូបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ច័ន្ទ រត្ន** ជាគណៈគ្រប់គ្រង នៃមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវគរុកោសល្យជំនាន់ថ្មី រួមទាំងលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូណែនាំជាច្រើនរូបទៀតដែលបាន ជួយបង្ហាញផ្លូវ និងពិនិត្យមើលការការពារសារណាខ្លីរបស់នាងខ្ញុំ និងបានចោទជាសំណួរ ក៏ដូចជាផ្តល់ យោបល់ ដើម្បីជួយស្ថាបនាឱ្យការស្រាវជ្រាវមួយនេះមានការកែលម្អឱ្យកាន់តែប្រសើរជាងមុន។

នាងខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងក្រៃលែងចំពោះ គណៈគ្រប់គ្រង លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ រួមទាំង សិស្សានុសិស្សនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិជំនាន់ថ្មីដែលបានអនុញ្ញាតចូលរួមនិងជួយក្នុងដំណើរការស្រាវជ្រាវ នេះ។ ក្នុងនោះដែរនាងខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះមិត្តរួមជំនាន់ទាំងអស់ បានជម្រុញលើកទឹកចិត្ត ផ្តល់ជាគំនិតយោបល់មួយចំនួន ផ្តល់ជាឯកសារ និងមតិយោបល់ល្អៗ ដើម្បីជាជំនួយក្នុងការសិក្សា ស្រាវជ្រាវនេះ ផងដែរ។

នាងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះសមាជិកគ្រួសារជាទីស្រឡាញ់ ជាពិសេសអ្នក ម្តាយរបស់នាងខ្ញុំដែលបានផ្តល់កំណើត ចិញ្ចឹមបីបាច់ មើលថែ ណែនាំប្រៀនប្រដៅ លើកទឹកចិត្ត និង លះបង់ទាំងកម្លាំងកាយចិត្ត ដើម្បីឱ្យកូនបានរៀនខ្ពង់ខ្ពស់ មានចំណេះដឹង និងមានការងារមួយ ច្បាស់លាស់ ។ សូមគោរពជូនពរអ្នកម្តាយ ពូមីង យាយតា បងប្អូនមានសុខភាពល្អ សុខសប្បាយ សំណាង ល្អ ជួបតែភាពជោគជ័យ។

ជាចុងបញ្ចប់ នាងខ្ញុំសូមគោរពជូនពរដល់ គណៈគ្រប់គ្រង លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ មិត្តរួមថ្នាក់ នៃ
មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវស្រាវគរុកោសល្យជំនាន់ថ្មី និងគណៈគ្រប់គ្រង លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ សិស្សានុសិស្សនៅ
សាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ ឱ្យមានសុខភាពល្អ សំណាងល្អ និងជោគជ័យគ្រប់ការកិច្ច។
ដោយក្តីគោរពនិងថ្លែងអំណរអរគុណយ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់ពីនាងខ្ញុំ

លីន លីន

មាតិកា

មូលនិយមសង្ខេប.....	iii
Abstract	iv
វិចាររបស់គ្រូណែនាំ.....	v
វិចាររបស់អ្នកស្រាវជ្រាវ.....	vi
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ.....	vii
បញ្ជីតារាង	xiii
បញ្ជីរូបភាព.....	xiv
បញ្ជីអក្សរកាត់	xv
ជំពូក ១៖ សេចក្តីផ្តើម	១
១.១ សារៈតារៃនៃការស្រាវជ្រាវ.....	១
១.២ ចំណោទបញ្ហា	៣
១.៣ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ.....	៥
១.៤ គោលដៅនៃការស្រាវជ្រាវ	៥
១.៥ សំណួរស្រាវជ្រាវ.....	៦
១.៦ សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ.....	៦
១.៧ និយមន័យប្រតិបត្តិៃនៃពាក្យគន្លឹះ:	៨
១.៨ សេចក្តីសង្ខេបនៃជំពូកនេះ:.....	៨
ជំពូក ២៖ ការរំព្រកទ្រឹស្តី	១០
២.១ និយមន័យនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក (Inquiry-Based Learning)	១០
២.១.១ ដំណើរការនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក.....	១២
២.១.២ កម្រិតនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក.....	១៦
២.២ តួនាទីរបស់គ្រូនិងសិស្សក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក.....	១៨
២.២.១ តួនាទីរបស់គ្រូក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក	១៩

២.២.២ គួនាទីរបស់សិស្សក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក	២១
២.៣ គុណសម្បត្តិនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក.....	២១
២.៣.១ គុណសម្បត្តិសម្រាប់គ្រូ.....	២២
២.៣.២ គុណសម្បត្តិសម្រាប់សិស្ស.....	២២
២.៤ បញ្ហាប្រឈមនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក	២៤
២.៤.១ បញ្ហាប្រឈមសម្រាប់គ្រូ.....	២៤
២.៤.២ បញ្ហាប្រឈមសម្រាប់សិស្ស.....	២៦
២.៤.៣ បញ្ហាប្រឈមផ្សេងៗ	២៨
២.៥ ការបង្រៀនតាមបែបរិះរកនិងភាពច្នៃប្រឌិត.....	២៨
២.៦ ការយល់ឃើញរបស់គ្រូនិងសិស្សចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក	២៩
២.៧ សេចក្តីសង្ខេបនៃជំពូកនេះ:	៣០
ជំពូក ៣៖ វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ.....	៣២
៣.១ គម្រោងស្រាវជ្រាវ.....	៣២
៣.២ ទំហំសំណាក និងការធ្វើសំណាក	៣៣
៣.៣ ឧបករណ៍ការស្រាវជ្រាវ	៣៥
៣.៤ នីតិវិធីនៃការប្រមូលទិន្នន័យ	៣៦
៣.៥ ការវិភាគទិន្នន័យ.....	៣៦
៣.៦ ក្រមសីលធម៌នៃការស្រាវជ្រាវ.....	៣៧
៣.៧ សេចក្តីសង្ខេបនៃជំពូកនេះ:	៣៨
ជំពូក ៤៖ លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ	៣៩
៤.១ ព័ត៌មានទូទៅរបស់អ្នកចូលរួម.....	៣៩
៤.២ ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក	៤០
៤.២.១ និយមន័យវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក	៤០
៤.២.២ ដំណើរការនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកក្នុងការបង្រៀនគីមីវិទ្យា.....	៤១

៤.២.៣ កម្រិតនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក	៤៣
៤.២.៤ គួនាទីគ្រូបង្រៀន និងសិស្សក្នុងដំណើរការរៀនតាមបែបវិវិក	៤៥
៤.៣ គុណសម្បត្តិនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក	៤៨
៤.៣.១ គុណសម្បត្តិចំពោះគ្រូបង្រៀន	៤៨
៤.៣.២ គុណសម្បត្តិចំពោះសិស្ស	៥០
៤.៣.៣ គុណសម្បត្តិចំពោះសាលារៀន	៥៣
៤.៤ បញ្ហាប្រឈមនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក	៥៤
៤.៤.១ បញ្ហាប្រឈមចំពោះគ្រូបង្រៀន	៥៤
៤.៤.២ បញ្ហាប្រឈមចំពោះសិស្ស	៥៧
៤.៥ ការយល់ឃើញរបស់គ្រូបង្រៀននិងសិស្សចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក	៦២
៤.៥.១ ការយល់ឃើញរបស់គ្រូបង្រៀន	៦២
៤.៥.២ ការយល់ឃើញរបស់សិស្ស	៦៤
៤.៦ សេចក្តីសង្ខេបនៃជំពូកនេះ	៦៤
ជំពូក ៥៖ ការពិភាក្សា	៦៦
៥.១ ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកក្នុងការបង្រៀនគីមីវិទ្យា	៦៦
៥.១.១ និយមន័យវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក	៦៦
៥.១.២ ដំណើរការនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក	៦៧
៥.១.៣ កម្រិតនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក	៦៩
៥.១.៤ គួនាទីគ្រូបង្រៀន និងសិស្សក្នុងដំណើរការរៀនតាមបែបវិវិក	៧១
៥.២ គុណសម្បត្តិនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក	៧៤
៥.២.១ គុណសម្បត្តិចំពោះគ្រូបង្រៀន	៧៤
៥.២.២ គុណសម្បត្តិចំពោះសិស្ស	៧៥
៥.២.៣ គុណសម្បត្តិចំពោះសាលារៀន	៧៦
៥.៣ បញ្ហាប្រឈមនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក	៧៧

៥.៣.១ បញ្ហាប្រឈមចំពោះគ្រូបង្រៀន.....	៧៧
៥.៣.២ បញ្ហាប្រឈមចំពោះសិស្ស.....	៧៩
៥.៣.៣ បញ្ហាប្រឈមផ្សេងៗ.....	៨២
៥.៤ ការយល់ឃើញរបស់គ្រូបង្រៀននិងសិស្សចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះរក.....	៨២
៥.៥ សេចក្តីសង្ខេបនៃជំពូកនេះ.....	៨៤
ជំពូក ៦៖ សន្និដ្ឋាន ដែនកំណត់ និងសំណូមពរ.....	៨៦
៦.១ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន.....	៨៦
៦.២ ដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ.....	៩១
៦.៣ សំណូមពរ.....	៩១
ឯកសារយោង.....	៩៥
ឧបសម្ព័ន្ធ ក៖ សំណើរសុំធ្វើការសម្ភាសន៍(សម្រាប់សិស្ស)	១០៣
ឧបសម្ព័ន្ធ ខ៖ សំណើរសុំធ្វើការសម្ភាសន៍(សម្រាប់គ្រូ)	១០៥
ឧបសម្ព័ន្ធ គ៖ សំណួរសម្ភាសន៍(សម្រាប់គ្រូ).....	១០៧
ឧបសម្ព័ន្ធ ឃ៖ សំណួរសម្ភាសន៍(សម្រាប់សិស្ស).....	១១០

បញ្ជីតារាង

តារាង២.១៖.....	១៧
សង្ខេបអំពីសកម្មភាពគ្រូនិងសិស្សនៅកម្រិតនីមួយៗនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក	
តារាង២.២៖.....	១៨
សង្ខេបអំពីសកម្មភាពគ្រូនិងសិស្សនៅកម្រិតនីមួយៗនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក	
តារាង៣.១៖.....	៣៤
ចំនួនគ្រូបង្រៀនដែលនឹងជ្រើសរើសធ្វើជាសំណាកក្នុងការសិក្សា	
តារាង៣.២៖.....	៣៥
ចំនួនសិស្សដែលនឹងជ្រើសរើសធ្វើជាសំណាកក្នុងការសិក្សា	
តារាង៤.១៖.....	៣៩
ព័ត៌មានរបស់អ្នកចូលរួមដែលមានតួនាទីជាគ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យា	
តារាង៤.២៖.....	៤០
ព័ត៌មានរបស់អ្នកចូលរួមដែលមានតួនាទីជាសិស្ស	
តារាង៥.១៖.....	៦៨
ជំហានចម្បងទាំងប្រាំនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក	
តារាង៥.២៖.....	៦៨
ជំហានចម្បងទាំងប្រាំនិងជំហានរងនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក	

បញ្ជីរូបភាព

រូបភាព២.១៖.....	១៤
ជំហានចម្បងទាំងប្រាំនិងជំហានរងនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះរក	
រូបភាព២.២៖.....	១៥
ជំហានចម្បងទាំងប្រាំនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះរក	

បញ្ជីអក្សរកាត់

IBL	ការរៀនតាមបែបរិះរក	Inquiry-Based Learning
HOTS	ការគិតកម្រិតខ្ពស់	High Order Thinking Skills
MoEY	ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា	Ministry of Education, Youth and Sport
TIMSS	និន្នាការសិក្សាគណិតវិទ្យា និងវិទ្យាសាស្ត្រអន្តរជាតិ	Trends in International Mathematics and Science Study

ជំពូក ១៖ សេចក្តីផ្តើម

នៅក្នុងជំពូកនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវបង្ហាញអំពីសារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ និងចំណោទបញ្ហាជុំវិញប្រធាន បទដែលកំពុងស្រាវជ្រាវ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវបង្ហាញអំពីគោលដៅ រួមទាំងគោលបំណងនៃការ ស្រាវជ្រាវ ភ្ជាប់ជាមួយសំណួរស្រាវជ្រាវដើម្បីរកឱ្យឃើញនូវការយល់ឃើញរបស់គ្រូបង្រៀន និងសិស្ស។ អ្នកស្រាវជ្រាវក៏បានបង្ហាញនូវសារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវមួយនេះ ចំពោះអ្នកដែលពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនផង ដែរ។ ជាពិសេស នៅចុងនៃជំពូកនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវបង្ហាញអំពីនិយមន័យប្រតិបត្តិនៃពាក្យគន្លឹះមួយចំនួន ដើម្បីជាប្រទីបំភ្លឺក្នុងការអានសារណាស្រាវជ្រាវមួយនេះឱ្យកាន់តែយល់ច្បាស់។

១.១ សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

ការអប់រំនៅប្រទេសកម្ពុជាកំពុងជួបនូវបញ្ហាប្រឈមជាច្រើន នៅពេលឈានចូលដល់សតវត្សទី ២១ ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលអ្នកសិក្សាឱ្យទទួលបាននូវចំណេះដឹងពេញលេញ និងជំនាញដែលត្រូវតាម តម្រូវការនៃការអប់រំសតវត្សទី២១។ បើយោងតាម Chu et al. (2016) បានបង្ហាញនូវសមាសភាពមួយ ចំនួននៃការអប់រំសតវត្សទី២១មានដូចជា ចំណេះដឹងស្នូល ការគិតស៊ីជម្រៅនិងការដោះស្រាយបញ្ហា ការ ទំនាក់ទំនង ការសហការ ការច្នៃប្រឌិត ចំណេះដឹងព័ត៌មានវិទ្យា បច្ចេកវិទ្យា និងភាពជាអ្នកដឹកនាំជាដើម។ ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាលអ្នកសិក្សាឱ្យទទួលបាននូវជំនាញទាំងអស់នោះ ក្រសួងអប់រំ យុវជននិងកីឡាបាននឹង កំពុងរៀបចំកំណែទម្រង់នៃការអប់រំគ្រប់ផ្នែក ដើម្បីធានាបាននូវការអប់រំមួយប្រកបដោយគុណភាពនិង ឆ្លើយតបទៅនឹងការអប់រំនាសតវត្សទី២១ ដូចជារៀបចំការបណ្តុះបណ្តាលនិងបំប៉នគ្រូបង្រៀនគ្រប់កម្រិត ដោយផ្ដោតជាពិសេសលើចំណេះដឹងមូលដ្ឋាន វិធីសាស្ត្របង្រៀន បច្ចេកវិទ្យា និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ មេរៀន ព្រមទាំងអភិវឌ្ឍន៍នូវកម្មវិធីសិក្សាឱ្យកាន់តែល្អ ជាមួយនឹងការពង្រឹងទៅលើការសិក្សានិងការប្រលង ផងដែរ។ ជាពិសេសក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានបង្កើតឱ្យមាននូវសាលារៀនជំនាន់ថ្មីជាបន្តបន្ទាប់ ដើម្បីជាផ្នែកមួយក្នុងការជួយដោះស្រាយនូវបញ្ហាប្រឈមទាំងនោះ តាមរយៈការលើកកម្ពស់គុណភាពនៃ ការបង្រៀននិងរៀន។ យោងតាមហង់ជួន(២០២១) បានលើកឡើងថាសាលារៀនជំនាន់ថ្មីជាសាលារៀន ស្វ័យភាពមួយដែលទទួលបានការវិនិយោគខ្ពស់ប្រកបដោយគុណនេយ្យភាព អភិបាលកិច្ចល្អ ព្រមទាំង

ស្តង់ដារវិជ្ជាជីវៈខ្ពស់សម្រាប់ការអប់រំសតវត្សទី២១។ ជាក់ស្តែងសាលារៀនជំនាន់ថ្មីបានផ្តោតទៅលើការអប់រំវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា (STEM) ព្រមទាំងបានបំប៉នទៅដល់គ្រូបង្រៀននូវវិធីសាស្ត្របង្រៀនថ្មីៗផងដែរ។ ក្នុងនោះដែរ វិធីសាស្ត្របង្រៀននៃសតវត្សទី២១ មានដូចជា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបសហការ វិធីសាស្ត្របង្រៀនដោយផ្ទាល់ វិធីសាស្ត្របង្រៀនឱ្យយល់ពីបញ្ញត្តិ និងវិធីសាស្ត្របង្រៀនផ្អែកលើបញ្ហាជាដើម។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការអប់រំសតវត្សទី២១ គ្រូបង្រៀនបានប្រក្លាយតួនាទីរបស់ខ្លួនពីអ្នកបង្រៀនមកជាអ្នកសម្របសម្រួលវិញ ដោយជម្រុញឱ្យសិស្សក្លាយជាអ្នកសិក្សាដ៏សកម្មនិងរៀនធ្វើការងារជាមួយអ្នកដទៃ (Bunwirat និង Boonsathorn, 2018)។

លក្ខណៈពិសេសនៃការអប់រំសតវត្សទី២១ គឺអភិវឌ្ឍន៍ទៅលើជំនាញនៃការគិត ការដោះស្រាយបញ្ហាសមត្ថភាពក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងរួមបញ្ចូលនូវបច្ចេកវិទ្យាក្នុងការសិក្សាផងដែរ។ ស្របគ្នានេះ វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក ត្រូវបានណែនាំសម្រាប់ការបង្រៀននិងរៀននៅក្នុងសតវត្សទី២១ ចាប់តាំងពីវិធីសាស្ត្រនេះមានសក្តានុពលនៃការអភិវឌ្ឍជំនាញរបស់សិស្សដែលចាំបាច់សម្រាប់ការរស់នៅនិងការងារនាពេលអនាគត (Alberta, 2004)។ បើយោងតាម Nisak និង Yulkifli (2021) បានបង្ហាញថាវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកត្រូវបានចាត់ទុកថាមានសមត្ថភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍជំនាញការគិតរបស់សិស្សជាពិសេសនៅកម្រិតនៃការវិភាគ វាយតម្លៃ និងបង្កើតថ្មីនៃការគិតកម្រិតខ្ពស់(HOTS)របស់ប្តីមួយ ដូច្នេះវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកសមស្របទៅនឹងការអប់រំសតវត្សទី២១។ ក្នុងនោះដែរ ដំណើរការនៃការរៀនតាមបែបរិះរករួមមានសកម្មភាពវិទ្យាសាស្ត្រជាច្រើនដូចជា ការសង្កេត ការសាកសួរ ការពិនិត្យឡើងវិញ ការស៊ើបអង្កេត ការប្រមូលផ្តុំ ការវិភាគ និងការបកស្រាយទិន្នន័យ ការព្យាករណ៍ និងការពិភាក្សាទៅលើលទ្ធផល ដែលសកម្មភាពទាំងអស់នោះជម្រុញអោយសិស្សមានការគិតពិចារណាច្រើនជាងមុននិងធ្វើអោយសកម្មភាពសិស្សកាន់តែសកម្មជាងមុន (Arsal, 2017)។

ស្របគ្នានេះ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡាកំពុងតែផ្តោតខ្លាំងលើការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនឱ្យសមស្របទៅតាមសម័យកាលសតវត្សទី២១។ ជាក់ស្តែង សាលារៀនជំនាន់ថ្មីជាសាលារៀនដែលបាននឹងកំពុងអនុវត្តនូវវិធីសាស្ត្របង្រៀនជាច្រើន ក្នុងនោះក៏មានវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកផងដែរ ។ យោងទៅតាមហង់ដួន (២០២១) បានលើកឡើងថា តាមបទពិសោធន៍សាលារៀនជំនាន់ថ្មីចំពោះការប្រើប្រាស់

វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក សិស្សអាចទទួលបានទាំងចំណេះដឹង បំណិនបច្ចេកទេស និងបំណិនទន់ ព្រមទាំងចរិយាសម្បទាទៀតផង។ នេះសរុបញ្ជាក់ឱ្យឃើញថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកពិតជាអាច ប្រើប្រាស់បាន ហើយឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការនៃការអប់រំសតវត្សទី២១ បានយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព ក្នុង ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពអ្នកសិក្សាបានពេញលេញ ដើម្បីជាកម្លាំងក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិឱ្យរីកចម្រើន។

១.២ ចំណោទបញ្ហា

អ្នកស្រាវជ្រាវជាច្រើនបានរកឃើញថា គីមីវិទ្យាគឺជាមុខវិទ្យាដែលពិបាកបំផុតសម្រាប់សិស្ស ព្រោះ វារួមបញ្ចូលទាំងគំនិតអរូបីមួយចំនួនដែលពិបាកយល់ ទាមទារឱ្យមានការពិសោធន៍និងការគិតពិចារណា ច្រើនទៅលើមុខវិជ្ជានេះ (Set et al., 2015)។ យោងតាមលទ្ធផលស្រាវជ្រាវតាមបែបបរិមាណវិស័យរបស់ Set et al. (2015) បានបង្ហាញថា សមិទ្ធផលរបស់សិស្សនៅប្រទេសកម្ពុជាមានកម្រិតទាបបើប្រៀបធៀប នឹងប្រទេសជាច្រើនដូចជា ថៃ ម៉ាឡេស៊ី ឥណ្ឌូនេស៊ី ជប៉ុន ប្រទេសក្នុងតំបន់អាស៊ាន និងអន្តរជាតិតាមរយៈ ធាតុវាយតម្លៃ TIMSS-2011 ទៅលើការយល់ដឹងអំពីគីមីវិទ្យានិងការអនុវត្តផងដែរ។ ម៉្យាងវិញទៀត អ្នក ស្រាវជ្រាវបានសង្កេតឃើញថាសិស្សមួយចំនួនហាក់មិនសូវចូលចិត្តក្នុងការសិក្សាមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យា និងតែង តែគិតថាមុខវិជ្ជានេះគួរឱ្យធុញទ្រាន់ គួបផ្សំជាមួយនិងគ្រូបង្រៀនមួយចំនួនកង្វះនូវបច្ចេកទេសក្នុងការប ញ្ជ្រាបមេរៀន និងវិធីសាស្ត្របង្រៀនផងដែរ។ កាលពីអតីតកាល ស្ទើរតែគ្រប់គ្រូបង្រៀនគីមីវិទ្យាទៅហើយ ដែលពួកគាត់បង្រៀនតាមគោលវិធីគ្រូមជ្ឈមណ្ឌលគឺជារបៀបដែលគ្រូបង្រៀនធ្វើសកម្មភាពច្រើនជាសិស្ស នៅក្នុងដំណើរការនៃការបង្រៀន ពោលគឺគ្រូផ្ទេរចំណេះដឹងទៅសិស្សតាមបែបចាក់បញ្ចាក់ រីឯសិស្សគឺជា អ្នកចាំតែទទួលនូវអ្វីដែលគ្រូផ្ទេរឱ្យប៉ុណ្ណោះ ហើយនៅក្នុងគោលវិធីគ្រូមជ្ឈមណ្ឌលនេះ គ្រូបង្រៀនស្ទើរតែជា អ្នកធ្វើសកម្មភាពទាំងស្រុងនៅក្នុងថ្នាក់រៀន រីឯសិស្សវិញប្រែក្លាយជាអសកម្មដោយស្ទើរតែមិនមានឱកាស ក្នុងការអនុវត្តផ្ទាល់ ការគិតស៊ីជម្រៅ និងបញ្ចេញគំនិតយោបល់ទៅលើខ្លឹមសារមេរៀន។ បើក្រឡេកមើល សាលារៀនជំនាន់ថ្មីដែលជាសាលារៀនគំរូមួយនៅក្នុងប្រព័ន្ធអប់រំសារធារណៈ បានអនុវត្តនវិធីសាស្ត្រ បង្រៀនថ្មីៗតាមបែបសតវត្សទី២១រួមមាន វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែប សហការ វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបស្វែម និងវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបគម្រោង ដែលសុទ្ធសឹងជាវិធីសា

ស្រ្តីដែលសិស្សធ្វើសកម្មភាពច្រើនជាងគ្រូបង្រៀន និងជួយឱ្យសិស្សចេះគិតបានស៊ីជម្រៅ ចេះដោះស្រាយ
បញ្ហា ចេះស្រាវជ្រាវ ព្រមទាំងជួយឱ្យសិស្សមានបំណិនក្នុងការអនុវត្តផងដែរ ដែលវាពិតជាចាំបាច់សម្រាប់
ទីផ្សារការងារក្នុងសតវត្សទី២១ (Donaher និង Wu, 2020)។ ទន្ទឹមនឹងនេះ Walker និង Shore
(2015)បានលើកឡើងថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក ជាវិធីសាស្ត្រមួយដែលជួយដល់ម្តេចម្នាក់លើកទឹកចិត្ត
សិស្សឱ្យរៀនឯករាជ្យ ដោយបង្កើនជំនាញការគ្រិះរិះពិចារណា ការស្រាវជ្រាវ ការដោះស្រាយបញ្ហា និង
លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងចំពោះប្រធានបទណាមួយបានស៊ីជម្រៅ ព្រមទាំងការចង់ដឹងចង់ឃើញអំពីការអនុ
វត្តជាក់ស្តែង លើសពីនេះទៅទៀតនោះ បង្កើននូវទំនុកចិត្ត និងការធ្វើការងារជាក្រុមផងដែរ។ យោងតាម
ហង់ជួន(២០២១) បានលើកឡើងអំពីបំណិនក្នុងយុគសម័យឌីជីថលនាសតវត្សទី២១នេះ ទាមទារឱ្យអ្នក
សិក្សាមាននូវបំណិនគ្រិះរិះនិងដោះស្រាយបញ្ហា បំណិនក្នុងការធ្វើទំនាក់ទំនង បំណិនផ្នែកបច្ចេកវិទ្យាឌីជី
ថល បំណិនសហការនិងការធ្វើការងារជាក្រុម ព្រមទាំងបំណិនក្នុងភាពជាអ្នកដឹកនាំជាដើម។ ហេតុដូច្នេះ
ហើយ ដើម្បីឱ្យអ្នកសិក្សាទទួលបាននូវជំនាញទាំងអស់នោះស្របទៅតាមបំណិនក្នុងយុគសម័យឌីជីថល
សតវត្សទី២១ ទាមទារឱ្យគ្រូបង្រៀនបញ្ចូលនូវវិធីសាស្ត្របង្រៀនណាមួយទៅក្នុងការបង្រៀនរបស់ពួកគាត់
ក្នុងគោលបំណងផ្តល់ជូនសិស្សនូវជំនាញខាងលើឱ្យសមស្របតាមតម្រូវការនៃបរិបទសង្គមឌីជីថល ក៏ដូច
ជាធ្វើឱ្យលទ្ធផលសិក្សាគឺមីវិទ្យារបស់សិស្សទទួលបានលទ្ធផលខ្ពស់។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការបង្រៀនតាមគោល
វិធីគ្រូមជ្ឈមណ្ឌលដែលជាការបង្រៀនតាមបែបចាក់បញ្ចូល មិនអាចបំពេញតួនាទីបានគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការ
ផ្តល់ឱ្យសិស្សនូវបំណិនដែលជាតម្រូវការក្នុងយុគសម័យឌីជីថលបានពេញលេញនោះទេ ។ ដោយហេតុថា
បំណិនក្នុងយុគសម័យឌីជីថលទាមទារឱ្យសិស្សទទួលបាននូវការចេះគ្រិះរិះពិចារណា ចេះដោះស្រាយ
បញ្ហា ចេះស្រាវជ្រាវ ចេះទំនាក់ទំនង ចេះសហការ ចេះធ្វើការងារជាក្រុមជាដើម ដូចនេះមានតែការបញ្ជ្រាប
នូវវិធីសាស្ត្របង្រៀនថ្មីប៉ុណ្ណោះទើបអាចជួយបំពេញតម្រូវការខាងលើបាន។ ស្របគ្នានេះដែរមានការ
ស្រាវជ្រាវមួយចំនួនដែលបានសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើទស្សនៈរបស់គ្រូបង្រៀននិងសិស្សចំពោះវិធីសាស្ត្រ
បង្រៀនតាមបែបរិះរក ផលប្រយោជន៍ និងផលវិបាករបស់ការរៀនតាមបែបរិះរក ចំពោះមុខវិជ្ជាវិទ្យាស្រ្ត
សង្គមនិងលើមុខវិជ្ជាគណិតវិទ្យា ប៉ុន្តែមិនទាន់មានការសិក្សាស្រាវជ្រាវគ្នាណាមួយត្រូវបានធ្វើទាក់ទងនឹង
មុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យានៅឡើយទេ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត វានៅតែមិនមានទិន្នន័យបង្ហាញពីរបៀបនៃការអនុវត្តវិធីសា

ស្រួបស្រៀនតាមបែបវិះករបស់គ្រូបង្រៀននៅកម្ពុជាឡើយ។ ហេតុនេះ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវមួយនេះមាន គោលបំណងរកឱ្យឃើញនូវទស្សនៈរបស់គ្រូបង្រៀននិងសិស្សចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែប វិះករ និងស្វែងយល់អំពីដំណើរការនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះករដែលគ្រូបង្រៀនគឺមីវិទ្យានៅសាលា រៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិបានអនុវត្តន៍ ព្រមទាំងស្វែងយល់នូវគុណសម្បត្តិនិងបញ្ហាប្រឈម នានាដែលគ្រូបង្រៀននិងសិស្សជួបប្រទះនៅពេលអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះករនេះផងដែរ។

១.៣ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

ការស្រាវជ្រាវនេះមានគោលបំណងពិនិត្យមើលទៅលើការយល់ឃើញរបស់គ្រូបង្រៀននិងសិស្ស ចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះករក្នុងការបង្រៀននិងរៀនគឺមីវិទ្យានៅកម្រិតមធ្យមសិក្សា ទុតិយភូមិ នៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ។ បន្ថែមពីលើនេះទៅទៀតនោះ ការស្រាវជ្រាវ នេះនឹងស្វែងយល់អំពីដំណើរការនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះករដែលគ្រូបង្រៀនគឺមីវិទ្យានៅសាលារៀន ជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិបានអនុវត្តន៍ ព្រមទាំងកំណត់នូវគុណសម្បត្តិនិងបញ្ហាប្រឈមនានាដែល គ្រូបង្រៀននិងសិស្សជួបប្រទះនៅពេលអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះករនេះផងដែរ។

១.៤ គោលដៅនៃការស្រាវជ្រាវ

ការស្រាវជ្រាវនេះ មានគោលដៅបីសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម៖

- ១-ដើម្បីអង្កេតមើលអំពីរបៀបដែលគ្រូបង្រៀនគឺមីវិទ្យាអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះករក្នុង ការបង្រៀនគឺមីវិទ្យានៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ
- ២-ដើម្បីស្វែងយល់នូវគុណសម្បត្តិនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះករក្នុងការបង្រៀនគឺមី វិទ្យានៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ចំពោះគ្រូបង្រៀននិងសិស្ស
- ៣-ដើម្បីស្វែងយល់នូវបញ្ហាប្រឈមនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះករនៅក្នុងថ្នាក់រៀន គឺមីវិទ្យានៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ចំពោះគ្រូបង្រៀននិងសិស្ស ។

១.៥ សំណួរស្រាវជ្រាវ

តាមរយៈគោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ គឺដើម្បីស្វែងយល់ឱ្យបានស៊ីជម្រៅចំពោះការយល់ឃើញរបស់គ្រូបង្រៀននិងសិស្សទៅលើការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកនៅក្នុងការបង្រៀនមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យា។ ដូច្នោះ ដើម្បីសម្រេចបាននូវវត្ថុបំណងនៃការស្រាវជ្រាវនេះ សំណួរចំនួនបីត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ១-តើគ្រូបង្រៀនគីមីវិទ្យាអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកយ៉ាងដូចម្តេច នៅក្នុងការបង្រៀនគីមីវិទ្យា ?
- ២-តើអ្វីខ្លះជាគុណសម្បត្តិនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកនៅក្នុងការបង្រៀននិងរៀនមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យា ចំពោះគ្រូបង្រៀននិងសិស្ស ?
- ៣-តើអ្វីខ្លះជាបញ្ហាប្រឈមនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកនៅក្នុងថ្នាក់រៀនគីមីវិទ្យា ចំពោះគ្រូបង្រៀននិងសិស្ស ?

១.៦ សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

ការស្រាវជ្រាវនេះបានផ្តោតសំខាន់ទៅលើការអនុវត្តនិងទស្សនៈរបស់គ្រូបង្រៀននិងសិស្សចំពោះវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកនៅក្នុងការបង្រៀនមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យាហើយលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះរំពឹងថានឹងផ្តល់សារៈសំខាន់ រួមទាំងប្រយោជន៍ដល់អ្នកដែលពាក់ព័ន្ធដូចតទៅ៖

ទីមួយ ចំពោះគ្រូបង្រៀនទាំងអស់ជាពិសេសគ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យា៖ លទ្ធផលនៃការសិក្សាមួយនេះនឹងដើរតួជាផែនទីក្នុងការបង្ហាញផ្លូវឬដំណើរការក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀន IBL ឱ្យបានត្រឹមត្រូវទៅលើការបង្រៀនមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យា។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការសិក្សានេះនឹងផ្តល់ឱ្យគ្រូបង្រៀនយល់ដឹងបានស៊ីជម្រៅទៅលើវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក រួមទាំងបញ្ហាប្រឈមនានាដែលនឹងកើតមានចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រនេះ ដើម្បីជាទុនសម្រាប់គ្រូបង្រៀនបានត្រៀមនូវលក្ខណៈការពារនិងដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហាទាំងនោះ។ លើសពីនេះទៅទៀត ការសិក្សានេះនឹងរួមចំណែកក្នុងការទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍របស់គ្រូបង្រៀនគីមីវិទ្យា អោយងាកមករកការបង្រៀនតាមបែបវិវេកច្រើនជាងមុន ដោយអនុវត្ត

ទៅតាមលទ្ធភាពរបស់គ្រូបង្រៀននិងសាលារៀន ជាជាងការដែលមិនបានអនុវត្តសោះ។ ការជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្របង្រៀនមួយដែលត្រឹមត្រូវនិងមានប្រសិទ្ធភាព សិស្សនឹងមានភាពសប្បាយរីករាយ ពេញចិត្តក្នុងការចូលរួមសកម្មភាពរៀន ហើយពួកគេនឹងងាយយល់ព្រមទាំងឆាប់ចាប់បាននូវខ្លឹមសារមេរៀនផងដែរ។

ទីពីរ ចំពោះសិស្ស៖ នៅក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនៅក្នុងថ្នាក់រៀនសិស្សនឹងអាចអភិវឌ្ឍន៍នូវការគិតបែបស៊ីជម្រៅ បំណិនក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា ព្រមទាំងបំណិនតាមរយៈការសង្កេត ការបង្កើតសម្មតិកម្ម ការពិសោធន៍ និងការវិភាគដែលជាធាតុផ្សំនៅក្នុងវិធីសាស្ត្រតាមបែបរិះរក។ លើសពីនេះទៅទៀតនោះ សិស្សនឹងទទួលបាននូវបំណិនក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកដទៃកាន់តែល្អប្រសើរ រួមទាំងការធ្វើការងារជាក្រុមដោយចេះសាមគ្គីភាព រៀនស្តាប់យោបល់អ្នកដទៃ ដើម្បីអោយមានភាពចុះសម្រុងនឹងការងារទទួលបានជោគជ័យផងដែរ។

ទីបី ចំពោះគណៈគ្រប់គ្រងសាលារៀន៖ តាមរយៈលទ្ធផលនៃការសិក្សានេះ អ្នកស្រាវជ្រាវរំពឹងថានឹងជាប្រយោជន៍សម្រាប់គណៈគ្រប់គ្រងសាលាក្នុងការជួយសម្រួលទៅលើផ្នែកផ្សេងៗដែលជាបញ្ហាប្រឈមដល់ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនៅក្នុងដំណើរការនៃការបង្រៀនផងដែរ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការសិក្សានេះក៏អាចជាកំនិតមួយសម្រាប់គណៈគ្រប់គ្រងសាលារៀនពិចារណាក្នុងការណែនាំដល់គ្រូបង្រៀនឱ្យចូលរួមអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនមួយនេះឱ្យបានច្រើន ដោយហេតុថាវិធីសាស្ត្របង្រៀននេះបានផ្តល់នូវគុណសម្បត្តិពិតប្រាកដមែន ចំពោះគ្រូបង្រៀន ជាពិសេសសិស្សានុសិស្ស។

ទីបួន ចំពោះក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងអង្គការសកម្មភាពសម្រាប់ការអប់រំនៅកម្ពុជាបានស្វែងយល់អំពីភាពខុសប្លែកគ្នាត្រង់ជំហាននៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនេះជាមួយបរិបទអប់រំក្រៅប្រទេស សម្រាប់ធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំង កែលម្អ និងអភិវឌ្ឍន៍ឱ្យការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រនេះកាន់តែមានភាពល្អប្រសើរទៀត។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក៏ដូចជាអង្គការសកម្មភាពសម្រាប់ការអប់រំនៅកម្ពុជាបានដឹងអំពីបញ្ហាប្រឈមនានាដែលគ្រូបង្រៀន និងសិស្សកំពុងជួបប្រទះពេលអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនេះ ដើម្បីជួយសម្របសម្រួល និងបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលក្នុងការជម្រុញលើកទឹកចិត្តគ្រូបង្រៀនបន្តអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀននេះឱ្យបានញឹកញាប់ ព្រមទាំងមានប្រសិទ្ធភាព។

យ៉ាងណាមិញ គ្រូប្រឹក្សាគរុកោសល្យក៏ទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីការស្រាវជ្រាវនេះផងដែរ ដោយ គ្រូប្រឹក្សាគរុកោសល្យនឹងស្វែងយល់បានកាន់តែច្បាស់អំពីដំណើរការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក រួមទាំងបញ្ហាប្រឈមនានាដែលនឹងត្រូវជួបប្រទះនៅពេលអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀននេះ ដើម្បីបង្កភាពងាយ ស្រួលដល់គ្រូប្រឹក្សាគរុកោសល្យក្នុងការផ្តល់ការប្រឹក្សាជូនគ្រូបង្រៀន។ ការសិក្សានេះក៏បានរំលេចចេញនូវ ដំណោះស្រាយល្អៗ សម្រាប់ឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាប្រឈមនានានៅពេលអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ IBL នេះ តាម រយៈការចែករំលែកបទពិសោធន៍ពីគ្រូបង្រៀន និងសិស្សនៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មី នៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ។

ជាចុងក្រោយ អ្នកស្រាវជ្រាវរំពឹងថាការសិក្សាមួយនេះនឹងទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍គ្រូបង្រៀន មុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យា រួមទាំងគ្រូបង្រៀនគ្រប់មុខវិជ្ជាទាំងអស់ឱ្យងាកមកអនុវត្តវិធីសាស្ត្រនេះឱ្យបានច្រើន ជា ជាងការបង្រៀនតែតាមបែបស្រមើស្រមៃដោយមិនមានជាអំណះអំណាងនិងការរិះរកឃើញលទ្ធផលជាក់ ស្តែង។

១.៧ និយមន័យប្រតិបត្តិវិទ្យាសាស្ត្រ៖

មុននឹងឈានដល់ការពន្យល់បកស្រាយលើប្រធានបទនិងការពិភាក្សាទៅលើលទ្ធផលនៃការសិក្សា នេះ យើងគប្បីយល់ពីអត្ថន័យនៃពាក្យគន្លឹះមួយចំនួនរបស់ប្រធានបទនេះជាមុនសិន។ ពាក្យគន្លឹះនៅក្នុង ប្រធានបទនេះគឺ វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក និងមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ។

វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក (Inquiry Based Learning) គឺជាបង្រៀនដែលលើកទឹកចិត្ត សិស្សឱ្យធ្វើការជាមួយគ្នា ដើម្បីផ្តល់ចម្លើយទៅនឹងសំណួរពួកគាត់ ជាជាងការបង្រៀនដោយផ្ទាល់ពីគ្រូ និង ធ្វើអ្វីៗតាមគ្រូ (ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា, ២០២០)។

មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិសំដៅដល់កម្រិតសិក្សាចាប់ពីថ្នាក់ទី ១០ដល់ថ្នាក់ទី១២(នៅក្នុងបរិបទនៃ ប្រទេសកម្ពុជា)។

១.៨ សេចក្តីសង្ខេបនៃជំពូកនេះ

នៅក្នុងជំពូកនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញអំពីសារៈតាមនៃការស្រាវជ្រាវដែលបានលើកឡើងនូវ តម្រូវការនៃការអប់រំនាសតវត្សទី២១ ផ្ដោតលើការបណ្តុះបណ្តាលសិស្សឱ្យទទួលបាននូវចំណេះដឹងជាមូល

ដ្ឋាន ការគិតស៊ីជម្រៅ ជំនាញដោះស្រាយបញ្ហា ជំនាញក្នុងការធ្វើទំនាក់ទំនង ការសហការ ការច្នៃប្រឌិត ចំណេះដឹងព័ត៌មានវិទ្យា បច្ចេកវិទ្យា និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក ត្រូវបានចាត់ទុកថាមានសមត្ថភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍជំនាញគិតរបស់សិស្សកម្រិតខ្ពស់ហើយនេះពិតជាសម ស្របទៅនឹងការអប់រំសតវត្សរ៍ទី២១។ នៅក្នុងចំណុចចំណោទបញ្ហា អ្នកស្រាវជ្រាវបានលើកឡើងនូវបញ្ហា ចោទមួយចំនួនជុំវិញប្រធានបទស្រាវជ្រាវទាក់ទងនឹង ការរៀនមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យាគឺជាមុខវិជ្ជាដែលពិបាកបំផុត សម្រាប់សិស្ស ដែលទាមទារឱ្យមានការពិសោធន៍និងការពិចារណាច្រើនទៅលើគំនិតអរូបីមួយចំនួន ហើយ សមិទ្ធផលរបស់សិស្សនៅប្រទេសកម្ពុជាមានកម្រិតទាបបើប្រៀបធៀបនិងប្រទេសជាច្រើនដូចជា ថៃ ម៉ាឡេស៊ី ឥណ្ឌូនេស៊ី ជប៉ុន បណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់អាស៊ាន និងអន្តរជាតិតាមរយៈធាតុរង្វាយតម្លៃ TIMSS- 2011 លើការយល់ដឹងគីមីវិទ្យានិងការអនុវត្ត។ ដូច្នេះ ដើម្បីឱ្យការរៀនមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យាកាន់តែទាក់ទាញ ហើយសិស្សទទួលបានលទ្ធផលល្អ សមជាសិស្សនាសតវត្សទី២១ គ្រូបង្រៀនគួរតែអនុវត្តនវិធីសាស្ត្រ បង្រៀនតាមបែបរិះរក ព្រោះវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកផ្តល់គុណសម្បត្តិជាច្រើនដល់គ្រូបង្រៀននិង សិស្ស។

ជំពូក ២៖ ការព្រឹត្តិស្នើសុំ

នៅក្នុងជំពូកនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវបង្ហាញអំពីនិយមន័យនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវាទដែលអ្នកសិក្សាពីមុនៗបានលើកឡើង និងដំណើរនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវាទ ព្រមទាំងកម្រិតនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវាទ រួមជាមួយតួនាទីរបស់គ្រូបង្រៀននិងសិស្ស។ បន្ថែមពីនេះទៀត នៅក្នុងជំពូកនេះដដែលក៏បង្ហាញអំពីទំនាក់ទំនងរវាងការបង្រៀនតាមបែបវិវាទនិងភាពច្នៃប្រឌិត គុណសម្បត្តិព្រមជាមួយនិងបញ្ហាប្រឈមក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវាទផងដែរ។

២.១ និយមន័យនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវាទ (Inquiry-Based Learning)

វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវាទ គឺជាការបង្រៀនបែបសិស្សមជ្ឈមណ្ឌលដែលសិស្សទទួលយកនូវភាពម្ចាស់ការលើខ្លួនឯងដោយការស៊ើបអង្កេត រុករកនូវចម្លើយឆ្លើយតបនឹងសំណួរឬចម្ងល់របស់ពួកគេ (Caswell និង LaBrie, 2017)។ យោងតាម Duran និង Dökme (2016) បានលើកឡើងថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវាទ គឺជាគោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌលមួយដែលផ្តោតទៅលើការសួរសំណួរ ការគិតស៊ីជម្រៅ និងការដោះស្រាយបញ្ហាដែលធ្វើឱ្យសិស្សអភិវឌ្ឍន៍នូវជំនាញទាំងនោះដែលជាតម្រូវការនៅក្នុងការរស់នៅរបស់ពួកគេ។ ម្យ៉ាងទៀត វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវាទ ត្រូវបានចាត់ទុកនៅក្នុងការរៀនបែបស្ថាបនានិយម ដែលជាទ្រឹស្តីនៃការសិក្សាមួយដែលបានចែងថាមនុស្សបង្កើតចំណេះដឹងដោយខ្លួនឯងនិងតាមរយៈបទពិសោធផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ (Tamim និង Grant, 2013)។ នៅក្នុងករណីនេះ ចំណេះដឹងកំពុងត្រូវបានកសាងជាជាងការផ្តល់ដោយគ្រូផ្ទាល់។ វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវាទត្រូវបានគេពណ៌នាថាជាវិធីសាស្ត្រមួយ ដែលសិស្សបង្កើតជាសំណួរនិងស្វែងរកចម្លើយតាមរយៈការសង្កេត ការបង្កើតសម្មតិកម្ម ការធ្វើផែនការ ការធ្វើពិសោធន៍ ការវិភាគ និង ការបកស្រាយទិន្នន័យជាដើម (Baroudi និង Rodjan Helder, 2019)។ ផ្អែកតាម Guido (2017, ដកស្រង់ចេញពី Gholam, 2019) បានពិនិត្យមើលការសាកសួរទាំងសិស្សនិងទស្សនៈរបស់គ្រូ ដោយគាត់បានពន្យល់ថា តាមទស្សនៈរបស់សិស្ស IBLផ្តោតការសង្កេតទៅលើសំណួរ ឬបញ្ហា រីឯទស្សនៈរបស់គ្រូបាននិយាយថា IBLផ្តោតលើការផ្លាស់ប្តូររបស់សិស្ស

អោយបានច្រើនលើសពីការចង់ដឹងចង់ឃើញ ដើម្បីឱ្យពួកគេមានការរីកចម្រើននូវការគិតនិងការយល់ដឹង កាន់តែខ្លាំង។ ម្យ៉ាងវិញទៀត វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកគឺជាការរៀនបែបស្ថាបនានិយមមួយដែល ជួយឱ្យសិស្សបង្កើតចំណេះដឹងនិងអត្ថន័យផ្ទាល់ខ្លួនពីបទពិសោធរបស់ពួកគេ ដែលមានន័យថាចំណេះដឹង កំពុងត្រូវបានកសាងដោយពួកគេជាជាងចំណេះដឹងដែលផ្តល់ដោយគ្រូ (Gholam, 2019)។ លើសពីនេះ ទៅទៀតនោះ វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក អាចចាត់ទុកថាជាវិធីសាស្ត្រមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការជួយ សិស្សឱ្យទទួលបាននូវជំនាញតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ ដូចជានៅពេលចូលរួមក្នុងការបង្រៀនតាមបែបរិះរក សិស្សពិពណ៌នាអំពីវត្ថុដែលយកមកសិក្សារួមទាំងព្រឹត្តិការណ៍ពាក់ព័ន្ធ ការសួរសំណួរ ការពន្យល់ឆ្លើយតប ទៅនឹងចំណេះដឹងវិទ្យាសាស្ត្រនាពេលបច្ចុប្បន្ន និងចែករំលែកគំនិតរបស់ពួកគេជាមួយអ្នកដទៃ ហើយពួក គេកំណត់ការសន្មតរបស់ពួកគេ ដោយប្រើការគិតស៊ីជម្រៅ។ នៅក្នុងវិធីនេះ សិស្សសកម្មអភិវឌ្ឍន៍ការយល់ ដឹងរបស់ពួកគេទៅលើមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រជាមួយនឹងហេតុផលជាក់លាក់ ព្រមទាំងជំនាញនៃការគិតផងដែរ (NRC, 1996, ដកស្រង់ចេញពី Şimşek និង Kabapınar, 2010)។ រីឯ Levy et al. (2013) បាន ពិពណ៌នាថា IBL ក្នុងមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រពាក់ព័ន្ធនឹងការស៊ើបអង្កេតនិងការប្រមូលទិន្នន័យដើម្បីបង្កើតការ ពន្យល់ផ្នែកលើកស្ទង់តាងនៃបាតុភូតនៅក្នុងពិភពធម្មជាតិ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ IBL នៅក្នុងមុខ វិជ្ជាប្រវត្តិសាស្ត្រ ជាធម្មតាពាក់ព័ន្ធនឹងការវិភាគឯកសារ និងវត្ថុបុរាណ ដើម្បីស្វែងយល់ពីព្រឹត្តិការណ៍អតីត កាល។ ចំណែកឯការបង្រៀនតាមបែបរិះរកនៅក្នុងការបង្រៀនភាសាអង់គ្លេស(ELA)វិញ ទោះបីជាមាន ការកំណត់ច្បាស់លាស់តិចជាងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រនិងប្រវត្តិសាស្ត្រក៏ដោយ ជាញឹកញយតម្រូវអោយអ្នកសិក្សា ទទួលយកភាពជាម្ចាស់នៃការសិក្សារបស់ពួកគេដែលពិនិត្យមើលយ៉ាងជិតដល់ ចំពោះសកម្មភាពទំនាក់ ទំនងដូចជាការនិយាយ ឬការសរសេរជាដើម។ លើសពីនេះទៅទៀតនោះ Goldston et al. (2009) ក៏ បានបញ្ជាក់ដែរថា IBL ត្រូវបានចាត់ទុកជាទិដ្ឋភាពចំណេះដឹងនៃការរៀនសូត្រ ដោយសង្កត់ធ្ងន់យ៉ាងខ្លាំង ទៅលើការគិតបែបរិះរក ការដោះស្រាយបញ្ហា និងសមត្ថភាពទំនាក់ទំនង។

២.១.១ ដំណើរការនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក

យោងតាម De Jong (2006) បានផ្តល់នូវដំណើរការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក មានប្រាំដំណាក់កាលដំបូង រួមនិងដំណាក់កាលរងតូចៗនៅក្នុងដំណាក់កាលទាំងប្រាំនោះផងដែរ។ ដំណាក់កាលដំបូង ទាំង៥ដែលគាត់បានលើកឡើងមាន ទីមួយគឺកំណត់បញ្ហាឬបញ្ហាបញ្ហា ទីពីរគឺការបង្កើតសម្មតិកម្ម ទីបី គឺពិសោធន៍ ទីបួនគឺធ្វើការពិភាក្សា និងចុងក្រោយទីប្រាំគឺការវាយតម្លៃរួចទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋាន។ នៅក្នុង នោះដែរដំណាក់កាលទីបីគឺពិសោធន៍ មាននូវដំណាក់កាលរងតូចដូចជា ដំណើរការធ្វើពិសោធន៍ ការព្យាករណ៍ និងការ បកស្រាយលទ្ធផល។ ដោយឡែកផ្នែកតាមការស្រាវជ្រាវរបស់ Pedaste et al. (2015b) បានបង្ហាញថា នៅក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកជាចម្បងមានប្រាំដំណាក់កាលនិងដំណាក់កាលរងផងដែរ។ ដំណាក់ កាលទាំងប្រាំនោះមានដូចតទៅ:

ដំណាក់កាលទី១ (Orientation)៖ ដំណាក់កាលនេះផ្តោតទៅលើការបំផុសនូវចំណាប់អារម្មណ៍ និងការចង់ ដឹងចង់ឃើញទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាដែលមាននៅចំពោះមុខឬចម្ងល់ដែលមាននៅក្នុងចិត្ត។ នៅក្នុងដំណាក់ កាលនេះ ប្រធានបទនៃការសិក្សា ឬបញ្ហាដែលចង់សិក្សា គឺត្រូវបានផ្តល់ឱ្យដោយគ្រូ ឬអាចជាសិស្សផងដែរ (Scanlon et al., 2011)។

ដំណាក់កាលទី២ (Conceptualization)៖ គឺជាដំណើរការនៃការយល់ដឹងអំពីបញ្ហាដែលបានកំណត់ នៅក្នុងដំណាក់កាលទីមួយ។ ក្នុងដំណាក់កាលទីពីរនេះមានដំណាក់កាលរងពីរទៀតគឺ ការបង្កើតសំណួរស្រាវជ្រាវ(សំណួរ គន្លឹះ) និងសម្មតិកម្ម។ សំណួរស្រាវជ្រាវត្រូវបានបង្កើតឡើងយោងទៅតាមបញ្ហាដែលបានលើកឡើង ហើយសំណួរស្រាវជ្រាវនេះទៀតសោតគឺជាទម្រង់នៃសំណួរដែលបានស៊ើបអង្កេតបាន (White និង Frederiksen, 1998)។ ខណៈពេលដែលសម្មតិកម្មគឺជាការបង្កើតនូវសេចក្តីថ្លែងការណ៍មួយដែលទាក់ទង ទៅនឹងបញ្ហាដែលសិក្សា ព្រមទាំងឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរស្រាវជ្រាវដែលបានចោទសួរផងដែរ (Pedaste et al., 2015b)។ ដូច្នេះហើយ លទ្ធផលនៃដំណាក់កាលនេះ គឺសំណួរស្រាវជ្រាវ ឬសម្មតិកម្មត្រូវបានស៊ើបអង្កេត ទាំងពីរ ដោយដំបូងបង្កើតជាសំណួរស្រាវជ្រាវ និងបន្ទាប់មកបង្កើតសម្មតិកម្ម។

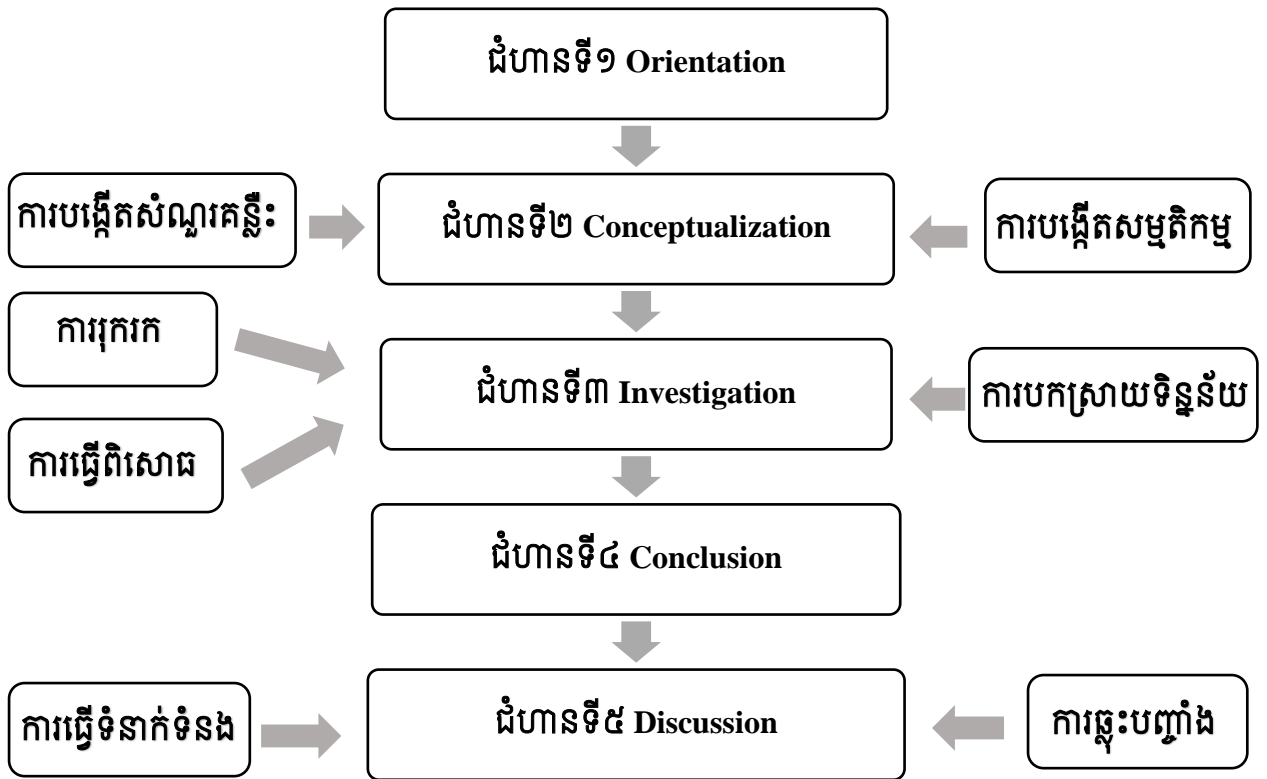
ដំណាក់កាលទី៣ (Investigation)៖ គឺជាដំណាក់កាលដែលការចង់ដឹងចង់ឃើញប្រែក្លាយជាសកម្មភាពដើម្បី ឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរស្រាវជ្រាវ ក៏ដូចជាសម្មតិកម្មផងដែរ (Scanlon et al., 2011)។ ទន្ទឹមនឹងនេះ

ជំហានរងនៃជំហាននេះមានដូចជា ការរុករក ការធ្វើពិសោធន៍ និងការបកស្រាយទិន្នន័យ។ ជាទូទៅ ការរុករក គឺជាប្រព័ន្ធនៃការស៊ើបអង្កេតឬស្រាវជ្រាវដោយមានបំណងស្វែងរកទំនាក់ទំនងក្នុងចំណោមអថេរដែល ពាក់ព័ន្ធ (Lim, 2004)។ រីឯការធ្វើពិសោធន៍ផ្ដោតលើការបង្កើតនិងអនុវត្តន៍ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ ការពិសោធមួយច្បាស់លាស់ជាមួយនឹងការកំណត់ពេលវេលាជាក់លាក់មួយ។ ក្នុងអំឡុងពេលរុករកនិង ពិសោធន៍ ទិន្នន័យនឹងត្រូវបានប្រមូល (Pedaste et al., 2015b)។ ចំពោះការបកស្រាយទិន្នន័យ ផ្ដោតលើ ការបង្កើតអត្ថន័យចេញអំពីទិន្នន័យដែលប្រមូលបាននិងសំយោគចំណេះដឹងថ្មីៗ (Wilhelm និង Walters, 2006)។ លទ្ធផលចុងក្រោយនៃដំណាក់កាលតេស្តសម្មតិកម្មនេះ ផ្ដោតសំខាន់ទៅលើការបក ស្រាយទិន្នន័យដែលទទួលបាន ដើម្បីពិនិត្យទៅលើសំណួរស្រាវជ្រាវឬសម្មតិកម្មដើមនិងអាចទាញសេចក្ដី សន្និដ្ឋានជារួមនៅជំហានបន្ទាប់។

ជំហានទី៤ (Conclusion)៖ គឺជាដំណើរការនៃការគូសចេញនូវសេចក្ដីសន្និដ្ឋានអំពីទិន្នន័យឬ លទ្ធផលដែលទទួលបានពីការធ្វើពិសោធន៍។ នៅក្នុងជំហាននេះ អ្នកសិក្សាពិចារណាថាតើសំណួរ ឬ សម្មតិកម្មស្រាវជ្រាវដើមរបស់ពួកគេ គាំទ្រទៅនឹងលទ្ធផលនៃការពិសោធឬអត់ (Scanlon et al., 2011)។ លទ្ធផលនៃជំហាននេះ គឺការសន្និដ្ឋានជាចុងក្រោយអំពីការរកឃើញនៃការសិក្សាតាមបែបរិះរក ឆ្លើយតប ទៅនឹងសំណួរស្រាវជ្រាវឬសម្មតិកម្ម។

ជំហានទី៥ (Discussion)៖ ជំហាននេះផ្ទុកទៅដោយជំហានរងពីរគឺ ការធ្វើទំនាក់ទំនង និង ការ ឆ្លុះបញ្ចាំង។ ការធ្វើទំនាក់ទំនងអាចត្រូវបានគេមើលឃើញថាជាដំណើរការខាងក្រៅដែលសិស្សធ្វើបទ បង្ហាញ រួមទាំងធ្វើការពិភាក្សាលទ្ធផលជាមួយអ្នកដទៃ និងទទួលនូវមតិកែលម្អអំពីអ្នកដទៃផងដែរ (Scanlon et al., 2011) ហើយជួនកាលស្ដាប់អ្នកដទៃនិងពន្យល់អំពីការយល់ដឹងផ្ទាល់ខ្លួន (Bruce និង Casey, 2012)។ រីឯការឆ្លុះបញ្ចាំងត្រូវបានកំណត់ថាជាដំណើរការនៃការឆ្លុះបញ្ចាំងលើអ្វីទាំងអស់នៅក្នុង ចិត្តរបស់អ្នកសិក្សា។ ជាឧទាហរណ៍ ការឆ្លុះបញ្ចាំងទៅលើភាពជោគជ័យនៃការរិះរក ឬការឆ្លុះបញ្ចាំងទៅ លើដំណើរការនៃការសិក្សាតាមបែបរិះរកដើម្បីអោយកាន់តែល្អប្រសើរជាងមុន(Lim, 2004)។ ការឆ្លុះ បញ្ចាំងត្រូវបានគេមើលឃើញថាជាដំណើរការផ្ទៃក្នុងដូចជាការសួរខ្លួនឯងថា តើខ្ញុំបានធ្វើអ្វីខ្លះ ? ហេតុអ្វី បានជាខ្ញុំធ្វើដូច្នោះ ? តើមានជម្រើសអ្វីផ្សេងទៀតក្នុងស្ថានភាពស្រដៀងគ្នានេះ ? នៅក្នុងដំណើរការនេះ

សកម្មភាពជាច្រើនដូចជាការដើរតួសម្តែង ការសរសេរកំណត់ហេតុប្រចាំថ្ងៃ ការនិទានរឿងនិងសំណួរ
ណែនាំ អាចត្រូវបានសម្គាល់ថាជាការគាំទ្រសម្រាប់ការឆ្លុះបញ្ចាំង (Runnel et al., 2013)។

រូបភាព២.១៖ ជំហានចម្បងទាំងប្រាំនិងជំហានរងនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យា ដកស្រង់ចេញពី
Pedaste et al. (2015b)

បើក្រឡេកមើលមកវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យានៅក្នុងបរិបទនៃប្រទេសកម្ពុជា អ្នកស្រាវជ្រាវ
សង្កេតឃើញថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យាមាន០៥ជំហានដោយចាប់ផ្តើមពី ១)ការបង្កើតសំណួរ
គន្លឹះ ២)ការបង្កើតសម្មតិកម្ម ៣)ការតេស្តសម្មតិកម្ម ៤)ការប្រមូលលទ្ធផល និង ៥)ការទាញសេចក្តី
សន្និដ្ឋាន។ ផ្អែកតាមក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា(២០២០)ជំហានទាំង០៥នៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាម
បែបវិទ្យាដំណើរការដូចតទៅ៖

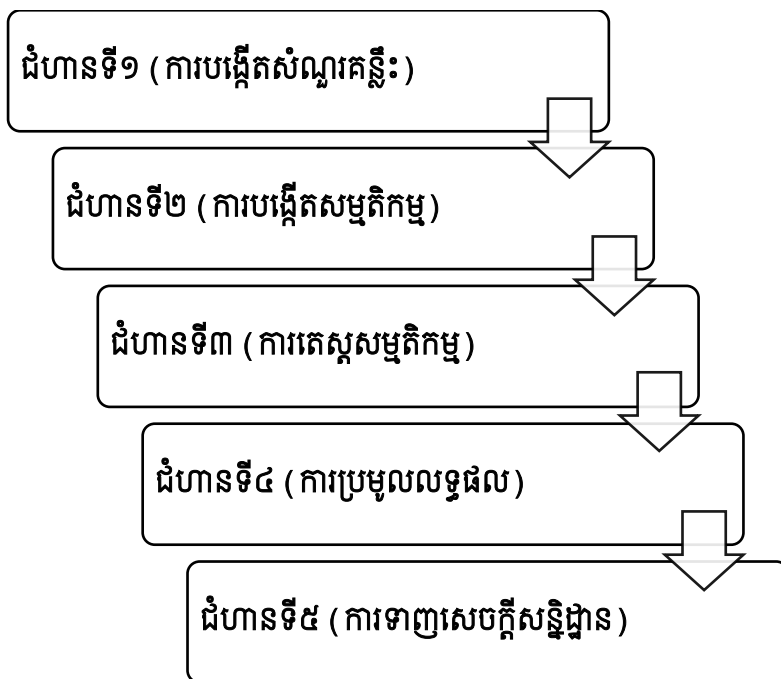
ជំហានទី១ (ការបង្កើតសំណួរគន្លឹះ)៖ គ្រូបង្ហាញបាតុភូតឬព្រឹត្តិការណ៍នៅដើមមេរៀន ដើម្បីទាក់
ទាញនូវចំណាប់អារម្មណ៍សិស្ស និងធ្វើការពិភាក្សា រួចឈានចូលដល់ការបង្កើតសំណួរគន្លឹះទាក់ទងនឹង
បាតុភូតឬព្រឹត្តិការណ៍ដែលបានបង្ហាញនោះ។

ជំហានទី២ (ការបង្កើតសម្មតិកម្ម)៖ បន្ទាប់ពីបង្កើតសំណួរគន្លឹះរួច គ្រូផ្តល់ពេលឱ្យសិស្សក្នុងការឆ្លើយទៅនឹងសំណួរគន្លឹះនោះ(សម្មតិកម្មអាចត្រូវបានបង្កើតដោយសិស្ស ក្នុងករណីសិស្សមិនអាចបង្កើតបាន)។

ជំហានទី៣ (ការតេស្តសម្មតិកម្ម)៖ គ្រូទុកពេលឱ្យសិស្សរៀបចំផែនការពិសោធដោយគិតទៅលើសម្ភារៈដែលគ្រូផ្តល់ឱ្យ ហើយនៅជំហាននេះគ្រូដើរតួជាអ្នកសម្របសម្រួលទៅលើផែនការពិសោធន៍របស់សិស្ស។

ជំហានទី៤ (ការប្រមូលលទ្ធផល)៖ សិស្សកត់ត្រាលទ្ធផលដែលទទួលបានពីពិសោធន៍ ចូលទៅក្នុងសន្លឹកកិច្ចការ។

ជំហានទី៥ (ការទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋាន)៖ សិស្សធ្វើការពិភាក្សាទៅលើលទ្ធផលនៃការពិសោធរួច ទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋានរួមមួយ។

រូបភាព២.២៖ ជំហានចម្បងទាំងប្រាំនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក ដកស្រង់ចេញពីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា(២០២០)

តារាង២.១

ជំហានចម្បងទាំងប្រាំនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក
ដកស្រង់ចេញពីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា(២០២០)

ជំហានទី១ (បង្កើតសំណួរគន្លឹះ)	គ្រូបង្ហាញបាតុភូតទាក់ទាញនូវចំណាប់អារម្មណ៍សិស្ស រួចឈានចូលដល់ការបង្កើតសំណួរគន្លឹះទាក់ទងនឹងបាតុភូតដែលបានបង្ហាញនោះ។
ជំហានទី២ (បង្កើតសម្មតិកម្ម)	គ្រូផ្តល់ពេលឱ្យសិស្សក្នុងការឆ្លើយទៅនឹងសំណួរគន្លឹះនោះ។
ជំហានទី៣ (តេស្តសម្មតិកម្ម)	គ្រូទុកពេលឱ្យសិស្សរៀបចំផែនការពិសោធ ដោយគិតទៅលើសម្ភារៈដែលគ្រូផ្តល់ឱ្យ។
ជំហានទី៤ (ប្រមូលលទ្ធផល)	សិស្សកត់ត្រាលទ្ធផលដែលទទួលបានពីពិសោធន៍ ចូលទៅក្នុងសន្លឹកកិច្ចការ។
ជំហានទី៥ (ទាញសន្និដ្ឋាន)	សិស្សធ្វើការពិភាក្សាទៅលើលទ្ធផលនៃការពិសោធ រួចទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋានរួមមួយ។

តារាង២.២

ជំហានចម្បងទាំងប្រាំនិងជំហានរងនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក
ដកស្រង់ចេញពី Pedaste et al. (2015b)

ជំហានទី១ (Orientation)	គ្រូបំផុសនូវចំណាប់អារម្មណ៍ ទាក់ទាញការចង់ដឹងចង់ឃើញទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាដែលមាននៅចំពោះមុខប្រចម្ងល់ដែលមាននៅក្នុងចិត្ត។
ជំហានទី២ (Conceptualization)	ការបង្កើតសំណួរស្រាវជ្រាវ(សំណួរគន្លឹះ) និងសម្មតិកម្ម។
ជំហានទី៣ (Investigation)	ជំហានរងនៃជំហាននេះមានដូចជា ការរុករកការធ្វើពិសោធ និងការបកស្រាយទិន្នន័យ។
ជំហានទី៤ (Conclusion)	ជំហាននេះគឺជាដំណើរការនៃការគូសចេញនូវសេចក្តីសន្និដ្ឋានអំពីទិន្នន័យប្រមូលបានដែលទទួលបានពីការធ្វើពិសោធន៍។
ជំហានទី៥ (Discussion)	ជំហាននេះមានជំហានរងពីរគឺ ការធ្វើទំនាក់ទំនង និង ការឆ្លុះបញ្ចាំង។ការធ្វើទំនាក់ទំនងអាចត្រូវបានគេមើលឃើញថាជាដំណើរការខាងក្រៅដែលសិស្សធ្វើបទបង្ហាញ រួមទាំងធ្វើការពិភាក្សាលទ្ធផលជាមួយអ្នកដទៃ និងទទួលនូវមតិកែលម្អពីអ្នកដទៃ ដើម្បីយកមកធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងទៅលើដំណើរការវិវិករបស់ខ្លួន។

២.១.២ កម្រិតនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក

យោងតាម Blanchard et al. (2010) បានលើកឡើងនូវកម្រិតទាំង៤នៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកមានដូចជា: verification inquiry, structured inquiry, guided inquiry និង open inquiry ។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ អ្វីដែលសំខាន់នៃកម្រិតទាំងបួនរបស់វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកនេះគឺ ភាពទទួលខុសត្រូវរបស់គ្រូបង្រៀននិងសិស្សលើការអនុវត្តនៃវិធីសាស្ត្រនេះតែម្តង។ នៅកម្រិតទី០ (Verification Inquiry) គ្រូបង្រៀនជាអ្នកកំណត់អំពីដំណើរការនៃការសិក្សារបស់សិស្សទាំងស្រុង រីឯនៅកម្រិតទី៣ (Open Inquiry) សិស្សទទួលខុសត្រូវលើការងារទាំងមូលនៃដំណើរការវិវិកដោយផ្ទាល់។

កម្រិតទាំង៤នៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក ដែល Blanchard et al.(2010) បានលើកឡើងមានដូចតទៅ៖

កម្រិតទី០ (Verification Inquiry)៖ គ្រូបង្រៀនផ្តល់ឱ្យសិស្សនូវសំណួរដើម្បីស្រាវជ្រាវវិវិក និងដំណើរការនៃការប្រមូលទិន្នន័យ។ សេចក្តីសន្និដ្ឋានមិនត្រូវបានផ្តល់ឱ្យសិស្សភ្លាមៗនោះទេ ប៉ុន្តែគ្រូ

បង្រៀនត្រូវនៅទីនោះដើម្បីជួយណែនាំ និងពន្យល់សិស្សឱ្យឆ្ពោះទៅរកសេចក្តីសន្និដ្ឋានមួយដែលបានរំពឹងទុក។ ទោះបីជាទិន្នន័យរបស់សិស្សមានភាពខុសគ្នាក៏ដោយ គ្រូបង្រៀននឹងជួយសិស្សក្នុងការបកស្រាយទិន្នន័យទាំងនោះ ដូច្នេះសិស្សគ្រប់គ្នានឹងយល់ពីសារៈសំខាន់នៃទិន្នន័យ។

កម្រិតទី១ (Structured Inquiry)៖ សិស្សត្រូវបានផ្តល់នូវសំណួរស្រាវជ្រាវ និងដំណើរការនៃការប្រមូលទិន្នន័យ ប៉ុន្តែសិស្សត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការបកស្រាយទិន្នន័យ និងធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានដោយខ្លួនឯង។

កម្រិតទី២ (Guided Inquiry)៖ នៅក្នុងកម្រិតនេះ សិស្សត្រូវបានផ្តល់ឱ្យតែសំណួរស្រាវជ្រាវប៉ុណ្ណោះ ហើយសិស្សត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការកំណត់នូវដំណើរការនៃការប្រមូលទិន្នន័យ រួមទាំងរបៀបបកស្រាយទិន្នន័យ និងការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានដោយខ្លួនឯង។

កម្រិតទី៣ (Open Inquiry)៖ កម្រិតនេះត្រូវបានចាត់ទុកថាជាកម្រិតខ្ពស់បំផុតក្នុងចំណោមកម្រិតទាំង៤នៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក។ ជាក់ស្តែង នៅក្នុងកម្រិតនេះ សិស្សបង្កើតសំណួរស្រាវជ្រាវ កំណត់ដំណើរការនៃការប្រមូលទិន្នន័យ បកស្រាយទិន្នន័យ និងទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋានដោយខ្លួនឯង។ ជារួម សិស្សត្រូវទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងក្នុងមួយវដ្តនៃដំណើរស្រាវជ្រាវ ឬរិះរកនេះ។

តារាង២.១

សង្ខេបអំពីសកម្មភាពគ្រូនិងសិស្សនៅកម្រិតនីមួយៗនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកដកស្រង់ចេញពី Blanchard et al.(2010)

កម្រិត	សំណួរស្រាវជ្រាវ	ដំណើរការប្រមូលទិន្នន័យ	សន្និដ្ឋានទិន្នន័យ
កម្រិតទី០ (Verification Inquiry)	គ្រូ	គ្រូ	គ្រូ
កម្រិតទី១ (Structured Inquiry)	គ្រូ	គ្រូ	សិស្ស
កម្រិតទី២ (Guided Inquiry)	គ្រូ	សិស្ស	សិស្ស
កម្រិតទី៣ (Open Inquiry)	សិស្ស	សិស្ស	សិស្ស

ផ្ទុយមកវិញយោងតាមក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា(២០២០) ក៏បានលើកឡើងពីកម្រិតទាំង ០៣នៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកដូចតទៅ៖

វិវេកបែបមានគម្រោង (Structured Inquiry)៖ សិស្សត្រូវបានផ្តល់ឱ្យនូវសម្ភារ ដំណើរការ ពិសោធន៍ និងបញ្ហាដែលត្រូវធ្វើការសង្កេត តែមិនត្រូវបានផ្តល់ចម្លើយទេ។

វិវេកបែបណែនាំ (Guided Inquiry)៖ គ្រូផ្តល់សម្ភារ និងបញ្ហាដែលត្រូវសង្កេត សិស្សត្រូវត្រូវ រៀបចំដំណើរការដើម្បីពិសោធន៍ ឬស្វែងរកចម្លើយដោយខ្លួនឯង។

វិវេកបែបទូទៅ (Open Inquiry)៖ គ្រូផ្តល់សម្ភារ សិស្សជាអ្នកកំណត់បញ្ហាដែលត្រូវសង្កេត រៀបចំដំណើរការដើម្បីពិសោធន៍ ឬស្វែងរកចម្លើយដោយខ្លួនឯង។

តារាង២.២

សង្ខេបអំពីសកម្មភាពគ្រូនិងសិស្សនៅកម្រិតនីមួយៗនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក (Fay & Bretz, 2008, ដកស្រង់ចេញពី ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា, ២០២០)

កម្រិត	បញ្ហា ឬសំណួរគន្លឹះ	ដំណើរការឬវិធីសាស្ត្រ	សេចក្តីសន្និដ្ឋាន
០	គ្រូ	គ្រូ	គ្រូ
១	គ្រូ	គ្រូ	សិស្ស
២	គ្រូ	សិស្ស	សិស្ស
៣	សិស្ស	សិស្ស	សិស្ស

២.២ តួនាទីរបស់គ្រូនិងសិស្សក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក

នៅក្នុងថ្នាក់រៀនដែលអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក(IBL)គ្រូបង្រៀនមានតួនាទីជាអ្នក រៀបចំផែនការ (Planner), អ្នកដឹកនាំ (Leader), អ្នកផ្តល់ជាគំរូ(Modeler), អ្នកប្រឹក្សា (Mentor), អ្នក សម្របសម្រួល (Facilitator), អ្នកតម្រង់ទិស(មគ្គុទេស=Guide), អ្នកវិនិច្ឆ័យ(Diagnostician) និង អ្នកគាំទ្រ (Supporter)។ រីឯសិស្សក៏មានតួនាទីដូចជាអ្នកឌីហ្សាញ (Designer) និងអ្នករុករក(Explorer) ផងដែរ។

២.២.១ តួនាទីរបស់គ្រូក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក

អ្នករៀបចំផែនការ (Planner)៖ មុនសកម្មភាពបង្រៀនតាមបែបវិវិក គ្រូបង្រៀនត្រូវបង្កើតនិងរៀបចំផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ការវិវិក និងផែនការសកម្មភាពសិស្សដើម្បីអនុវត្តន៍។ គ្រូបង្រៀនដែលរៀបចំសកម្មភាពបង្រៀនតាមបែបវិវិកបានជោគជ័យត្រូវចំណាយពេលវេលាដើម្បីគិតអំពីដំណើរនៃការអនុវត្តឱ្យបានច្បាស់ ហើយគ្រូបង្រៀនក៏ត្រូវអនុវត្តទៅតាមដំណើរការដែលបានរៀបចំនោះផងដែរ (Maxwell et al., 2015)។

អ្នកដឹកនាំ (Leader)៖ នៅក្នុងកម្រិតទី១ (confirmation inquiry) នៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក គ្រូបង្រៀនមានតួនាទីទទួលខុសត្រូវរួមរាល់ដំណាក់កាលទាំងមូលនៃការរៀនតាមបែបវិវិកដោយគ្រូជាអ្នកដឹកនាំសិស្សអោយអនុវត្តទៅតាមដំណាក់កាលនីមួយៗ។ ចំណែកនៅក្នុងកម្រិតទី២និងទី៣ (Structure inquiry និង Guided inquiry) នៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក គ្រូបង្រៀនចែករំលែកទំនួលខុសត្រូវជាមួយនិងសិស្សមួយចំណែក ក្នុងករណីនេះគ្រូមានតួនាទីជាអ្នកដឹកនាំផង និងជាអ្នកសម្របសម្រួលផង (Walker និង Shore, 2015)។

អ្នកវិនិច្ឆ័យ (Diagnostician) ៖ នៅពេលគ្រូបង្រៀនដើរតួជាអ្នកវិនិច្ឆ័យ គាត់មិនបានផ្តល់ការណែនាំនោះទេ ប៉ុន្តែគាត់ផ្តល់នូវយោបល់និងសំណូមពរទៅលើគំនិតរបស់សិស្ស នៅពេលដែលសិស្សកំពុងវិភាគទិន្នន័យ ពិភាក្សាលើការរកឃើញបឋមនិងការបង្ហាញលទ្ធផលរបស់សិស្ស។ ទន្ទឹមនឹងការដើរតួជាអ្នកវិនិច្ឆ័យ គ្រូបង្រៀនប្រើប្រាស់សំណួរដើម្បីជួយសិស្សក្នុងការកំណត់នូវទិន្នន័យនៃការវិវិកផងដែរ (Wu និង Hsieh, 2006)។

អ្នកផ្តល់គំរូ (Modeler)៖ នៅពេលដែលសិស្សចូលរួមក្នុងការរៀនតាមបែបវិវិកដែលកាន់តែស្មុគស្មាញជាងនេះ គ្រូបង្រៀនមានតួនាទីមួយទៀតគឺជាគំរូ ដោយគាត់បង្ហាញពីរបៀបរៀបចំផែនការនិងវិធីក្នុងការស្រាវជ្រាវវិវិក រួមទាំងបង្ហាញពីរបៀបនៃការបង្កើតការពន្យល់ចំពោះលទ្ធផលដែលទទួលបាន ដើម្បីឱ្យសិស្សអនុវត្តន៍តាមការបង្ហាញរបស់គ្រូ (Wu និង Hsieh, 2006)។

អ្នកប្រឹក្សា (Mentor)៖ គ្រូបង្រៀនគាំទ្រទៅលើដំណើរការនៃការស្រាវជ្រាវរបស់សិស្ស និងផ្តល់ជំនួយនៅពេលសិស្សត្រូវការ (Wu និង Hsieh, 2006) ។ នៅកម្រិតទី៤ (Free/Open inquiry) នៃវិធី

សាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនេះ ត្រូវផ្លាស់ប្តូរតួនាទីពីបង្រៀនទៅជាអ្នកសម្របសម្រួលនិងអ្នកពិគ្រោះ យោបល់វិញ មានន័យថាសកម្មភាពរបស់គ្រូប្រើសកម្មទៅជាអសកម្មបន្តិចម្តងៗចាប់ពីកម្រិតទី១រហូត ដល់កម្រិតទី៤ (Walker និង Shore, 2015)។ បន្ថែមពីលើនេះគ្រូបង្រៀនក៏មាននាទីជាអ្នកលើកទឹកចិត្ត សិស្សអោយធ្វើការពិភាក្សានិងបញ្ចេញមតិចំពោះការយល់ឃើញរបស់ខ្លួននិងជួយសិស្សឱ្យបង្កើតទំនាក់ ទំនងរវាងគំនិតរបស់ពួកគេទៅនឹងគោលគំនិតសំខាន់ៗក្នុងគណិតវិទ្យានិងវិទ្យាសាស្ត្រផងដែរ (MaaB និង Artigue, 2013)។

អ្នកសម្របសម្រួល (Facilitator)៖ នៅក្នុងដំណើរការនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក គ្រូ បង្រៀនដាក់បញ្ហានិងបង្ហាញតម្រុយសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវនិងការរិះរករបស់សិស្ស។ នៅអំឡុងពេលនោះគ្រូ បង្រៀនដើរតួជាអ្នកសម្របសម្រួលនៃដំណើរការរៀន និងដោះស្រាយបញ្ហារបស់សិស្សជួបប្រទះ (Spronken-Smith និង Walker, 2010b)។ នៅក្នុងវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក គ្រូត្រូវផ្លាស់ប្តូរការ សង្កត់ធ្ងន់លើតែសៀវភៅសិក្សាទៅជាការស្វែងរកសំណួរនិងប្រធានបទដែលត្រូវផ្តល់ឱ្យសិស្សក្នុងការរិះរក វិញ ដូច្នេះគ្រូបង្រៀនក៏ត្រូវជួយសម្របសម្រួលដល់សិស្សក្នុងការកសាងចំណេះដឹងបច្ចុប្បន្នរបស់ពួកគេ និងពិនិត្យឡើងវិញនូវការយល់ដឹងរបស់ពួកគេផងដែរ (Wu និង Hsieh, 2006)។

អ្នកតម្រង់ទិស (មគ្គុទេស=Guide) និងអ្នកគាំទ្រ (Supporter)៖ វិធីសាស្ត្របង្រៀន IBL ក៏ គាំទ្រទៅលើការងារបែបសហការផងដែរ ក្នុងអំឡុងពេលដែលសិស្សធ្វើការជាមួយគ្នាទៅលើកិច្ចការ ស្រាវជ្រាវណាមួយ។ ដូច្នេះ នៅត្រង់ចំណុចនេះ គ្រូបង្រៀនមានតួនាទីតម្រង់ទិសសិស្សទៅរកសំណួរនិង បញ្ហាដើម្បីឱ្យសិស្សចាប់អារម្មណ៍ដែលវាមានសក្តានុពលទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍សិស្សក្នុងការរៀន ម្យ៉ាងវិញទៀតគ្រូបង្រៀនមាននាទីគាំទ្រនិងណែនាំនៅពេលចាំបាច់ចំពោះការងារស្វ័យរបស់សិស្ស។ នៅ ពេលប្រើវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក គ្រូបង្រៀនត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងគាំទ្រដល់ការស្រាវជ្រាវនិងការរិះ រករបស់សិស្សអំពីបាតុភូត ដើម្បីឱ្យពួកគេចូលរួមក្នុងការកសាងការយល់ដឹងប្រកបដោយអត្ថន័យ។ លើស ពីនេះទៅទៀតនោះ គ្រូបង្រៀនដើរតួជាអ្នកមគ្គុទេស នៅពេលគាត់ណែនាំនិងដឹកនាំសិស្សក្នុងការកំណត់ នូវទំនាក់ទំនងនៃបុព្វហេតុ និងបកស្រាយទិន្នន័យផងដែរ (Wu និង Hsieh, 2006)។

២.២.២ តួនាទីរបស់សិស្សក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក

អ្នកឌីហ្សាញ (Designer)៖ យោងតាមការសិក្សារបស់ Gormally et al. (2009) ការយល់ឃើញរបស់សិស្សចំពោះតួនាទីរបស់ខ្លួននៅក្នុងវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក ដោយតួនាទីរបស់ពួកគេប្រែប្រួលពីអ្នកអនុវត្តតាមយ៉ាងសកម្ម (Active Follower) ទៅជាអ្នកឌីហ្សាញដ៏សកម្មវិញ (Active Designer)។ ជាក់ស្តែងនៅកម្រិតទី៣ (Free/Open Inquiry) នៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកនេះ សិស្សមានតួនាទីជាអ្នករៀបចំ ដឹកនាំនិងទទួលខុសត្រូវរួមទៅលើដំណើរការនៃការវិវិករបស់ពួកគេទាំងមូល (Walker និង Shore, 2015)។

អ្នកស្រាវជ្រាវ(Explorer)៖ សិស្សធ្វើការជាក្រុមសហការដើម្បីរកបញ្ហាវិទ្យាសាស្ត្រ និងស្វែងរកដំណោះស្រាយ។ សិស្សរៀនដោះស្រាយបញ្ហានិងគិតស៊ីជម្រៅ ដែលពួកគេអាចអនុវត្តន៍ជំនាញទាំងនោះទៅក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃ និងជីវិតពេញវ័យរបស់ពួកគេ (Maxwell et al., 2015)។

នៅក្នុងដំណើរការនៃការរៀនតាមបែបវិវិក សិស្សបានក្លាយជាអ្នកសិក្សាឯករាជ្យដោយសិស្សមាននាទីជាអ្នកស្រាវជ្រាវនូវព័ត៌មាន អ្នកបង្កើតសំណួរគន្លឹះ អ្នកបង្កើតសម្មតិកម្ម អ្នកបកស្រាយ អ្នកពន្យល់ដោយខ្លួនឯង ហើយពួកគេក៏ជាអ្នកដែលរៀបចំនូវសកម្មភាពនៃដំណើរការរៀនផ្ទាល់ខ្លួន ជាងនេះទៅទៀតនោះ ពួកគេមានសិទ្ធិពេញលេញក្នុងការបញ្ចេញមតិយោបល់នៅពេលពិភាក្សានិងឆ្លើយសំណួរ (Anderson, 2002)។

២.៣ គុណសម្បត្តិនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក

អ្នកសិក្សាជាច្រើនបានលើកឡើងនូវអត្ថប្រយោជន៍នៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកចំពោះគ្រូបង្រៀននិងសិស្ស។ វិធីសាស្ត្រនេះបានផ្តល់នូវគុណសម្បត្តិមួយចំនួនដល់គ្រូបង្រៀនដូចជា អភិវឌ្ឍន៍ចំណេះដឹងបានកាន់តែប្រសើរ ពង្រីកជំនាញដោះស្រាយបញ្ហា និងបង្កើននូវទំនាក់ទំនងកាន់តែជិតស្និទ្ធជាមួយសិស្សផងដែរ។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ តាមរយៈការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកក៏បានផ្តល់នូវគុណសម្បត្តិមួយចំនួនផងដែរចំពោះសិស្សដូចជា ចំណេះដឹងលើមុខវិជ្ជាកាន់តែរីកចម្រើន លទ្ធផល

សិក្សាប្រសើរ បណ្តុះនូវការគិតស៊ីជម្រៅ ហើយទំនាក់ទំនងរវាងគ្រូនិងមិត្តរួមថ្នាក់កាន់តែស្និទ្ធស្នាលជាងមុន។

២.៣.១ គុណសម្បត្តិសម្រាប់គ្រូ

អភិវឌ្ឍន៍ចំណេះដឹង៖ ចំណេះដឹងនិងជំនាញរបស់គ្រូត្រូវបានអភិវឌ្ឍន៍ ហើយគ្រូកាន់តែមានភាពស្ម័គ្រចិត្តក្នុងការរៀបចំមេរៀន និងការពិភាក្សាជាមួយសិស្សកាន់តែជិតស្និទ្ធនៅពេលអនុវត្តនីវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក។ ម្យ៉ាងវិញទៀត គ្រូបង្រៀនកាន់តែច្បាស់ទៅលើយុទ្ធសាស្ត្រគុណសល្យ ខ្លឹមសារមេរៀន និងគំនិតកាន់តែទូលំទូលាយជាងមុន ហើយ IBL បានផ្តល់ឱ្យគ្រូបង្រៀននូវទំនុកចិត្តកាន់តែខ្លាំងលើសមត្ថភាពរបស់ពួកគេក្នុងការបង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រ (Bruder និង Prescott, 2013; Maxwell et al., 2015)។

ជំនាញដោះស្រាយបញ្ហា៖ គ្រូបង្រៀនដែលអនុវត្តនីវិធីសាស្ត្របង្រៀន IBL បានអភិវឌ្ឍន៍ជំនាញដោះស្រាយបញ្ហាកាន់តែប្រសើរ និងណែនាំដល់គ្រូផ្សេងទៀតដែលកំពុងអនុវត្តនីវិធីសាស្ត្រ IBL នេះផងដែរ (Maxwell et al., 2015)។

បង្កើនទំនាក់ទំនង៖ Spronken-Smith (2012) បានលើកឡើងថា នៅពេលអនុវត្តនីវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក ទំនាក់ទំនងរវាងគ្រូបង្រៀននិងសិស្សមានការកើនឡើងនិងបង្កឱ្យមានភាពរីករាយជាងមុនអំឡុងពេលពួកគេធ្វើការស្រាវជ្រាវជាមួយគ្នា ហើយ គ្រូបង្រៀននិងសិស្សមានទំនាក់ទំនងគ្នាកាន់តែញឹកញាប់ជាងពេលរៀនតាមវិធីសាស្ត្របែបប្រពៃណី (Traditional Teaching) ។

២.៣.២ គុណសម្បត្តិសម្រាប់សិស្ស

ចំណេះដឹងលើមុខវិជ្ជាកាន់តែរីកចម្រើន៖ ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក សិស្សទទួលបាននូវចំណេះដឹងនិងជំនាញទាក់ទងនឹងវិទ្យាសាស្ត្រដូចជាការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ការវាស់វែង ការទស្សន៍ទាយ ការសន្និដ្ឋាន និងសូម្បីតែការបង្កើតនូវសំណួរខ្លួនឯងសម្រាប់ការវិវេកថ្មី (Eltanahy និង Forawi, 2019)។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ចំណេះដឹងលើមុខវិជ្ជារបស់សិស្សមានការកើនឡើងនៅពេលអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក ដោយសារតែវិធីសាស្ត្រនេះបានផ្តល់ឱ្យសិស្សនូវការបញ្ហាដែលទាមទារនូវការ

ស្រាវជ្រាវ ការដោះស្រាយបញ្ហា និងការគិតស៊ីជម្រៅផងដែរ។ សិស្សបានបង្កើនចំណេះដឹងទូលំទូលាយនៃ ប្រធានបទដែលគេសិក្សា និងបានពង្រឹងនូវសមត្ថភាពរបស់ពួកគេក្នុងការអនុវត្តន៍ជាក់ស្តែង ព្រមទាំងការ រៀនដោយឯករាជ្យនិងការរៀនបែបសហការផងដែរ (Bruder និង Prescott, 2013)។ យោងតាម Sockalingam et al.(2010) បានលើកឡើងថា នៅពេលដែលសិស្សត្រូវបានផ្តល់ឱកាសឱ្យធ្វើការរិះរក ពួកគេនឹងទទួលបាននូវចំណេះដឹងថ្មីៗ ហើយពង្រីកនូវចំណេះដឹងនោះបន្ថែមទៀត ដែលវានឹងធ្វើឱ្យការ យល់ដឹងរបស់ពួកគេកាន់តែស៊ីជម្រៅ។

លទ្ធផលសិក្សាល្អប្រសើរ៖ តាមការស្រាវជ្រាវរបស់ Gu et al. (2015) បានរកឃើញថា សិស្ស ដែលបានរៀនដោយប្រើវិធីសាស្ត្រ IBL ត្រូវបានរាយការណ៍ថាប្រសិទ្ធភាពនៃសិក្សាដោយពួកគេកើនឡើង ខ្ពស់ ព្រមទាំងបំណិនក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាកើនឡើងក្នុងកម្រិតខ្ពស់ផងដែរ ហើយមិនសូវមានភាពភ័យ ខ្លាចក្នុងការប្រជុំប្រជុំ និងទំនងបន្តព្យាយាមសាកល្បងនូវវិធីផ្សេងៗដើម្បីទទួលបានជោគជ័យនៅ ពេលដែលពួកគេបរាជ័យនឹងវិធីណាមួយនោះ។ យោងតាមការសិក្សារបស់ Spronken-Smith (2012) បានលើកឡើងថា នៅពេលសិស្សរៀនតាមបែបរិះរកទទួលបានលទ្ធផលវិជ្ជមាន រួមបញ្ចូលទាំងការយល់ ដឹងកាន់តែស៊ីជម្រៅ និងការសម្រេចបាននូវលទ្ធផលសិក្សាលំដាប់ខ្ពស់ ព្រមទាំងការលើកទឹកចិត្តបន្ថែម ទៀតផង។

អភិវឌ្ឍន៍នូវការគិតស៊ីជម្រៅ៖ Kizilaslan et al. (2012) បានលើកឡើងថា IBL ជួយឱ្យលទ្ធ ភាពនៃការគិតបែបស៊ីជម្រៅរបស់សិស្សកាន់តែប្រសើរនិងជួយឱ្យសិស្សដើរតួជាអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រតាមរយៈ ការប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រតាមបែបរិះរកនៅអំឡុងពេលរៀន។ នៅពេលដែលសិស្សផ្តោតលើការរិះរក នោះការ យល់ដឹងថ្មីៗនិងការគិតស៊ីជម្រៅត្រូវបានសម្រេច ហើយប្រសិទ្ធភាពនៃការសិក្សារបស់ពួកគេក៏ត្រូវបានកើន ឡើងផងដែរ(Caswell និង LaBrie, 2017)។ ដូចគ្នានេះដែរ Hwang និង Chang (2011)ក៏បានលើក ឡើងថា នៅពេលដែលសិស្សរៀនដោយប្រើការរិះរកនិងស៊ើបអង្កេតក្នុងការកំណត់មួយជាក់លាក់ពិត ប្រាកដ នោះពួកគេនឹងបង្កើននូវជំនាញនៃការគិតរបស់ពួកគេបានល្អប្រសើរ។

បង្កើនទំនាក់ទំនង៖ នៅពេលរៀនតាមបែបរិះរក សិស្សមានទំនាក់ទំនងកាន់តែខ្លាំងជាមួយមិត្តរួម ថ្នាក់នៅពេលពួកគេធ្វើការងាររិះរកជាក្រុម និងទំនាក់ទំនងកាន់តែជិតស្និទ្ធជាមួយគ្រូបង្រៀន។ ម្យ៉ាងវិញ

ទៀតការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកដែលបានផ្សារភ្ជាប់ការសិក្សាទ្រឹស្តីទៅនឹងការស្រាវជ្រាវសិស្សមានការចូលរួមយ៉ាងខ្លាំងនិងទទួលបានការយល់ដឹងកាន់តែប្រសើរ (Spronken-Smith, 2012)។ តាម Amaral et al. (2002) បានរកឃើញថាការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកមានអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនសម្រាប់សិស្ស រួមទាំងការអភិវឌ្ឍអាកប្បកិរិយាវិជ្ជមានចំពោះការរៀនសូត្រ និងការចូលរួមក្នុងការសន្ទនាជាមួយមិត្តភក្តិរបស់ពួកគេ។ ពួកគេធ្វើការជាដៃគូប្រក្រមពិភាក្សាតូច ពួកគេបានផ្លាស់ប្តូរយោបល់គ្នាហើយពួកគេមិនស្នាក់នៅក្នុងការសួររសំណួរគ្នាទៅវិញទៅមកនោះទេ នៅពេលនោះហើយដែលទំនាក់ទំនងរបស់គេត្រូវបានអភិវឌ្ឍន៍ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត Levy et al. (2013) បានយល់ស្របថាវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកផ្តល់ឱកាសឱ្យសិស្សចេះសហប្រតិបត្តិការជាមួយអ្នកដទៃក្នុងការស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានបទដែលខ្លួនចង់ស្រាវជ្រាវផងដែរ។

២.៤ បញ្ហាប្រឈមនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក

បើទោះបីជាការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកផ្តល់នូវគុណសម្បត្តិយ៉ាងច្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ចំពោះគ្រូបង្រៀននិងសិស្សក្តី ប៉ុន្តែវាក៏បានផ្តល់នូវបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនក្នុងការអនុវត្តសម្រាប់គ្រូបង្រៀននិងសិស្សផងដែរ។ បញ្ហាប្រឈមសម្រាប់គ្រូបង្រៀនមានដូចជា ចំណេះដឹងគ្រូបង្រៀននៅមានកម្រិត(ខ្លឹមសារ បច្ចេកទេសពិសោធន៍ និងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក) កង្វះសម្ភារឧទេសពេលវេលាមិនគ្រប់គ្រាន់ និងការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀន។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ សិស្សក៏ជួបនូវបញ្ហាប្រឈមដូចជា ចំណេះដឹងនៅមានកម្រិត កង្វះបច្ចេកទេសក្នុងការវិវិក កង្វះការលើកទឹកចិត្ត ពេលវេលាមិនគ្រប់គ្រាន់ និងការគ្រប់គ្រងសកម្មភាព។ លើសពីនេះទៅទៀតនោះក៏មានបញ្ហាប្រឈមទាក់ទងបញ្ហាផ្សេងៗក្រៅពីបញ្ហាប្រឈមដែលគ្រូបង្រៀននិងសិស្សបានជួបប្រទះ។

២.៤.១ បញ្ហាប្រឈមសម្រាប់គ្រូ

ចំណេះដឹងនៅមានកម្រិត៖ Beshears (2012) បានលើកឡើងអំពីមូលហេតុមួយចំនួនដូចជាគ្រូខ្វះជំនាញនិងបទពិសោធន៍ចាំបាច់ រួមទាំងការខ្វះខាតនូវបទពិសោធន៍ជាមួយនឹងវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកនេះ ដោយហេតុថាការបណ្តុះបណ្តាលនៅមានកម្រិត។ លើសពីនេះទៅទៀតនោះ គាត់បានលើក

ឡើងថា គ្រូបង្រៀនមួយចំនួនកង្វះនូវចំណេះដឹងចំពោះខ្លឹមសារមេរៀននិងគរុកោសល្យ ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់ រៀន និងការរៀបចំកម្មវិធីសិក្សាផងដែរ។

កង្វះនូវសម្ភារឧបទេស៖ តាមការសិក្សារបស់ Ramnarain និង Hlatswayo (2018a) បានលើក ឡើងថាគ្រូបង្រៀនភ្នំពេញត្រូវអំពីការមិនមាននូវមន្ទីរពិសោធន៍ កង្វះឧបករណ៍បម្រើដល់ដំណើរពិសោធន៍ សារធាតុគីមីមិនមានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការបង្រៀនជាក់ស្តែងនិងរួមទាំងកុំព្យូទ័រសម្រាប់រកឯកសារស្រាវជ្រាវ ផងដែរ។ លើសពីនេះទៅទៀតនោះ គ្រូបង្រៀនបានបញ្ជាក់ថា សិស្សមិនមាននូវសៀវភៅឬឯកសារដែល ទាក់ទងទៅនឹងការិះរកនោះទេ។ គ្រូបង្រៀនបានលើកឡើងថា ការកង្វះនូវសម្ភារឧបទេសធនធានណា មួយដែលបម្រើដល់ការរៀនតាមបែបរិះរក គឺជាឧបសគ្គដ៏សំខាន់បង្ខំត្រូវមិនអាចអនុវត្តនវិធីសាស្ត្របង្រៀន តាមបែបរិះរកបានជាប់លាប់ (Eltanahy និង Forawi, 2019)។ Walker (2007) បានកំណត់បញ្ហា ប្រឈមក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកដូចជា បញ្ហាទាក់ទងនឹងប្រព័ន្ធរៀបចំរបស់សាលា រៀន បញ្ហាទាក់ទងនឹងធនធានសម្ភារក្នុងការបម្រើដល់ការបង្រៀនតាមបែប IBL ហើយរួមទាំងបញ្ហាដែល ទាក់ទងនឹងគ្រូផ្ទាល់ផងដែរ។

កង្វះពេលវេលា៖ គ្រូបង្រៀនបានញាក់ថា ពួកគាត់មិនមានពេលគ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សា និងមិនមានពេលវេលាដើម្បីបង្កើតឬរៀបចំនូវសម្ភារឧបទេសសម្រាប់បម្រើដល់ការបង្រៀនតាមបែបរិះរកនោះ ទេ។ គ្រូបង្រៀនបានលើកឡើងទៀតថា សកម្មភាពបង្រៀនតាមបែបរិះរកទាមទារនូវការបង្កើតសំណួរ តេ ស្តសម្មតិកម្ម ប្រមូលទិន្នន័យ វិភាគនិងបកស្រាយទិន្នន័យដែលត្រូវការចំណាយពេលច្រើនក្នុងការអនុវត្ត ដូច្នេះពួកគាត់ពិបាកក្នុងការបញ្ចប់មេរៀនស្របទៅតាមការកំណត់នៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សា (Ramnarain និង Hlatswayo, 2018a)។ ជាងនេះទៅទៀត គ្រូបង្រៀនបានភ្នំពេញត្រូវថាពួកគាត់ត្រូវការពេលទ្វេដងដើម្បី រៀបចំសកម្មភាពបង្រៀនតាមបែបរិះរក និងជួយសម្របសម្រួលសិស្សផងដែរ (Eltanahy និង Forawi, 2019)។ យោងតាមការសិក្សារបស់ Beshears (2012) អ្នកចូលរួមម្នាក់បានលើកឡើងថា គាត់ត្រូវការ ពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធ្វើផែនការសម្រាប់មេរៀនបង្រៀនតាមបែបរិះរក ដែលទាមទារពេលវេលាច្រើន ជាងរៀបចំមេរៀនបង្រៀនតាមបែបសិស្សរួមរៀន។ នៅពេលធ្វើការណែនាំអំពីវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាម

បែបវិភាគ គ្រូជាច្រើនមានកង្វល់ចំពោះចំនួនម៉ោងក្នុងការរៀបចំនិងអនុវត្តន៍ ព្រមទាំងចំណាយនូវថាមពល ច្រើនក្នុងការរៀបចំវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិភាគនេះផងដែរ (Witt និង Ulmer, 2010)។

ការគ្រប់គ្រង៖ គ្រូបង្រៀនបានបង្ហាញពីកង្វល់របស់ពួកគាត់ទាក់ទងនឹងចំនួនសិស្សច្រើនពេក ចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិភាគ។ ចំនួនសិស្សច្រើនពេកនៅក្នុងថ្នាក់ មិនបានធ្វើការរៀន តាមបែបវិភាគទទួលបានប្រសិទ្ធភាពល្អនោះទេ ហើយវាមានតែធ្វើឱ្យការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ IBL កាន់តែ ពិបាក។ បញ្ហានោះគឺពិបាកក្នុងការគ្រប់គ្រងសិស្សមួយចំនួនដែលមិនខ្វល់អំពីការងារស្រាវជ្រាវ។ បើ ទោះបីជាគ្រូបង្រៀនមានទស្សនៈល្អចំពោះវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិភាគក៏ដោយ ក៏ប៉ុន្តែដែនកំណត់នៃវិធី សាស្ត្រនេះគឺផ្ដោតសំខាន់ទៅលើការអនុវត្ត (Ramnarain និង Hlatswayo, 2018a)។

កង្វះការលើកទឹកចិត្ត៖ បញ្ហាផ្សេងទៀតដែលគ្រូបង្រៀនប្រឈមមានកង្វះការគាំទ្រពីគណៈ គ្រប់គ្រងសាលា ហើយកាន់តែឃ្នាតឆ្ងាយពីគ្រូផ្សេងទៀត។ ដូច្នេះការសហការជាមួយគ្រូផ្សេងទៀតគឺជា ឧបករណ៍ដ៏មានប្រយោជន៍នៅពេលអនុវត្ត IBL (Maxwell et al., 2015)។ ដោយឡែក Baker et al. (2008) បានបញ្ជាក់ថា គ្រូបង្រៀនរៀបចំការដំណើរការបង្រៀនតាមបែបវិភាគដំបូងត្រូវចំណាយពេលច្រើន ហើយការតាំងចិត្តក្នុងការរៀបចំពេលវេលារបស់ពួកគាត់បានថយចុះយ៉ាងខ្លាំងរាល់ពេលដែលពួកគាត់ រៀបចំមេរៀនរាល់ឆ្នាំ។

២.៤.២ បញ្ហាប្រឈមសម្រាប់សិស្ស

Edelson et al. (1999) បានលើកឡើងនូវបញ្ហាប្រឈមសំខាន់ៗមួយចំនួនសម្រាប់សិស្សក្នុង ការរៀនតាមបែបវិភាគដូចជា៖

ចំណេះដឹងមូលដ្ឋាននៅមានកម្រិត៖ ការបង្កើតសំណួរគន្លឹះ ការបង្កើតផែនការនៃការវិភាគ ការ ប្រមូលទិន្នន័យ ការវិភាគទិន្នន័យ និងការបកស្រាយទិន្នន័យ ទាមទារឱ្យសិស្សមានចំណេះដឹងផ្នែកវិទ្យាសា ស្ត្រជាគ្រឹះ។ នៅក្នុងការរៀនតាមបែបវិភាគ ផ្តល់ឱកាសឱ្យសិស្សក្នុងការអភិវឌ្ឍនិងអនុវត្តនូវចំណេះដឹង ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្ររបស់ពួកគេ ដូច្នេះប្រសិនបើសិស្សខ្វះនូវចំណេះដឹងមូលដ្ឋាន ឬចំណេះដឹង

មុនៗ នោះពួកគេនឹងពិបាកក្នុងការរៀនតាមបែបរិះរក។ Khalaf (2018) បានបញ្ជាក់ថា បញ្ហាចម្បង ចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនៅក្នុងថ្នាក់រៀន គឺតម្រូវការចំណេះដឹងមូលដ្ឋានរបស់ សិស្សសម្រាប់ការចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការនៃការរៀនតាមបែបរិះរក។ ដូច្នេះ នៅក្នុងដំណើរការនៃការរៀន តាមបែបរិះរក សិស្សត្រូវតែយល់អំពីដំណើរការនៃការរៀនតាមបែបរិះរក ដូចជារបៀបបង្កើតសំណួរស្រាវជ្រាវ ការតេស្តសម្មតិកម្ម ការពិភាក្សា ការវិភាគ ការប្រមូលនិងវាយតម្លៃទិន្នន័យ រួមទាំងការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ជាដើម។

កង្វះការលើកទឹកចិត្ត និងពិបាកក្នុងការសម្របខ្លួន៖ ដើម្បីឱ្យសិស្សចូលរួមក្នុងសកម្មភាពរៀនតាម បែបរិះរក ពួកគេត្រូវតែមានការលើកទឹកចិត្តឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់។ បញ្ហាប្រឈមនិងធម្មជាតិនៃការរិះរក តម្រូវ ឱ្យមានការលើកទឹកចិត្តអោយបានខ្លាំងជាងការរៀនតាមបែបប្រពៃណី។ នៅពេលសិស្សមិនត្រូវបានលើក ទឹកចិត្តគ្រប់គ្រាន់ ឬមិនត្រូវបានលើកទឹកចិត្ត ពួកគេនឹងមិនចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពរិះរក ឬពួកគេចូលរួម ដោយមិនពេញចិត្តឬមិនពេញលេញនៅក្នុងសកម្មភាពរៀនតាមបែបរិះរក (Edelson et al., 1999) ។ យោងតាម Spronken-Smith (2012) បានបង្ហាញថាសិស្សពិបាកក្នុងការសម្របខ្លួនទៅនឹងវិធីសាស្ត្រ បង្រៀនតាមបែបរិះរក ព្រមទាំងពិបាកក្នុងការចុះសម្រុងជាមួយសមាជិកនៅក្នុងក្រុមផងដែរ ។

ពិបាកក្នុងការរៀបចំនិងគ្រប់គ្រងសកម្មភាព៖ ជាក់ស្តែងដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅចុងក្រោយ នៃ Open inquiry សិស្សត្រូវតែអាចរៀបចំនិងគ្រប់គ្រងសកម្មភាពស្មុគស្មាញមួយចំនួន។ ការស្រាវជ្រាវឬ ការរិះរកនៃមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រទាមទារឱ្យមានផែនការ និងការគ្រប់គ្រងធនធាន រួមទាំងលទ្ធផលការងារផង ដែរ។ ប្រសិនបើសិស្សមិនអាចរៀបចំការងារ និងគ្រប់គ្រងទៅលើដំណើរការនៃការរិះរកឬស្រាវជ្រាវបានទេ ពួកគេនឹងមិនអាចមានលទ្ធភាពក្នុងការឈានដល់ Open Inquiry ឬមិនអាចសម្រេចបាននូវសក្តានុពលនៃ ការរៀនតាមបែបរិះរកបានទេ (Edelson et al., 1999) ។

កង្វះពេលវេលា និងការងារច្រើនលើសលុប៖ សិស្សបានចូលរួមពេញលេញក្នុងការពិភាក្សាជាក្រុម និងសកម្មភាពរិះរក ប៉ុន្តែទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ កម្រណាស់ដែលពួកគេអាចបំពេញការងាររបស់ពួក គេត្រឹមតែមួយម៉ោងសិក្សា ដូច្នេះពួកគេពិតជាត្រូវការពេលវេលាបន្ថែមទៀតដើម្បីបំពេញការងារស្រាវជ្រាវ បានពេញលេញ។ ជាធម្មតាសិស្សមិនមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការពិភាក្សាអំពីលទ្ធផលស្រាវជ្រាវឬតេ

ស្តុសម្មតិកម្មម្តងទៀតដើម្បីបញ្ជាក់លទ្ធផលនិងការយល់ដឹងឱ្យកាន់តែប្រសើរ (Eltanahy និង Forawi, 2019)។ ការសិក្សារបស់ Spronken-Smith (2012) បានបង្ហាញថាសិស្សដែលរៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ បាននូវការងារច្រើនលើសលុប ហើយការចប់អាម្សឺណ៍កើតឡើងចំពោះសិស្សទៀតផង។

២.៤.៣ បញ្ហាប្រឈមផ្សេងៗ

តាមរយៈការសិក្សារបស់ Walker (2007, ដកស្រង់ចេញពី Gholam, 2019) ក៏បានលើកអំពី បញ្ហាដែលគ្រូយល់ឃើញចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ IBL រួមមាន ប្រព័ន្ធសាលារៀន ធនធានសាលារៀន និងគ្រូបង្រៀនផ្ទាល់ផងដែរ។ យ៉ាងណាមិញ តាមរយៈ Maxwell et al. (2015) បានលើកឡើងថា សកម្មភាពវិទ្យាសាស្ត្រ ទាមទារថវិកា ការផ្គត់ផ្គង់ និងពេលវេលាធ្វើផែនការ ដូច្នេះឧបសគ្គនៃពេលវេលា សម្រាប់ការរៀបចំគម្រោង IBL និងការខ្វះខាតថវិកាសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់។ យោងតាម Hofer និង Lembens (2019) បានបង្ហាញនូវបញ្ហាចម្បងពីរទៀតគឺ ទី១៖គ្រូមិនបានអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាម បែបវិទ្យាសាស្ត្រក្នុងការបង្រៀនគាត់ទេ ទី២៖គ្រូបង្រៀនអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ ខុសពីការចង់បាននៅក្នុងឯកសារគោលនយោបាយដូចជា ស្តង់ដារ ឬកម្មវិធីសិក្សាជាដើម។

២.៥ ការបង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រនិងភាពច្នៃប្រឌិត

ទិដ្ឋភាពសំខាន់ពីរចំពោះភាពច្នៃប្រឌិតរបស់បុគ្គលដោយ ទីមួយគឺការប្រមូលផ្តុំនិងបង្កើតនូវគំនិត ច្នៃប្រឌិតសម្រាប់ផលិតផល សេវាកម្ម យុទ្ធសាស្ត្រ និងដំណើរការក្នុងការធ្វើអ្វីមួយ។ ទីពីរគឺការអនុវត្ត មាន ន័យថាជាកំនិតច្នៃប្រឌិតឱ្យចេញជាសកម្មភាព។ បន្ថែមពីលើនេះទៀត ការច្នៃប្រឌិតរបស់បុគ្គលចាប់ ផ្តើមចេញពីការទទួលស្គាល់នូវបញ្ហា និងស្វែងរកដំណោះស្រាយ (Yuan និង Woodman, 2010)។ សម្រាប់ហេតុផលនេះហើយ អ្នកស្រាវជ្រាវជឿជាក់ថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ ពិតជាមានសារៈ សំខាន់ដើម្បីធ្វើឱ្យជំនាញក្នុងការបង្កើតភាពច្នៃប្រឌិត និងអនុវត្តនូវគំនិតថ្មីៗរបស់សិស្សបានកាន់តែប្រសើរ ។ វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រក្នុងការបង្កើតនូវបរិយាកាសនៃការរៀនដែលអំណោយផលដល់ ការអភិវឌ្ឍភាពច្នៃប្រឌិតរបស់សិស្ស ពីព្រោះតែភាពច្នៃប្រឌិតត្រូវការនូវការគិតបែបឯករាជ្យ ស្វ័យភាព និង គំនិតផ្តួចផ្តើមពីខ្លួនឯងផ្ទាល់ផងដែរ (Baer និង Frese, 2002)។ វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្របាន

សង្កត់ធ្ងន់ទៅលើការដឹកនាំខ្លួនឯងគឺពិតជាសក្តិសមក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលសិស្សឱ្យក្លាយជាមនុស្សពេញ
 ពេញដោយភាពច្នៃប្រឌិត។ នៅក្នុងដំណើរការនៃការបង្រៀនតាមបែបរិះរក ប្រហាក់ប្រហែលទៅនឹងដំណើរ
 ការនៃការច្នៃប្រឌិតដែរ ដោយក្នុងនោះការបង្រៀនតាមបែបរិះរក ផ្តោតទៅលើការស្វែងរកចម្លើយចំពោះ
 បញ្ហា ដែលពិតជាស្រដៀងទៅនឹងដំណើរការនៃការបង្កើតថ្មីចំពោះអ្វីមួយ ព្រោះជារឿយៗត្រូវបានបង្កើតឡើង
 ដោយការទទួលស្គាល់បញ្ហា និងស្វែងរកដំណោះស្រាយ (Acar និង Tuncdogan, 2018)។

**២.៦ ការយល់ឃើញរបស់គ្រូនិសិស្សចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀន
 តាមបែបរិះរក**

គ្រូបង្រៀនយល់ឃើញថាការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក គឺជាវិធីសាស្ត្របង្រៀនមួយ
 ដែលមានប្រសិទ្ធភាពជួយបង្កើនសមត្ថភាពរបស់សិស្ស ដោយសារតែសិស្សក្លាយទៅជាអ្នករៀនដ៏សកម្ម
 ហើយសិស្សត្រូវបានជំរុញនិងលើកទឹកចិត្តយ៉ាងខ្លាំងក្លានៅក្នុងការសិក្សា បើទោះបីជា ការរៀនតាមបែបរិះ
 រកត្រូវចំណាយពេលវេលាយូរដើម្បីអនុវត្តន៍ឱ្យទទួលបានជោគជ័យក៏ដោយ។ ម្យ៉ាងទៀត គ្រូបង្រៀនទទួល
 ស្គាល់ថាការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ ពីព្រោះវិធីសាស្ត្រនេះ
 ជំរុញគ្រប់ប្រភេទសិស្សទាំងអស់ឱ្យចូលរួមក្នុងការសិក្សាយ៉ាងសកម្ម ដើម្បីស្វែងរកនូវចំណេះដឹងដោយខ្លួន
 គេផ្ទាល់ ប៉ុន្តែគ្រូបង្រៀនត្រូវតែពង្រឹងនូវសមត្ថភាពខ្លួនឯងបន្ថែមទៀតទៅលើចំណេះដឹងមូលដ្ឋាននិង
 បច្ចេកទេសផងដែរ (Eltanahy និង Forawi, 2019)។ យោងតាម Wallace និង Kang (2004) បាន
 លើកឡើងថា ការយល់ឃើញរបស់គ្រូបង្រៀនបង្ហាញថាពួកគាត់មានចំណេះដឹងលើខ្លឹមសារមេរៀន ចំណេះ
 ដឹងគរុកោសលសិល្បៈ និងអាចបង្រៀនមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រដោយប្រើវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក
 ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយគ្រូបង្រៀនមានការយល់ខុសក្នុងផ្នែកខ្លះនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាម
 បែបរិះរក និងមានការលំបាកក្នុងការបែងចែកកម្រិតនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក ពីព្រោះវិធីសាស្ត្រ
 បង្រៀនតាមបែបរិះរកគឺជានិទ្ទាការថ្មីក្នុងការបង្រៀននិងរៀនវិទ្យាសាស្ត្រ។ បើទោះបីជា គ្រូបង្រៀនត្រូវបាន
 លើកទឹកចិត្តឱ្យអនុវត្តន៍ Structured និង Guided Inquiry នៅក្នុងការបង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រក៏ដោយ គ្រូ
 បង្រៀនក៏នៅតែមានឧបសគ្គក្នុងការអនុវត្តដូចជា ពេលវេលាមិនគ្រប់គ្រាន់ កង្វះខាតសម្ភារនិងឧបករណ៍

ពិសោធន៍ ហើយគ្រូបង្រៀនត្រូវទទួលបានបន្ទុកកាន់តែធ្ងន់ក្នុងការរៀបចំប្រធានបទនិងសកម្មភាពរិះរកផ្សេងៗ (Wallace និង Kang, 2004)។ ផ្ទុយមកវិញ ផ្នែកតាម DiBiase និង McDonald (2015) បានបង្ហាញថា គ្រូបង្រៀនភាគច្រើនមិនបានត្រៀមខ្លួនក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក ហើយគ្រូបង្រៀនមានអារម្មណ៍ថាពួកគាត់មិនមានចំណេះដឹងមូលដ្ឋានចំបាប់ ដើម្បីអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពទេ។ ម្យ៉ាងទៀត គ្រូបង្រៀនមានអារម្មណ៍ថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនឹងមិនជួយឱ្យសិស្សត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ការប្រឡងនៅចុងឆ្នាំនោះទេ។

សិស្សបង្ហាញនូវគំនិតវិជ្ជមានចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនៅក្នុងការបង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រ ហើយវិធីសាស្ត្រនេះបានលើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យកាន់តែចូលរួមក្នុងការសិក្សាជាងមុន ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ សិស្សត្រូវការការអនុវត្តជាប្រចាំដើម្បីឱ្យមានភាពស្ម័គ្រចិត្តក្នុងការរិះរក។ លើសពីនេះទៅទៀតនោះសិស្សបានអភិវឌ្ឍន៍នូវជំនាញនៃការគិតនិងជំនាញវិទ្យាសាស្ត្ររបស់ពួកគេតាមការរិះរក ឬការស្រាវជ្រាវកាន់តែប្រសើរឡើង ជាពិសេសការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៅក្នុងតថភាពពិតៗជួយឱ្យសិស្សផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងបរិបទពិតក្នុងការរស់នៅរបស់ពួកគេផងដែរ (Eltanahy និង Forawi, 2019)។ ផ្អែកតាម Baldock និង Murphrey (2020) បានលើកឡើងថា សិស្សភាគច្រើនបានសម្តែងនូវភាពពេញចិត្តក្នុងការអនុវត្តពិតជាក់ស្តែង ដែលវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកផ្តល់ឱកាសឱ្យពួកគេរៀនអំពីអ្វីៗដោយខ្លួនឯងស្វែងរកចម្លើយដោយខ្លួនឯង(ស្វ័យភាព) ជាជាងត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានឱ្យទាំងស្រុង។ ស្របគ្នានេះដែរ សិស្សភាគច្រើនបានបង្ហាញអំពីសារៈប្រយោជន៍នៃការរៀនតាមបែបរិះរក ហើយសិស្សក៏ជឿជាក់ថា ការរៀនតាមបែបរិះរកបានធ្វើឱ្យការគិតស៊ីជម្រៅ ចំណេះដឹង និងជំនាញដោះស្រាយបញ្ហារបស់ពួកគេរីកចម្រើនជាងមុនដោយសារតែពួកគេត្រូវគិតឱ្យបានម៉ត់ចត់ និងលម្អិត។

២.៧ សេចក្តីសង្ខេបនៃជំពូកនេះ

នៅក្នុងជំពូកនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវបានលើកឡើងអំពីនិយមន័យនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកថាជាវិធីសាស្ត្រដែលលើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យធ្វើការជាមួយគ្នា និងកសាងចំណេះដឹងតាមរយៈការរិះរករបស់ពួកគាត់ ជាជាងការបង្រៀនដោយផ្ទាល់ពីគ្រូ និងធ្វើអ្វីៗតាមគ្រូ។ ស្របគ្នានេះដែរ ក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ

បង្រៀនតាមបែបវិវេកត្រូវអនុវត្តទៅតាមប្រាំជំហានចម្បងៗដោយចាប់ពីផ្ដើមពីការបង្កើតសំណួរគន្លឹះ ការបង្កើតសម្មតិកម្ម ការតេស្តសម្មតិកម្ម ការប្រមូលលទ្ធផល និងការទាញសេចក្ដីសន្និដ្ឋាន(នៅក្នុងបរិបទអប់រំនៃប្រទេសកម្ពុជា)។ ក្នុងនោះដែរ វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកមានបួនកម្រិត ដែលកម្រិតទី១ជាកម្រិតដែលទាបជាងគេ(សិស្សធ្វើសកម្មភាពតិចជាងគ្រូ) ហើយសកម្មភាពសិស្សត្រូវបានកើនឡើងពីកម្រិតទី១រហូតដល់កម្រិតទី៤។ កម្រិតទី៤ គឺជាកម្រិតខ្ពស់ជាងគេនៃវិធីសាស្ត្រនេះ ដែលសិស្សធ្វើសកម្មភាពច្រើនជាងគ្រូវិញ។ លើសពីនេះទៅទៀតនោះ វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកផ្តល់នូវគុណសម្បត្តិចំពោះគ្រូបង្រៀននិងសិស្សជាអនេកដូចជា ធ្វើឱ្យចំណេះដឹងរបស់ពួកគាត់កាន់តែទូលំទូលាយជាងមុន ផ្តល់ឱកាសឱ្យគ្រូនិងសិស្សមានការគិតស៊ីជម្រៅនិងជំនាញក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា និងជាពិសេសទំនាក់ទំនងរវាងគ្រូនិងសិស្សកាន់តែជិតស្និទ្ធជាងមុន។ ផ្ទុយទៅវិញ វិធីសាស្ត្រនេះក៏មាននូវបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនផងដែរសម្រាប់គ្រូនិងសិស្សដូចជា ពួកគាត់ត្រូវចំណាយពេលវេលាច្រើនក្នុងការរៀបចំសកម្មភាពនិងក្នុងពេលវិវេកកង្វះនូវសម្ភារឧបទេស ក៏ដូចជាចំណេះដឹងទាក់ទងនិងការពិសោធន៍នៅមានកម្រិតផងដែរ។ នៅជំពូកបន្ទាប់ គឺជំពូកទី៣ អ្នកស្រាវជ្រាវនឹងបង្ហាញអំពីវិធីស្រាវជ្រាវ និងនីតិវិធីក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យផងដែរ។

ជំពូក ៣៖ វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ

ជំពូកទី៣នេះ អ្នកស្រាវជ្រាវបង្ហាញអំពីដំណើរការនៃគម្រោងស្រាវជ្រាវដែលបានប្រើប្រាស់ក្នុងការជ្រើសរើសសំណាក ទំហំសំណាក រួមទាំងនីតិវិធីក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យ ដំណើរការនៃការប្រមូលទិន្នន័យជាមួយនឹងការវិភាគទិន្នន័យ។ ស្របគ្នានេះដែរ អ្នកស្រាវជ្រាវក៏បង្ហាញអំពីក្រមសីលធម៌ក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវផងដែរ។

៣.១ គម្រោងស្រាវជ្រាវ

អ្នកស្រាវជ្រាវបានប្រើប្រាស់វិធីស្រាវជ្រាវតាមបែបគុណវិស័យក្នុងការសិក្សា ដោយផ្អែកតាមគោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវដែលផ្ដោតទៅលើការយល់ឃើញរបស់គ្រូនិងសិស្សចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក និងដើម្បីអង្កេតមើលរបៀបនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ IBL រួមទាំងកំណត់នូវគុណសម្បត្តិនិងបញ្ហាប្រឈមក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្ររៀនតាមបែបរិះរក ចំពោះការបង្រៀនមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យានៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិផងដែរ។ ស្របតាម Creswell និង Creswell (2018) បានលើកឡើងថាវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវតាមបែបគុណវិស័យផ្ដោតសំខាន់ទៅលើការយល់ឃើញនិងបទពិសោធន៍របស់អ្នកចូលរួមព្រមទាំងផ្ដោតទៅលើដំណើរការដែលកំពុងកើតឡើង។ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវតាមបែបគុណវិស័យនេះមិនមែនត្រឹមតែផ្តល់ឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវយល់តែមួយជ្រុងនៃបញ្ហាប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែផ្តល់ឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវយល់អំពីការពិតជាច្រើនជុំវិញបញ្ហាមួយនោះផងដែរ។ ជាមួយគ្នានេះ អ្នកស្រាវជ្រាវប្រើប្រាស់ករណីសិក្សា Case Study Research Design ធ្វើជាវិធីសាស្ត្រសំខាន់ក្នុងការស្រាវជ្រាវ ដើម្បីរកឱ្យឃើញនូវការយល់ឃើញរបស់គ្រូនិងសិស្សទៅលើការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក គុណសម្បត្តិនិងបញ្ហាប្រឈម។ យោងតាម Creswell (2013) បានពិពណ៌នាថា ករណីសិក្សា Case Study Research Design ស្វែងយល់អំពីជីវិតពិតនិងប្រព័ន្ធកំណត់ជាក់លាក់ណាមួយ ឬប្រព័ន្ធព្រំដែនជាច្រើន តាមរយៈការប្រមូលទិន្នន័យលម្អិតពីប្រភពព័ត៌មានជាច្រើន និងពីអ្នកដែលពាក់ព័ន្ធផងដែរ។ ដោយហេតុនេះហើយ ករណីសិក្សា Case Study Research Design អំណោយផលដល់អ្នកស្រាវជ្រាវយល់ដឹងអំពីអង្គហេតុស៊ីជម្រៅនិងទទួលបានព័ត៌មានដែលអាចជឿជាក់បានពីអ្នកដែលពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់លើប្រធានបទដែលកំពុងសិក្សា

នេះ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតការសិក្សាតាមបែបគុណវិស័យដែលប្រើប្រាស់នូវករណីសិក្សា Case Study Research Design បានផ្តល់ឱកាសឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវមានទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ជាមួយអ្នកចូលរួម ដែលនាំឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវទទួលបាននូវព័ត៌មានសំខាន់ៗ លម្អិតនិងស៊ីជម្រៅ ខណៈពេលដែលការសិក្សាតាមបែបបរិមាណវិស័យមិនអាចមកជំនួសបានក្នុងការសិក្សាចំពោះប្រធានបទមួយនេះ។

៣.២ ទំហំសំណាក និងការធ្វើសំណាក

អ្នកស្រាវជ្រាវបានសម្រេចចិត្តប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រ Purposive Sampling សម្រាប់ការជ្រើសរើសសំណាកចូលរួមក្នុងការស្រាវជ្រាវមួយនេះ។ យោងទៅតាម Fraenkel et al. (2011) បានលើកឡើងថាវិធីសាស្ត្រ Purposive Sampling គឺជាការជ្រើសរើសសំណាកផ្អែកលើចំណេះដឹងនិងការវិនិច្ឆ័យរបស់អ្នកស្រាវជ្រាវផ្ទាល់ក្នុងការជ្រើសរើសសំណាក។ វិធីសាស្ត្រនេះជួយឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវជ្រើសរើសសំណាកបានសមស្របចំគោលដៅ ដើម្បីសម្រេចឱ្យបាននូវគោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ។ ដូច្នេះ អ្នកស្រាវជ្រាវប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រ Purposive Sampling ក្នុងការជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀននិងសិស្សដើម្បីធ្វើជាអ្នកចូលរួមសម្រាប់ការសិក្សានេះ។ លើសពីនេះទៅទៀតនោះ អ្នកស្រាវជ្រាវនឹងជ្រើសរើសសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិធ្វើជាទីតាំងក្នុងការសិក្សា ពីព្រោះសាលារៀននេះបានផ្តោតទៅលើការសិក្សាបែបសហការ ការសិក្សាបែបស្ថាបនា និងបានបញ្ជាបន្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនថ្មីៗដែលមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការបង្រៀនទៅដល់គ្រូបង្រៀនផងដែរ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវបានស្នើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូដែលបង្រៀនមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យាចំនួន ៣នាក់ ដោយមានគ្រូបង្រៀនគីមីវិទ្យាថ្នាក់ទី១០ចំនួនម្នាក់ និងគ្រូបង្រៀនគីមីវិទ្យាថ្នាក់ទី១១ចំនួនម្នាក់ដែលពួកគាត់ធ្លាប់អនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិភាគចូលរួមធ្វើជាសំណាកនៅក្នុងការសិក្សា រួមទាំងប្រធានក្រុមបច្ចេកទេសមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យាក៏ត្រូវបានស្នើឱ្យចូលរួមក្នុងការសិក្សានេះផងដែរ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត អ្នកស្រាវជ្រាវក៏បានស្នើនូវសិស្សចំនួន ៤នាក់ ដោយយកចេញពីសិស្សថ្នាក់ទី១០ ថ្នាក់ទី១១ ចំនួន០២នាក់ក្នុងមួយថ្នាក់ៗ ហើយក្នុងមួយថ្នាក់ជ្រើសរើសសិស្សខ្សោយម្នាក់ និងសិស្សពូកែម្នាក់។ ដើម្បីជ្រើសរើសសិស្សពូកែនិងសិស្សខ្សោយបាន អ្នកស្រាវជ្រាវបានយកពិន្ទុគីមីវិទ្យារបស់សិស្សទាំងបីខែ (កុម្ភៈ មីនា និងមេសា) នៅឆមាសទី១មកបូកបញ្ចូលគ្នា ដើម្បីកំណត់មធ្យមភាគថាសិស្សណាជាសិស្សពូកែនិងសិស្សខ្សោយ

យ។ ស្របគ្នានេះដែរ ពិន្ទុគីមីខ្ពស់បំផុតសម្រាប់ថ្នាក់ទី១០គឺ ៣៧ពិន្ទុ នោះសិស្សពូកែដែលត្រូវបានជ្រើស
 រើសមានលំដាប់ពិន្ទុ ៣៦.៦៦ពិន្ទុ ខណៈសិស្សខ្សោយមានលំដាប់ពិន្ទុ ១៦.៣៣ពិន្ទុ។ រីឯថ្នាក់ទី១១ពិន្ទុ
 ខ្ពស់បំផុតគឺ ៧៥ពិន្ទុ ដូច្នេះសិស្សពូកែដែលបានជ្រើសរើសមានលំដាប់ពិន្ទុ ៧៣ពិន្ទុ និងសិស្សខ្សោយមាន
 លំដាប់ពិន្ទុ ៣៧.៣៣ពិន្ទុ។ ដោយឡែក សិស្សថ្នាក់ទី១២ មិនត្រូវបានស្នើឱ្យចូលរួមក្នុងការសិក្សានេះទេ
 ដោយសារអ្នកស្រាវជ្រាវចង់ផ្តល់ពេលវេលាជូនពួកគាត់គ្រប់គ្រាន់ក្នុងការសិក្សាត្រៀមសម្រាប់ការប្រឡង
 សញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនិរាលខាងមុខជំនឿនេះ។

ម្យ៉ាងវិញទៀត លក្ខខណ្ឌចំពោះការជ្រើសរើសអ្នកចូលរួមក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះមានចំនួន ពីរ
 លក្ខខណ្ឌរួមមាន ទីមួយ៖ លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូនិងសិស្សដែលធ្លាប់បានបង្រៀននិងរៀនដោយប្រើប្រាស់វិធី
 សាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក។ ទីពីរ៖ លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូដែលមានគុណភាពជាប្រធានក្រុមបច្ចេកទេស ឬ
 អនុប្រធានក្រុមបច្ចេកទេស ឬលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូដែលមានបទពិសោធន៍ច្រើនជាងគេក្នុងក្រុមមុខវិជ្ជា។ សរុប
 មកវិញ សម្រាប់ចំនួនសំណាកសរុបនៃការសិក្សានេះមានចំនួន ០៧នាក់ ដោយក្នុងនោះមានគ្រូបង្រៀនមុខ
 វិជ្ជាគីមីវិទ្យាចំនួន ០៣នាក់(ក្នុងនោះមានប្រធានក្រុមបច្ចេកទេស០១នាក់) និងសិស្សចំនួន ០៤នាក់។
 ដើម្បីប្រមូលព័ត៌មានមួយចំនួនដែលទាក់ទងទៅនឹងលក្ខខណ្ឌកំណត់សម្រាប់ការជ្រើសរើសសំណាកចូល
 រួម អ្នកស្រាវជ្រាវនឹងធ្វើការទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ទៅលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូនិងសិស្ស។ ស្របគ្នានេះដែរ អ្នក
 ស្រាវជ្រាវនឹងសាកសួរព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងបទពិសោធន៍ក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនៅ
 ក្នុងការបង្រៀននិងរៀនរបស់គាត់ ព្រមទាំងសាកសួរអំពីចំណាប់អារម្មណ៍ក្នុងការចូលរួមធ្វើជាសំណាកក្នុង
 ការស្រាវជ្រាវនេះផងដែរ ។

តារាង៣.១

ចំនួនគ្រូបង្រៀនដែលបានជ្រើសរើសធ្វើជាសំណាកក្នុងការសិក្សា

គ្រូបង្រៀន	ថ្នាក់ទី១០	ថ្នាក់ទី១១	ប្រធានក្រុមបច្ចេកទេស	សរុប
ចំនួន	០១	០១	០១	០៣

តារាង៣.២

ចំនួនសិស្សដែលបានជ្រើសរើសធ្វើជាសំណាកក្នុងការសិក្សា

សិស្ស	ថ្នាក់ទី១០		ថ្នាក់ទី១១		សរុប
ប្រភេទសិស្ស	សិស្សខ្សោយ	សិស្សពូកែ	សិស្សខ្សោយ	សិស្សពូកែ	០៤
ចំនួន	០១	០១	០១	០១	០៤

៣.៣ ឧបករណ៍ការស្រាវជ្រាវ

នៅចំណុចនេះអ្នកស្រាវជ្រាវបង្ហាញអំពីឧបករណ៍ដែលជ្រើសម្រាប់ប្រមូលទិន្នន័យក្នុងការសិក្សា។ អ្នកស្រាវជ្រាវបានប្រើប្រាស់ Semi-structured Interview ធ្វើជាឧបករណ៍ដ៏សំខាន់មួយ ដើម្បីធានាថា ការប្រមូលទិន្នន័យទទួលបាននូវព័ត៌មានលម្អិតនិងមានតម្លៃសម្រាប់ការសិក្សា(មើលឧបសម្ព័ន្ធ គ និង ឃ) ។ ផ្អែកតាម Barriball និង While (1994) លើកឡើងថា Semi-structured Interview ស័ក្តិសម សម្រាប់ការស្រាវជ្រាវទៅលើការយល់ឃើញ និងមតិរបស់អ្នកឆ្លើយសំណួរទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាសុគតស្នាញ ហើយជួនកាលទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាដ៏រស់បឺមួយចំនួន ដែលបើកផ្លូវឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវស៊ើបអង្កេតបានលម្អិត ទៅលើព័ត៌មានបន្ថែមទៀត។ ហេតុដូច្នេះហើយ ការប្រើប្រាស់ Semi-structured Interview ផ្តល់ ឱកាសឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវបានយល់កាន់តែលម្អិតនិងស៊ីជម្រៅទាក់ទងនឹងការយល់ឃើញរបស់គ្រូនិងសិស្សទៅ លើការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកនេះ។ លើសពីនេះទៅទៀតនោះ Semi-structured Interview អំណោយផលដល់លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូក៏ដូចជាសិស្សបកស្រាយបានលម្អិតអំពីព័ត៌មានដែលពាក់ ព័ន្ធនឹងការយល់ឃើញរបស់ពួកគាត់ទៅលើការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក ព្រមទាំងគុណ ប្រយោជន៍ និងបញ្ហាប្រឈមនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀននេះផងដែរ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត អ្នកស្រាវជ្រាវបាន ធ្វើការសម្ភាសន៍អ្នកចូលរួមដោយពន្យល់អំពីគោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ គុណសម្បត្តិនៃការស្រាវជ្រាវ និងការរក្សាការសម្ងាត់ជូនអ្នកចូលរួមទាំងអស់ផងដែរ។

៣.៤ នីតិវិធីនៃការប្រមូលទិន្នន័យ

នៅផ្នែកនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវពិពណ៌នាអំពីដំណើរការនៃការប្រមូលទិន្នន័យ ដោយប្រើប្រាស់ Semi-structured Interview។ អ្នកស្រាវជ្រាវបានធ្វើការសម្ភាសន៍ជាលក្ខណៈបុគ្គល រវាងអ្នកស្រាវជ្រាវម្នាក់និងអ្នកចូលរួមម្នាក់ (គ្រូបង្រៀននិងសិស្ស) ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត អ្នកស្រាវជ្រាវនឹងប្រើរយៈពេលប្រមាណពី ៤០ នាទីទៅ៥០នាទី ក្នុងការសម្ភាសន៍ជាលក្ខណៈបុគ្គលចំពោះម្នាក់ៗ (មើលឧបសម្ព័ន្ធ គ និង ឃ) ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ការសម្ភាសន៍បានធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់និងសម្ភាសន៍ពីចម្ងាយ ចំពោះករណីមិនអាចជួបផ្ទាល់បានដោយហេតុផលណាមួយ។ កម្មវិធីស៊ូម (Zoom) ត្រូវបានប្រើប្រាស់ធ្វើជាមធ្យោបាយក្នុងការសម្ភាសន៍ពីចម្ងាយ ដើម្បីជំនួសក្នុងករណីមិនអាចមានការជួបសម្ភាសន៍ដោយផ្ទាល់។ លើសពីនេះទៀតនោះ អ្នកស្រាវជ្រាវបានសុំអនុញ្ញាតអ្នកចូលរួមថតជាសម្លេងអំឡុងពេលសម្ភាសន៍ ដោយប្រើទូរស័ព្ទ និង Zoom Record ដើម្បីរក្សាទុកជាឯកសារជំនួយដល់អ្នកស្រាវជ្រាវក្នុងការកត់ត្រាទិន្នន័យ និងវិភាគទិន្នន័យ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ដើម្បីធានាបាននូវការរក្សាឯកជនភាព និងការសម្ងាត់ចំពោះអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកចូលរួម មានការចុះកិច្ចសន្យាលើលិខិតព្រមព្រៀងរវាងអ្នកចូលរួម និងអ្នកស្រាវជ្រាវផងដែរ (មើលឧបសម្ព័ន្ធ ក និងខ) ។

៣.៥ ការវិភាគទិន្នន័យ

ក្នុងចំណុចនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវបង្ហាញអំពីការវិភាគទិន្នន័យ បន្ទាប់ពីអ្នកស្រាវជ្រាវបានធ្វើការប្រមូលទិន្នន័យរួចមក។ ជាដំបូងអ្នកស្រាវជ្រាវបំប្លែងសម្លេងរបស់អ្នកចូលរួមដែលបានថតទុកនៅក្នុងទូរស័ព្ទនិង Zoom Record ទៅជាអត្ថបទសរសេរ (Transcription) បន្ទាប់មកអ្នកស្រាវជ្រាវចាប់ផ្តើមរៀបចំទិន្នន័យឱ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ រួចក្នុងនូវចំណុចសំខាន់ៗនៃចម្លើយរបស់អ្នកចូលរួមដោយប្រើប្រាស់ Colour Coding។ ជំហានបន្ទាប់ អ្នកស្រាវជ្រាវបានយកនូវចំណុចសំខាន់ៗ (Main Themes) ដែលបានកូដដោយប្រើ Colour Coding មកធ្វើការវិភាគដោយផ្អែកទៅលើសំណួរស្រាវជ្រាវនីមួយៗ។ បន្ទាប់ពីការវិភាគលទ្ធផលល្អិតល្អន់រួច អ្នកស្រាវជ្រាវចាប់ផ្តើមសរសេរលទ្ធផលស្រាវជ្រាវចូលទៅក្នុងជំពូកទី៤ (លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ) ។ ជាពិសេសអ្នកស្រាវជ្រាវបានដកស្រង់នូវចំណុចសំខាន់ៗ និងគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍

ដែលបានមកពីការឆ្លើយតបរបស់អ្នកចូលរួម ដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះ ដោយគោរព ទៅតាមក្រមសីលធម៌នៃការស្រាវជ្រាវ(មិនមានការបង្ហាញអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកចូលរួមឡើយ)។

៣.៦ ក្រមសីលធម៌នៃការស្រាវជ្រាវ

ដើម្បីចងក្រងនូវការសិក្សាមួយនេះអោយមានប្រសិទ្ធភាពនិងផលិតភាព អ្នកស្រាវជ្រាវយកចិត្ត ទុកដាក់ទៅលើការរក្សានូវឯកជនភាព និងការសម្ងាត់អំពីអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកចូលរួម។ ដូច្នោះនៅក្នុង ដំណើរការនៃការចុះប្រមូលទិន្នន័យ ជាដំបូងអ្នកស្រាវជ្រាវបានធ្វើលិខិតស្នើសុំអនុញ្ញាតចុះធ្វើការសិក្សា ស្រាវជ្រាវពីលោកនាយកនៃមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវគរុកោសល្យជំនាន់ថ្មី។ ក្រោយពីទទួលបាននូវការ អនុញ្ញាតរួចមក អ្នកស្រាវជ្រាវបានរៀបចំឯកសារស្នើសុំលោកនាយកសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះ ស៊ីសុវត្ថិ ដើម្បីទទួលបានការអនុញ្ញាតធ្វើការស្រាវជ្រាវនៅទីនោះ ដោយបានជម្រាបជូននូវប្រធានបទនៃការ ស្រាវជ្រាវ ព្រមទាំងគោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវច្បាស់លាស់ផងដែរ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវបាន រៀបចំលិខិតថ្មីមួយទៀតស្នើសុំធ្វើការសម្ភាសន៍ជាមួយអ្នកចូលរួម ដោយមានការចុះហត្ថលេខាយល់ព្រមពី សំណាក់អ្នកចូលរួមទាំងអស់ ព្រមទាំងបានជម្រាបជូននូវប្រធានបទនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ រួមជាមួយ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវច្បាស់លាស់ មុននឹងឱ្យអ្នកចូលរួមធ្វើការចុះហត្ថលេខា។ លើសពីនេះទៀត នោះ អ្នកស្រាវជ្រាវបានធ្វើការណែនាំដល់អ្នកចូលរួមអំពីនីតិវិធីមួយចំនួនក្នុងការឆ្លើយសំណួរ ដោយអ្នក ចូលរួមអាចឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវសួរសំណួរម្តងទៀតករណីអ្នកចូលរួមមិនយល់ឬស្តាប់មិនទាន់ ហើយអ្នកចូល រួមអនុញ្ញាតឱ្យរំលងមិនឆ្លើយនូវសំណួរណាមួយដែលប៉ះពាល់ដល់អារម្មណ៍ ឬសំណួរដែលអ្នកចូលរួមគិត ថាវាជាសំណួរដែរមិនមានសុវត្ថិភាព ឬអ្នកចូលរួមមិនមានទំនុកចិត្តក្នុងការឆ្លើយសំណួរទាំងនោះបាន។ ជា ពិសេសទៀតនោះ អត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នកចូលរួមទាំងអស់ត្រូវបានរក្សាការសម្ងាត់ដោយអ្នក ស្រាវជ្រាវផ្ទាល់ ក្នុងនោះឈ្មោះ ភេទ អត្តលេខរបស់អ្នកចូលរួម រួមទាំងថ្នាក់ដែលគាត់បង្រៀនឬរៀនក៏ត្រូវ បានរក្សាការសម្ងាត់ជូនដែរ ប្រសិនបើអ្នកចូលរួមមិនអនុញ្ញាតអោយបង្ហាញ។ រីឯឯកសារពាក់ព័ន្ធទាក់ទង នឹងព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នកចូលរួមត្រូវបានរក្សាយ៉ាងសម្ងាត់និងមានសុវត្ថិភាពក្នុងប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ ដោយ មានតែអ្នកស្រាវជ្រាវ និងលោកគ្រូណែនាំប៉ុណ្ណោះដែលអនុញ្ញាតឱ្យភ្ជាប់ទៅនឹងទិន្នន័យទាំងអស់នោះ

បាន។ ក្រោយពីការវិភាគទិន្នន័យត្រូវបានបញ្ចប់ ព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នកចូលរួមទាំងអស់ត្រូវបានលុបចោល ដោយមិនមានការចម្លងទុកនោះទេ។

៣.៧ សេចក្តីសង្ខេបនៃជំពូកនេះ

នៅក្នុងជំពូកនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវបានប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវតាមបែបគុណវិស័យ រួមនឹងការប្រើប្រាស់ Case Study Research Design ដើម្បីសិក្សាលើប្រធានបទនេះ។ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកស្រាវជ្រាវបានប្រើប្រាស់ Purposive Sampling សម្រាប់ការជ្រើសរើសសំណាកឱ្យបានចំគោលបំណងនិងគ្រប់ចំនួនដែលអ្នកស្រាវជ្រាវចង់បាន ដោយអ្នកស្រាវជ្រាវជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនគីមីវិទ្យាចំនួន០៣នាក់ (ប្រធានក្រុមបច្ចេកទេសគីមីវិទ្យាម្នាក់) និងសិស្សចំនួន០៤នាក់(សិស្សខ្សោយ០២នាក់ និងសិស្សពូកែ០២នាក់) ចេញពីថ្នាក់ទី១០ និងថ្នាក់ទី១១ នៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ។ ស្របគ្នានេះដែរ Semi-structured Interview ត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យ ដើម្បីទទួលបាននូវព័ត៌មានលម្អិតពីអ្នកចូលរួម។ អ្នកស្រាវជ្រាវបានបម្លែងសម្លេងអ្នកចូលរួមជាអត្ថបទរួច អ្នកស្រាវជ្រាវរៀបចំទិន្នន័យឱ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ និងចាប់ផ្តើមចាប់កូដតាម Main Themes នីមួយៗប្រើប្រាស់ Colour Coding ដោយផ្អែកទៅលើសំណួរស្រាវជ្រាវ បន្ទាប់មកធ្វើការវិភាគយ៉ាងលម្អិតល្អនូវ លើសពីនេះទៅទៀតនោះ អ្នកស្រាវជ្រាវគោរពតាមក្រមសីលធម៌ជាអ្នកស្រាវជ្រាវដោយមិនបង្ហាញនូវអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកចូលរួមជាសារធារណៈឡើយ ប្រសិនបើគ្មានការអនុញ្ញាតពីអ្នកចូលរួម។ ការស្រាវជ្រាវនេះមានដែនកំណត់ច្បាស់លាស់ ហើយលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះមិនអាចធ្វើទូទៅកម្មលើសាលារៀនទាំងអស់ទូទាំងប្រទេសកម្ពុជាបានទេ។ នៅជំពូកបន្ទាប់នេះ អ្នកស្រាវជ្រាវនឹងបង្ហាញអំពីលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវផងដែរ។

ជំពូក ៤: លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ

នៅក្នុងជំពូកនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវពិពណ៌នាអំពីលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ ដែលទទួលបានពីអ្នកចូលរួមចំនួន០៧នាក់ តាមរយៈការសម្ភាសន៍។ ស្របគ្នានេះដែរ អ្នកស្រាវជ្រាវបានបែងចែកលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវតាមបែបគុណវិស័យជាប្រាំផ្នែកធំៗរួមមាន៖ ១)ព័ត៌មានប្រជាសាស្ត្ររបស់អ្នកចូលរួម ២)ដំណើរការនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក ៣)គុណសម្បត្តិនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក ៤)បញ្ហាប្រឈមក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក និង ៥)ការយល់ឃើញចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ នៅក្នុងផ្នែកធំៗខាងលើ អ្នកស្រាវជ្រាវក៏បានបញ្ចូលនៅចំណុចតូចៗលម្អិតនៅក្នុងនោះផងដែរ។

៤.១ ព័ត៌មានទូទៅរបស់អ្នកចូលរួម

នៅផ្នែកទី១នេះ អ្នកស្រាវជ្រាវចង់បង្ហាញអំពីព័ត៌មានទូទៅខ្លះៗរបស់អ្នកចូលរួមដែលមានតួនាទីជាគ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យានិងសិស្ស។ ស្របតាមក្រមសីលធម៌នៃការស្រាវជ្រាវ និងការកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអ្នកស្រាវជ្រាវនិងអ្នកចូលរួម ដូច្នេះអ្នកស្រាវជ្រាវមិនបង្ហាញអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកចូលរួមដូចជា ឈ្មោះ និងស្ថានភាពគ្រួសារនោះទេ ដោយអ្នកស្រាវជ្រាវបានដាក់ជាលេខកូដសម្គាល់ខ្លួនសម្រាប់អ្នកចូលរួមនីមួយៗ។ សូមពិនិត្យមើលតារាង ៤.១ និង៤.២ ខាងក្រោម៖

តារាង៤.១

ព័ត៌មានរបស់អ្នកចូលរួមដែលមានតួនាទីជាគ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យា

អ្នកចូលរួម	គ១	គ២	គ៣
ភេទ	ប្រុស	ស្រី	ស្រី
បទពិសោធន៍ការងារ	២៥ឆ្នាំ	៦ឆ្នាំ	៤ឆ្នាំ
ចំនួនថ្នាក់បង្រៀន	៥ថ្នាក់	៤ថ្នាក់	៦ថ្នាក់
ចំនួនម៉ោងបង្រៀន/សប្តាហ៍	២៤ម៉ោង	២០ម៉ោង	២៨ម៉ោង
កម្រិតថ្នាក់ដែលបង្រៀន	១០ និង ១២	១១ និង ១២	៩ និង ១១

កម្រិតវប្បធម៌	បរិញ្ញាបត្រ	បរិញ្ញាបត្រ	បរិញ្ញាបត្រ
គ្នានាទី	គ្រូបង្រៀន	ប្រធានក្រុមបច្ចេកទេស	អនុប្រធានក្រុមបច្ចេកទេស

ចំណាំ៖ គ១ តំណាងឱ្យគ្រូបង្រៀនទី១ គ២ តំណាងឱ្យគ្រូបង្រៀនទី២ និងគ៣ តំណាងឱ្យគ្រូបង្រៀនទី៣។

តារាង៤.២

ព័ត៌មានរបស់អ្នកចូលរួមដែលមានគ្នានាទីជាសិស្ស

អ្នកចូលរួម	ស១	ស២	ស៣	ស៤
អាយុ	១៦ឆ្នាំ	១៦ឆ្នាំ	១៧ឆ្នាំ	១៦ឆ្នាំ
ភេទ	ប្រុស	ស្រី	ស្រី	ប្រុស
កម្រិតថ្នាក់	១០	១០	១១	១១
កម្រិតសមត្ថភាព	សិស្សខ្សោយ	សិស្សពូកែ	សិស្សពូកែ	សិស្សខ្សោយ

ចំណាំ៖ ស១ តំណាងឱ្យសិស្សទី១ ស២ តំណាងឱ្យសិស្សទី២ ស៣ តំណាងឱ្យសិស្សទី៣ និងស៤ តំណាងឱ្យសិស្សទី៤។ សិស្សពូកែនិងខ្សោយត្រូវបានកំណត់យកតាមលំដាប់ពិន្ទុគីមីទាបបំផុតនិងខ្ពស់បំផុតនៃការប្រលងបីខែដំបូង(កុម្មៈ មីនា និងមេសា)ក្នុងឆមាសទី១។

៤.២ ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក

នៅផ្នែកទីពីរនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវចង់បង្ហាញអំពី៖ ១)ការកំណត់និយមន័យនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកដោយអ្នកចូលរួម ២)ដំណើរការនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកក្នុងការបង្រៀនគីមីវិទ្យា ៣)កម្រិតនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកដែលអ្នកចូលរួមបានអនុវត្តកន្លងមក និង ៤)គ្នានាទីគ្រូនិងសិស្សក្នុងដំណើរការរៀនតាមបែបវិវិកលើមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យា។ តាមរយៈការសម្ភាសន៍និងការវិភាគទិន្នន័យល្អិតល្អន់មកឃើញថា អ្នកចូលរួមទាំងអស់បានបង្ហាញពីការយល់ឃើញនូវចំណុចប្រហាក់ប្រហែលគ្នាភាគច្រើន និងចំណុចខុសគ្នាមួយចំនួនផងដែរ ទៅលើការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក។

៤.២.១ និយមន័យវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក

នៅពេលអ្នកស្រាវជ្រាវសួរសំណួរ “តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូទទួលបានចំណេះដឹងទាក់ទងនឹងវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកតាមរយៈអ្វី?” អ្នកចូលរួមមានគ្នានាទីជាគ្រូបង្រៀនទាំងបីរូប “គ១ គ២ និងគ៣”

បានលើកឡើងដូចគ្នាថា ពួកគាត់ទទួលបានចំណេះដឹងទាក់ទងនឹងវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកតាមរយៈ ការបណ្តុះបណ្តាលនៅវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ សិក្ខាសាលា ការបណ្តុះបណ្តាលមុនចូលបម្រើការងារនៅសាលា រៀនជំនាន់ថ្មី និងវគ្គសិក្សាខ្លីៗដែលចែករំលែកនៅតាមប្រព័ន្ធតេលេក្រាមជាដើម។ ក្នុងចំណោមគ្រូបង្រៀន បីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” មានគ្រូបង្រៀនម្នាក់ “គ៣” ដែលធ្លាប់បានចុះទៅបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្រៀន ផ្សេងទៀតតាមរយៈសិក្ខាសាលានៅតាមខេត្តនានា ទាក់ទងទៅនឹងវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនេះផង ដែរ។ បើក្រឡេកទៅកាន់ ការកំណត់និយមន័យវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកដែលជាទស្សនៈយល់ ឃើញរបស់ពួកគាត់ “គ១ គ២ និងគ៣” វិញ អ្នកស្រាវជ្រាវសង្កេតឃើញថា គ្រូបង្រៀនទាំងបីរូបបានឱ្យ និយមន័យស្រដៀងៗគ្នាដោយពួកគាត់ទាំងបីនាក់បានលើកឡើងថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក គឺជា វិធីសាស្ត្រមួយក្នុងចំណោមគោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌលដែលត្រូវជាអ្នកលើកជាបញ្ហា ឬសំណួរឱ្យសិស្ស ហើយសិស្សជាអ្នកស្វែងរកចម្លើយដោយខ្លួនឯងទៅនឹងសំណួរឬបញ្ហាដែលត្រូវបានដាក់ឱ្យ។ ខាងក្រោមនេះ គឺជាអ្វីដែលអ្នកចូលរួមមានតួនាទីជាគ្រូបង្រៀនម្នាក់បានលើកឡើង៖

IBL វាជាផ្នែកមួយនៃគោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌលដែលកូនសិស្សអាចស្វែងរកចម្លើយតាមរយៈសំណួរ ឬក៏ តាមរយៈការចូលរួមមួយ គាត់អាចស្វែងរកចម្លើយដោយខ្លួនឯង ហើយកូនសិស្សធ្វើសកម្មភាពច្រើន ធ្វើការ ស្រាវជ្រាវច្រើនដែលទាក់ទងជាមួយនឹងប្រធានបទដែលយើងចោទសួរ ឬក៏គាត់សួរ ឬគាត់ចូលខ្លួនឯង វា ផ្ទុយពីវិធីសាស្ត្រតាមគ្រូឧទេស។ (គ៣)

៤.២.២ ដំណើរការនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកក្នុងការ បង្រៀនគីមីវិទ្យា

ក. ទស្សនៈរបស់អ្នកចូលរួមដែលមានតួនាទីជាគ្រូបង្រៀន

ចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកមានជំហានច្បាស់លាស់ក្នុងការធ្វើសកម្មភាព ទៅតាមជំហាននីមួយៗ ហើយគ្រូបង្រៀននិងសិស្សត្រូវអនុវត្តសកម្មភាពតាមជំហាននីមួយៗដែលគ្រូ បង្រៀនបានគ្រោងទុក។ ជាក់ស្តែង តាមរយៈលទ្ធផលសម្ភាសន៍បានបង្ហាញថា អ្នកចូលរួមដែលមានតួនាទី ជាគ្រូបង្រៀនចំនួនពីរនាក់ “គ២ និងគ៣” ក្នុងចំណោមគ្រូបង្រៀនបីនាក់ បានលើកឡើងស្រដៀងគ្នា ទាក់ទងទៅនឹងដំណើរការនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកដែលពួកគាត់ធ្លាប់បានអនុវត្តន៍ កន្លងមកដូចតទៅ៖ ដំបូងពួកគាត់ចែកសិស្សជាក្រុម ដោយមានជាក្រុមសកិច្ចការសម្រាប់សិស្សបំពេញ

បន្ទាប់មកពួកគាត់លើកជាបញ្ហាប្រឆាំងបង្ហាញបាតុកូតណាមួយបំផុសឱ្យសិស្សចាប់អារម្មណ៍ រួចឈានដល់ការ
បង្កើតសំណួរគន្លឹះ។ ត្រង់ចំណុចបង្កើតសំណួរគន្លឹះ គ្រូបង្រៀនទាំងពីរនាក់ “គ២ និងគ៣” បានលើកឡើង
ថាភាគច្រើនពួកគាត់ជាអ្នកបង្កើតសំណួរគន្លឹះឱ្យសិស្ស ក្រោយមកពួកគាត់ឱ្យសិស្សជាអ្នកស្វែងរកចម្លើយ
ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរដែលពួកគាត់បានដាក់។ បន្ទាប់មកទៀត ពួកគាត់ឱ្យសិស្សធ្វើពិសោធន៍ដើម្បី
បញ្ជាក់ទៅលើចម្លើយដែលសិស្សបាននាំគ្នាបង្កើតកាលពីដើមនោះ។ គ្រូបង្រៀនទាំងពីរនាក់ “គ២ និងគ៣”
បានបញ្ជាក់ថា សម្រាប់ពិសោធន៍ណាដែលពិបាកគឺ ពួកគាត់ជាអ្នកធ្វើបង្ហាញសិស្សជាមុនសិន បន្ទាប់មក
ពួកគាត់ឱ្យសិស្សអនុវត្តតាមក្រុមនីមួយៗ ប៉ុន្តែសម្រាប់ពិសោធន៍ណាដែលងាយៗ ពួកគាត់គ្រាន់តែសួរ
សិស្សអំពីដំណើរការពិសោធន៍នោះដើម្បីបញ្ជាក់ថាសិស្សឆ្លើយអំពីដំណើរការនោះត្រឹមត្រូវហើយ ទើបពួក
គាត់ឱ្យសិស្សអនុវត្តខ្លួនឯងតែម្តង។ បន្ទាប់មកទៀត ពួកគាត់ឱ្យសិស្សប្រមូលលទ្ធផលពិសោធន៍ និង
ពិភាក្សាលើលទ្ធផលនោះតាមក្រុមនីមួយៗ។ ក្រោយពីសិស្សតាមក្រុមពិភាក្សាលទ្ធផលរួច ពួកគាត់ឱ្យក្រុម
នីមួយៗទាញសន្និដ្ឋានចំពោះដំណើរការពិសោធន៍នោះ។ ចុងក្រោយ ពួកគាត់សម្របសម្រួលលទ្ធផលចុង
ក្រោយក្នុងថ្នាក់ និងឱ្យសិស្សលាងសម្អាតពិសោធន៍ទុកដាក់តាមកន្លែងដើមវិញ។ ជាក់ស្តែង អ្នកចូលរួមកូដ
លេខ គ៣ បានលើកឡើងថា៖

ដំបូងលើកពីបាតុកូតមកមុន ដើម្បីឱ្យសិស្សមានចម្ងល់ បន្ទាប់មកទៀតបើគាត់មានចម្ងល់មិនអាចលើក
សំណួរគន្លឹះបានទេ យើងបង្កើតសំណួរគន្លឹះឱ្យគាត់ បន្ទាប់ពីបង្កើតសំណួរគន្លឹះហើយត្រូវមានសម្មតិកម្ម
ហើយឆ្លើយលើសំណួរគន្លឹះ បន្ទាប់មកតេស្តសម្មតិកម្មមានដំណើរការពិសោធន៍ មានសម្ភារៈមានអីហ្នឹង ប៉ុន្តែ
ទាំងអស់ហ្នឹងវាចូលទៅក្នុងសកម្មភាព ហើយចុងក្រោយពិភាក្សាលទ្ធផលនិងសន្និដ្ឋាន។ (គ៣)

ផ្ទុយមកវិញ អ្នកចូលរួមមានតួនាទីជាគ្រូបង្រៀនម្នាក់ “គ១” បានលើកឡើងខុសពីគ្រូបង្រៀនទាំង
ពីរនាក់ “គ២ និងគ៣” ខាងលើថា ដំបូងគាត់ចែកសិស្សជាក្រុម រួចគាត់ដាក់ប្រធានបទឱ្យក្រុមនីមួយៗ
យកទៅស្រាវជ្រាវ ហើយក្រុមនីមួយៗត្រូវរៀបចំស្នាមមេរៀនទាក់ទងនឹងប្រធានបទដែលក្រុមបាន
ស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទដែលគាត់បានដាក់ឱ្យនោះ យកមកធ្វើបទបង្ហាញនៅក្នុងថ្នាក់រៀន ដោយគាត់គ្រាន់
តែជាអ្នកសម្របសម្រួលតែប៉ុណ្ណោះ។ គាត់បានលើកឡើងដូចខាងក្រោម៖

ដំបូងខ្ញុំបែងចែកក្រុមសិស្ស រួចចែកប្រធានបទតាមក្រុមនីមួយៗយកទៅស្រាវជ្រាវ ហើយក្រុមត្រូវរៀបចំ
ស្នូលមេរៀនដែលបានស្រាវជ្រាវនោះ យកមកធ្វើបទបង្ហាញនៅក្នុងថ្នាក់រៀន ខ្ញុំជាសម្របសម្រួលតាម
ក្រោយ ហើយសិស្សរកតម្រូវចូលសៀវភៅ។ (គ១)

ខ. ទស្សនៈរបស់អ្នកចូលរួមដែលមានតួនាទីជាសិស្ស

រីឯអ្នកចូលរួមដែលមានតួនាទីជាសិស្សទាំងបួននាក់ “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” វិញដែលជាសិស្ស
ទាំងពីរកម្រិត(ពូកែនិងខ្សោយ)ក៏បានរៀបរាប់ស្រដៀងគ្នាដែរទាក់ទងទៅនឹងការរៀនតាមបែបវិវិកដែល
ពួកគាត់ធ្លាប់បានរៀនកន្លងមកដូចតទៅ៖ ដំបូងលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូចែកគាត់ជាក្រុមៗ រួចចែកក្រដាសកិច្ចការ
ក្នុងមួយក្រុមមួយសន្លឹកដើម្បីបំពេញ ក្រោយមកលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូចោទជាសំណួរបំផុស និងមានសំណួរ
គន្លឹះស្រាប់នៅក្នុងក្រដាសកិច្ចការនោះ រួចមកលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូឱ្យពួកគាត់រកចម្លើយឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរ
គន្លឹះនោះ។ ក្រោយមកលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូបង្ហាញពួកគាត់អំពីដំណើរការពិសោធន៍ជាមុនសិនបានលោកគ្រូ-
អ្នកគ្រូឱ្យពួកគាត់អនុវត្តផ្ទាល់តាមក្រុមនីមួយៗ ហើយពួកគាត់ស្រង់លទ្ធផលពិសោធន៍ដាក់ចូលក្នុង
ក្រដាសកិច្ចការនិងធ្វើការពិភាក្សាគ្នាលើលទ្ធផលនោះ បន្ទាប់មកទៀតលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូឱ្យពួកគាត់ទាញ
សេចក្តីសន្និដ្ឋានតាមក្រុមនីមួយៗចំពោះដំណើរការពិសោធន៍នោះ។ ជាចុងក្រោយ លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ
សំយោគជារួម ហើយឱ្យពួកគាត់លាងសម្អាតសម្ភារៈពិសោធន៍និងទុកដាក់តាមឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។ ខាង
ក្រោមនេះ ជាអ្វីដែលអ្នកចូលរួមមានតួនាទីជាសិស្សម្នាក់ “ស៤” បានលើកឡើង៖

គាត់ចែកក្រដាសហ្នឹងមានសំណួរហើយគាត់ឱ្យរកចម្លើយ បង្កើតសម្មតិកម្ម បន្ទាប់មកមានពីរបីសម្មតិកម្ម
ហើយយើងធ្វើពិសោធន៍ថាសម្មតិកម្មមួយណាដែលត្រូវ។ បន្ទាប់ពីពិសោធន៍ហើយយើងស្រង់លទ្ធផល និង
សន្និដ្ឋាននៅក្នុងក្រុមរាងខ្លួន។ ឧទាហរណ៍៖ គាត់ដាក់សំណួរថា តើមានអ្វីកើតឡើងបើដាក់ស័ង្កសីចូលក្នុង
អាស៊ីតក្លរីត្រីត ? វាអាចមានពុះខ្លាំងឬក៏ចេញពុះខ្សោយអីចឹង ? យើងឆ្លើយប៉ាន់ស្មានសិនរួចបានធ្វើ
ពិសោធន៍។ យើងចាប់ផ្តើមធ្វើពិសោធន៍ម៉ង គ្រូអត់បានបង្ហាញទេចំពោះពិសោធន៍ស្រួលៗធ្វើ។ ពិសោធន៍
ខ្លះក៏គាត់បង្ហាញសិនមុននឹងឱ្យយើងពិសោធន៍ខ្លួនឯងដែរ។ (ស៤)

៤.២.៣ កម្រិតនៃវិធីវិសោធន៍តាមបែបវិវិក

នៅពេលអ្នកស្រាវជ្រាវសួរសំណួរថា “តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូនៅចាំអំពីកម្រិតនៃវិធីវិសោធន៍តាមបែបវិវិក
តាមបែបវិវិកនេះដែរឬទេ ? បើចាំ តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូអាចរៀបរាប់អំពីកម្រិតនៃវិធីវិសោធន៍តាមបែបវិវិក
បានដែរឬទេ ?” អ្នកចូលរួមដែលមានតួនាទីជាគ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” បានលើកឡើង

នូវចម្លើយប្រហាក់ប្រហែលគ្នាលើកម្រិតនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះរកដែលពួកគាត់នៅចាំបានថា
កម្រិតនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះរកមានទាំងអស់គឺ០៤កម្រិត បើរាប់ទាំងកម្រិតសូន្យ។ កម្រិតទាំង
០៤មានដូចតទៅ៖

កម្រិតសូន្យ៖ គ្រូធ្វើសម្មភាពទាំងអស់ សិស្សបានគិតតិចបំផុត (គ្រូជាអ្នកកំណត់វត្ថុបំណង គ្រូជា
អ្នកបង្កើតសំណួរគន្លឹះ គ្រូជាអ្នកបង្កើតសម្មតិកម្ម គ្រូជាអ្នកតេស្តសម្មតិកម្ម គ្រូជាអ្នកសន្និដ្ឋាន)។

កម្រិតមួយ៖ គ្រូជាកំណត់វត្ថុបំណង បង្កើតសំណួរគន្លឹះ សម្មតិកម្ម តេស្តសម្មតិកម្ម ហើយសិស្ស
គ្រាន់តែទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋាន។

កម្រិតពីរ៖ គ្រូកំណត់វត្ថុបំណង និងដាក់សំណួរគន្លឹះ ហើយឱ្យសិស្សឆ្លើយសំណួរគន្លឹះ(បង្កើត
សម្មតិកម្ម) សិស្សធ្វើពិសោធន៍និងសន្និដ្ឋានខ្លួនឯង។

កម្រិតបី៖ ជាកម្រិតដែលខ្ពស់បំផុត ដោយគ្រូគ្រាន់តែមានប្រធានបទដាក់ឱ្យ រីឯវត្ថុបំណងសំណួរ
គន្លឹះ បង្កើតសម្មតិកម្ម ធ្វើពិសោធន៍និងសន្និដ្ឋានគឺសិស្សជាអ្នកធ្វើខ្លួនឯងទាំងអស់ ហើយគ្រូគ្រាន់តែជាអ្នក
សម្របសម្រួល។

ជាក់ស្តែងអ្នកចូលរួមម្នាក់“គ២” ក្នុងចំណោមអ្នកចូលរួមទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” ដែលមាន
តួនាទីជាគ្រូបង្រៀនដូចគ្នាបាននិយាយថា៖

អ្នកខ្លះគេនិយាយ៣កម្រិត អ្នកខ្លះនិយាយ៤កម្រិត បើយើងគិតពីកម្រិតមួយទៅៗបី បើយើងគិតពីកម្រិត
សូន្យទៅៗ៤។ បើកម្រិតសូន្យ យើងសំដៅលើកម្រិតហ្នឹងគឺសិស្សអត់បានធ្វើអីទេ សិស្សគ្រាន់តែមើលគ្រូ គ្រូ
អ្នកធ្វើទាំងអស់ ទាំងវត្ថុបំណង ទាំងសំណួរគន្លឹះ ទាំងសកម្មភាព ទាំងសន្និដ្ឋានលទ្ធផល។ កម្រិត១ វិះរក
បែបគម្រោង កម្រិត១បានន័យថាគ្រូផ្តល់វត្ថុបំណង ផ្តល់សំណួរគន្លឹះ ផ្តល់សម្មតិកម្ម ដំណើរការពិសោធន៍គ្រូ
លទ្ធផលនិងសន្និដ្ឋានគឺនៅលើសិស្ស។ កម្រិត២ វិះរកបែបណែនាំ វត្ថុបំណងនិងសំណួរគន្លឹះរបស់គ្រូ
ចំណែកសិស្សគាត់បង្កើតសម្មតិកម្មធ្វើដំណើរការពិសោធន៍ខ្លួនឯង ធ្វើសកម្មភាពខ្លួនឯង ហើយលទ្ធផលនិង
សន្និដ្ឋានគឺគាត់ខ្លួនឯងដែរ។ កម្រិត៣ វិះរកបែបទូទៅ ទាំងអស់ហ្នឹងគឺនៅលើសិស្ស ទាំងសំណួរគន្លឹះ ទាំង
សកម្មភាព ទាំងលទ្ធផលនិងសន្និដ្ឋានគឺនៅលើសិស្សទាំងអស់ គ្រូឱ្យតែប្រធានបទនិងសម្របសម្រួល។
(គ២)

ម្យ៉ាងវិញទៀត អ្នកចូលរួមដែលមានតួនាទីជាគ្រូបង្រៀនទាំងបីរូប “គ១ គ២ និងគ៣” បានបន្ថែម
ទៀតថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះរកដែលពួកគាត់ធ្លាប់បានអនុវត្តន៍គឺ ពេលខ្លះចូលកម្រិត១ ហើយ

ពេលខ្លះចូលកម្រិត២ ពួកគាត់អត់ដែលអនុវត្តន៍ដល់កម្រិត៣ទេ ។ ពួកគាត់បន្តទៀតថា កម្រិត៣ជាកម្រិត ខ្ពស់បំផុត ដូច្នេះការអនុវត្តន៍អាស្រ័យទៅតាមកម្រិតចំណេះដឹងរបស់សិស្សដែរ។ ខាងក្រោមនេះ ជាពាក្យ សម្តីរបស់អ្នកចូលរួមម្នាក់ “គ៣” បានលើកឡើង៖

ពេលខ្លះប្រសិនបើខ្ញុំចាប់ផ្តើមជួបគាត់ដំបូងបីដង ខ្ញុំប្រើកម្រិត១ ដោយសារតែមើលកម្រិតសិស្សដែរថាគាត់ ថ្នាក់ទីប៉ុន្មាន បើគាត់ថ្នាក់ទី៩ ហើយគាត់ថ្មីជាមួយយើង គាត់អត់ទាន់ស្គាល់ឧបករណ៍ពិសោធដឹងបែបចង់ កម្រិតសូន្យផង កម្រិតមួយផង។ ពេលគាត់រៀនយល់ពីរបៀបរៀនហើយ យើងអនុវត្តន៍កម្រិត២ បើកម្រិត៣ យើងអត់ទាន់បានប្រើទេ អត់ទាន់ដល់កម្រិត៣ដែរ យ៉ាងច្រើនកម្រិត២យើងផ្តល់សំណួរគន្លឹះឱ្យគាត់។
(គ៣)

៤.២.៤ តួនាទីគ្រូបង្រៀន និងសិស្សក្នុងដំណើរការរៀនតាមបែបបរិវារក

ក. តួនាទីរបស់គ្រូបង្រៀន

ទាក់ទងទៅនឹងតួនាទីរបស់គ្រូបង្រៀននៅក្នុងដំណើរការរៀនតាមបែបបរិវារកនេះ អ្នកចូលរួមដែល មានតួនាទីជាគ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” បានលើកឡើងស្រដៀងគ្នាថា ពួកគាត់មានតួនាទី ជាអ្នកសម្របសម្រួលសិស្សនៅពេលដែលសិស្សធ្វើសកម្មភាព និងនៅពេលសិស្សជួបនូវបញ្ហាអ្វីមួយក្នុង ដំណើរការរៀនតាមបែបបរិវារកនេះ។ លើសពីនេះទៅទៀតនោះ ពួកគាត់ក៏ជាអ្នករៀបចំសកម្មភាពនៃការរៀន តាមបែបបរិវារកដូចជា រៀបចំទុកមុននូវសន្លឹកកិច្ចការសិស្ស សម្ភារពិសោធន៍ និងជំហានក្នុងការធ្វើសកម្មភាព នានាតាមដំណាក់កាលនីមួយៗ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ពួកគាត់ក៏ជាអ្នកផ្តល់យោបល់ ឬអ្នកណែនាំសម្រាប់សិស្ស ដែរដូចជា ណែនាំថាសិស្សគួរតែធ្វើតាមណា បង្កើបថាសិស្សត្រូវចាប់ផ្តើមពីចំណុចណាទៅមុន ក្នុងករណី ដែលសិស្សធ្វើអត់បាន។ ជាក់ស្តែង គ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ២” បាននិយាយអំពីតួនាទីរបស់ខ្លួនជាអ្នក សម្របសម្រួល និងអ្នករៀបចំសកម្មភាពថា៖

ខ្ញុំគ្រាន់តែជាអ្នកសម្របសម្រួល ពេលដែលសិស្សប្រមូលទិន្នន័យ វិភាគទិន្នន័យនៅពេលសិស្សមានបញ្ហា កន្លែងណាអីបីដង[...]ខ្ញុំក៏ជាអ្នកផ្តល់សំណួរគន្លឹះនិងប្រធានបទ ឬក៏វត្ថុបំណងថាចង់បានអីបីដងៗ ខ្ញុំបាន រៀបចំទុកមុននូវសន្លឹកកិច្ចការ ជំហានក្នុងការដើរក៏បានគ្រោងទុកខ្លះដែរ។ (គ២)

ទន្ទឹមនឹងនេះ គ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ៣” ក៏បានលើកឡើងទាក់ទងនឹងតួនាទីជាអ្នកផ្តល់យោបល់ ឬអ្នកណែនាំថា៖

[...] ខ្ញុំផ្តល់យោបល់បន្ថែមលើចំណុចខ្លះខាតរបស់គាត់ ឬក៏ពេលខ្លះគាត់គិតមិនចេញទៅយើងអាចនឹងថា បែបបំផុស[...]ជាទូទៅការពិសោធន៍របស់សិស្សាមិនប្រាកដថាត្រូវទាំងអស់ទេ អីអ្វីដែលគាត់ធ្វើមកវាខុសពី ទ្រឹស្តីដែលយើងបានលើកចឹងយើងណែនាំគាត់ទៅថា សួរគាត់ថាហេតុអ្វីបានជាអញ្ចឹង ឱ្យគាត់រកឬសគល់ នៃអ្វីដែលគាត់ធ្វើខុសហើយទាក់ទងនឹងកន្លែងណាដែលគាត់មិនយល់ គាត់មិនអី គាត់សួរយើង យើងក៏ផ្តល់ យោបល់ទៅវិញ តែយើងមិននិយាយថាយើងផ្តល់យោបល់ចំទេ [...] (គ៣)

បន្ថែមពីនេះ គ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ១” និង គ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ២” បានលើកឡើងស្រ ដៀងគ្នាថា ពួកគាត់ក៏មានតួនាទីជាអ្នកធ្វើជាកំរិតសិស្សមើល ដូចជាពេលពិសោធន៍ពួកគាត់ត្រូវធ្វើបង្ហាញ សិស្សសិន មុននឹងឱ្យសិស្សអនុវត្តន៍ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ពួកគាត់ក៏បានបន្តថា ពួកគាត់ក៏ ជាអ្នកតម្រង់ទិសឱ្យសិស្សទៅស្រាវជ្រាវ ដោយគ្រាន់តែបង្ហាញ ឬឱ្យតម្រុយខ្លះប៉ុណ្ណោះ។ ខាងក្រោមនេះជា ការលើកឡើងរបស់គ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ១” ៖

[...] នៅពេលសិស្សចង់ពិសោធន៍អីមួយ ខ្ញុំជាអ្នកតម្រង់ទិសឱ្យគាត់ទៅស្រាវជ្រាវដោយ គ្រាន់តែបង្ហាញនិង ឱ្យតម្រុយខ្លះ [...] បើពិសោធន៍ណាពិបាកដំណើរការសុគតស្មាញរញ្ជ័ររញ្ជ័រ ហើយអាចនឹងមានបញ្ហាអី ខ្ញុំ តែងធ្វើពិសោធន៍មួយជាតម្រូវឱ្យគាត់មើលសិន[...] (គ១)

ចំណែកគ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ៣” បានលើកឡើងបន្ថែមខុសពីគ្រូបង្រៀនពីរនាក់ “គ១ និងគ២” ទៀតថា គាត់ក៏មានតួនាទីជាអ្នកវិនិច្ឆ័យដែរ ដោយសារតែក្រុមទាំងអស់ប្រាកដជាមានលទ្ធផលខុសៗគ្នា ដូច្នេះគាត់ត្រូវវិនិច្ឆ័យថាក្រុមមួយណាដែលត្រូវជាងក្រុមមួយណា ឬក្រុមមួយណាល្អជាង។ គាត់គិតទៀត ថា គាត់ក៏មានតួនាទីជាអ្នកដឹកនាំដែរ តែអាស្រ័យលើកម្រិតដែលប្រើដូចជាវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក កម្រិត១ ឬកម្រិត២ គាត់ដឹកនាំសិស្សត្រង់ជំហានដំបូងៗ តែបើកម្រិត៣ គាត់មិនមានតួនាទីដឹកនាំសិស្ស ទៀតទេ។ ខាងក្រោមនេះគឺជាពាក្យសម្តីរបស់គាត់ ៖

[...] ដោយសារតែក្រុមទាំងអស់ប្រាកដជាមានលទ្ធផលខុសៗគ្នាហើយចឹងយើងត្រូវវិនិច្ឆ័យដែរថាក្រុមមួយ ណាដែលត្រូវជាងក្រុមមួយណា ឬក្រុមមួយណារៀងល្អជាង [...] អាស្រ័យលើកម្រិតដែលយើងប្រើ ដូចជា កម្រិត៣យើងអត់មានអីត្រូវដឹកនាំគាត់ផង មានតែគាត់អ្នកដឹកនាំគ្នាគាត់ ក្រុមគាត់ធ្វើ តែបើយើងប្រើ IBL កម្រិត១ ឬកម្រិត២យើងដឹកនាំគាត់អាជំហានដំបូងៗ [...] (គ៣)

ខ. តួនាទីរបស់សិស្ស

តាមរយៈការសម្ភាសន៍ជាមួយអ្នកចូលរួមដែលមានតួនាទីជាគ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និង គ៣” បានលើកឡើងដូចគ្នាចំពោះតួនាទីសិស្សនៅក្នុងដំណើរការរៀនតាមបែបវិវេកថា សិស្សមានតួនាទីជាអ្នកស្រាវជ្រាវនូវអ្វីដែលគាត់ចង់រក ឬជាអ្នកស្វែងរកចម្លើយដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាដែលគ្រូបង្រៀនបានដាក់ទៅដូចជា សិស្សត្រូវឆ្លើយ (បង្កើតសម្មតិកម្ម) ទៅនឹងសំណួរគន្លឹះដែលគាត់បានបង្កើត ឬគ្រូដាក់ឱ្យ។ អ្នកចូលរួមទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” បានបន្ថែមស្រដៀងគ្នាដែរថា សិស្សជាអ្នកអនុវត្តសកម្មភាពដូចជា តេស្តសម្មតិកម្ម កត់ត្រាលទ្ធផល សន្និដ្ឋាន ហើយគ្រូបង្រៀនគ្រាន់តែជាអ្នកសម្របសម្រួលតាមក្រោយ។ លើសពីនេះទៅទៀតនោះ គ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” ក៏បានបញ្ជាក់ដូចគ្នាថា ក្រោយសិក្សាតាមបែបវិវេករួច សិស្សមានតួនាទីជាអ្នកសម្ភាត រៀបចំទុកដាក់នូវសម្ភារ និងឧបករណ៍ពិសោធន៍នានាទៅតាមកន្លែងដើមវិញ។ ខាងក្រោមនេះ គឺជាសម្តីផ្ទាល់របស់អ្នកចូលរួមដែលមានតួនាទីជាគ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ២” ៖

[...] សិស្សជាអ្នករកចម្លើយដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាដែលបានដាក់ទៅ អនុវត្តសកម្មភាព ដូចជាគាត់ត្រូវធ្វើពិសោធន៍ គាត់ត្រូវវិភាគលទ្ធផល សន្និដ្ឋានយកមកបង្ហាញអីចឹង រៀបចំចម្លើយរបស់គាត់ឱ្យសមស្របងាយឆ្លើយងាយយល់ពេលដែលគាត់រកឃើញហើយ។ ខ្ញុំជាអ្នកសម្របសម្រួលតាមក្រោយ[...] (គ២)

បើក្រឡេកទៅមើលចម្លើយដែលទទួលបានពីការសម្ភាសន៍អ្នកចូលរួមដែលមានតួនាទីជាសិស្សទាំងបួននាក់ “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” វិញ សង្កេតឃើញថាពួកគាត់បានលើកឡើងប្រហាក់ប្រហែលគ្នាចំពោះតួនាទីរបស់ពួកគាត់ក្នុងលំនាំនៃការរៀនតាមបែបវិវេកនេះថា ពួកគាត់មានតួនាទីជាអ្នកស្រាវជ្រាវ រកចម្លើយដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរ ឬប្រធានបទដែលគ្រូដាក់ឱ្យ (បង្កើតសម្មតិកម្ម) ហើយពួកគាត់រកចម្លើយនៅក្នុងសៀវភៅពុម្ព និងនៅលើបណ្តាញអ៊ីនធឺណេតដូចជា Google និង YouTube ជាដើមក្នុងករណីដែលពួកគាត់គិតខ្លួនឯងមិនចេញ។ ម៉្យាងវិញទៀត ពួកគាត់ “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” បានលើកឡើងបន្ថែមទៀតថា ពួកគាត់មានតួនាទីជាអ្នកធ្វើពិសោធន៍ ស្រង់លទ្ធផល និងសន្និដ្ឋានចុងក្រោយដោយខ្លួនឯងតាមក្រុមនីមួយៗ ហើយបន្ទាប់ពីបញ្ចប់នៃការរៀនតាមបែបវិវេក ពួកគាត់មានតួនាទីជាអ្នកសម្ភាត

ឧបករណ៍ពិសោធន៍នានា និងទុកដាក់ឱ្យតាមត្រឹមត្រូវផងដែរ។ អ្នកចូលរួមដែលមានកូដលេខ “ស៤” បានលើកឡើង៖

[...] ខ្ញុំគិតថាមានតួនាទីជាអ្នកស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានបទដែលគ្រូឱ្យ ស្រាវជ្រាវទៅលើការពិសោធន៍។ អីម ខ្ញុំក៏មានតួនាទីជាអ្នករកចម្លើយចំពោះសំណួរគន្លឹះដែលគ្រូដាក់ឱ្យនៅក្នុងសន្លឹកកិច្ចការ បន្ទាប់មកខ្ញុំទៅយក ឧបករណ៍មកធ្វើពិសោធន៍ ហើយនៅក្នុងក្រុម ខ្ញុំមានតួនាទីជាអ្នកធ្វើពិសោធន៍។ អើ ក្រោយមកខ្ញុំនិង សមាជិកក្រុមខ្ញុំកត់ត្រាលទ្ធផល និងធ្វើសន្និដ្ឋានដោយខ្លួនឯង [...] ហើយក្រោយចប់យើងនាំគ្នាជួយលាង សម្អាតឧបករណ៍និងទុកដាក់ [...] (ស៤)

៤.៣ គុណសម្បត្តិនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះរក

វត្ថុបំណងនៃផ្នែកទីបីនេះ គឺចង់បង្ហាញអំពីគុណសម្បត្តិនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះ រកចំពោះគ្រូបង្រៀន “គ១ គ២ និងគ៣” និងសិស្ស “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” ដែលបានអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ នេះកន្លងមក។ តាមរយៈលទ្ធផលសម្ភាសន៍ជាមួយគ្រូបង្រៀននិងសិស្សបានបង្ហាញឱ្យឃើញថា ពួកគាត់ ពិតជាមានការរីកចម្រើនជាវិជ្ជមាន ហើយមានការរីកចម្រើនទៅលើផ្នែកស្រដៀងៗគ្នាផងដែរ។ នៅក្នុង ផ្នែកនេះអ្នកស្រាវជ្រាវបានចែកជា០៣ចំណុចសំខាន់ៗ ដូចតទៅ៖ ១) គុណសម្បត្តិចំពោះគ្រូបង្រៀន ២) គុណសម្បត្តិចំពោះសិស្ស និង ៣) គុណសម្បត្តិចំពោះសាលារៀន។

៤.៣.១ គុណសម្បត្តិចំពោះគ្រូបង្រៀន

ឆ្លងតាមរយៈការសម្ភាសន៍ជាមួយគ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” លើការរីកចម្រើនរបស់ ពួកគាត់ពេលអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះរកកន្លងមក ពួកគាត់បានបង្ហាញអំពីការរីកចម្រើនដូច គ្នាលើចំណេះដឹង(លើមុខវិជ្ជាឯកទេស ការពិសោធន៍ និងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ IBL) និងទំនាក់ទំនងជា មួយសិស្ស។ ពួកគាត់បានបញ្ជាក់ថា នៅពេលពួកគាត់អនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀន IBL ទាមទារឱ្យពួកគាត់ ស្រាវជ្រាវឱ្យបានច្រើន ដូច្នេះពួកគាត់បានបង្កើនចំណេះដឹងទូលំទូលាយជាងមុនតាមរយៈការស្រាវជ្រាវជា ញឹកញាប់ ហើយពួកគាត់ក៏អាចបង្កើនចំណេះដឹងថ្មីៗតាមរយៈការសំណួររបស់សិស្ស និងការរកឃើញថ្មី របស់សិស្សផងដែរ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ គ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ៣” បានបន្ថែមថា តាំងពីអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ បង្រៀនតាមបែបវិះរកមក គាត់យល់បានកាន់តែច្បាស់ពីរបៀបក្នុងការសរសេរសន្លឹកកិច្ចការ IBL ឱ្យត្រូវ

តាមជំហាននីមួយៗ និងកាន់តែស្និទ្ធជាមួយនឹងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកនេះ។ លើសពីនេះទៅទៀតនោះ គ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” ក៏បានលើកឡើងផងដែរថា ទំនាក់ទំនងរបស់ពួកគាត់ជាមួយនឹងសិស្សកាន់តែមានភាពស្និទ្ធស្នាលជាងមុន ដោយសារគ្រូជាអ្នកចាំសម្របសម្រួល ផ្តល់យោបល់ តម្រង់ទិសសិស្សនៅពេលដែលសិស្សមានបញ្ហា។ ខាងក្រោមនេះ គឺជាសម្តីរបស់គ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់៖

[...] ខ្លួនឯងកើនចំណេះដឹងជាងមុន ដោយសារយើងពីមុនមកធ្លាប់តែបង្រៀនដដែលៗ ដល់ឥលូវអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក សិស្សមានចម្ងល់មកសួរ ហើយធម្មតាកាលណាសិស្សសួរច្រើន យើងត្រូវការស្រាវជ្រាវច្រើន វាជួយបង្កើនចំណេះដឹងខ្លួនឯងដែរ [...] (គ១)

[...] ចំណេះដឹងទូលំទូលាយជាងមុន ដោយសារតែធម្មតាបើសិនជាគ្រាន់តែបង្ហាញៗទៅសិស្ស ខ្ញុំគិតថាចំណេះដឹងតូចចង្អៀត ប៉ុន្តែបើខ្ញុំទទួលយកគំនិតដែលសិស្សរកឃើញ ព្រោះសិស្សជាអ្នកទៅរក ហើយខ្ញុំអត់បានដឹងចំណុចហ្នឹងទេ ប៉ុន្តែគាត់រកឃើញបឹងខ្ញុំទទួលបានចំណេះដឹងថ្មីពីគាត់ [...] ហើយកាន់តែជិតស្និទ្ធជាមួយសិស្សជាងមុន ឧទាហរណ៍ពេលសិស្សមានបញ្ហា យើងចូលទៅជួយគាត់បឹង គាត់រីករាយនៅក្នុងថ្នាក់ ថាមានគ្រូចាំនៅក្បែរជួយគាត់រហូតបឹង ហើយពេលហ្នឹងក៏មានអារម្មណ៍ស្និទ្ធស្នាលជាមួយសិស្សជាងមុន។ (គ២)

[...] ខ្ញុំមានការរីកចម្រើនច្រើន ពីមុនអត់ស្គាល់ IBL អត់ដឹងសរសេរសន្លឹកកិច្ចការមិចទេ ចេះសរសេរៗតាមដែលយើងគិតឃើញថាចង់សរសេរ[...]ដល់ឥលូវដឹងពីរបៀបរបបក្បួន ពីជំហានក្នុងការសរសេរសន្លឹកកិច្ចការ ពីជំហាននៃការបង្រៀនតាមបែបវិវិកហើយណាមួយសិស្សគាត់ក៏ស្រួលធ្វើដែរព្រោះមានជំហាននិងបែបផែនច្បាស់លាស់គាត់ស្រួលធ្វើតាមហ្នឹងបឹង [...] (គ៣)

លើសពីនេះទៅទៀតនោះ គ្រូបង្រៀនពីរនាក់ “គ១ និងគ២” បានលើកឡើងបន្ថែមថា ក្រៅពីការរីកចម្រើនទៅលើចំណេះដឹងនិងទំនាក់ទំនងជាមួយសិស្ស ពួកគាត់ក៏រីកចម្រើនទៅលើជំនាញដោះស្រាយបញ្ហាមួយទៀតផងដែរ ដោយគ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ២” បាននិយាយថា គាត់ដោះស្រាយបញ្ហាបានភ្លាមៗ និងលឿនជាងមុននៅពេលសិស្សមានបញ្ហាអ្វីមួយមកសួរគាត់។ រីឯគ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ៣” ក៏បានលើកឡើងដែរថា គាត់បានអភិវឌ្ឍន៍ជំនាញដោះស្រាយបញ្ហារបស់គាត់តាមរយៈ ការរៀនពីបញ្ហាដែលគាត់ជួបប្រទះហើយរកវិធីដោះស្រាយតាមបែបច្នៃប្រឌិតណាមួយដើម្បីឱ្យទទួលបានលទ្ធផលល្អជាងមុន។ ខាងក្រោមនេះ ជាការលើកឡើងរបស់គាត់៖

[...] ឧទាហរណ៍ថាដោះស្រាយបញ្ហា ពេលបង្រៀនសិស្សប្រើស៊ីឡាំងក្រិតប៊ូមត្រឹម 5ml ឬ 10ml គាត់ប្រើ ពីប៉ែតឬស៊ីឡាំងក្រិតវាយរ យើងនឹកឃើញថាអរ ពេលដែលចាប់ផ្តើមធ្វើថ្នាក់ហ្នឹងវាពិបាក ចឹងដល់ថ្នាក់ផ្សេង យើងប្រើស៊ីឡាំងប៊ូមមកចាក់ ប៊ូមមកចេញតែម្តង ហើយវាអត់ប្រលាក់ដៃជើងយើង ខ្លាចខ្លាចខ្លាចបែកអីទេ [...] (គ៣)

៤.៣.២ គុណសម្បត្តិចំពោះសិស្ស

ក. ទស្សនៈរបស់អ្នកចូលរួមដែលមានតួនាទីជាគ្រូបង្រៀន

យោងតាមចម្លើយដែលទទួលបានពីគ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” ដែលមានបទ ពិសោធន៍ក្នុងការបង្រៀនតាមបែបវិវេកនិងតាមរយៈការសង្កេតសិស្សកន្លងមកបានឱ្យដឹងថា វិធីសាស្ត្រ IBL ពិតជាមានគុណសម្បត្តិខ្លាំងណាស់សម្រាប់សិស្ស ដែលវិធីសាស្ត្រនេះធ្វើឱ្យសិស្សកាន់តែមានភាព សកម្មក្នុងការសិក្សា និងចេះស្រាវជ្រាវវិវេកនូវអ្វីដែលថ្មីៗ។ ជាងនេះទៅទៀតនោះ ការរៀនតាមបែបវិវេកធ្វើ ឱ្យសិស្សមានការគិតបានច្រើន និងស៊ីជម្រៅជាងមុនទៅលើខ្លឹមសារមេរៀន ដែលនាំឱ្យចំណេះដឹងរបស់ សិស្សក៏កាន់តែទូលំទូលាយ នឹងអាចជួយឱ្យសិស្សឈានទៅដល់ការបង្កើតថ្មី ព្រមទាំងជួយផ្លាស់ប្តូរផ្នត់ គំនិតរបស់សិស្សឱ្យចេះស្វែងរកចំណេះដឹងដោយខ្លួនឯងទៀតផង។ កាលណាដែលសិស្សមានការគិត ស៊ីជម្រៅ យល់ច្បាស់អំពីមេរៀន នោះលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្សក៏ទទួលបានលទ្ធផលល្អដែរ។ ជាក់ស្តែង គ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ១” បាននិយាយថា៖

ពេលសិស្សរៀនតាមបែបវិវេក គាត់សង្កេតឃើញថា ចំណេះដឹងលើមុខវិជ្ជាគឺមីវិទ្យារបស់សិស្សរីកចម្រើន ជាងមុន ពីព្រោះពេលដាក់បញ្ហាទៅ សិស្សត្រូវមានការវិវេក និងគិតឱ្យបានស៊ីជម្រៅ ហើយបើប្រៀបធៀប ទៅនឹងកាលពីមុនពេលមិនទាន់អនុវត្តវិធីសាស្ត្រតាមបែបវិវេក និងឥលូវឃើញថា លទ្ធផលសិក្សារបស់ សិស្សល្អប្រសើរជាងមុន។(គ១)

ជាពិសេស ការសិក្សាតាមបែបវិវេកនេះជួយបង្កើនទំនាក់ទំនងកាន់តែជិតស្និទ្ធរវាងសិស្សនិងសិស្ស សិស្សនិងគ្រូផងដែរ។ នៅពេលរៀនតាមបែបវិវេក សិស្សតែងតែធ្វើការងារជាក្រុមដែលអំណោចផលឱ្យ សិស្សរៀនស្វែងយល់ពីគ្នាទៅវិញទៅមក សហការគ្នា ចែករំលែកគំនិត ចែករំលែកការងារ និងជួយគ្នាដើម្បី ឱ្យក្រុមទទួលបានជោគជ័យ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សិស្សកាន់តែមានភាពស្និទ្ធស្នាលជាមួយគ្រូបង្រៀនជាងមុន ពីព្រោះគ្រូបង្រៀនតែងតែនៅជួយគាំទ្រ សម្របសម្រួល តម្រង់ទិសសិស្សជានិច្ច នៅពេលមានបញ្ហាកំឡុង

ពេលគាត់រៀនតាមបែបរិះរក។ សិស្សលែងមានភាពស្ទាក់ស្ទើរក្នុងការសួរទៅកាន់គ្រូ នៅពេលគាត់ជួប
បញ្ហាណាមួយក្នុងដំណើរការរៀនតាមបែបរិះរក។ ខាងក្រោមនេះជាការលើកឡើងរបស់គ្រូបង្រៀនម្នាក់
“គណ” ក្នុងចំណោមគ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគណ” ៖

[...]គាត់ចេះទំនាក់ទំនងនៅក្នុងក្រុម ចេះសហការគ្នាធ្វើ គាត់ចេះចែកគ្នាទីគ្នាធ្វើអ្នកណាបិទសូលុយស្យុង
អ្នកណាកត់ត្រា អ្នកណាប្តឹងម៉ាសអីបឹងទៅ គាត់ចែកគ្នាទីគ្នាបានច្បាស់លាស់។ គាត់កាន់តែមានភាពស្ថិត
ស្ថាលជាមួយយើង មានបញ្ហាអី ហ៊ានសួរ ហ៊ានឆ្លើយភ្លាមៗ[...] (គណ)

ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ គ្រូបង្រៀនពីរនាក់ “គ២ និងគណ” ក្នុងចំណោមបីនាក់ “គ១ គ២ និងគណ” បាន
លើកឡើងស្រដៀងគ្នាដែរថា ការរៀនតាមបែបរិះរកក៏ជួយឱ្យសិស្សអភិវឌ្ឍន៍លើជំនាញដោះស្រាយបញ្ហា។
កាលណាសិស្សរៀនតាមបែបរិះរកប្រាកដណាស់ សិស្សពិតជាជួបបញ្ហាអ្វីមួយក្នុងដំណើរការរៀនដូចជាការ
បង្កើតសម្មតិកម្ម និងនៅពេលគេស្តសម្មតិកម្មជាដើម ដូច្នេះនេះហើយជាឱកាសដែលសិស្សរៀនដោះ
ស្រាយបញ្ហាដែលពួកគេជួបប្រទះ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ពេលដែលសិស្សជួបបញ្ហាលើក្រោយៗទៀត ពួកគេនឹង
ចេះដោះស្រាយបញ្ហាបានកាន់តែលឿនជាងមុន។ ដូចដែលសម្តីរបស់គ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ២” បានលើក
ឡើងថា៖

[...] ការដោះស្រាយបញ្ហាចំពោះមុខក៏បានគ្រាន់បើជាងមុនពីព្រោះគាត់បានអនុវត្តខ្លួនឯងអី ឧទាហរណ៍
នៅពេលគាត់ពិសោធន៍ជួបបញ្ហាអីបឹង ពេលដំបូងៗគំនិតគាត់តូចចង្អៀត អីតិចៗ ប៉ាតែគ្រូបង្រៀនដល់ពេល
យូរៗទៅគាត់ទម្លាប់ការដោះស្រាយបញ្ហាទៅ គាត់មានបញ្ហាអី គាត់រកខ្លួនឯង ដើម្បីដោះស្រាយខ្លួនឯង
លែងសួររកគ្រូឱ្យជួយ [...] (គ២)

ខ. ទស្សនៈរបស់អ្នកចូលរួមដែលមានតួនាទីជាសិស្ស

តាមចម្លើយរបស់សិស្សទាំង០៤នាក់ “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” ដែលជាសិស្សទាំងពីរកម្រិត
(ពូកែនិងខ្សោយ) ក៏មិនសូវជាខុសឆ្ងាយពីអ្វីដែលគ្រូបង្រៀន “គ១ គ២ និងគណ” បានកត់សម្គាល់ឃើញ
ដែរ គឺសិស្សពិតជាមានការរីកចម្រើនច្រើននៅពេលដែលពួកគេរៀនតាមបែបរិះរក។ សិស្សទាំងបួននាក់
“ស១ ស២ ស៣ និងស៤” បានលើកឡើងថា ការរៀនតាមបែបរិះរកជួយពួកគេឱ្យកាន់តែយល់ច្បាស់ពីមេ
រៀនជាងមុនដោយពួកគេបានរៀនទាំងទ្រឹស្តីផ្សារភ្ជាប់ជាមួយការអនុវត្តផ្ទាល់។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការរៀនតាម
បែបរិះរកក៏ជួយឱ្យពួកគេគិតបានច្រើន គិតដោយស៊ីជម្រៅ និងមានភាពសកម្មជាងមុនតាមរយៈការ

ស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទដែលត្រូវដាក់ឱ្យ។ លើសពីនេះទៅទៀតនោះ សិស្សទាំងបួននាក់ “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” ក៏បានបញ្ជាក់ថា ចំណេះដឹងទាក់ទងនឹងគីមីវិទ្យារបស់ពួកគេកាន់តែទូលំទូលាយជាងមុន តាមរយៈការធ្វើពិសោធន៍ផ្ទាល់ និងការស្រាវជ្រាវ ដែលនេះបានធ្វើឱ្យលទ្ធផលសិក្សាលើមុខវិជ្ជាគីមីរបស់ពួកគេ ទទួលបានលទ្ធផលក៏ល្អប្រសើរឡើងផងដែរ។ ខាងក្រោមនេះជាការលើកឡើងពីសិស្សម្នាក់ “ស១” ៖

[...] នៅពេលរៀនតាមបែបរិះរកយើងអាចរីកចម្រើនចំណេះដឹង ហើយយល់ច្បាស់ពីមេរៀនជាងមុន ដោយសារយើងបានឃើញវាផ្ទាល់ យើងបានអនុវត្តវាផ្ទាល់។ បើរៀនតាមហ្នឹងវាអាច Improve critical thinking គិតដោយស៊ីជម្រៅម៉ែង ឧបមាថានៅក្នុងមួយជួរនៃខ្លឹមសារហ្នឹងវាមានអីត្រូវនិយាយទៀតអត់ ឬក៏មានវាខ្លឹមសារអីបន្ថែមពីហ្នឹងទៀតអត់ ដើម្បីយើងយកមកសរសេរ ឬក៏យកពន្យល់គេអីចឹង [...] ចំពោះលទ្ធផលសិក្សារៀនខុសប្លែកពីគ្នាតិច ពីមុនគឺមិនខ្ញុំវាអត់សូវចាប់ទាន់គេ តែដល់ឥលូវគឺមិនខ្ញុំរាងគ្រាន់បើជាងមុន [...] (ស១)

ជាងនេះទៅទៀតនោះ ការរៀនតាមបែបរិះរកក៏ជួយសិស្សឱ្យកាន់តែមានភាពស្និទ្ធស្នាលជាមួយមិត្តរួមថ្នាក់ និងគ្រូបង្រៀនទៀតផង។ យោងតាមចម្លើយរបស់សិស្សទាំងបួននាក់ “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” បានលើកឡើងប្រហាក់ប្រហែលគ្នាថា ទំនាក់ទំនងរវាងពួកគេនិងមិត្តរួមថ្នាក់ រួមទាំងគ្រូបង្រៀនកាន់តែមានភាពល្អប្រសើរ និងស្និទ្ធស្នាលជាងមុន ក្នុងនេះដែរពួកគេចេះសម្របខ្លួនជាមួយមិត្តរួមក្រុម ចេះបែងចែកការងារគ្នា រៀនសូត្រយល់ពីគ្នាទៅវិញទៅមក ព្រមទាំងចេះសហការគ្នាដើម្បីឱ្យការងារទទួលបានលទ្ធផលល្អផងដែរ។ ខាងក្រោមនេះជាសម្រង់សម្តីរបស់សិស្សកូដលេខ “ស១ និងស៣” បានលើកឡើងថា៖

នៅពេលធ្វើការងារក្រុមគាត់រុញយើងទៅក្រុមផ្សេងៗគ្នា យើងមានឱកាសស្វែងយល់ពីគ្នាហើយយើងដឹងថាគេធ្វើការមិច ហើយគេដឹងថាយើងធ្វើការមិចដែរ ហើយជាមួយគ្រូក៏យើងអាចស្វែងយល់ពីគាត់ថាពេលរៀនមិច ឬគាត់ដាក់កិច្ចការអីរបៀបមិច ទំនាក់ទំនងរៀនស្និទ្ធស្នាលជាងមុនជាមួយគ្រូ និងមិត្តរួមថ្នាក់ ដោយសារខ្ញុំអាចរៀនសូត្រពីគេដែរ [...] (ស១)

រៀនតាមបែបរិះរកធ្វើឱ្យខ្ញុំមានទំនាក់ទំនងកាន់តែស្និទ្ធស្នាលជាមួយមិត្តរួមថ្នាក់ជាងមុន ដូចអ្នកខ្លះគាត់ចូលថ្មី អ្នកខ្លះគាត់អត់សូវនិយាយ តែដល់ពេលយើងធ្វើការងារក្រុមទៅ យើងអាចនិយាយជាមួយគ្នាតិចតួច ចេះជួយគ្នាទៅវិញទៅមក ជួយគ្នាដោះស្រាយបញ្ហាអីចឹង។ សម្រាប់ខ្ញុំនឹងត្រូវរាងស្និទ្ធស្នាលជាងមុន ដោយសារតែពេលអត់ចេះមេរៀនទៅសួរគាត់រហូតចឹងទៅ រាងស្និទ្ធស្នាលជាមួយគាត់ជាងមុន [...] (ស៣)

ពិសេសជាងនេះទៅទៀតនោះ សិស្សម្នាក់ “ស១” ក្នុងចំណោមសិស្សទាំងបួននាក់ “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” បានលើកឡើងបន្ថែមថា ការរៀនតាមបែបវិវិកបានធ្វើឱ្យគាត់មានទំនុកចិត្ត និងក្លាហាន ជាងមុន រួមទាំងជួយឱ្យគាត់ចេះដោះស្រាយបញ្ហាដោយខ្លួនឯងទៀតផង។ ខាងក្រោមនេះជាសម្តីរបស់គាត់៖

[...] នៅពេលរៀនតាមបែបវិវិក ខ្ញុំក្លាហានជាងមុន ដូចជាពីមុនខ្ញុំអត់សូវហ៊ានឡើងដោះស្រាយលំហាត់ លើក្តារខៀន ឆ្លើយសំណួរលោកគ្រូអ្នកគ្រូប៉ុន្មានទេ ដោយសារខ្លាចពេលយើងឆ្លើយខុសបឹងទៅ មិត្តភក្តិរួម ថ្នាក់គេមើលងាយយើងអីបឹង តែដល់ពេលឥលូវយើងរាងមានទំនុកចិត្តជាមួយខ្លួនឯង ហ៊ានក្លាហាន ហ៊ាន ឆ្លើយ ហ៊ានឡើងដោះស្រាយលំហាត់ ហ៊ានធ្វើពិសោធន៍ ធ្វើឱ្យយើងមានទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯងជាងមុនក្នុងការ រៀន ហើយពេលពិសោធន៍ហ៊ានកាន់ឧបករណ៍ ហ៊ានពិសោធន៍ជាក់ស្តែង [...] ដោះស្រាយបញ្ហាហ្នឹងខ្ញុំរីក ចម្រើនជាងមុន ដូចថាកាលពីមុនខ្ញុំអត់សូវចេះដោះស្រាយបញ្ហាប៉ុន្មានទេ ឥលូវខ្ញុំចេះស្វែងរកចម្លើយ ចេះ រុករកខ្លួនឯងអីបឹងទៅ ខ្ញុំចាប់ផ្តើមដូចមិនបាច់ពីងអ្នកណាគេទៀតក៏យើងអាចធ្វើបាន ហើយពេលខ្លះ យើងដោះស្រាយបញ្ហាអស់ហ្នឹងដោយការខំប្រឹងព្យាយាមដោះស្រាយជាងយកបញ្ហាហ្នឹងមកធ្វើឱ្យខ្លួនពិបាក ចិត្តហើយគិតថាខ្លួនឯងហ្នឹងធ្វើអត់បាន ឬក៏ដោះស្រាយបញ្ហាហ្នឹងអត់ចេញ [...] (ស១)

៤.៣.៣ គុណសម្បត្តិចំពោះសាលារៀន

ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកមិនត្រឹមតែផ្តល់គុណសម្បត្តិដល់គ្រូបង្រៀន និងសិស្ស ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ IBL ក៏បានផ្តល់គុណសម្បត្តិដល់សាលារៀនផងដែរ តាមចម្លើយ របស់គ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” ។ ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកជួយបាន ជំរុញឱ្យសាលារៀនជំនាន់ថ្មីឈានដល់កម្រិតសាលារៀនស្តង់ដារមួយ ដែលអាចហៅថាសាលារៀនសតវត្ស ទី២១ ដោយសារតែសាលារៀនជំនាន់ថ្មីបានផ្សារភ្ជាប់ការរៀនទ្រឹស្តីជាមួយនឹងការអនុវត្តជាក់ស្តែង។ លើស ពីនេះទៀត សាលារៀនជំនាន់ថ្មីកាន់តែមានការទទួលស្គាល់កាន់តែច្រើន និងមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីសុះសាយ តាម

រយៈសិស្សចេញទៅប្រកួតនៅលើឆាកជាតិ និងអន្តរជាតិច្រើន ហើយជាពិសេសសិស្សក៏ទទួលបានលទ្ធផល ជាទីគាប់ចិត្តផងដែរ ដោយទទួលបាននូវប័ណ្ណសរសើរ មេដាយ និងពានរង្វាន់ផ្សេងៗ។ ជាក់ស្តែង គ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ១” បានលើកឡើងថា៖

ការរៀនតាមបែបវិវិកនេះមិនត្រឹមតែជួយសិស្សបានច្រើនទេ វាក៏ផ្តល់គុណសម្បត្តិដល់សាលារៀនដែរ ពេល សិស្សចេញទៅប្រកួតប្រជែងថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិបានមេដាយជាច្រើន ហើយបានកិត្តិយសដល់សាលា រៀន សាលាល្បីទៅខាងក្រៅទៀត។(គ១)

គ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ៣” បានបន្ថែមទៀតថា៖

ពេលរៀនតាមបែបរិះរកនេះសិស្សមានទាំងសមត្ថភាព ក្លាហាន និងឥរិយាបថល្អ ហើយគាត់អាចចេញប្រកួត នៅខាងក្រៅបាន ព្រោះប្រកួតនៅខាងក្រៅអាចប្រកួតជាក្រុមគ្នាច្រើនបីដង គាត់ចេះសហការគ្នា គាត់ចេះ ប្រមូលគ្នាទៅប្រកួត បឹងសាលារៀនយើងទទួលបានមេដាយ ហើយសាលារៀនយើងក៏មានមុខមាត់ដែរ។
(គ៣)

៤.៤ បញ្ហាប្រឈមនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក

នៅផ្នែកទីបីនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវចង់បង្ហាញអំពីបញ្ហាប្រឈមនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែប រិះរកចំពោះគ្រូបង្រៀន “គ១ គ២ និងគ៣” និងសិស្ស “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” ដែលបានជួបសម្រាប់ ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រនេះកន្លងមក។ តាមរយៈលទ្ធផលសម្ភាសន៍ជាមួយគ្រូបង្រៀននិងសិស្សទាំងពីរកម្រិត (ពូកែនិងខ្សោយ) បានបង្ហាញឱ្យឃើញថា ពួកគាត់បានជួបនូវបញ្ហាប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ក្នុងនេះដែរគាត់ក៏ បានលើកឡើងពីដំណោះស្រាយដែលពួកគាត់តែងតែប្រើដើម្បីដោះស្រាយ និងអ្នកដែលជួយពួកគាត់ក្នុង ការដោះស្រាយផងដែរ។ នៅក្នុងផ្នែកនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវបានចែកជា០២ចំណុចសំខាន់ៗ ដូចតទៅ៖
១) បញ្ហាប្រឈមចំពោះគ្រូបង្រៀន និង ២) បញ្ហាប្រឈមចំពោះសិស្ស រួមទាំងចំណុចតូចៗនៅក្នុងនោះ ទៀតផង។

៤.៤.១ បញ្ហាប្រឈមចំពោះគ្រូបង្រៀន

ក. បញ្ហាចំពោះពេលវេលា និងការគ្រប់គ្រងសិស្ស

យោងតាមចម្លើយរបស់អ្នកចូលរួមដែលមានតួនាទីជាគ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” បានបង្ហាញស្រដៀងគ្នាថា មានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដែលពួកគាត់បានជួបនៅពេលអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ បង្រៀនតាមបែបរិះរកភាគច្រើនគឺពេលវេលា។ គ្រូបង្រៀនត្រូវចំណាយពេលវេលាច្រើនក្នុងការស្រាវជ្រាវ បន្ថែម ការរៀបចំផែនការសកម្មភាព ការរៀបចំសន្លឹកកិច្ចការ ការរៀបចំសម្ភារពិសោធន៍ជាមុនទុកសម្រាប់ សិស្ស រួមទាំងចំណាយពេលច្រើនក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពនៅក្នុងថ្នាក់ទៀតផង។ ទន្ទឹមនឹងនេះ គ្រូបង្រៀន ពីរនាក់ “គ១ និងគ២” ក្នុងចំណោមបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” បានជួបនូវបញ្ហាប្រឈមដូចគ្នាទៅលើការ គ្រប់គ្រងសិស្ស ព្រោះនៅក្នុងដំណើរការរៀនតាមបែបរិះរកសិស្សធ្វើសកម្មភាពច្រើនជាងមុន ដូចជាសិស្ស

ត្រូវពិភាក្សាក្រុម តេស្តសម្មតិកម្ម ប្រមូលលទ្ធផល និងសន្និដ្ឋានជាដើម ហើយចំនួនសិស្សក៏ច្រើន ហេតុនេះ គ្រូបង្រៀនលំបាកក្នុងការគ្រប់គ្រងសិស្សកុំឱ្យមានភាពរញ្ជៀររញ្ជៀនពេលអនុវត្តសកម្មភាពម្តងៗ។ ខាង ក្រោមនេះជាពាក្យសម្តីគ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ២” ៖

[...] នៅពេលរៀនតាមបែបរិះរក វាចំណាយពេលច្រើនក្នុងការរៀបចំផង ចំណាយពេលច្រើនក្នុងការអនុវត្ត សកម្មភាពផង និយាយឱ្យខ្លីទៅខាតម៉ោងរៀន ពេលយើងធ្វើពិសោធន៍ត្រូវចំណាយពេលច្រើន មុននឹង ពិសោធន៍នឹងត្រូវរៀបចំអីផង វាវង់រញ្ជៀរដោយសារត្រូវរៀបចំផែនការសកម្មភាពផង ហើយនៅពេលឱ្យ សិស្សគិតសកម្មភាពក្នុងថ្នាក់វារៀងរញ្ជៀរ ណាមួយសិស្សរាងច្រើនដែរម៉ាថ្នាក់៣៦នាក់ បឹងយើងត្រូវហាត់ គ្រប់គ្រងសិស្សនឹងទៀត [...] (គ២)

ដំណោះស្រាយចំពោះកត្តាពេលវេលា៖ ចំពោះបញ្ហាដែលគ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និង គ៣” បានជួបប្រទះខាងលើ ពួកគាត់ក៏មានដំណោះស្រាយផងដែរ។ ជាក់ស្តែងគ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” បានលើកឡើងថា ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកត្រូវការពេលវេលាច្រើន ក្នុងការរៀបចំ និងការអនុវត្ត ដូច្នេះពួកគាត់ត្រូវតែរៀបចំទុកមុនជាស្រេចដូចជាសន្លឹកកិច្ចការសិស្ស សម្ភារ ពិសោធន៍ និងផែនការសកម្មភាពផ្សេងៗ ហើយនៅពេលអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក ពួកគាត់ តែងតែអនុវត្តនៅក្នុងម៉ោងសិក្សាដែលមានរយៈពេលពីរម៉ោងទើបគ្រប់គ្រាន់។ ជាក់ស្តែង គ្រូបង្រៀនកូដ លេខ “គ១” បានលើកឡើងថា៖

វាចំណាយពេលច្រើន បឹងពេលអនុវត្តសកម្មភាព យើងរៀបចំធ្វើមិចពេលវេលាតាមដំហានហ្នឹងឱ្យ ច្បាស់លាស់ទៅ ហើយឧបករណ៍អីបឹងយើងរៀបចំទុកមុនទៅដើម្បីកាត់បន្ថយការចំណាយពេលវេលាច្រើន ពេក ឧទាហរណ៍ពេលដល់ម៉ោងឧបករណ៍មានស្រាប់គ្រាន់តែយកមកអនុវត្តនឹងក៏ចំណេញពេលវេលាខ្លះ ដែរ ហើយជាទូទៅ ខ្ញុំអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀននេះនៅក្នុងម៉ោងដុប២ម៉ោងជាប់គ្នា ទើបគ្រប់គ្រាន់ពីព្រោះ ត្រូវការឱ្យសិស្សលាងឧបករណ៍ សរសេររបាយការណ៍ [...] (គ១)

ដំណោះស្រាយចំពោះការគ្រប់គ្រងសិស្ស៖ នៅពេលរៀនតាមបែបរិះរក សិស្សមានភាពសកម្មជាង មុន ដោយសិស្សធ្វើសកម្មភាពច្រើន ដែលបង្កឱ្យមានភាពរញ្ជៀររញ្ជៀននឹងពិបាកគ្រប់គ្រងដូចដែលគ្រូបង្រៀន ពីរនាក់ “គ១ និងគ២” បានលើកឡើងខាងលើ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ពួកគាត់ក៏បានលើកដំណោះស្រាយ ចំពោះការគ្រប់គ្រងសិស្សដែរថា មុនពេលអនុវត្តសកម្មភាពអ្វីមួយ ពួកគាត់តែងតែណែនាំសិស្សឱ្យបាន ច្បាស់ជាមុនសិន រួចបែងចែកតួនាទីឱ្យសិស្សក្នុងការធ្វើការងារ ព្រមទាំងកំណត់ពេលវេលាមួយជាក់លាក់

សម្រាប់ធ្វើការងារអ្វីមួយ ហើយប្រសិនបើសិស្សឬក្រុមណាមួយហើយមុនគេ ពួកគាត់តែងតែផ្តល់ការងារ
បន្ថែមសម្រាប់ពួកគេធ្វើក្នុងករណីដែលសិស្សឬក្រុមនោះមានភាពញ្ជើញ។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ ពួកគាត់ក៏
មិនភ្លេចក្នុងការលើកទឹកចិត្តសិស្ស និងទាក់ទាញបម្រុងប្រយ័ត្នសិស្សជាប្រចាំផងដែរ។ ខាងក្រោមនេះជាស
ម្តីរបស់ គ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ២” ៖

[...] ដើម្បីកុំឱ្យមានភាពញ្ជើញ មុនពេលចាប់ផ្តើមរៀនឬធ្វើអ្វីមួយ យើងត្រូវពន្យល់ប្រាប់គាត់ឱ្យច្បាស់ថា
ត្រូវធ្វើអ្វីខ្លះ បន្ទាប់មកពេលខ្លះខ្ញុំបែងចែកតួនាទីឱ្យគាត់ ឬឱ្យគាត់បែងចែកតួនាទីតាមក្រុមខ្លួនឯងអីចឹង
បែងចែកតួនាទីគ្នាឱ្យច្បាស់លាស់ថាត្រូវធ្វើអ្វីៗ ហើយដាក់ពេលកំណត់ក្នុងការធ្វើសកម្មភាព បើក្រុមណា
ក្រោយគេឱ្យលាងសម្អាតឧបករណ៍ បើក្រុមណាហើយមុនគេ ញ្ជើញអីចឹងដាក់ការងារអីក្នុងហ្នឹងឱ្យគាត់ធ្វើ
ថែមទៀត [...] (គ២)

ខ. ចំណេះដឹងនៅមានកម្រិត

ជាងនេះទៅទៀតនោះ គ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” ក៏បានលើកឡើងថា ក្នុងការ
អនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកទាមទារឱ្យគ្រូបង្រៀនមានចំណេះដឹងទូលំទូលាយលើជំនាញឯក
ទេសទាំងផ្នែកទ្រឹស្តី និងការអនុវត្ត(ពិសោធន៍) រួមទាំងចំណេះដឹងលើមុខវិជ្ជាផ្សេងៗផងដែរ។ ម្យ៉ាងវិញ
ទៀត គ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” បានបញ្ជាក់បន្ថែមថា ពួកគាត់ក៏ជួបនូវបញ្ហាខ្លះៗដែរ
ចំពោះការពិសោធន៍ទៅលើមេរៀន ឬប្រធានបទណាមួយដោយសារតែចំណេះដឹងទាក់ទងនឹងពិសោធន៍
នោះនៅមានកម្រិត និងមិនធ្លាប់បានអនុវត្ត។ គ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ៣” បានលើកឡើងថា៖

ក្នុងការបង្រៀនតាម IBL ហ្នឹងជួបបញ្ហាខ្លះដែរទាក់ទងនឹងចំណេះដឹងលើការធ្វើពិសោធន៍ដូចជាពិសោធន៍
ខ្លះ យើងអត់ដែលបានជួបឧទាហរណ៍ឆ្នាំមុនអនុញ្ញាតអត់បានធ្វើពិសោធន៍ទេ មើលរឿងអូហើយទៅឆ្នាំនេះ
យើងធ្វើ ចឹងទៅវារៀងស្ទើរដែរ។(គ៣)

ជំនួយស្រាយចំពោះបញ្ហាចំណេះដឹង៖ យោងតាមចម្លើយរបស់គ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២
និងគ៣” បានបង្ហាញថា នៅពេលដែលពួកគាត់ជួបបញ្ហាទាក់ទងនឹងចំណេះដឹងនៅមានកម្រិតទាំងលើ
ផ្នែកទ្រឹស្តី និងការអនុវត្តពិសោធន៍ ពួកគាត់តែងតែទៅស្រាវជ្រាវបន្ថែម និងព្យាយាមអនុវត្តខ្លួនឯងជាមុន
សិន មុននឹងយកទៅបង្រៀនសិស្សចំពោះពិសោធន៍លើមេរៀនណាដែលពិបាកៗ។ ករណីដែលពិសោធន៍
មានការលំបាកក្នុងការធ្វើបង្ហាញសិស្ស ពួកគាត់តែងតែគូសរូបបង្ហាញ ឬស្វែងរកវីដេអូនៅក្នុង YouTube
មកបង្ហាញសិស្សជំនួសវិញ។ ជាងនេះទៀតនោះ ពួកគាត់តែងតែសាកសួរពីគ្រូបង្រៀនដែលមានបទ

ពិសោធន៍ច្រើនជាង គ្រូបង្រៀនឯកទេសដូចគ្នា រួមទាំងគ្រូបង្រៀនឯកទេសខុសគ្នា ឱ្យជួយពន្យល់និងចែក
រំលែកលើចំណុចដែលពួកគាត់ខ្វះខាតផងដែរ។ ខាងក្រោមនេះជាការលើកឡើងរបស់គ្រូបង្រៀនកូដលេខ
“គ៣” ៖

ពេលខ្ញុំស្នើ ខ្ញុំស្រាវជ្រាវខ្លួនឯងបន្ថែម ឬសួរអ្នកដែលបង្រៀនច្រើនថាគាត់ប្រើមិចឱ្យរលូន បឹងពិភាក្សា
ជាមួយគាត់ទៅគាត់ប្រាប់ថាធ្វើអញ្ចេះៗទៅ យើងយកទៅអនុវត្តទៅបានរលូន ឬក៏មុនពេលយើងអនុវត្តន៍
យើងធ្វើខ្លួនឯងសិនចាំយកទៅឱ្យសិស្សធ្វើ បើយើងធ្វើខ្លួនឯងមានផលប៉ះពាល់ឬក៏បញ្ហាប្រឈមកន្លែងណា
យើងដោះស្រាយហើយចាំយើងសាកធ្វើអាល្លជាងហ្នឹងតិច[...]បើសិនជាទាល់មែនទែនអត់បានធ្វើផ្ទាល់
មានតែគូររូបបង្ហាញ ឬរឿងអ្វី[...]។(គ៣)

ផ្ទុយមកវិញ គ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” បានលើកឡើងដូចគ្នាទាក់ទងទៅនឹង
សម្ភារឧបទេសដែលបម្រើដល់ការបង្រៀននិងការពិសោធន៍មិនសូវជាជួបបញ្ហាចោទប៉ុន្មានទេ ព្រោះសាលា
របស់ពួកគាត់ជាសាលារៀនជំនាន់ថ្មីដែលមានឧបករណ៍ពិសោធន៍ច្រើនគួរសមដែរ ប៉ុន្តែករណីខ្លះឧបករណ៍
ពិសោធន៍ ពួកគាត់អាចច្នៃសម្ភារៈដែលអាចរកងាយៗដោយខ្លួនឯងបាន ឬស្នើទៅគណៈគ្រប់គ្រងចំពោះ
ឧបករណ៍ណាដែរមិនអាចច្នៃបានឬមានតម្លៃថ្លៃ។ ស្របគ្នានេះដែរ ពួកគាត់ទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣”
ក៏បានលើកឡើងទៀតថា ថ្វីត្បិតតែការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រតាមបែបវិវេកត្រូវចំណាយពេលវេលាច្រើនក្នុងការ
ស្រាវជ្រាវ ការរៀបចំ និងការអនុវត្តន៍ ហើយធ្វើឱ្យពួកគាត់ហត់ក៏ដោយ ប៉ុន្តែពួកគាត់មិនដែលគិតថាបោះបង់
និងឈប់អនុវត្តន៍ទេ ដោយសារតែពួកគាត់មានគណៈគ្រប់គ្រង និងមិត្តរួមការងារលើកទឹកចិត្តនិងជំរុញជា
និច្ច ហើយពិសេសជាងនេះទៅទៀតនោះគឺ ពួកគាត់ចង់ឃើញសិស្សទទួលបានលទ្ធផលសិក្សាកាន់តែល្អ។

៤.៤.២ បញ្ហាប្រឈមចំពោះសិស្ស

ក. ទស្សនៈរបស់គ្រូបង្រៀន

ចំណេះដឹងសិស្សនៅមានកម្រិត និងការចំណាយពេលវេលាច្រើន៖ តាមរយៈការសម្ភាសន៍ជាមួយ
គ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” បានបង្ហាញថាសិស្សក៏ជួបនូវបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដែល
ទាក់ទងនឹងរបៀបនៃការបង្កើតសំណួរគន្លឹះ ការបង្កើតសម្មតិកម្ម និងការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាដើម។ សិស្ស
ភាគច្រើនគាត់ពិបាកក្នុងការបង្កើតសំណួរគន្លឹះ និងសម្មតិកម្មដោយខ្លួនឯង ហើយគាត់ត្រូវចំណាយពេល
ច្រើនក្នុងការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន។ កត្តាទាំងនេះអាចបណ្តាលមកពីចំណេះដឹងលើមុខវិជ្ជា និងចំណេះដឹង

ទាក់ទងនឹងវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះករបស់គាត់នៅមានកម្រិត។ ម្យ៉ាងវិញទៀត គ្រូបង្រៀនទាំងបី នាក់បានលើកឡើងស្រដៀងគ្នាថា សិស្សជួបបញ្ហាច្រើននៅពេលធ្វើតេស្តសម្មតិកម្ម(ពិសោធន៍) ដោយ សិស្សពេលខ្លះមិនដឹងថាត្រូវចាប់ផ្តើមធ្វើពីចំណុចណាមុន ហើយឧបករណ៍ក៏មិនទាន់ស្គាល់ពីរបៀបប្រើ ប្រាស់បានច្បាស់លាស់ ដែលបណ្តាលឱ្យសិស្សត្រូវចំណាយពេលវេលាច្រើនក្នុងការធ្វើពិសោធម្តងៗ។ ខាង ក្រោមនេះជាការលើកឡើងរបស់គ្រូបង្រៀនកូដលេខ“គ២”៖

បញ្ហាចំពោះសិស្សជាពិសេសអាកន្លែងគាត់បង្កើតសំណួរគន្លឹះ កំណត់សម្មតិកម្ម គាត់ពិបាកក្នុងការរក សម្មតិកម្ម ហើយទៅគាត់ត្រូវចំណាយពេលមិនត្រឹមតែធ្វើពិសោធន៍ គាត់ត្រូវចំណាយពេលគិតអាហ្នឹងថាមិន ដឹងថាត្រូវធ្វើមិចៗ[...]យើងព្យាយាមឱ្យគាត់ដោះស្រាយខ្លួនឯងអត់ប្រាប់ទេ បើគាត់មានបញ្ហាច្រើនដែរ ពេលខ្លះគាត់អត់ដឹងថាត្រូវដាក់អាណាមុន អាណីមុនទេ ហើយទៅពេលខ្លះអត់ដឹងថាត្រូវអែកទៀនហ្នឹងមុខ មិច រាងវាមិចទេ[...]មួយទៀតពិបាករឿងសន្និដ្ឋាន [...] (គ២)

ដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហាចំណេះដឹងនៅមានកម្រិត និងការចំណាយពេលវេលាច្រើន៖ តាម

រយៈចម្ងើយរបស់គ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” ចំពោះបញ្ហាចំណេះដឹងសិស្សនៅមានកម្រិត ក្នុងការបង្កើតសំណួរគន្លឹះ សម្មតិកម្ម និងសន្និដ្ឋាន ពួកគាត់តែងតែប្រើវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះកម្រិត មួយដោយផ្តល់ជាសំណួរគន្លឹះ ឱ្យសិស្សស្រាប់ ក្នុងករណីសិស្សពិបាកក្នុងការបង្កើតសំណួរគន្លឹះដោយខ្លួន ឯង។ ទាក់ទងនឹងបញ្ហាការបង្កើតសម្មតិកម្ម សន្និដ្ឋាន និងបច្ចេកទេសក្នុងតេស្តសម្មតិកម្ម(ពិសោធន៍) គ្រូ បង្រៀនតែងតែជួយណែនាំ ពន្យល់បន្ថែម បង្ហាញផ្លូវនិងគន្លឹះដើម្បីឱ្យសិស្សទៅរកខ្លួនឯង ហើយគ្រូបង្រៀន ជាអ្នកនៅពីក្រោយចាំជួយគាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តសិស្សគ្រប់ពេល។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ដើម្បីសម្រួលដល់សិស្ស ក្នុងការរៀនតាមបែបវិះកឱ្យចំណេញពេលវេលា គ្រូបង្រៀនត្រូវផ្តល់ការណែនាំឱ្យច្បាស់លាស់មុននឹងឱ្យ សិស្សធ្វើកិច្ចការងារអ្វីមួយ ឬគ្រូបង្រៀនអាចអនុវត្តន៍បង្ហាញសិស្សមុននឹង ឱ្យសិស្សអនុវត្តន៍ដោយខ្លួនឯង។ ស្របគ្នានេះដែរ គ្រូបង្រៀនត្រូវរៀបចំសម្ភារពិសោធន៍ និងសន្លឹកកិច្ចការទុកជាស្រេច មុននឹងដំណើរការ បង្រៀនត្រូវបានចាប់ផ្តើម។ គ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ៣” បានលើកឡើងថា៖

ខ្ញុំតែងតែណែនាំ ពន្យល់បន្ថែម បង្ហាញផ្លូវ និងគន្លឹះដើម្បីឱ្យគាត់ទៅរកខ្លួនគាត់[...]បើគាត់មិនទាន់ស្គាល់ ឧបករណ៍ ត្រូវពន្យល់បង្ហាញរូប ប្រាប់គាត់ថាអានេះគេហៅកែវអី ហើយមួយសន្ទុះមកសួរគាត់វិញ សួរអ្នក នេះ អ្នកនោះ អានេះកែវៗបឹងទៅ ពេលខ្លះគាត់ឆ្លើយអត់បាន សួរអ្នកផ្សេងរហូតដល់ឆ្លើយបាន ហើយគាត់

ថាតាមគ្នាទៅ [...] ហើយសម្ភារ សន្លឹកកិច្ចការអីរៀបចំទុកឱ្យគាត់មុនស្រេចចឹងគាត់មិនសូវខាតពេល [...] (គ៣)

ភាពមិនចុះសម្រុងនៅក្នុងក្រុម៖ ជាងនេះទៅទៀតនោះ គ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” ក៏បានបន្ថែមទៀតថា សិស្សក៏ជួបបញ្ហានៅក្នុងក្រុមរបស់ពួកគេដែរ ពេលខ្លះពួកគេមិនសូវចុះសម្រុងគ្នា មិនសូវចូលរួមសហការ និងពិភាក្សាគ្នា ដោយសារនៅពេលចាប់ក្រុមពិភាក្សា សិស្សត្រូវឆ្លាស់គ្នានិងជួបធ្វើការក្រុមជាមួយសិស្សដទៃដែលមិនមែនជាសមាជិកក្រុមរបស់ពួកគេទៀតទេ។ គ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ១” បានពោលថា “ភាពមិនចុះសម្រុងនៅក្នុងក្រុម វាតែងមានហើយ ជួនកាលម្នាក់ចង់ចេះ ម្នាក់ចង់ធ្វើចុះ ហើយនៅពេលចែកក្រុមមិនចង់នៅក្រុមជាមួយគ្នា គាត់ចង់នៅតែក្រុមជាមួយគ្នា”។

ដំណោះស្រាយចំពោះភាពមិនសូវចុះសម្រុងនៅក្នុងក្រុម៖ រាល់ការងារជាក្រុម សិស្សតែងតែជួបបញ្ហាមិនចុះសម្រុងគ្នាជារឿងធម្មតា ប៉ុន្តែគ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” ក៏បានលើកជាដំណោះស្រាយដែលពួកគាត់បានជួយសិស្សកន្លងមកនៅពេលសិស្សមានបញ្ហាមិនសូវចុះសម្រុង ឬមិនសូវចូលរួមសហការដោយ ពួកគាត់តែងតែណែនាំឱ្យសិស្សយល់ពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការសិក្សា និងយកចិត្តទុកដាក់លើកទឹកចិត្តសិស្សជាប្រចាំ។ ជាពិសេស ពួកគាត់តែងតែសម្របសម្រួលសិស្សជានិច្ចនៅពេលសិស្សជួបបញ្ហាមិនសូវចុះសម្រុងគ្នា ហើយពួកគាត់តែងតែចែកគ្នាទៅឱ្យសិស្សនីមួយៗតាមក្រុមក្នុងការធ្វើការងារ ឬក៏ឱ្យសិស្សចែកគ្នាទៅដោយខ្លួនឯងថានរណាត្រូវទទួលខុសត្រូវលើការងារអ្វីខ្លះ។

ខ. ទស្សនៈរបស់សិស្ស

ចំណេះដឹងនៅមានកម្រិត និងការចំណាយពេលវេលាច្រើន៖ យោងតាមចម្លើយដែលទទួលបានពីការសម្ភាសន៍របស់សិស្សទាំងបួននាក់ “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” ដែលជាសិស្សទាំងពីរកម្រិត(ពូកែនិងខ្សោយ)ក៏មិនខុសគ្នាប៉ុន្មានពីការលើកឡើងរបស់គ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” បានលើកឡើង ចំពោះបញ្ហាប្រឈមដែលសិស្សបានជួបប្រទះដែរ។ ជាក់ស្តែង សិស្សទាំងបួននាក់ “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” បានលើកឡើងស្រដៀងគ្នាថា នៅពេលរៀនតាមបែបរិះរក ពួកគេពិតជាពិបាកក្នុងការបង្កើតសំណួរគន្លឹះ សម្មតិកម្ម ហើយជាពិសេសគឺការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានចុងក្រោយ ដែលនាំឱ្យខាតពេលច្រើនក្នុងការគិត។ ពេលខ្លះ ពួកគេក៏ពិបាកក្នុងការធ្វើតេស្តសម្មតិកម្ម(ពិសោធន៍) ដោយឧបករណ៍ពិសោធន៍

មួយចំនួន ពួកគេនៅមិនទាន់ស្គាល់ពីរបៀបប្រើប្រាស់ច្បាប់ ហើយពេលខ្លះក៏ប្រឡំរបៀបប្រើប្រាស់
បណ្តាញឱ្យខាតពេលក្នុងការពិសោធន៍ដែរ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ពួកគេ “ស១ ស២ ស៣ និងស៤”បានបន្ថែម
ទៀតថា ចំណេះដឹងរបស់ពួកគេនៅមានកម្រិតដែរលើផ្នែកទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្ត ព្រោះពិសោធន៍ខ្លះពួកគេ
មិនអាចចាប់ផ្តើមធ្វើដោយខ្លួនឯងបានទេ បើមិនយល់មេរៀន ឬមិនមានការបង្ហាញពីគ្រូបង្រៀន។ ខាង
ក្រោមនេះជាសម្តីរបស់សិស្សកូដលេខ “ស៤” ៖

ពេលខ្ញុំរៀនតាមបែបវិទ្យាល័យនេះ បញ្ហារាងពិបាករកចម្លើយទៅហ្នឹងសំណួរ យើងពិបាកគិតគិត ត្រូវការពេល
គិត[...]ហើយពេលខ្លះខ្ញុំដាក់ប្រឡំឧបករណ៍ ពេលខ្លះក៏អត់អី ពេលខ្លះដាក់ត្រូវដូចជាជួនកាលខ្ញុំដាក់បំពង់
សាកខុស ប្រឡំពីប៉ែតអីហ្នឹងដាក់ខុសចឹងទៅខាតពេលធ្វើពិសោធន៍ បានលទ្ធផលក្រោយគេ[...]ដល់ពេល
ចុងក្រោយសន្និដ្ឋានរាងពិបាកដែរ តែនៅតែអាចធ្វើបាន [...] (ស៤)

ដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហាចំណេះដឹងនៅមានកម្រិត និងចំណាយពេលវេលាច្រើន៖ សិស្សទាំង

បួននាក់ “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” បានលើកឡើងប្រហាក់ប្រហែលគ្នាថា ដោយសារតែពួកគេពិបាកក្នុង
ការបង្កើតសំណួរគន្លឹះ គ្រូបង្រៀនតែងតែបង្កើតសំណួរគន្លឹះឱ្យជាស្រេច ហើយពួកគេចាំតែតែរកចម្លើយ
(បង្កើតសម្មតិកម្ម) តេស្តសម្មតិកម្ម និងសន្និដ្ឋានតែប៉ុណ្ណោះ។ ពួកគេក៏បានបន្ថែមទៀតថា ពួកគេតែងតែ
ស្រាវជ្រាវតាមប្រព័ន្ធ Internet ដូចជា Google និង YouTube ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមលើមេរៀន ឬ
ប្រធានបទដែលគាត់នៅខ្វះខាត។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សិស្សទាំងបួននាក់ “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” បាន
និយាយទៀតថា ពួកគេត្រូវតែស្តាប់គ្រូពន្យល់ និងណែនាំក្នុងការធ្វើការងារផ្សេងៗដោយយកចិត្តទុកដាក់
ទើបមិនមានបញ្ហា ឬកំហុសកើតមានឡើងនៅពេលធ្វើពិសោធន៍ដោយខ្លួនឯងតាមក្រុមនីមួយៗ ហើយពួក
គេតែងតែបែងចែកគ្នាទៅទីកន្លែងច្បាប់លាស់នៅក្នុងក្រុមដូចជា អ្នកកត់ត្រាលទ្ធផល អ្នកឡើងបកស្រាយ អ្នក
ទៅយកឧបករណ៍និងអ្នកធ្វើពិសោធន៍ ដើម្បីឱ្យចំណេញពេលវេលា។ ជាពិសេស នៅពេលពួកគេមិនទាន់
យល់ពីលំនាំនៃការធ្វើអ្វីមួយច្បាប់ទេ ពួកគេត្រូវតែសួរមិត្តរួមក្រុម ឬគ្រូបង្រៀនបន្ថែម ដើម្បីឱ្យគាត់ផ្តល់ជា
តម្រុយ ឬគន្លឹះខ្លះៗ ទើបអាចធ្វើទៅបាន។ ខាងក្រោមនេះជាសម្រង់សម្តីរបស់សិស្សកូដលេខ “ស១” ៖

[...] ពេលដែលខ្ញុំមិនទាន់យល់ចឹង ខ្ញុំស្តាប់គ្រូណែនាំឱ្យច្បាប់សិនមុននឹងធ្វើ កុំឱ្យពេលធ្វើខុស ខាតពេល
វេលាធ្វើម្តងទៀតទម្រាំតែឃើញលទ្ធផល [...] ពួកខ្ញុំបែងចែកការងារគ្នាថាអ្នកណាសរសេរសន្លឹកកិច្ចការ
អ្នកណាកាន់ឧបករណ៍ពិសោធន៍ អ្នកណាឡើងបកស្រាយ ដល់ចឹងយើងចំណេញពេលវេលាដែរ [...] បើយើង
មិនយល់ត្រង់ណាចឹង យើងអានសៀវភៅបន្ថែម បើមិនចឹងយើងResearch នៅក្នុង YouTube ដើម្បីរក

ពិសោធន៍ដែលគេបង្ហាញយើងឱ្យឃើញថាវាមិច្ច បើមិនចឹងយើងអាចទៅសួរត្រូវបានថាចំណុចនេះយើងគួរ
និយាយថាមិច្ចឬក៏វាចេញជាលទ្ធផលអី [...] (ស១)

ភាពមិនចុះសម្រុងគ្នានៅក្នុងក្រុម៖ លើសពីនេះទៀតនោះ សិស្សទាំងបួននាក់ “ស១ ស២ ស៣
និងស៤” ក៏បានលើកឡើងដែរថា ពេលខ្លះពួកគេក៏មានភាពមិនចុះសម្រុងនៅក្នុងក្រុមពិភាក្សាដែរ ពីព្រោះ
ពួកគេទាំងអស់គ្នាត្រូវឆ្លាស់ក្រុមរហូត ដូច្នេះពួកគេត្រូវធ្វើការជាមួយសិស្សដទៃដែលមិនសូវនិយាយគ្នា ឬ
ស្និទ្ធស្នាល នោះការសហការក៏មិនសូវបានល្អប៉ុន្មានដែរ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សិស្សម្នាក់ “ស២” ក្នុងចំណោម
សិស្សទាំងបួននាក់ “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” បានលើកឡើងថា ប្រសិនបើចាប់ប៉ះក្រុមជាមួយសិស្សពូកែ
គាត់ជួយសមាជិកដទៃបានច្រើន ហើយដំណើរការក្រុមក៏ល្អប្រសើរ ប៉ុន្តែបើចាប់ប៉ះក្រុមជាមួយសិស្សរាង
ខ្សោយ គាត់មិនសូវបានជួយសមាជិកផ្សេងប៉ុន្មានទេ ហើយដំណើរការក្រុមក៏មិនសូវប្រសើរដែរ។ ខាង
ក្រោមនេះជាសម្តីរបស់សិស្សកូដលេខ “ស២” ៖

ពេលរៀនតាមបែបវិះវកនេះ យើងត្រូវធ្វើការងារជាក្រុមហើយគ្រូចាប់ក្រុមឆ្លាស់រហូត ចឹងអាចនិយាយបានថា
ពេលខ្លះក៏មិនសូវចុះសម្រុងគ្នា មិនសូវស្និទ្ធស្នាលគ្នាប៉ុន្មានទេ ហើយយើងចាប់ក្រុមអីចឹងហា ពេលខ្លះទៅក៏
ប៉ះចំជាមួយអ្នកខ្លាំងអីចឹងទៅ ដូចជាគេរៀនជួយដល់ក្រុមហ្នឹងរៀនខ្លាំង បើសិនប៉ះក្រុមជាមួយអ្នកអត់សូវ
ខ្លាំងអីចឹង ក្រុមនឹងធ្វើឱ្យគាត់មួយៗ ដូចជាមើលទៅក្រុមហ្នឹងទៅអត់រួចអីៗចឹង ប្រសិនបើមានអ្នកណាមួយ
ខ្លាំងក្នុងក្រុម យើងអាចថាសួរគេអីចឹង [...] (ស២)

ដំណោះស្រាយភាពមិនចុះសម្រុងគ្នា៖ យោងតាមចម្លើយរបស់សិស្សទាំងបួននាក់ “ស១ ស២
ស៣ និងស៤” ទាក់ទងនឹងការមិនចុះសម្រុងនៅក្នុងក្រុម ពួកគេបានលើកឡើងដូចគ្នាថា រាល់ពេលដែល
ពួកគេចូលក្រុមពិភាក្សា ពួកគេបែងចែកតួនាទីគ្នាជាមុនសិនថាអ្នកណាត្រូវធ្វើអ្វីខ្លះ ដើម្បីកុំឱ្យប្រចាំគ្នា
ហើយម្យ៉ាងទៀតពួកគេតែងតែព្យាយាមសម្របខ្លួនជាមួយគ្នាជានិច្ច ចៀសវាងមានបញ្ហានៅក្នុងក្រុម ដែល
បណ្តាលឱ្យការងារមិនជោគជ័យ។ យ៉ាងណាមិញ សិស្សទាំងបួននាក់ “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” ក៏បាន
បន្ថែមដែរថា ពេលខ្លះទោះបីជាពួកគេមានបញ្ហាមិនចុះសម្រុងគ្នា ប៉ុន្តែពួកគេនៅតែអាចធ្វើការងារជាមួយគ្នា
បាន។

ផ្ទុយមកវិញ សិស្សទាំងបួននាក់ “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” បានលើកឡើងថា ទាក់ទងនឹង
ឧបករណ៍ឬសម្ភារៈពិសោធន៍នានា មិនសូវចោទជាបញ្ហានោះទេ រីឯគ្រូបង្រៀន និងគណៈគ្រប់គ្រងតែងតែ

លើកទឹកចិត្តសិស្សជានិច្ច។ ជាពិសេស គ្រូបង្រៀនមិនសូវជាដាក់សម្ពាធការងារច្រើនហួសកំណត់ពេកនោះទេ ពោលគ្រូបង្រៀនតែងតែដាក់ការងារសមល្មមជាមួយនឹងរយៈពេលសមរម្យក្នុងការធ្វើផងដែរ។ ជាពិសេស សិស្សទាំងបួននាក់ “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” ក៏បានលើកឡើងស្រដៀងគ្នាដែរថា ដំបូងពួកគេពិបាកក្នុងការសម្របខ្លួនជាមួយនឹងវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក ប៉ុន្តែក្រោយពីរៀនតាមបែបហ្នឹងកន្លងមក ពួកគេក៏អាចសម្របខ្លួនបានជាមួយវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនេះ។

៤.៥ ការយល់ឃើញរបស់គ្រូបង្រៀននិងសិស្សចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក

នៅផ្នែកទីបួននេះ អ្នកស្រាវជ្រាវចង់បង្ហាញអំពីការយល់ឃើញរបស់គ្រូបង្រៀននិងសិស្សចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក។ យោងតាមលទ្ធផលសម្ភាសន៍ជាមួយគ្រូបង្រៀន “គ១ គ២ និងគ៣” និងសិស្សទាំងពីរកម្រិត “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” (ពូកែនិងខ្សោយ) បានបង្ហាញឱ្យឃើញថា ពួកគាត់មានការយល់ឃើញជាវិជ្ជមានដូចគ្នាចំពោះវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនេះ។ នៅក្នុងផ្នែកនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវបានចែកជា០២ចំណុចសំខាន់ៗ ដូចតទៅ៖ ១) ការយល់ឃើញរបស់គ្រូបង្រៀន និង ២) ការយល់ឃើញរបស់សិស្ស។

៤.៥.១ ការយល់ឃើញរបស់គ្រូបង្រៀន

តាមរយៈលទ្ធផលសម្ភាសន៍ជាមួយគ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” ពួកគាត់បានបង្ហាញនូវការយល់ឃើញជាវិជ្ជមានថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក គឺជាវិធីសាស្ត្របង្រៀនមួយដែលធ្វើឱ្យសិស្សមានភាពសកម្មជាងមុន និងជួយបង្កើតចំណេះដឹងរបស់សិស្សឱ្យទូលំទូលាយ ដោយសិស្សយល់កាន់តែច្បាស់លើបាតុភូតវិទ្យាសាស្ត្រ ប្រតិកម្មគីមីជាដើម ហើយវិធីសាស្ត្រនេះក៏ជួយឱ្យសិស្សកាន់តែអភិវឌ្ឍន៍លើការដោះស្រាយបញ្ហា ការស្រាវជ្រាវ ការគិតស៊ីជម្រៅ ការច្នៃប្រឌិត និងការទំនាក់ទំនងជាដើម។ ជាពិសេស វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក ក៏ជួយឱ្យសិស្សកាន់តែមានទំនួលខុសត្រូវចំពោះការងាររបស់ខ្លួន និងចេះរៀនសម្របខ្លួនជាមួយអ្នកដទៃនៅពេលធ្វើការងារជាក្រុមផងដែរ។ ស្របគ្នានេះ គ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” បានបន្ថែមទៀតថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកក៏ជួយឱ្យគ្រូ

បង្រៀនកាន់តែមានភាពរីកចម្រើនដែរលើចំណេះដឹងនិងការអនុវត្តពិសោធន៍ តាមរយៈការស្រាវជ្រាវបន្ថែម និងជាពិសេសកាន់តែមានភាពស្និទ្ធស្នាលជាមួយសិស្សជាងមុន។ ពួកគាត់សម្តែងនូវអារម្មណ៍ពេញចិត្ត ចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនេះ បើទោះបីជាពួកគាត់ហត់បន្តិចក្នុងការរៀបចំ និង អនុវត្តន៍ក៏ដោយក្តី ប៉ុន្តែអ្វីដែលធ្វើឱ្យពួកគាត់ជម្នះបានគឺ ឆន្ទៈ ការលើកទឹកចិត្ត និងលទ្ធផលសិក្សារបស់ សិស្ស។ ខាងក្រោមនេះជាសម្រង់សម្រេចរបស់គ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ១” ៖

IBL ធ្វើឱ្យសិស្សមានគំនិតថ្មីៗ ស្រាវជ្រាវ មានទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង អាចបង្កើតអ្វីៗថ្មីៗបាននិងជួយឱ្យសិស្ស យល់កាន់តែច្បាស់លើបាតុភូតវិទ្យាសាស្ត្រ ប្រតិកម្មគីមីជាដើម និងចំណេះដឹងទូលំទូលាយជាងមុន មានការ គិតស៊ីជម្រៅ និងចេះដោះស្រាយបញ្ហាជាងមុន [...] IBL ក៏ជួយឱ្យសិស្សមានទំនួលខុសត្រូវលើការងារដែល ខ្លួនបានធ្វើ និងរៀនធ្វើការជាមួយគ្នា សហការគ្នា ហើយ IBL យើងលើកទឹកចិត្តគាត់ឱ្យធ្វើអ្វីដោយខ្លួនរបស់ គាត់ ជួនកាលយើងទទួលចំណេះដឹងពីគាត់ ជួនកាលយើងសួរសំណួរគាត់ ហើយគាត់ឆ្លើយមកវិញល្អលើស ពីការរំពឹងទុករបស់យើង យើងយកចម្លើយរបស់គាត់ទុកធ្វើជា Sample [...] (គ១)

ជាងនេះទៅទៀតនោះ គ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” ក៏បានលើកឡើងស្រដៀងគ្នា ដែរថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកពិតជាស័ក្តិសមសម្រាប់មុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ(រូបវិទ្យា គីមីវិទ្យា ជីវវិទ្យា និងផែនដីវិទ្យា) ច្រើនជាងមុខវិជ្ជាសង្គម ប៉ុន្តែមុខវិជ្ជាសង្គមនៅតែអាចអនុវត្តន៍វិធីសាស្ត្របង្រៀននេះបាន។ ម្យ៉ាងវិញទៀត គ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ “គ១ គ២ និងគ៣” បានបន្ថែមទៀតថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែប រិះរកអាចអនុវត្តន៍បានចាប់តាំងពីកម្រិតបឋម(ថ្នាក់ទី៦)មករហូតដល់ថ្នាក់ទី១២ ហើយក៏អាចអនុវត្តន៍ បានជាមួយគ្រប់កម្រិតសមត្ថភាពសិស្សផងដែរ ប៉ុន្តែសិស្សដែលមានកម្រិតសមត្ថភាពខ្សោយរាងពិបាក បន្តិច។ យ៉ាងណាមិញ គ្រូបង្រៀនត្រូវមានភាពបត់បែន ដោយជ្រើសរើសនូវកម្រិតនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀន តាមបែបរិះរកណាមួយឱ្យសមស្របជាមួយកម្រិតសមត្ថភាពរបស់សិស្ស។ ស្របគ្នានេះ វិធីសាស្ត្របង្រៀន តាមបែបរិះរកក៏មិនអាចអនុវត្តន៍បានគ្រប់មេរៀនគីមីវិជ្ជាទាំងអស់បានដែរ។ គ្រូបង្រៀនកូដលេខ “គ២” បាននិយាយថា “ខ្ញុំគិតថាប្រើបានគ្រប់កម្រិតទាំងអស់(៧ដល់១២) ហើយអាចប្រើបានគ្រប់កម្រិត សមត្ថភាពរបស់សិស្ស អ្នកខ្សោយក៏នៅតែអាចអនុវត្តន៍បាន គ្រាន់រាងពិបាកបន្តិច”។ (គ២)

យើងអាចអនុវត្តន៍បានគ្រប់កម្រិតថ្នាក់ ព្រោះ IBL អាចអនុវត្តន៍បានតាំងតែពីកម្រិតបឋមទៅ ព្រោះកម្រិត ថ្នាក់ទី៦បើយើងរៀនវិទ្យាសាស្ត្រ ពេលយើងរៀនពីដើមឈើពីអ្វីមួយក៏យើងអាចថាសិស្សឱ្យសិស្សគាត់ទៅ

ស្រាវជ្រាវ [...] IBL ភាគច្រើនអនុវត្តនៅក្នុងមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ អ៊ីម ខាងមុខវិជ្ជាសង្គមក៏គេអនុវត្តបាន ដែរតែគ្រាន់ជូនពិន្ទុពិសោធន៍ទៅជាអានឯកសារស្រាវជ្រាវអីវិញបើ [...] (គ៣)

៤.៥.២ ការយល់ឃើញរបស់សិស្ស

យោងតាមចម្លើយរបស់សិស្សទាំងបួននាក់ “ស១ ស២ ស៣ និងស៤” ដែលជាសិស្សទាំងពីរ កម្រិត(ពូកែនិងខ្សោយ) ពួកគេយល់ឃើញថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកជួយពួកគេឱ្យយល់មេរៀន គឺមីបានកាន់តែច្បាស់តាមរយៈការធ្វើពិសោធផ្ទាល់ និងជួយពួកគេអភិវឌ្ឍន៍បានច្រើនលើការគិតស៊ីជម្រៅ ការស្រាវជ្រាវ ការទំនាក់ទំនង ជំនាញដោះស្រាយបញ្ហានិងបណ្តុះនូវគំនិតច្នៃប្រឌិតផងដែរ។ ជាពិសេស ពួកគេទាំងបួនបានបង្ហាញនូវភាពពេញចិត្តក្នុងការរៀនគឺមីវិទ្យាដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែប វិវេក ព្រោះការរៀនតាមបែបនេះធ្វើឱ្យគាត់រីករាយជាមួយនឹងការវិវេក ការស្រាវជ្រាវ និងការធ្វើការងារជា ក្រុម ហើយថែមទាំងយល់មេរៀនបានលឿនទៀតផង។ ខាងក្រោមនេះជាសម្រង់សម្តីរបស់សិស្សកូដលេខ “ស១” ៖

ខ្ញុំចូលចិត្តរៀនតាមរបៀបហ្នឹង ដោយសារយើងអាចស្វែងយល់ច្រើនពីមុខវិជ្ជានីមួយៗ ពិសេសគឺមីវិទ្យា ហើយវាផ្តល់ការរៀនចាំបាច់ឱ្យយល់ត្រូវ ដោយសារតែយើងរៀនចាំបាច់ឱ្យយល់ត្រូវ យើងអត់ចេះដដែល តែ បើយើងរៀនតាមបែបវិវេកនេះយើងអាចស្វែងយល់ច្រើនហើយយើងអាចយល់ន័យខ្លឹមសារមេរៀនបានច្រើន ជាងការចាំបាច់ឱ្យយល់ត្រូវ [...] មួយទៀតធ្វើឱ្យយើងចេះដូចជា ថ្ងៃក្រោយទៅចេះដោះស្រាយបញ្ហាដូច យើងអត់ចាំបាច់ទៅពីងគេឬក៏សួរច្រើននៅពេលដែលយើងជួបបញ្ហាអីមួយចឹងទៅយើងអាចដោះស្រាយវា បានដូចយើងទៅរកនៅ Internet ឬក៏យើងទៅរកពីប្រភពណាផ្សេងៗអីចឹង[...]រៀនតាមបែបសិស្សធ្វើឱ្យខ្ញុំ ចេះច្រើន និងមានគំនិតច្នៃប្រឌិត ដូចចូលក្លឹមគឺមីអីហ្នឹង ឥលូវក្រុមខ្ញុំមានគំនិតធ្វើដឹកប៉ុស [...] (ស១)

៤.៦ សេចក្តីសង្ខេបនៃជំពូកនេះ

យោងតាមលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញអំពីនិយមន័យ វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក គឺ ជាវិធីសាស្ត្រមួយក្នុងចំណោមគោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌលដែលគ្រូជាអ្នកលើកបញ្ហា ឬសំណួរឱ្យសិស្សជា អ្នកស្វែងរកចម្លើយដោយខ្លួនឯង។ ទន្ទឹមនឹងនេះ វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកមាន៤កម្រិត ក្នុងនោះ គិតចាប់ពីកម្រិតសូន្យ(សិស្សគ្មានសកម្មភាព)រហូតដល់កម្រិត៣(សិស្សធ្វើសម្មភាពទាំងស្រុង)។ រីឯ ការ អនុវត្តវិធីសាស្ត្រ IBL នេះមានប្រាំជំហានក្នុងការអនុវត្តដោយចាប់ផ្តើមពី ១)បង្ហាញបាតុភូត និងបង្កើត សំណួរគន្លឹះ ២)បង្កើតសម្មតិកម្ម ៣)តេស្តសម្មតិកម្ម ៤)ប្រមូលលទ្ធផល និង ៥)ទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋាន។

ស្របគ្នានេះដែរ ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកជួយឱ្យគ្រូបង្រៀនបានអភិវឌ្ឍន៍ចំណេះដឹងរបស់
ពួកគាត់ អភិវឌ្ឍន៍លើជំនាញដោះស្រាយបញ្ហា ព្រមទាំងរឹតចំណងទំនាក់ទំនងរវាងគ្រូបង្រៀននិងគ្រូ
បង្រៀនដទៃ គ្រូបង្រៀននិងសិស្សកាន់តែជិតស្និទ្ធផងដែរ។ យ៉ាងណាមិញ សិស្សក៏ទទួលបាននូវការ
អភិវឌ្ឍន៍ចំណេះដឹងបានច្រើន ការគិតស៊ីជម្រៅ ដែលធ្វើឱ្យលទ្ធផលសិក្សាល្អប្រសើរជាងមុន ហើយសិស្ស
កាន់តែមានទំនុកចិត្ត ភាពក្លាហាន និងចេះដោះស្រាយបញ្ហាដោយខ្លួនឯងទៀតផង។ ជាពិសេស ការអនុ
វត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀននេះក៏បានផ្តល់គុណសម្បត្តិដល់សាលារៀនផងដែរ ដូចជាធ្វើឱ្យសាលារៀនប្រែក្លាយ
ជាសាលារៀនសតវត្សទី២១ និងធ្វើឱ្យសាលាមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីសុះសាយ រួមទាំងទទួលបានមេដាយ និង
ពានរង្វាន់ផ្សេងៗ។ ស្របគ្នានេះដែរ ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកក៏មានបញ្ហាប្រឈមចំពោះ
គ្រូបង្រៀនដែរ ដូចជាចំណេះដឹងគ្រូបង្រៀននៅមានកម្រិត ការចំណាយពេលវេលាច្រើនក្នុងការអនុវត្ត និង
ការគ្រប់គ្រងសិស្ស។ ចំណែកឯសិស្សក៏ជួបបញ្ហាប្រឈមស្រដៀងគ្រូបង្រៀនដែរ ចំពោះចំណេះដឹងនៅមាន
កម្រិត និងការចំណាយពេលវេលាច្រើន ប៉ុន្តែសិស្សជួបបញ្ហាប្រឈមមួយទៀតគឺភាពមិនចុះសម្រុងគ្នានៅ
ក្នុងក្រុម។ ទោះបីជាគ្រូបង្រៀននិងសិស្សជួបបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនក៏ដោយ ក៏ពួកគាត់បានបង្ហាញទស្ស
នៈវិជ្ជមានចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនេះដែរ។

ជំពូក ៥៖ ការពិភាក្សា

នៅក្នុងជំពូកនេះសរសេរឡើងក្នុងគោលបំណងពិភាក្សាអំពីលទ្ធផលសំខាន់ៗដែលបានរកឃើញ នៅក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះ ជាមួយនឹងលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវមុនៗដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងជំពូកទី២ ហើយលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវទាំងពីរនេះអាចមានទំនាក់ទំនងគ្នា និងខុសប្លែកគ្នាមួយចំនួន។ ជាពិសេស នៅក្នុងជំពូកទី៥នេះ អ្នកស្រាវជ្រាវធ្វើការពិភាក្សាលទ្ធផលដែលទទួលបាន ដោយចែកជាបួនផ្នែកធំៗ មាន ដូចជា ១)ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក ២)គុណសម្បត្តិនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាម បែបវិវេក ៣)បញ្ហាប្រឈមក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក និង ៤)ទស្សនៈរបស់គ្រូបង្រៀន និងសិស្សចំពោះវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក។

៥.១ ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកក្នុងការបង្រៀនគីមីវិទ្យា

៥.១.១ និយមន័យវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក

យោងតាមលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវបង្ហាញឱ្យឃើញថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក គឺជាវិធី សាស្ត្រមួយនៃគោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌលដែលគ្រូជាអ្នកលើកជាបញ្ហា ឬសំណួរឱ្យសិស្ស ហើយសិស្សជា អ្នកស្វែងរកចម្លើយដោយខ្លួនឯងទៅនឹងសំណួរបញ្ហាដែលគ្រូបានដាក់ឱ្យ។ ស្រដៀងគ្នាទៅនឹង ការ ស្រាវជ្រាវរបស់ Caswell និង LaBrie (2017) ដែលបានបង្ហាញថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក គឺជា ការបង្រៀនបែបសិស្សមជ្ឈមណ្ឌលដែលសិស្សទទួលយកនូវភាពម្ចាស់ការលើខ្លួនឯងដោយការស៊ើបអង្កេត រុករកនូវចម្លើយឆ្លើយតបនឹងសំណួរប្រឈមរបស់ពួកគេ។ ស្របគ្នាជាមួយ Duran និង Dökme (2016) បានលើកឡើងថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក គឺជាគោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌលមួយដែលផ្តោតទៅលើ ការសួរសំណួរ ការគិតស៊ីជម្រៅ និងការដោះស្រាយបញ្ហាដែលធ្វើឱ្យសិស្សអភិវឌ្ឍន៍នូវជំនាញទាំងនោះ ដែលជាតម្រូវការនៅក្នុងការរស់នៅរបស់ពួកគេ។ លើសពីនេះទៅទៀត Gholam (2019) បានលើកឡើង ថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក គឺជាការរៀនបែបស្ថាបនានិយមមួយដែលជួយឱ្យសិស្សបង្កើតចំណេះ ដឹងនិងអត្ថន័យផ្ទាល់ខ្លួនពីទិសដៅរបស់ពួកគេ ដែលមានន័យថាចំណេះដឹងកំពុងត្រូវបានកសាងដោយ ពួកគេផ្ទាល់ជាងចំណេះដឹងដែលផ្តល់ដោយគ្រូ។

ដូច្នោះ វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវត្តន៍ត្រឹមតែជាវិធីសាស្ត្របង្រៀនមួយក្នុងគោលវិធីសិស្ស
មជ្ឈមណ្ឌលដែលសិស្សមានភាពម្ចាស់ការលើខ្លួនឯងក្នុងការរុករកនូវចម្លើយឆ្លើយតបទៅនឹងការចង់ដឹងចង់
ឃើញរបស់ខ្លួនប៉ុណ្ណោះទេ ហើយវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវត្តន៍ក៏ជាការរៀនបែបស្ថាបនានិយមមួយដែល
សិស្សបង្កើតចំណេះដឹងនិងអត្តន័យផ្ទាល់ខ្លួនចេញពីបទពិសោធន៍និងការអនុវត្តផ្ទាល់របស់ពួកគេផងដែរ។

៥.១.២ ដំណើរការនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវត្តន៍

ស្របតាមលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវបានរកឃើញអំពីដំណើរការបង្រៀនតាមបែបវិវត្តន៍ដែលគ្រូ
បង្រៀនគឺមីវិទ្យានៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិអនុវត្តន៍កន្លងមកបានបង្ហាញឱ្យ
ឃើញដូចតទៅ៖

ដំបូងគ្រូបង្រៀនចែកសិស្សជាក្រុម ដោយមានជាក្រុមសកិច្ចការសម្រាប់សិស្សបំពេញ បន្ទាប់មក
គ្រូបង្រៀនលើកជាបញ្ហាឬបង្ហាញបាតុភូតណាមួយបំផុសឱ្យសិស្សចាប់អារម្មណ៍ រួចឈានដល់ការបង្កើត
សំណួរគន្លឹះ។ ជានិច្ចជាកាល គ្រូបង្រៀនដាក់សំណួរគន្លឹះនៅក្នុងសន្លឹកកិច្ចការរួចជាស្រេច ហើយគ្រូ
បង្រៀនឱ្យសិស្សបង្កើតសកម្មភាពឱ្យឆ្លើយតបនឹងសំណួរគន្លឹះនោះ។ បន្ទាប់មក ចូលដល់ដំណាច់ស្តុ
សម្មតិកម្ម សិស្សចាប់ផ្តើមធ្វើការពិសោធន៍ កត់ត្រាលទ្ធផល និងពិភាក្សាលទ្ធផលនៅក្នុងក្រុម។ ក្រោយពីការ
ពិភាក្សានិងការវិភាគលើលទ្ធផលដែលទទួលបាន សិស្សទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋានចំពោះលទ្ធផលពិសោធន៍
នោះ ហើយចុងក្រោយគ្រូជាអ្នកសម្របសម្រួលលទ្ធផលចុងក្រោយ។ ដំណាច់នៃការបង្រៀនតាមបែបវិវត្តន៍
ខាងលើមិនខុសគ្នាពីឯកសារណែនាំរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា(២០២០)ដែលបានបង្ហាញពី
ដំណាច់ទាំង០៥នៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវត្តន៍ដែលដំណើរការដូចតទៅ៖

ដំណាច់ទី១ (ការបង្កើតសំណួរគន្លឹះ)៖ គ្រូបង្ហាញបាតុភូតឬព្រឹត្តិការណ៍នៅដើមមេរៀន ដើម្បីទាក់
ទាញនូវចំណាប់អារម្មណ៍សិស្ស និងធ្វើការពិភាក្សា រួចឈានចូលដល់ការបង្កើតសំណួរគន្លឹះទាក់ទងនឹង
បាតុភូតឬព្រឹត្តិការណ៍ដែលបានបង្ហាញនោះ។

ជំហានទី២ (ការបង្កើតសម្មតិកម្ម)៖ បន្ទាប់ពីបង្កើតសំណួរគន្លឹះរួច គ្រូផ្តល់ពេលឱ្យសិស្សក្នុងការឆ្លើយទៅនឹងសំណួរគន្លឹះនោះ(សម្មតិកម្មអាចត្រូវបានបង្កើតដោយសិស្ស ក្នុងករណីសិស្សមិនអាចបង្កើតបាន)។

ជំហានទី៣ (ការតេស្តសម្មតិកម្ម)៖ គ្រូទុកពេលឱ្យសិស្សរៀបចំផែនការពិសោធដោយគិតទៅលើសម្ភារៈដែលគ្រូផ្តល់ឱ្យ ហើយនៅជំហាននេះគ្រូដើរតួជាអ្នកសម្របសម្រួលទៅលើផែនការពិសោធន៍របស់សិស្ស។

ជំហានទី៤ (ការប្រមូលលទ្ធផល)៖ សិស្សកត់ត្រាលទ្ធផលដែលទទួលបានពីពិសោធន៍ ចូលទៅក្នុងសន្លឹកកិច្ចការ។

ជំហានទី៥ (ការទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋាន)៖ សិស្សធ្វើការពិភាក្សាទៅលើលទ្ធផលនៃការពិសោធរួច ទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋានរួមមួយ។

ផ្ទុយមកវិញ យោងតាមការស្រាវជ្រាវរបស់ Pedaste et al. (2015b) ក៏បានបង្ហាញនូវជំហានទាំងប្រាំ នៃដំណើរការបង្រៀនតាមបែបរិះរកដែរ ប៉ុន្តែវាហាក់បីដូចជាមានភាពខុសគ្នាចំពោះសកម្មភាពតាមជំហាននីមួយៗនោះ។ សូមពិនិត្យការប្រៀបធៀបខាងក្រោម៖

តារាង៥.១

ជំហានចម្បងទាំងប្រាំនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក ដកស្រង់ចេញពីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា(២០២០)

ជំហានទី១ (បង្កើតសំណួរគន្លឹះ)	គ្រូបង្ហាញបាតុភូតទាក់ទាញនូវចំណាប់អារម្មណ៍សិស្ស រួចឈានចូលដល់ការបង្កើតសំណួរគន្លឹះទាក់ទងនឹងបាតុភូតដែលបានបង្ហាញនោះ។
ជំហានទី២ (បង្កើតសម្មតិកម្ម)	គ្រូផ្តល់ពេលឱ្យសិស្សក្នុងការឆ្លើយទៅនឹងសំណួរគន្លឹះនោះ។
ជំហានទី៣ (តេស្តសម្មតិកម្ម)	គ្រូទុកពេលឱ្យសិស្សរៀបចំផែនការពិសោធដោយគិតទៅលើសម្ភារៈដែលគ្រូផ្តល់ឱ្យ។
ជំហានទី៤ (ប្រមូលលទ្ធផល)	សិស្សកត់ត្រាលទ្ធផលដែលទទួលបានពីពិសោធន៍ ចូលទៅក្នុងសន្លឹកកិច្ចការ។
ជំហានទី៥ (ទាញសន្និដ្ឋាន)	សិស្សធ្វើការពិភាក្សាទៅលើលទ្ធផលនៃការពិសោធរួចទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋានរួមមួយ។

តារាង៥.២

ជំហានចម្បងទាំងប្រាំនិងជំហានរងនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក ដកស្រង់ចេញពី Pedaste et al. (2015b)

ជំហានទី១ (Orientation)	គ្រូបំផុសនូវចំណាប់អារម្មណ៍ ទាក់ទាញការចង់ដឹងចង់ឃើញទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាដែលមាននៅចំពោះមុខឬចម្ងល់ដែលមាននៅក្នុងចិត្ត។
ជំហានទី២ (Conceptualization)	ការបង្កើតសំណួរស្រាវជ្រាវ(សំណួរគន្លឹះ) និងសម្មតិកម្ម។
ជំហានទី៣ (Investigation)	ជំហានរងនៃជំហាននេះមានដូចជា ការរុករក ការធ្វើពិសោធន៍ និងការបកស្រាយទិន្នន័យ។
ជំហានទី៤ (Conclusion)	ជំហាននេះគឺជាដំណើរការនៃការគូសចេញនូវសេចក្តីសន្និដ្ឋានអំពីទិន្នន័យឬលទ្ធផលដែលទទួលបានពីការធ្វើពិសោធន៍។
ជំហានទី៥ (Discussion)	ជំហាននេះមានជំហានរងពីរគឺ ការធ្វើទំនាក់ទំនង និងការឆ្លុះបញ្ចាំង។ការធ្វើទំនាក់ទំនងអាចត្រូវបានគេមើលឃើញថាជាដំណើរការខាងក្រៅដែលសិស្សធ្វើបទបង្ហាញ រួមទាំងធ្វើការពិភាក្សាលទ្ធផលជាមួយអ្នកដទៃ និងទទួលនូវមតិកែលម្អពីអ្នកដទៃ ដើម្បីយកមកធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងទៅលើដំណើរការរិះរករបស់ខ្លួន។

យោងតាមតារាង៥.១ និង៥.២ បានបង្ហាញឱ្យឃើញពីភាពខុសប្លែកគ្នាចំពោះសកម្មភាពនៅក្នុង ជំហានទាំងប្រាំ ត្រង់សកម្មភាពនីមួយៗហាក់បីដូចជាឆ្លាស់គ្នា ឬសកម្មភាពស្ថិតក្នុងទីតាំងនៃជំហានខុស គ្នា។ ឧទាហរណ៍៖ ការបង្កើតសំណួរគន្លឹះស្ថិតក្នុងជំហានទី១ របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (២០២០) ខណៈដែលការបង្កើតសំណួរគន្លឹះស្ថិតក្នុងជំហានទី២ នៃការរកឃើញរបស់ Pedaste et al. (2015b)។

យ៉ាងណាមិញ ចំណុចគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍បំផុតនោះគឺ ដំណើរការបង្រៀនតាមបែបរិះរកដែលរក ឃើញដោយ Pedaste et al. (2015b) លើសពីដំណើរការបង្រៀនតាមបែបរិះរករបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងលើសពីលទ្ធផលដែលទទួលបានពីគ្រូបង្រៀនផងដែរ គឺនៅត្រង់ជំហានទី៥នៃការបង្រៀន តាមបែបរិះរកមានការធ្វើទំនាក់ទំនង និងការឆ្លុះបញ្ចាំង ដែលការធ្វើទំនាក់ទំនងអាចត្រូវបានគេមើលឃើញ ថាជាដំណើរការខាងក្រៅដែលសិស្សធ្វើបទបង្ហាញ រួមទាំងធ្វើការពិភាក្សាលទ្ធផលជាមួយអ្នកដទៃ និង ទទួលនូវមតិកែលម្អពីអ្នកដទៃ ដើម្បីយកមកធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងទៅលើដំណើរការរិះរករបស់ខ្លួន។

៥.១.៣ កម្រិតនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក

វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកក៏មានកម្រិតក្នុងការកំណត់សកម្មភាពសិស្សនិងគ្រូក្នុងប្រព័ន្ធនៃ ដំណើរការបង្រៀនតាមបែបរិះរកដែរ។ យោងតាមលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះ រកមាន បួនកម្រិត ដោយចាប់ផ្តើមពីកម្រិតសូន្យជាកម្រិតទាបបំផុត ដែលគ្រូបង្រៀនធ្វើសកម្មភាពសឹងតែ ទាំងអស់ដូចជា ការកំណត់វត្ថុបំណង ការបង្កើតសំណួរគន្លឹះ ការបង្កើតសម្មតិកម្ម ការតេស្តសម្មតិកម្ម និង ការទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋាន។ កម្រិតមួយ សកម្មភាពត្រូវបានកាត់បន្ថយបន្តិចដោយគ្រូជាអ្នកកំណត់វត្ថុ បំណង បង្កើតសំណួរគន្លឹះ បង្កើតសម្មតិកម្ម តេស្តសម្មតិកម្ម ហើយសិស្សជាអ្នកសង្កេតនិងទាញសន្និដ្ឋាន។ កម្រិតពីរ ចាប់ផ្តើមដោយគ្រូជាអ្នកកំណត់វត្ថុបំណង បង្កើតសំណួរគន្លឹះ ហើយសិស្សជាអ្នកបង្កើតសម្មតិកម្ម ធ្វើពិសោធន៍ (តេស្តសម្មតិកម្ម) និងទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋាន។ រីឯ កម្រិតបីជាកម្រិតដែលខ្ពស់បំផុត សកម្មភាព ត្រូវបានជំនួសដោយសកម្មភាពសិស្សទាំងអស់ ដោយសិស្សជាអ្នកកំណត់វត្ថុបំណង កំណត់វត្ថុបំណង បង្កើតសំណួរគន្លឹះ បង្កើតសម្មតិកម្ម តេស្តសម្មតិកម្ម និងទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋានខ្លួនឯង ហើយគ្រូគ្រាន់តែជា

អ្នកសម្របសម្រួលប៉ុណ្ណោះ។ វាស្រដៀងទៅនឹងការស្រាវជ្រាវរបស់ Blanchard et al. (2010) ដែលបានលើកឡើងអំពីកម្រិតទាំង០៤នៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកនេះដែរ ដោយកម្រិតសូន្យ(Verification Inquiry) គ្រូបង្រៀនផ្តល់ឱ្យសិស្សនូវសំណួរស្រាវជ្រាវ ដំណើរការនៃការប្រមូលទិន្នន័យ និងជួយសិស្សក្នុងការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន។ កម្រិតមួយ (Structured Inquiry) សិស្សត្រូវបានផ្តល់ឱ្យនូវសំណួរស្រាវជ្រាវ ដំណើរការនៃការប្រមូលទិន្នន័យ ហើយសិស្សត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការបកស្រាយទិន្នន័យ និងទាញសន្និដ្ឋានដោយខ្លួនឯង។ កម្រិតពីរ (Guided Inquiry) សិស្សផ្តល់ឱ្យតែសំណួរស្រាវជ្រាវ ហើយសិស្សត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការកំណត់ដំណើរការប្រមូលទិន្នន័យ បកស្រាយទិន្នន័យ និងទាញសន្និដ្ឋាន។ កម្រិតបី (Open Inquiry) ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាកម្រិតខ្ពស់បំផុតនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក ដោយសិស្សត្រូវទទួលខុសត្រូវទាំងមូលក្នុងការវិវេកដូចជាបង្កើតសំណួរស្រាវជ្រាវ កំណត់ដំណើរការប្រមូលទិន្នន័យ បកស្រាយទិន្នន័យ និងទាញសន្និដ្ឋានដោយខ្លួនឯងទាំងស្រុង។

គួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ដែរថា លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវទាំងពីរខាងលើបានលើកឡើងអំពីកម្រិតទាំងបួននៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក ដោយចាប់ពីកម្រិតសូន្យរហូតដល់កម្រិតបី ខណៈដែលក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា(២០២០)បានលើកឡើងតែបីកម្រិតប៉ុណ្ណោះនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកនេះគឺ វិវេកបែបមានគម្រោង(Structured Inquiry)៖ សិស្សត្រូវបានផ្តល់ឱ្យនូវសម្ភារ ដំណើរការពិសោធន៍ និងបញ្ហាដែលត្រូវធ្វើការសង្កេត តែមិនត្រូវបានផ្តល់ចម្លើយទេ។ វិវេកបែបណែនាំ(Guided Inquiry) គ្រូផ្តល់សម្ភារ និងបញ្ហាដែលត្រូវសង្កេត សិស្សត្រូវរៀបចំដំណើរការដើម្បីពិសោធន៍ ឬស្វែងរកចម្លើយដោយខ្លួនឯង។ វិវេកបែបទូទៅ(Open Inquiry)៖ គ្រូផ្តល់សម្ភារ សិស្សជាអ្នកកំណត់បញ្ហាដែលត្រូវសង្កេត រៀបចំដំណើរការដើម្បីពិសោធន៍ ឬស្វែងរកចម្លើយដោយខ្លួនឯង។ ចំពោះកម្រិតដំបូង(កម្រិតសូន្យ) នៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡាមិនបានលើកឡើងអាចមកពីកម្រិតនេះជាកម្រិតទាបបំផុតដែលគ្រូជាអ្នកធ្វើសកម្មភាពទាំងស្រុង ហើយសិស្សមិនបានធ្វើសកម្មភាព វិវេកដោយខ្លួនឯងទេ។

៥.១.៤ តួនាទីគ្រូបង្រៀន និងសិស្សក្នុងដំណើរការរៀនតាមបែបវិវិក

ក. តួនាទីគ្រូបង្រៀន

អ្នកសម្របសម្រួល៖ ការស្រាវជ្រាវនេះបានរកឃើញពីតួនាទីរបស់គ្រូបង្រៀនក្នុងដំណើរការរៀនតាមបែបវិវិកមាន គ្រូបង្រៀនដើរតួនាទីសម្របសម្រួលសិស្សនៅពេលដែលសិស្សធ្វើសកម្មភាព និងនៅពេលសិស្សជួបនូវបញ្ហាអ្វីមួយក្នុងដំណើរការរៀនតាមបែបវិវិកនេះ។ ការរកឃើញនេះក៏មិនខុសគ្នាពីការស្រាវជ្រាវរបស់ Spronken-Smith និង Walker (2010b) ដែលបានលើកឡើងថា នៅក្នុងដំណើរការបង្រៀនតាមបែបវិវិក គ្រូបង្រៀនដាក់បញ្ហានិងបង្ហាញតម្រុយសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវនិងការវិវិករបស់សិស្សហើយ នៅអំឡុងពេលនោះគ្រូបង្រៀនដើរតួនាទីអ្នកសម្របសម្រួលនៃដំណើរការរៀន និងដោះស្រាយបញ្ហាដែលសិស្សជួបប្រទះ។ លើសពីនេះទៅទៀតនោះ បើយោងតាម Wu និង Hsieh (2006) បានបង្ហាញថា គ្រូបង្រៀនត្រូវជួយសម្របសម្រួលដល់សិស្សក្នុងការកសាងចំណេះដឹងបច្ចុប្បន្នរបស់ពួកគេ និងពិនិត្យឡើងវិញនូវការយល់ដឹងរបស់ពួកគេផងដែរ។

អ្នករៀបចំផែនការសកម្មភាព៖ ក្រៅពីតួនាទីជាអ្នកសម្របសម្រួល គ្រូបង្រៀនក៏មានតួនាទីជាអ្នករៀបចំផែនការសកម្មភាពដែរ បើយោងតាមការស្រាវជ្រាវរបស់ Maxwell et al. (2015) បានលើកឡើងថា មុនសកម្មភាពបង្រៀនតាមបែបវិវិក គ្រូបង្រៀនត្រូវបង្កើតនិងរៀបចំផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ដំណើរការបង្រៀនតាមបែបវិវិក និងផែនការសកម្មភាពដើម្បីឱ្យសិស្សអនុវត្តន៍ដែរ។ ការលើកឡើងខាងលើស្រដៀងនឹងលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះដែរ ព្រោះគ្រូបង្រៀនត្រូវរៀបចំសកម្មភាពនៃការរៀនតាមបែបវិវិកដូចជារៀបចំទុកមុននូវសន្លឹកកិច្ចការសិស្ស សម្ភារពិសោធន៍ និងជំហានក្នុងការធ្វើសកម្មភាពនានាតាមដំណាក់កាលនីមួយៗ ដើម្បីឱ្យសិស្សអនុវត្តន៍តាម។

អ្នកផ្តល់យោបល់ អ្នកណែនាំ អ្នកតម្រង់ទិស ឬអ្នកគាំទ្រ៖ លើសពីនេះទៅទៀតនោះ យោងតាមលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវបានរកឃើញថា នៅក្នុងលំនាំនៃការបង្រៀនតាមបែបវិវិក គ្រូបង្រៀនក៏មានតួនាទីជាអ្នកផ្តល់យោបល់ ឬអ្នកណែនាំសិស្សថាគួរតែធ្វើតាមណា បង្កើបៗថាសិស្សត្រូវចាប់ផ្តើមពីចំណុចណាទៅចំណុចណាមុន ក្នុងករណីដែលសិស្សធ្វើអត់បានឬមិនទាន់យល់ពីដំណើរការនៃការរៀនតាមបែបវិវិក។ លទ្ធផលនេះក៏មិនខុសគ្នាពីការស្រាវជ្រាវរបស់ Wu និង Hsieh (2006) ប៉ុន្តែដែរ ដោយគ្រូបង្រៀន

ដើរតួជាអ្នកតម្រង់ទិស នៅពេលគាត់ណែនាំនិងដឹកនាំសិស្សក្នុងការកំណត់នូវទំនាក់ទំនងនៃបុព្វហេតុ និង បកស្រាយទិន្នន័យ ហើយគ្រូបង្រៀនមាននាទីគាំទ្រនិងណែនាំនៅពេលចាំបាច់ចំពោះការងារស្វ័យវិធីរបស់ សិស្ស។

អ្នកផ្តល់គំរូ៖ នៅក្នុងដំណើរការបង្រៀនតាមបែបវិវិក គ្រូក៏ត្រូវធ្វើជាគំរូឱ្យសិស្សមើល នៅពេល ចាប់ផ្តើមពិសោធន៍(វិវិក) ដំបូង ឬពិសោធន៍ណាពិបាកៗ ដែលសិស្សមិនអាចអនុវត្តន៍ដោយខ្លួនឯងបាន។ លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះឆ្លើយតបទៅនឹងការស្រាវជ្រាវរបស់ Wu និង Hsieh (2006) ដែលបានរក ឃើញថា នៅពេលដែលសិស្សរៀនតាមបែបវិវិកដែលកាន់តែស្មុគស្មាញ គ្រូបង្រៀនមានតួនាទីជាគំរូ បង្ហាញសិស្សពីរបៀបរៀបចំផែនការនិងវិធីក្នុងការស្រាវជ្រាវវិវិក រួមទាំងបង្ហាញពីរបៀបនៃការបង្កើត សំណួរគន្លឹះឬសម្មតិកម្មផ្សេងៗ និងការពន្យល់ចំពោះលទ្ធផលដែលទទួលបាន ដើម្បីឱ្យសិស្សអនុវត្តន៍តាម ការបង្ហាញរបស់គ្រូ។

អ្នកវិនិច្ឆ័យ ឬអ្នកវាយតម្លៃ៖ ការស្រាវជ្រាវរបស់ Wu និង Hsieh (2006) បានលើកឡើងថាគ្រូ បង្រៀនដើរតួជាអ្នកវិនិច្ឆ័យ ឬអ្នកវាយតម្លៃនៅក្នុងដំណើរការរៀនតាមបែបវិវិក ដោយគាត់ផ្តល់នូវមតិកែ លម្អដែលជាធាតុចូលលើការវិភាគទិន្នន័យ ការពិភាក្សាចំពោះការរកឃើញបឋម និងការបង្ហាញលទ្ធផល ដែលសិស្សទទួលបាន។ យ៉ាងណាមិញ ការរកឃើញខាងលើស្រដៀងនឹងលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះ ពីព្រោះគ្រូបង្រៀនដើរតួជាអ្នកវិនិច្ឆ័យលើលទ្ធផលដែលសិស្សទទួលបានពីការវិវិកតាមក្រុមនីមួយៗ ថា តើ ក្រុមណាទទួលបានលទ្ធផលល្អ និងក្រុមណាដែលមិនទាន់ទទួលបានលទ្ធផលល្អ។

ខ. តួនាទីសិស្ស

អ្នកស្រាវជ្រាវ និងអ្នកអនុវត្តន៍៖ តាមលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះបានបង្ហាញឱ្យឃើញថា នៅក្នុង ដំណើរការរៀនតាមបែបវិវិក សិស្សមានតួនាទីជាអ្នកស្រាវជ្រាវនូវអ្វីដែលគាត់ចង់រក ឬជាអ្នកស្វែងរក ចម្លើយដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាដែលគ្រូបង្រៀនបានដាក់ទៅដូចជា សិស្សត្រូវឆ្លើយ(បង្កើតសម្មតិកម្ម) ទៅ នឹងសំណួរគន្លឹះដែលគ្រូបានដាក់ឱ្យ។ ជាងនេះទៀតនោះ សិស្សក៏មានតួនាទីជាអ្នកធ្វើពិសោធន៍ ស្រង់លទ្ធ ផល និងសន្និដ្ឋានចុងក្រោយដោយខ្លួនឯងតាមក្រុមនីមួយៗដែរ។ លទ្ធផលខាងលើបានឆ្លើយតបទៅនឹង ការស្រាវជ្រាវរបស់ Maxwell et al. (2015) និង Anderson (2002) ដែលបានលើកឡើងថា នៅក្នុង

ដំណើរការនៃការរៀនតាមបែបរិះរក សិស្សបានក្លាយជាអ្នកសិក្សាឯករាជ្យដោយសិស្សមាននាទីជាអ្នកស្រាវជ្រាវនូវព័ត៌មាន អ្នកបង្កើតសំណួរគន្លឹះ អ្នកបង្កើតសម្មតិកម្ម អ្នកតេស្តសម្មតិកម្ម អ្នកបកស្រាយ អ្នកពន្យល់ដោយខ្លួនឯង ហើយពួកគេក៏ជាអ្នករៀបចំនូវសកម្មភាពនៃដំណើរការរៀនផ្ទាល់ខ្លួនដែរ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សិស្សធ្វើការជាក្រុមសហការគ្នាដើម្បីរករបបញ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ និងស្វែងរកដំណោះស្រាយទៅលើបញ្ហាទាំងអស់នោះ ហើយពួកគេមានសិទ្ធិពេញលេញក្នុងការបញ្ចេញមតិយោបល់នៅពេលពិភាក្សានិងឆ្លើយសំណួរ នៅក្នុងដំណើរការរៀនតាមបែបរិះរក។

គួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែរថា បើយោងតាមលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះរកឃើញទៀតថា សិស្សមិនត្រឹមតែមានតួនាទីជាអ្នកស្រាវជ្រាវ និងអ្នកអនុវត្តសកម្មភាពទេ ប៉ុន្តែសិស្សក៏មានតួនាទីជាអ្នកអនាម័យផងដែរ ក្រោយពេលដំណើរការសិក្សាតាមបែបរិះរកត្រូវបានបញ្ចប់ដោយពួកគេត្រូវលាងសម្អាតឧបករណ៍ពិសោធន៍ និងទុកដាក់ឱ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់សម្រាប់ការរៀនលើកក្រោយទៀត។ លើសពីនេះទៀតនោះតាមការស្រាវជ្រាវរបស់ Gormally et al. (2009) និង Walker & Shore (2015) ក៏បានរកឃើញតួនាទីថ្មីមួយទៀតរបស់សិស្សក្នុងដំណើរការរៀនតាមបែបរិះរកនេះដែរ គឺសិស្សជាអ្នកឌីហ្សាញ ឬអ្នករៀបចំដឹកនាំ និងទទួលខុសត្រូវរួមទៅលើដំណើរការនៃការរិះរករបស់ពួកគេទាំងមូលនៅកម្រិតបី (Free/Open Inquiry) នៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនេះ ដោយតួនាទីរបស់ពួកគេប្រែប្រួលពីអ្នកអនុវត្តតាមយ៉ាងសកម្ម (Active Follower) ទៅជាអ្នកឌីហ្សាញដ៏សកម្មវិញ (Active Designer)។ យ៉ាងណាមិញដោយសារតែការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកលើមុខវិទ្យាគីមីវិទ្យានៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិកូមិនៃសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ គ្រូបង្រៀនអនុវត្តវិធីសាស្ត្រនេះបានត្រឹមតែកម្រិតមួយឬកម្រិតពីរប៉ុណ្ណោះ ដោយគាត់មិនបានអនុវត្តដល់កម្រិតបីទេ ដូច្នេះសិស្សប្រហែលជាមិនទាន់ឈានដល់តួនាទីជាអ្នកឌីហ្សាញ ឬអ្នករៀបចំ អ្នកដឹកនាំនិងទទួលខុសត្រូវលើដំណើរការរិះរកទាំងមូលរបស់គាត់បានទេ។

៥.២ គុណសម្បត្តិនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ

៥.២.១ គុណសម្បត្តិចំពោះគ្រូបង្រៀន

ផ្អែកតាមលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវអំពីការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្របានផ្តល់គុណសម្បត្តិចំពោះគ្រូបង្រៀនដូចជា អភិវឌ្ឍន៍ចំណេះដឹង អភិវឌ្ឍន៍ជំនាញដោះស្រាយបញ្ហា និងបង្កើនទំនាក់ទំនងរវាងគ្រូនិងសិស្សផងដែរ។

អភិវឌ្ឍន៍ចំណេះដឹង៖ លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះបានរកឃើញថា គ្រូបង្រៀនបានអភិវឌ្ឍន៍ចំណេះដឹងគីមីវិទ្យា (លើមុខវិជ្ជាឯកទេស ការពិសោធន៍ និងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ IBL) របស់គាត់កាន់តែច្បាស់ និងទូលំទូលាយជាងមុន ដែលលទ្ធផលនេះដូចទៅនឹងការស្រាវជ្រាវរបស់ Bruder និង Prescott (2013) និង Maxwell et al. (2015) ដែលបានលើកឡើងថា នៅពេលអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រចំណេះដឹងនិងជំនាញរបស់គ្រូត្រូវបានអភិវឌ្ឍន៍ ហើយគ្រូកាន់តែមានភាពស្មោះត្រង់ក្នុងការរៀបចំមេរៀន យុទ្ធសាស្ត្រគរុកោសល្យ និងគំនិតកាន់តែទូលំទូលាយជាងមុន ដែលធ្វើឱ្យគ្រូបង្រៀនមានទំនុកចិត្តកាន់តែខ្លាំងលើសមត្ថភាពរបស់ពួកគាត់ក្នុងការបង្រៀនមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ។

អភិវឌ្ឍន៍ជំនាញដោះស្រាយបញ្ហា៖ យោងតាមការស្រាវជ្រាវរបស់ Maxwell et al. (2015) បានរកឃើញថា គ្រូបង្រៀនដែលអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្របានអភិវឌ្ឍន៍ជំនាញដោះស្រាយបញ្ហាកាន់តែប្រសើរ និងណែនាំ ចែករំលែកដល់គ្រូបង្រៀនផ្សេងទៀតដែលកំពុងអនុវត្តវិធីសាស្ត្រនេះដែរ។ ការរកឃើញខាងលើដូចគ្នាទៅនឹងការស្រាវជ្រាវនេះដែរ ដែលបានបង្ហាញថាគ្រូបង្រៀនរីកចម្រើនលើជំនាញដោះស្រាយបញ្ហារបស់ខ្លួនជាងមុនដោយគាត់រៀនពីបញ្ហាដែលគាត់ជួបប្រទះ ហើយរកវិធីដោះស្រាយតាមបែបច្នៃប្រឌិតណាមួយដើម្បីឱ្យលទ្ធផលកាន់តែល្អ។

បង្កើនទំនាក់ទំនងរវាងគ្រូ និងសិស្ស៖ អាស្រ័យលើលទ្ធផលដែលទទួលបានពីការស្រាវជ្រាវនេះបង្ហាញថា ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រក៏ជួយឱ្យទំនាក់ទំនងរវាងគ្រូនិងសិស្សកាន់តែស្និទស្នាលជាងមុនផងដែរ ពីព្រោះគ្រូបង្រៀនតែងតែនៅចាំសម្របសម្រួលសិស្សជានិច្ចពេលសិស្សមានបញ្ហា ហើយលទ្ធផលនេះក៏មិនខុសគ្នាឆ្ងាយពីការស្រាវជ្រាវរបស់ Spronken-Smith (2012) ដែលបានបង្ហាញដូចគ្នាថា នៅពេលអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ ទំនាក់ទំនងរវាងគ្រូបង្រៀននិងសិស្សមានការ

កើនឡើង និងបង្កឱ្យមានភាពរីករាយជាងមុនអំឡុងពេលពួកគេធ្វើការស្រាវជ្រាវជាមួយគ្នា ហើយគ្រូ
បង្រៀននិងសិស្សមានទំនាក់ទំនងគ្នាកាន់តែញឹកញាប់ជាងពេលរៀនតាមវិធីសាស្ត្របែបប្រពៃណី
(Traditional Teaching)។

៥.២.២ គុណសម្បត្តិចំពោះសិស្ស

ទន្ទឹមនឹងនេះ គុណសម្បត្តិចំពោះសិស្សនៅពេលរៀនតាមបែបរិះរក លទ្ធផលក៏បានបង្ហាញថា
សិស្សទទួលបាននូវគុណសម្បត្តិដូចជា ចំណេះដឹងកាន់តែរីកចម្រើន អភិវឌ្ឍន៍ការគិតស៊ីជម្រៅ លទ្ធផល
សិក្សាល្អប្រសើរ ចេះដោះស្រាយបញ្ហាដោយខ្លួនឯង និងបង្កើនទំនាក់ទំនង (សិស្សនិងសិស្ស គ្រូនិងសិស្ស)
ផងដែរ។

ចំណេះដឹងរីកចម្រើន អភិវឌ្ឍន៍ការគិតស៊ីជម្រៅ និងលទ្ធផលសិក្សាល្អប្រសើរ៖ ផ្អែកតាមការរក
ឃើញនៃការស្រាវជ្រាវនេះបានបង្ហាញថា សិស្សកាន់តែមានភាពសកម្មក្នុងការសិក្សា គិតបានច្រើននិង
ស៊ីជម្រៅជាងមុនទៅលើខ្លឹមសារមេរៀនគីមីវិទ្យា ដែលនាំឱ្យចំណេះដឹងគីមីវិទ្យារបស់សិស្សក៏កាន់តែ
ទូលំទូលាយ នឹងអាចជួយឱ្យសិស្សឈានទៅដល់ការបង្កើតថ្មី ព្រមទាំងជួយផ្លាស់ប្តូរផ្នត់គំនិតរបស់សិស្ស
ឱ្យចេះស្វែងរកចំណេះដឹងដោយខ្លួនឯង ហើយជាពិសេសលទ្ធផលសិក្សាគីមីវិទ្យារបស់សិស្សក៏ទទួលបាន
លទ្ធផលល្អដែរ។ ការរកឃើញនេះ ក៏មិនសូវខុសគ្នាឆ្ងាយពីលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវរបស់ Sockalingam,
(2010) ដែលបានលើកឡើងថា នៅពេលដែលសិស្សត្រូវបានផ្តល់ឱកាសឱ្យធ្វើការរិះរក ពួកគេទទួលបាន
នូវចំណេះដឹងថ្មីៗ ហើយពង្រីកនូវចំណេះដឹងទាំងនោះបន្ថែមទៀត ដែលវាធ្វើឱ្យការយល់ដឹងរបស់ពួកគេ
កាន់តែស៊ីជម្រៅ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតតាមការស្រាវជ្រាវរបស់ Bruder និង Prescott (2013) និង Kizilaslan
et al. (2012) ក៏បានលើកឡើងស្រដៀងគ្នាដែរថា ចំណេះដឹងលើមុខវិជ្ជារបស់សិស្សមានការកើនឡើងនៅ
ពេលអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក ដោយសារតែវិធីសាស្ត្រនេះបានផ្តល់ឱ្យសិស្សនូវបញ្ហាដែល
ទាមទារឱ្យមានការស្រាវជ្រាវ ការដោះស្រាយបញ្ហា និងការគិតស៊ីជម្រៅផងដែរ។

បង្កើនទំនាក់ទំនង៖ តាមការសិក្សារបស់ Amaral et al. (2002) បានរកឃើញថាការអនុវត្តវិធី
សាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកជួយអភិវឌ្ឍន៍អាកប្បកិរិយាវិជ្ជមានរបស់សិស្សចំពោះការរៀនសូត្រ និងការ

ចូលរួមក្នុងការសន្ទនាជាមួយមិត្តភក្តិរបស់ពួកគេ។ ពួកគេធ្វើការជាដៃគូប្រក្រតិភាពរួមគ្នា ពួកគេបានផ្លាស់ប្តូរយោបល់គ្នាហើយពួកគេមិនស្នាក់នៅក្នុងការសួរសំណួរគ្នាទៅវិញទៅមកនោះទេ ដែលធ្វើឱ្យទំនាក់ទំនងរបស់ពួកគេត្រូវបានអភិវឌ្ឍន៍ ។ ជាងនេះទៅទៀត Levy et al. (2013) បានយល់ស្របថាវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកផ្តល់ឱកាសឱ្យសិស្សចេះសហប្រតិបត្តិការជាមួយអ្នកដទៃក្នុងការស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានបទដែលខ្លួនចង់ស្រាវជ្រាវផងដែរ។ ផ្អែកតាមការរកឃើញទាំងពីរខាងលើពិតជាដូចទៅនឹងលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះណាស់ ព្រោះនៅពេលដែលសិស្សរៀនតាមបែបរិះរក ពួកគេចេះបែងចែកការងារគ្នាធ្វើ ចេះសហការគ្នា រៀនសូត្រយល់ពីគ្នាទៅវិញទៅមក រៀនសម្របខ្លួនជាមួយអ្នកដទៃ ហើយសិស្សលែងមានភាពស្នាក់នៅក្នុងការសួរសំណួរទៅកាន់ត្រូវទៀតផង។

បង្កើនទំនុកចិត្ត ភាពក្លាហាន និងចេះដោះស្រាយបញ្ហា៖ យោងតាមលទ្ធផលដែលទទួលបាន គួរឱ្យភ្ញាក់ផ្អើលដែរថា នៅពេលសិស្សរៀនតាមបែបរិះរក ពួកគេមិនត្រឹមតែអភិវឌ្ឍន៍ចំណេះដឹង ការគិតស៊ីជម្រៅ លទ្ធផលសិក្សាល្អប្រសើរ និងបង្កើនទំនាក់ទំនងប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែអ្នកស្រាវជ្រាវក៏រកឃើញថា សិស្សកាន់តែមានទំនុកចិត្ត និងក្លាហានជាងមុននៅពេលរៀនតាមបែបរិះរកនេះ ហើយការរៀនតាមបែបរិះរកជួយឱ្យសិស្សចេះដោះស្រាយបញ្ហាដោយខ្លួនឯងទៀតផង។

៥.២.៣ គុណសម្បត្តិចំពោះសាលារៀន

ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកមិនត្រឹមតែផ្តល់គុណសម្បត្តិដល់គ្រូបង្រៀន និងសិស្សប៉ុណ្ណោះទេ វាថែមទាំងផ្តល់គុណសម្បត្តិដល់សាលារៀនទៀតផង បើផ្អែកតាមលទ្ធផលដែលទទួលបានពីការស្រាវជ្រាវនេះ។ ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកបានជួយជំរុញឱ្យសាលារៀនជំនាន់ថ្មីឈានដល់កម្រិតសាលារៀនស្តង់ដារមួយដែលហៅថាសាលារៀនសតវត្សទី២១ ព្រោះសាលារៀនជំនាន់ថ្មីបានផ្សារភ្ជាប់ការរៀនទ្រឹស្តីជាមួយនឹងការអនុវត្តជាក់ស្តែង។ ម្យ៉ាងទៀត សាលារៀនជំនាន់ថ្មីកាន់តែមានការទទួលស្គាល់កាន់តែច្រើន និងមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីសុះសាយ តាមរយៈសិស្សចេញទៅប្រកួតនៅលើឆាកជាតិ និងអន្តរជាតិច្រើន ហើយជាពិសេសសិស្សក៏ទទួលបានលទ្ធផលជាទីគាប់ចិត្តផងដែរ ដោយទទួលបាននូវប័ណ្ណសរសើរ មេដាយ និងពានរង្វាន់ផ្សេងៗ។

៥.៣ បញ្ហាប្រឈមនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក

ទោះបីជាការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកផ្តល់នូវគុណសម្បត្តិច្រើនដល់គ្រូបង្រៀន សិស្ស និងសាលារៀនក៏ដោយ ប៉ុន្តែបើយោងតាមលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវបានឱ្យដឹងថាការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកក៏មាននូវបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនចំពោះគ្រូបង្រៀន និងសិស្សផងដែរ។

៥.៣.១ បញ្ហាប្រឈមចំពោះគ្រូបង្រៀន

តាមលទ្ធផលដែលទទួលបានពីការស្រាវជ្រាវនេះបានបង្ហាញឱ្យឃើញច្បាស់ថា គ្រូបង្រៀនពិតជាជួបនូវបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនមែនដូចជា ពេលវេលា ការគ្រប់គ្រងសិស្ស និងចំណេះដឹងនៅមានកម្រិត។

បញ្ហាចំពោះពេលវេលា៖ គ្រូបង្រៀនត្រូវចំណាយពេលវេលាច្រើនក្នុងការស្រាវជ្រាវបន្ថែម ការរៀបចំផែនការសកម្មភាព ការរៀបចំសន្លឹកកិច្ចការ ការរៀបចំសម្ភារពិសោធន៍ជាមុនទុកសម្រាប់សិស្ស រួមទាំងចំណាយពេលច្រើនក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពនៅក្នុងថ្នាក់ទៀតផង នេះគឺជាលទ្ធផលដែលទទួលបានពីការស្រាវជ្រាវ។ លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះបានគាំទ្រទៅនឹងការស្រាវជ្រាវរបស់ Eltanahy និង Forawi (2019) ដែលបានរកឃើញថា គ្រូបង្រៀនបានត្អូញត្អែរថាពួកគាត់ត្រូវការពេលវេលាដើម្បីរៀបចំសកម្មភាពបង្រៀនតាមបែបវិវិក និងជួយសម្របសម្រួលសិស្សក្នុងដំណើរការវិវិក។ ជាងនេះទៀតនោះ យោងតាមការសិក្សារបស់ Beshears (2012) និង Ramnarain និង Hlatswayo (2018a) ក៏បានរកឃើញស្រដៀងគ្នាដែរថា ក្នុងសកម្មភាពបង្រៀនតាមបែបវិវិកទាមទារនូវការបង្កើតសំណួរ តេស្តសម្មតិកម្ម ប្រមូលទិន្នន័យវិភាគនិងបកស្រាយទិន្នន័យដែលត្រូវការចំណាយពេលច្រើនក្នុងការអនុវត្ត ដូច្នេះគ្រូបង្រៀនពិបាកក្នុងការបញ្ចប់មេរៀនស្របទៅតាមការកំណត់នៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សា ហើយគ្រូបង្រៀនត្រូវការពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធ្វើផែនការសម្រាប់មេរៀនបង្រៀនតាមបែបវិវិក ដែលទាមទារពេលវេលាច្រើនជាងរៀបចំមេរៀនបង្រៀនតាមបែបគ្រូបង្រៀនផ្សេងទៀត។

បញ្ហាចំពោះការគ្រប់គ្រងសិស្ស៖ ជាការពិតណាស់ នៅក្នុងដំណើរការរៀនតាមបែបវិវិកសិស្សធ្វើសកម្មភាពច្រើនជាងមុន ដូចជាសិស្សត្រូវពិភាក្សាក្រុម តេស្តសម្មតិកម្ម ប្រមូលលទ្ធផល និងសន្និដ្ឋានជាដើម ហើយចំនួនសិស្សក៏ច្រើន ដែលធ្វើឱ្យគ្រូបង្រៀនមានភាពលំបាកក្នុងការគ្រប់គ្រងសិស្សកុំឱ្យមានភាព

រញ្ជ័រញ្ជ័រពេលអនុវត្តសកម្មភាពម្តងៗ នេះយោងតាមលទ្ធផលដែលបានរកឃើញនៅក្នុងការស្រាវជ្រាវ
នេះ។ យ៉ាងណាមិញ បញ្ហាប្រឈមដែលបានរកឃើញខាងលើក៏មិនខុសគ្នាឆ្ងាយពីការរកឃើញរបស់
Ramnarain និង Hlatswayo (2018a) ដែលបានបង្ហាញថា ចំនួនសិស្សច្រើនពេកនៅក្នុងថ្នាក់មិនបានធ្វើ
ការរៀនតាមបែបរិះរកទទួលបានប្រសិទ្ធភាពល្អនោះទេ អ្វីដែលជាបញ្ហានោះគឺពិបាកក្នុងការគ្រប់គ្រងសិស្ស
មួយចំនួនដែលមិនខ្វល់អំពីការងារស្រាវជ្រាវ ឬរិះរកដែលត្រូវផ្តល់ឱ្យ។

ចំណេះដឹងនៅមានកម្រិត: ការស្រាវជ្រាវរបស់ Beshears (2012) បានបង្ហាញថាគ្រូបង្រៀននៅ
ខ្វះជំនាញនិងបទពិសោធន៍ចាំបាច់មួយចំនួន រួមទាំងខ្វះខាតនូវបទពិសោធន៍ក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ
បង្រៀនតាមបែបរិះរកនេះ ដោយហេតុថាការបណ្តុះបណ្តាលនៅមានកម្រិត។ លើសពីនេះទៅទៀតនោះ
គាត់បានលើកឡើងថា គ្រូបង្រៀនមួយចំនួនកង្វះនូវចំណេះដឹងចំពោះខ្លឹមសារមេរៀននិងគរុកោសល្យ ការ
គ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀន និងការរៀបចំកម្មវិធីសិក្សាផងដែរ។ ការលើកឡើងខាងលើក៏មិនសូវខុសគ្នាឆ្ងាយពីលទ្ធ
ផលនៃការស្រាវជ្រាវមួយនេះដែរ ដែលបានរកឃើញថានៅក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក
ទាមទារឱ្យគ្រូបង្រៀនមានចំណេះដឹងទូលំទូលាយលើជំនាញឯកទេសទាំងផ្នែកទ្រឹស្តី និងការអនុវត្ត
(ពិសោធន៍) រួមទាំងចំណេះដឹងលើមុខវិជ្ជាផ្សេងទៀត។ យ៉ាងណាមិញ ចំណេះដឹងគ្រូបង្រៀនឯកទេសគឺមី
វិទ្យាក៏នៅមានកម្រិតដែរលើការធ្វើពិសោធន៍មួយចំនួនដែលពិបាកខ្លាំង ឬពិសោធន៍ដែលពួកគាត់មិនធ្លាប់
បានអនុវត្តពីមុនមក។ ផ្ទុយទៅវិញ តាមលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវក៏បានរកឃើញថា គ្រូបង្រៀនគឺមីវិទ្យាមិន
សូវជាមានបញ្ហាប្រឈមទៅលើចំណេះដឹងក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកប៉ុន្មាននោះទេ
ពីព្រោះគ្រូបង្រៀនគឺមីវិទ្យាបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលលើវិធីសាស្ត្របង្រៀននេះតាំងតែនៅវិទ្យស្ថាន
បណ្តុះបណ្តាលត្រូវវគ្គសិក្ខាសាលាមុនចូលបម្រើការងារ និងវគ្គសិក្ខាសាលាដ៏ទៃទៀតទាក់ទងនឹងវិធីសាស្ត្រ
បង្រៀន ហើយក៏មានគ្រូបង្រៀនម្នាក់ធ្លាប់ចុះទៅបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្រៀនផ្សេងទៀតនៅតាមខេត្តស្តីពីការ
អនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនេះផងដែរ។

ចំណុចដែលគួរឱ្យភ្ញាក់ផ្អើលចំពោះលទ្ធផលដែលទទួលបានពីការស្រាវជ្រាវមួយនេះបានបង្ហាញថា
ក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក គ្រូបង្រៀនត្រូវបានលើកទឹកចិត្តយ៉ាងខ្លាំងពីមិត្តរួមការងារ
និងគណៈគ្រប់គ្រង ហើយជាពិសេសគឺឆន្ទៈនិងទឹកចិត្តរបស់គ្រូបង្រៀនផ្ទាល់តែម្តងដែលជាកម្លាំងចលករ

ជំរុញឱ្យគ្រូបង្រៀននៅតែព្យាយាមអនុវត្តនវិធីសាស្ត្រនេះ បើទោះបីជាដឹងថាហត់និងចំណាយពេលច្រើន យ៉ាងណាក៏ដោយ។ លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះ ផ្ទុយពីការរកឃើញរបស់ Maxwell et al. (2015) និង Baker et al. (2008) ដែលបានលើកឡើងថា នៅពេលអនុវត្តនវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិក គ្រូ បង្រៀនកង្វះការគាំទ្រពីគណៈគ្រប់គ្រងសាលា ហើយកាន់តែឃ្នាតឆ្ងាយពីគ្រូផ្សេងទៀតដោយបាត់បង់នូវ ការជួយនិងការសហការពីមិត្តរួមការងារ បណ្តាលឱ្យការតាំងចិត្តក្នុងការរៀបចំរបស់ពួកគាត់បានថយចុះ យ៉ាងខ្លាំង។

ចំណុចដែលគួរឱ្យភ្ញាក់ផ្អើលមួយទៀត ចំពោះលទ្ធផលដែលទទួលបានពីការស្រាវជ្រាវមួយនេះក៏ បានបង្ហាញដែរថា មិនមានបញ្ហាប្រឈមចំពោះការកង្វះឧបករណ៍ពិសោធន៍លើមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យានៅពេល អនុវត្តនវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិកឡើយ ពីព្រោះសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិគឺជា សាលារៀនសាធារណៈស្វ័យតម្លៃដែលផ្តល់នូវស្តង់ដារថ្មីនៃការអប់រំសម្រាប់សតវត្សទី២១ ដោយការសិក្សា ផ្សារភ្ជាប់នឹងការអនុវត្តផ្ទាល់ ហើយសាលារៀននេះក៏ស្ថិតនៅក្នុងទីក្រុងដែលងាយស្រួលក្នុងការរកឧបករណ៍ ផ្សេងៗ។ នេះសរុបញ្ជាក់ឱ្យឃើញថា លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវខាងលើផ្ទុយទៅនឹងការរកឃើញរបស់ Ramnarain និង Hlatswayo (2018a) បានបង្ហាញថា ចំពោះសាលារៀននៅជនបទ រាល់ពេលអនុវត្តន វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិក គ្រូបង្រៀនត្រូវតែអំពីការមិនមានបន្ទប់ពិសោធន៍ កង្វះឧបករណ៍បម្រើ ដល់ដំណើរពិសោធន៍ សារធាតុគីមីមិនមានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការបង្រៀនជាក់ស្តែង មិនមានកុំព្យូទ័រ សម្រាប់រកឯកសារស្រាវជ្រាវផងដែរ។ ជាងនេះទៀតនោះ តាមការសិក្សារបស់ Eltanahy និង Forawi (2019) ក៏បានលើកឡើងដែរថា ការកង្វះនូវសម្ភារៈឧបទេសប្បធានណាមួយដែលបម្រើដល់ការរៀន តាមបែបរិកគឺជាឧបសគ្គដ៏សំខាន់បង្ខំគ្រូមិនអាចអនុវត្តនវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិកបានជាប់លាប់។

៥.៣.២ បញ្ហាប្រឈមចំពោះសិស្ស

តាមលទ្ធផលដែលទទួលបានពីការស្រាវជ្រាវនេះបានបង្ហាញឱ្យឃើញច្បាស់ថា នៅក្នុងដំណើរការ រៀនតាមបែបរិក សិស្សក៏ជួបនូវបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដែរដូចជា ចំណេះដឹងនៅមានកម្រិត ការចំណាយ ពេលវេលាច្រើន និងភាពមិនចុះសម្រុងគ្នានៅក្នុងក្រុម។

ចំណេះដឹងនៅមានកម្រិត និងការចំណាយពេលវេលាច្រើន៖ យោងតាមលទ្ធផលដែលទទួលបាន ពីការស្រាវជ្រាវនេះបានបង្ហាញឱ្យឃើញថា រាល់ពេលអនុវត្តនវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក សិស្សជួបនូវ បញ្ហាប្រឈមទាក់ទងនឹងចំណេះដឹង (ទ្រឹស្តី និងបច្ចេកទេសពិសោធន៍) របស់ពួកគេនៅមានកម្រិត ដោយ ពួកគេពិបាកក្នុងការបង្កើតសំណួរគន្លឹះ បង្កើតសម្មតិកម្ម តេស្តសម្មតិកម្ម និងការទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ដោយខ្លួនឯង បើមិនមានការចង្អុលបង្ហាញពីគ្រូបង្រៀន។ ម្យ៉ាងទៀត សិស្សក៏មិនទាន់ស្គាល់ពីរបៀបប្រើ ប្រាស់ឧបករណ៍ពិសោធន៍ទាំងអស់បានច្បាស់នៅឡើយទេ ហើយពេលខ្លះធ្វើឱ្យពួកគេច្រឡំរបៀបប្រើ ប្រាស់ទៀតផង។ យ៉ាងណាមិញ លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវខាងលើបានឆ្លើយតបទៅនឹងការស្រាវជ្រាវរបស់ Edelson et al. (1999) និង Khalaf (2018) បានលើកឡើងថា ការរៀនតាមបែបរិះរកផ្តល់ឱកាសអោយ សិស្សអភិវឌ្ឍន៍និងអនុវត្តនូវចំណេះដឹងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្ររបស់ពួកគេ ដោយសិស្សគួរតែដឹងពីរបៀបបង្កើត សំណួរស្រាវជ្រាវ ការតេស្តសម្មតិកម្ម ការពិភាក្សា ការវិភាគ ការប្រមូលនិងវាយតម្លៃទិន្នន័យ រួមទាំងការធ្វើ សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាដើម ដូច្នេះប្រសិនបើសិស្សខ្លះនូវចំណេះដឹងមូលដ្ឋាន ឬចំណេះដឹងមុនៗ នោះពួកគេ នឹងពិបាកក្នុងការរៀនតាមបែបរិះរកនេះ។

ជាក់ស្តែង តាមលទ្ធផលដែលទទួលបានពីការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញទៀតថា ដោយសារតែកត្តា ចំណេះដឹង (ទ្រឹស្តី និងបច្ចេកទេសពិសោធន៍) របស់សិស្សនៅមានកម្រិត ទាមទារឱ្យសិស្សចំណាយពេល វេលាច្រើនក្នុងការគិត និងធ្វើតេស្តសម្មតិកម្មច្រើនដងដើម្បីទទួលបានលទ្ធផល។ គ្រូបង្រៀននិងសិស្សបាន លើកឡើងថា ជាប្រចាំពួកគាត់អនុវត្តនវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកក្នុងពីរម៉ោងសិក្សា មិនមែនមួយ ម៉ោងសិក្សាទេ ដូច្នេះត្រង់នេះបានបង្ហាញថាគ្រូបង្រៀននិងសិស្សត្រូវការពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការ បង្រៀននិងរៀនតាមបែបរិះរក ដោយពួកគាត់ត្រូវការពេលវេលាច្រើនក្នុងការគិតនិងការអនុវត្តសកម្មភាពរិះ រក។ ឆ្លងតាមលទ្ធផលនៃការសិក្សានេះហាក់គាំទ្រទាំងស្រុងទៅលើការរកឃើញរបស់ Eltanahy និង Forawi (2019) និង Edelson et al. (1999) ដែលបានលើកឡើងថា ជាធម្មតាសិស្សមិនមានពេលវេលា គ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការពិភាក្សាអំពីលទ្ធផលស្រាវជ្រាវឬតេស្តសម្មតិកម្មម្តងទៀត ដើម្បីបញ្ជាក់លទ្ធផលនិងការ យល់ដឹងឱ្យកាន់តែប្រសើរទេ ហើយកម្រណាស់ដែលពួកគេអាចបំពេញការងារត្រឹមតែមួយម៉ោងសិក្សា ដូច្នេះពួកគេពិតជាត្រូវការពេលវេលាបន្ថែមទៀតដើម្បីបំពេញការងាររិះរកឱ្យបានពេញលេញ។

ភាពមិនចុះសម្រុងគ្នានៅក្នុងក្រុម៖ ការស្រាវជ្រាវនេះក៏បានរកឃើញថា សិស្សក៏ជួបបញ្ហានៅក្នុង ក្រុមពិភាក្សាដែរ ដោយពេលខ្លះពួកគេមិនសូវចុះសម្រុងគ្នា មិនសូវចូលរួមសហការនិងពិភាក្សាគ្នា ពីព្រោះ ពួកគេត្រូវធ្វើការជាមួយអ្នកដទៃទៀតដែលមិនមែនជាមិត្តជិតស្និទ្ធរបស់ខ្លួន។ ការរកឃើញនេះដូចទៅនឹង ការរកឃើញរបស់ Spronken-Smith (2012) ដែលបានលើកឡើងថា ការរៀនតាមបែបរិះរកតម្រូវឱ្យសិស្ស ធ្វើការងារជាក្រុម សហការគ្នា ពិភាក្សាគ្នា ប៉ុន្តែសិស្សក៏ពិបាកក្នុងការចុះសម្រុងជាមួយសមាជិកក្រុមរបស់ ខ្លួនដែរ ។

គួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ដែរចំពោះលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវដែលបានរកឃើញថា សិស្សមិនមានជួបនូវ បញ្ហាកង្វះការលើកទឹកចិត្ត ឬការគាំទ្រពីគ្រូបង្រៀន និងគណៈគ្រប់គ្រងឡើយ ផ្ទុយទៅវិញពួកគេទទួល បាននូវការជម្រុញលើកទឹកចិត្តជាប្រចាំ ហើយគ្រូបង្រៀនក៏ផ្តល់នូវការងារសមស្របដោយមិនផ្តល់សម្ពាធ ទៅលើពួកគេឡើយ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ពួកគេអាចសម្របខ្លួនបានទៅនឹងការរៀនតាមបែបរិះរកនេះ ពីព្រោះ ការរៀនតាមបែបរិះរកជួយឱ្យពួកគេទទួលបានចំណេះដឹងកាន់តែប្រសើរ ហើយថែមទាំងរីករាយជាមួយនឹង ការពិសោធន៍គឺមីវិទ្យាទៀតផង។ តាមរយៈលទ្ធផលនេះហាក់បីដូចជាខុសគ្នាពីការស្រាវជ្រាវរបស់ Edelson et al. (1999) និង Spronken-Smith (2012) ដែលបានលើកឡើងថា នៅពេលសិស្សមិនត្រូវបានលើកទឹក ចិត្តគ្រប់គ្រាន់ ពួកគេនឹងមិនចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពរិះរក ឬពួកគេចូលរួមដោយមិនពេញចិត្តឬមិនពេញ លេញចំពោះសកម្មភាពរៀនតាមបែបរិះរក ហើយធ្វើឱ្យពួកគេពិបាកក្នុងការសម្របខ្លួនទៅនឹងវិធីសាស្ត្រ បង្រៀនតាមបែបរិះរកនេះ។ ដូច្នេះ ត្រង់ចំណុចនេះបានបង្ហាញថា គណៈគ្រប់គ្រងនិងគ្រូបង្រៀននៅ សាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិពិតជាបានជម្រុញ និងលើកទឹកចិត្តសិស្សបានល្អនិងមាន ប្រសិទ្ធភាព ដោយមិនមានការដាក់សម្ពាធផ្លូវចិត្តណាមួយលើសិស្សនោះទេ ដែលធ្វើឱ្យសិស្សរីករាយនិង ពេញចិត្តក្នុងការរៀនតាមបែបរិះរក។

ជាងនេះទៀតនោះ តាមការស្រាវជ្រាវរបស់ Edelson et al. (1999) បានលើកឡើងថា នៅពេល អនុវត្តន៍ដល់កម្រិតខ្ពស់បំផុតនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក(Open Inquiry) សិស្សត្រូវតែអាចរៀបចំ និងគ្រប់គ្រងសកម្មភាពស្មុគស្មាញមួយចំនួន ដោយទាមទារឱ្យមានផែនការ និងការគ្រប់គ្រងធនធាន។ ប្រសិនបើសិស្សមិនអាចរៀបចំការងារ និងគ្រប់គ្រងទៅលើដំណើរការនៃការរិះរកបានទេ ពួកគេនឹងមិនអាច

មានលទ្ធភាពក្នុងការឈានដល់កម្រិត (Open Inquiry) បានទេ។ យ៉ាងណាមិញ លទ្ធផលដែលទទួលបានពីការស្រាវជ្រាវនេះមិនមានសមត្ថភាពឆ្លើយតបទៅនឹងការលើកឡើងខាងលើបាននៅឡើយទេ ពីព្រោះគ្រូបង្រៀនគឺមិនទំនាក់ទំនងមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិបានអនុវត្តន៍ត្រឹមតែ កម្រិតមួយ ឬកម្រិតពីរប៉ុណ្ណោះនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក មិនបានឈានដល់កម្រិតចុងក្រោយ (Open Inquiry) ឡើយ ដោយសារតែកត្តាចំណេះដឹងសិស្សនៅមានកម្រិត។

៥.៣.៣ បញ្ហាប្រឈមផ្សេងៗ

ផ្អែកតាមការស្រាវជ្រាវរបស់ Maxwell et al. (2015) បានលើកឡើងថា ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ បង្រៀនតាមបែបវិវេកទាមទារថវិកា ការផ្គត់ផ្គង់ និងពេលវេលាធ្វើផែនការ។ ជាការពិតណាស់ ការរៀនតាម បែបវិវេកពិតជាត្រូវការថវិកាសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់លើដំណើរការរៀនតាមបែបវិវេក និងត្រូវការពេលវេលាសមរម្យ សម្រាប់រៀបចំផែនការអនុវត្តផងដែរ។ យ៉ាងណាមិញ ឆ្លងតាមលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញថា សាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិមានគម្រោងថវិកាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់គាំទ្រ និងផ្គត់ផ្គង់ទៅលើ ដំណើរការរៀនតាមបែបវិវេកដូចជា សម្ភារឧបទេសជំនួយដល់ការបង្រៀន និងសម្ភារពិសោធន៍ចាំបាច់មួយ ចំនួនផងដែរ។ ដូចគ្នានេះដែរ គ្រូបង្រៀនក៏មានពេលវេលាសមល្មមសម្រាប់ធ្វើផែនការនៃការបង្រៀនតាម បែបវិវេកផងដែរ។

លើសពីនេះទៀតនោះ Hofer និង Lembens (2019) ក៏បានបង្ហាញនូវបញ្ហាចម្បងពីរទៀតគឺ ១) គ្រូមិនបានអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកញឹកញាប់នៅក្នុងការបង្រៀនគាត់ទេ និង ២) គ្រូបង្រៀន អនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកខុសពីការចង់បាននៅក្នុងឯកសារគោលនយោបាយដូចជា ស្តង់ដារ ឬកម្មវិធីសិក្សាជាដើម។ ប៉ុន្តែ ផ្អែកតាមលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះមិនមានព័ត៌មានណាមួយដែលគាំទ្រ ឬ ឆ្លើយតបទៅហ្នឹងការឃើញខាងលើនោះទេ។

៥.៤ ការយល់ឃើញរបស់គ្រូបង្រៀននិងសិស្សចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ បង្រៀនតាមបែបវិវេក

យោងតាមលទ្ធផលដែលទទួលបានពីគ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ ពួកគាត់យល់ឃើញជាវិជ្ជមានថា វិធី សាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក គឺជាវិធីសាស្ត្របង្រៀនមួយដែលធ្វើសិស្សមានភាពសកម្មជាងមុន ព្រមទាំង

ជួយសិស្សបង្កើនចំណេះដឹងកាន់តែទូលំទូលាយ យល់ច្បាស់លើបាតុភូតវិទ្យាសាស្ត្រឬប្រតិកម្មគីមីជាដើម ហើយវិធីសាស្ត្រនេះក៏ជួយឱ្យសិស្សកាន់តែអភិវឌ្ឍន៍លើការដោះស្រាយបញ្ហា ការស្រាវជ្រាវ ការគិតស៊ីជម្រៅ ការច្នៃប្រឌិត និងការទំនាក់ទំនងជាដើម។ ជាពិសេស វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនេះក៏ជួយឱ្យសិស្សកាន់តែមានទំនួលខុសត្រូវចំពោះការងាររបស់ខ្លួននិងចេះរៀនសម្របខ្លួនជាមួយអ្នកដទៃនៅពេលធ្វើការងារជាក្រុមផងដែរ។ ដូចគ្នាទៅនឹងការស្រាវជ្រាវរបស់ Eltanahy និង Forawi (2019) បានបង្ហាញថា គ្រូបង្រៀនទទួលស្គាល់ថាវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក គឺជាវិធីសាស្ត្រដែលមានប្រសិទ្ធភាពជួយបង្កើនសមត្ថភាពរបស់សិស្ស ហើយសិស្សក្លាយទៅជាអ្នករៀនដ៏សកម្ម ពីព្រោះវិធីសាស្ត្រនេះជំរុញគ្រប់ប្រភេទសិស្សទាំងអស់ឱ្យចូលរួមក្នុងការសិក្សាយ៉ាងសកម្ម ដើម្បីស្វែងរកនូវចំណេះដឹងដោយខ្លួនគេផ្ទាល់ ប៉ុន្តែគ្រូបង្រៀនក៏ត្រូវតែពង្រឹងនូវសមត្ថភាពខ្លួនឯងបន្ថែមទៀតទៅលើចំណេះដឹងមូលដ្ឋាននិងបច្ចេកទេសផងដែរ។ ស្របគ្នានេះដែរ គ្រូបង្រៀនទាំងបីនាក់ក៏បានបង្ហាញការយល់ឃើញទៀតថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកក៏ជួយឱ្យគ្រូបង្រៀនកាន់តែមានភាពរីកចម្រើនដែរលើចំណេះដឹងនិងការអនុវត្តពិសោធន៍តាមរយៈការស្រាវជ្រាវបន្ថែម ហើយកាន់តែមានភាពស្និទ្ធស្នាលជាមួយសិស្សជាងមុន។

យ៉ាងណាមិញ សិស្សទាំងបួននាក់(ពូកែនិងខ្សោយ)បានយល់ស្របដូចគ្នាថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកពិតជាជួយឱ្យសិស្សយល់មេរៀនគីមីវិទ្យាបានកាន់តែច្បាស់តាមរយៈការធ្វើពិសោធន៍ផ្ទាល់ ហើយវិធីសាស្ត្រនេះជួយសិស្សអភិវឌ្ឍន៍បានច្រើនលើការគិតស៊ីជម្រៅ ការស្រាវជ្រាវ ការទំនាក់ទំនង ការដោះស្រាយបញ្ហានិងបណ្តុះនូវគំនិតច្នៃប្រឌិតផងដែរ។ ជាពិសេស នៅពេលរៀនគីមីវិទ្យាដោយប្រើវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកធ្វើឱ្យសិស្សរីករាយជាមួយនឹងការរិះរក ការពិភាក្សាក្រុម ហើយថែមទាំងយល់មេរៀនបានលឿនទៀតផង។ លទ្ធផលដែលទទួលបានពីសិស្សខាងលើនេះពិតជាគាំទ្រទៅនឹងការរកឃើញរបស់ Eltanahy និង Forawi (2019) ដែលបានបង្ហាញថា ការរៀនតាមបែបរិះរកជួយឱ្យសិស្សអភិវឌ្ឍន៍ការគិតស៊ីជម្រៅ ចំណេះដឹង ជំនាញផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងជំនាញដោះស្រាយបញ្ហាបានច្រើនជាងមុនដោយសារតែពួកគេត្រូវគិតឱ្យបានម៉ត់ចត់និងលម្អិត ហើយជាពិសេសការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៅក្នុងតថភាពពិតៗជួយឱ្យសិស្សផ្សារភ្ជាប់មេរៀនទៅនឹងបរិបទពិតនៃការរស់នៅរបស់ពួកគេផងដែរ។ លើសពីនេះទៀតនោះ លទ្ធផលខាងលើក៏មិនខុសគ្នាឆ្ងាយពីការសិក្សារបស់ Baldock និង Murphrey (2020) ដែលបាន

បង្ហាញថា សិស្សភាគច្រើនសម្តែងនូវភាពពេញចិត្តក្នុងការអនុវត្តពិតជាក់ស្តែង ដែលវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាម
បែបវិះរកផ្តល់ឱកាសឱ្យពួកគេរៀនអំពីអ្វីៗដោយខ្លួនឯងស្វែងរកចម្លើយដោយខ្លួនឯង(ស្វ័យភាព) ជាជាង
គ្រូផ្តល់ព័ត៌មានឱ្យទាំងស្រុង។

៥.៥ សេចក្តីសង្ខេបនៃជំពូកនេះ

ឆ្លងតាមការពិភាក្សា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះរកមិនត្រឹមតែជាវិធីសាស្ត្របង្រៀនមួយក្នុងគោលវិធី
សិស្សមជ្ឈមណ្ឌលដែលសិស្សមានភាពម្ចាស់ការលើខ្លួនឯងក្នុងការរុករកនូវចម្លើយឆ្លើយតបទៅនឹងការចង់
ដឹងចង់ឃើញរបស់ខ្លួនប៉ុណ្ណោះទេ ហើយវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះរកក៏ជាការរៀនបែបស្ថាបនានិយម
មួយដែលសិស្សបង្កើតចំណេះដឹងនិងអត្ថន័យផ្ទាល់ខ្លួនចេញពីបទពិសោធន៍និងការអនុវត្តផ្ទាល់របស់ពួកគេ
ផងដែរ។ ស្របគ្នានេះ វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះរកអនុវត្តតាមប្រាំជំហានដោយចាប់ផ្តើមពី៖ ១)ការ
បង្កើតសំណួរគន្លឹះ ២)ការបង្កើតសម្មតិកម្ម ៣)ការតេស្តសម្មតិកម្ម ៤)ការប្រមូលលទ្ធផល និង ៥)ការ
ទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋាន។ យ៉ាងណាមិញ ដំណើរការបង្រៀនតាមបែបវិះរកដែលរកឃើញដោយ Pedaste et
al. (2015b) លើសពីលទ្ធផលដែលទទួលបានពីគ្រូបង្រៀន គឺនៅត្រង់ជំហានទី៥ ដោយមានការធ្វើទំនាក់
ទំនង និងការឆ្លុះបញ្ចាំង(សិស្សធ្វើបទបង្ហាញ រួមទាំងធ្វើការពិភាក្សាលទ្ធផលជាមួយអ្នកដទៃ) និងទទួលនូវ
មតិកែលម្អពីអ្នកដទៃ ដើម្បីយកមកធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងទៅលើដំណើរការវិះរករបស់ខ្លួន។ ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ
បង្រៀនតាមបែបវិះរកបានធ្វើឱ្យគ្រូបង្រៀនអភិវឌ្ឍន៍ចំណេះ ជំនាញដោះស្រាយបញ្ហា និងបង្កើនទំនាក់
ទំនងរវាងគ្រូនិងសិស្សកាន់តែប្រសើរ ដែលស្រដៀងទៅនឹងការសិក្សាផ្សេងៗទៀតផងដែរ។ ចំណែក
ចំណេះដឹងរបស់សិស្សក៏កាន់តែមានការរីកចម្រើន សិស្សបានអភិវឌ្ឍន៍ការគិតស៊ីជម្រៅ ដែលធ្វើឱ្យលទ្ធ
ផលសិក្សារបស់សិស្សក៏បានប្រសើរ។ លទ្ធផលដែលបានទទួលបានគាំទ្រទៅនឹងការសិក្សាមុនៗផងដែរ។
ជាងនេះ ការសិក្សាក៏បានរកឃើញបានសិស្សកាន់តែមានទំនុកចិត្ត ភាពក្លាហាន និងចេះដោះស្រាយបញ្ហា
ទៀតផង។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិះរកក៏បានផ្តល់នូវបញ្ហាប្រឈមដល់គ្រូ
បង្រៀនដូចជា៖ ១)ការចំណាយពេលវេលាច្រើន ២)ការគ្រប់គ្រងសិស្ស និង ៣)ចំណេះដឹងនៅមានកម្រិត
ដែលវាដូចទៅនឹងការសិក្សាមុនៗផងដែរ។ ផ្ទុយពីការសិក្សាមុនៗ គ្រូបង្រៀនមិនមានបញ្ហាប្រឈមទៅ
លើកង្វះការលើកទឹកចិត្តពីគណៈគ្រប់គ្រង និងភាគីពាក់ព័ន្ធឡើយ ហើយគ្រូបង្រៀនក៏មិនជួបបញ្ហាប្រឈម

ខ្លាំងទៅលើការខ្វះសម្ភារៈឧបទ្វេសដែរ។ រីឯសិស្សក៏ជួបបញ្ហាប្រឈមទៅលើចំណេះដឹងនៅមានកម្រិត ការ
ចំណាយពេលវេលាច្រើន និងភាពមិនចុះសម្រុងគ្នានៅក្នុងក្រុម។ ស្របគ្នានេះ សិស្សក៏មិនមានបញ្ហា
ប្រឈមទៅលើការគាំទ្រ លើកទឹកចិត្តពីគ្រូបង្រៀន និងគណៈគ្រប់គ្រងឡើយ ដែលវាផ្ទុយពីលទ្ធផលនៃការ
សិក្សាមុនៗ។ បើទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ គ្រូបង្រៀននិងសិស្សមានការយល់ឃើញជាវិជ្ជមានចំពោះការ
អនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក ដែលវិធីសាស្ត្របង្រៀននេះបានជួយឱ្យសិស្សកាន់តែអភិវឌ្ឍន៍លើ
ការដោះស្រាយបញ្ហា ការស្រាវជ្រាវ ការគិតស៊ីជម្រៅ ការច្នៃប្រឌិត និងការទំនាក់ទំនងជាដើម។ ម្យ៉ាងវិញ
ទៀត ការរៀនតាមបែបរិះរកជួយឱ្យសិស្សអភិវឌ្ឍន៍ការគិតស៊ីជម្រៅ ចំណេះដឹង ជំនាញផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និង
ជំនាញដោះស្រាយបញ្ហាបានច្រើនជាងមុន ដោយសារតែពួកគេត្រូវគិតឱ្យបានម៉ត់ចត់និងលម្អិត ហើយជា
ពិសេសការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៅក្នុងតថភាពពិតៗជួយឱ្យសិស្សផ្សារភ្ជាប់មេរៀនទៅនឹងបរិបទពិតនៃការរស់
នៅរបស់ពួកគេផងដែរ។

ជំពូក ៦៖ សន្និដ្ឋាន ផែនការណ៍ និងសំណូមពរ

ជំពូកនេះអ្នកស្រាវជ្រាវធ្វើការសន្និដ្ឋាន បញ្ជាក់ផែនការណ៍នៃការសិក្សានិងផ្តល់ជាសំណូមពរទៅកាន់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ដោយផ្អែកលើលទ្ធផលពិភាក្សានៅក្នុងជំពូកទី៥។ អ្នកស្រាវជ្រាវបែងចែកជាបីផ្នែកសំខាន់ៗរួមមាន ១)សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ២)ផែនការណ៍នៃការស្រាវជ្រាវ និង ៣)សំណូមពរមួយចំនួនចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក។

៦.១ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ផ្អែកតាមការពិភាក្សាលទ្ធផលនៃការសិក្សានេះ អ្នកស្រាវជ្រាវយល់ឃើញថា លទ្ធផលបានឆ្លើយតបទៅនឹងគោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវបានស្ទើរតែទាំងស្រុង។ ក្រោយធ្វើការពិភាក្សាលើលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក គឺជាវិធីសាស្ត្រមួយក្នុងគោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌលដែលសិស្សធ្វើការស្រាវជ្រាវ ឬព្យាយាមរកចម្លើយទៅនឹងសំណួរឬចម្ងល់ដែលពួកគេចង់ដឹង ហើយវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកនេះក៏ជាការបង្រៀនតាមបែបស្ថាបនានិយមដែលសិស្សបង្កើតចំណេះដឹងបានដោយខ្លួនឯងតាមរយៈការរិះរកនិងការអនុវត្តផ្ទាល់។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកចាប់ផ្តើម ពីការសង្កេតបាតុភូតឬបញ្ហាណាមួយដើម្បីបំផុសនូវការចង់ដឹងចង់ឃើញ និងទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍សិស្ស រហូតឈានដល់ការបង្កើតសំណួរគន្លឹះ។ បន្ទាប់មកគឺជាដំណាក់កាលបង្កើតសម្មតិកម្ម សិស្សត្រូវរកចម្លើយឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរគន្លឹះដែលបានបង្កើតនោះ។ ដើម្បីបញ្ជាក់ថាសម្មតិកម្មដែលសិស្សបានបង្កើតឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរគន្លឹះឬអត់ រួចមកសិស្សត្រូវធ្វើតេស្តសម្មតិកម្ម (ពិសោធន៍) ដូច្នោះនៅកំឡុងពេលពិសោធន៍សិស្សត្រូវការកត់ត្រាលទ្ធផល វិភាគលទ្ធផល និងពិភាក្សាលទ្ធផលជាមួយសមាជិកក្រុម ដើម្បីឈានដល់ការទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋានជារួមមួយ។ ដើម្បីធានាថាសិស្សយល់ច្បាស់ និងទទួលបានចំណេះដឹងអំពីប្រធានបទនៃការរៀនតាមបែបវិវេកពេញលេញ គ្រូបង្រៀនគួរតែផ្តល់ឱកាសឱ្យសិស្សធ្វើបទបង្ហាញអំពីលទ្ធផលដែលពួកគេទទួលបានពីការរិះរក និងគួរមាននូវការសួរដេញដោល ការពិភាក្សាបន្ថែមជាមួយសិស្សដទៃ ការផ្តល់នូវមតិកែលម្អ ដើម្បីឱ្យពួកគេយកទៅធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងលើដំណើរការរិះរករបស់ពួកគេ ហើយផ្សារភ្ជាប់ចំណេះដឹងដែលពួកគេទទួលបានទៅនឹងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ។ ជា

ពិសេស ការរៀនតាមបែបរិះរកមានទាំងអស់បួនកម្រិតដោយរាប់ទាំងកម្រិតសូន្យទៅដល់កម្រិតបី ពោលគឺ ចាប់ផ្តើមពីសិស្សអសកម្មរហូតដល់សិស្សសកម្មបំផុតនៅក្នុងដំណើរការរៀនតាមបែបរិះរក។ ជានិច្ចជាកាល គ្រូបង្រៀនអនុវត្តន៍បានត្រឹមកម្រិតមួយ ឬកម្រិតពីរប៉ុណ្ណោះនៃការរៀនតាមបែបរិះរក ហើយពិបាកក្នុងការ ឈានដល់កម្រិតបីណាស់ ដោយសារកម្រិតបីនេះទាមទារឱ្យសិស្សមានចំណេះដឹងនិងភាពទទួលខុសត្រូវ ខ្ពស់ក្នុងការងារ។ ជាងនេះទៀតនោះ គ្រូបង្រៀនមានតួនាទីជាច្រើនក្នុងដំណើរការបង្រៀនតាមបែបរិះរក ដូចជា អ្នកសម្របសម្រួលនៅពេលសិស្សធ្វើសកម្មភាពរិះរកនិងនៅពេលដែលសិស្សជួបនូវបញ្ហាពិបាកអ្វី មួយក្នុងដំណើររៀនតាមបែបរិះរក។ ម្យ៉ាងវិញទៀត គ្រូបង្រៀនក៏ជាអ្នករៀបចំផែនការសកម្មភាពមុនដំណើរ ការរៀនតាមបែបរិះរកត្រូវបានចាប់ផ្តើមដូច រៀបចំទុកមុននូវសន្លឹកកិច្ចការសិស្ស សម្ភារពិសោធន៍ និង ជំហានក្នុងការធ្វើសកម្មភាពនានាតាមដំណាក់កាលនីមួយៗ ដើម្បីឱ្យសិស្សអនុវត្តន៍តាម។ ក្រៅពីតួនាទីជា អ្នកសម្របសម្រួលនិងអ្នករៀបចំផែនការសកម្មភាព គ្រូបង្រៀននៅមានតួនាទីជាអ្នកផ្តល់យោបល់ណែនាំ ឬអ្នកតម្រង់ទិសសិស្សថាគួរតែចាប់ផ្តើមធ្វើសកម្មភាពរិះរកយ៉ាងដូចម្តេច ហើយត្រូវចាប់ផ្តើមពីចំណុចណា ទៅមុន។ ស្របគ្នានេះដែរ គ្រូបង្រៀនក៏ជាអ្នកផ្តល់ជាគំរូនៅពេលសិស្សមិនទាន់យល់អំពីដំណើរការរិះរក ឬ ដំណើរការពិសោធន៍ណាមួយ ដោយគ្រូបង្រៀនត្រូវធ្វើបង្ហាញសិស្សជាមុនសិន ហើយជាពិសេសគ្រូបង្រៀន ក៏ជាអ្នកវាយតម្លៃទៅលើការងាររិះរករបស់សិស្សផងដែរ។ យ៉ាងណាមិញ សិស្សក៏មានតួនាទីជាអ្នក ស្រាវជ្រាវ ឬរិះរកទៅលើអ្វីដែលពួកគេចង់រក ឬរកចម្លើយទៅនឹងបញ្ហាឬសំណួរដែលគ្រូដាក់ឱ្យ ហើយ សិស្សក៏មានតួនាទីជាអ្នកអនុវត្តរាល់សកម្មភាពរៀនតាមបែបរិះរកដូចជា ការបង្កើតសំណួរគន្លឹះ ការបង្កើត សម្មតិកម្ម ការតេស្តសម្មតិកម្ម និងការទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាដើម។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សិស្សក៏នៅមានតួនាទី មួយទៀតគឺជាអ្នកអនាម័យត្រូវលាងសម្អាតឧបករណ៍ពិសោធន៍នានា និងរៀបចំទុកដាក់ឱ្យបានសមរម្យ ក្រោយពីការរៀនបែបរិះរកត្រូវបានបញ្ចប់។

វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកត្រូវបានគេចាត់ទុកថា ជាវិធីសាស្ត្របង្រៀនមួយក្នុងចំណោមវិធី សាស្ត្របង្រៀនដ៏ទៃទៀតដែលធ្វើឱ្យសិស្សអភិវឌ្ឍន៍និងទទួលបានបំណិន ជំនាញផ្សេងៗស្របតាមការអប់រំ នាសតវត្សទី២១។ ទន្ទឹមនឹងនេះ នៅពេលអនុវត្តន៍វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកក្នុងការបង្រៀនមុខវិជ្ជា គឺមីវិទ្យាធ្វើឱ្យសិស្សមានការគិតស៊ីជម្រៅជាងមុនទៅលើខ្លឹមសារមេរៀនគឺមីវិទ្យា មានគំនិតច្នៃប្រឌិតរហូត

ឈានដល់ការបង្កើតថ្មី ហើយចំណេះដឹងគឺមីវិទ្យារបស់សិស្សក៏កាន់តែទូលំទូលាយ និងធ្វើឱ្យការសិក្សាលើ មុខវិទ្យាគឺមីវិទ្យាទទួលបានលទ្ធផលល្អ។ លើសពីនេះទៀត ការរៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្របានជួយអភិវឌ្ឍន៍លើ ជំនាញសង្គមមួយចំនួនដល់សិស្សដូចជា ការចេះសម្របខ្លួន ការបង្កើតទំនាក់ទំនង ការចេះជួយសហការ គ្នា ហើយសិស្សកាន់តែមានទំនុកចិត្ត ភាពក្លាហាន និងចេះដោះស្រាយបញ្ហាដោយខ្លួនឯងទៀតផង។ យ៉ាងណាមិញ ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រនេះមិនត្រឹមតែផ្តល់គុណសម្បត្តិដល់សិស្សទេ ប៉ុន្តែវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រក៏បានជួយឱ្យគ្រូបង្រៀនអភិវឌ្ឍន៍លើចំណេះដឹងគឺមីវិទ្យាទាំងទ្រឹស្តីនិង ការអនុវត្តពិសោធន៍គឺមីកាន់តែច្បាស់និងស្ទាត់ជំនាញតាមរយៈការអនុវត្តផ្ទាល់និងការស្រាវជ្រាវបន្ថែម ហើយគ្រូបង្រៀនក៏អភិវឌ្ឍន៍លើជំនាញដោះស្រាយបញ្ហាផងដែរ។ ការរៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រផ្តល់ឱកាសឱ្យ សិស្សនិងគ្រូបង្រៀនធ្វើការជាមួយគ្នាកាន់តែស្និទ្ធស្នាលនិងមានទំនាក់ទំនងកាន់តែល្អ ហើយជាពិសេស ការរៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្របង្កបរិយាកាសរីករាយនិងទាក់ទាញឱ្យសិស្សកាន់តែចូលចិត្តរៀនមុខវិជ្ជាគឺមីវិទ្យា ទៀតផង។ បន្ថែមពីនេះទៅទៀតនោះ ការទទួលបានមេដាយ ពានរង្វាន់ និងបណ្ណសរសើរផ្សេងៗ ដែល ជួយលើកកិត្តិយស កេរ្តិ៍ឈ្មោះសាលារៀនឱ្យកាន់តែល្អសុះសាយក៏ជាចំណែកនៃស្នាដៃធ្វើគម្រោងរបស់ សិស្សដែលរៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រផងដែរ។

ទន្ទឹមនឹងគុណសម្បត្តិដ៏អនេកនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ ក៏មាននូវបញ្ហាប្រឈម មួយចំនួនចំពោះសិស្សផងដែរទាក់ទងទៅនឹងចំណេះដឹងសិស្សនៅមានកម្រិតលើទ្រឹស្តីគឺមីវិទ្យា និង បច្ចេកទេសពិសោធន៍ ហេតុនេះភាគច្រើនសិស្សត្រូវចំណាយពេលវេលាច្រើនក្នុងការគិតទៅលើដំណើរការ នៃការរៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រដូចជា ការបង្កើតសំណួរគន្លឹះ ការបង្កើតសម្មតិកម្ម ការធ្វើតេស្តសម្មតិកម្ម និងការ ទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាដើម ហើយពេលខ្លះសិស្សត្រូវធ្វើតេស្តសម្មតិកម្មម្តងហើយម្តងទៀតដើម្បីបញ្ជាក់ លទ្ធផលនិងការយល់ដឹងឱ្យកាន់តែប្រសើរដែលនេះពិតជាទាមទារឱ្យមានពេលវេលាច្រើនក្នុងការអនុវត្ត។ ជាងនេះទៀត បញ្ហាការមិនចុះសម្រុងឬខ្វែងគំនិតគ្នាតែងតែត្រូវបានសង្កេតឃើញកើតមាននៅពេលសិស្ស ធ្វើការងារជាក្រុមក្នុងដំណើររៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។ ចំណែកឯគ្រូបង្រៀនក៏ជួបបញ្ហាប្រឈមក្នុងការគ្រប់គ្រង សិស្សនៅពេលធ្វើសកម្មភាពវិទ្យាសាស្ត្រផងដែរ ដោយសារការរៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រមានភាពសកម្មជាងមុន។ ជាងនេះទៀតនោះ ក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ គ្រូបង្រៀនត្រូវការពេលវេលាច្រើនក្នុង

ការរៀនចំផែនការបង្រៀននិងកំណត់សកម្មភាពមួយចំនួនដែលត្រូវអនុវត្តន៍ ដោយក្នុងនោះរួមមាន ការរៀបចំសន្លឹកកិច្ចការ សម្ភារឧបទេសបង្រៀន(សម្ភារពិសោធន៍)។ ស្របគ្នានេះដែរ គ្រូបង្រៀនគឺមីវិទ្យាក៏ជួបនូវបញ្ហាមួយចំនួនចំពោះការពិសោធន៍ណាដែលស្មុគស្មាញខ្លាំង ឬពិសោធន៍ដែលគាត់មិនធ្លាប់ដែលអនុវត្តន៍ពីមុន ដែលទាមទារឱ្យគ្រូបង្រៀនចំណាយពេលវេលាច្រើនក្នុងការស្រាវជ្រាវបន្ថែមទៀត។ ផ្ទុយទៅវិញនៅក្នុងបរិបទនៃសាលារៀនជំនាន់ថ្មីមិនសូវជួបបញ្ហាប្រឈមខ្លាំងទៅលើការខ្វះសម្ភារឧបទេសបង្រៀន(សម្ភារពិសោធន៍)ប៉ុន្មាននោះទេ ហើយគ្រូបង្រៀននិងសិស្សទទួលបាននូវការជម្រុញលើកទឹកចិត្តនិងការគាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹងពីភាគីដែលពាក់ព័ន្ធដូចជា គណៈគ្រប់គ្រងសាលា និងពីសំណាក់គ្រូបង្រៀនដទៃទៀត។

ស្របជាមួយនឹងបញ្ហាប្រឈមខាងលើដែលគ្រូបង្រៀននិងសិស្សបានជួបប្រទះ គ្រូបង្រៀន និងសិស្សក៏បានផ្តល់ជាដំណោះស្រាយមួយចំនួនដើម្បីដោះស្រាយផងដែរ។ ដំណោះស្រាយដែលគ្រូបង្រៀនតែងតែប្រើដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហារបស់ពួកគាត់កន្លងមកមានដូចជា ១)ចំណេះដឹងនៅមានកម្រិត៖ គ្រូបង្រៀនស្រាវជ្រាវបន្ថែមនិងព្យាយាមអនុវត្តន៍ខ្លួនឯងជាមុនសិន មុននឹងយកទៅបង្រៀនសិស្សចំពោះពិសោធន៍លើមេរៀនណាដែលពិបាក។ ករណីដែលពិសោធន៍មានការលំបាកក្នុងការធ្វើបង្ហាញសិស្ស គ្រូបង្រៀនអាចគូសរូបបង្ហាញ ឬស្វែងរកវីដេអូនៅក្នុង YouTube មកបង្ហាញសិស្សជំនួសវិញ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតគ្រូបង្រៀនអាចសុំជំនួយពីគ្រូបង្រៀនដែលមានបទពិសោធន៍ច្រើនជាង គ្រូបង្រៀនឯកទេសដូចគ្នា រួមទាំងគ្រូបង្រៀនឯកទេសខុសគ្នាឱ្យជួយពន្យល់និងចែករំលែកលើចំណុចដែលពួកគាត់ខ្វះខាតផងដែរ។ ២)ការចំណាយពេលវេលាច្រើន៖ គ្រូបង្រៀនត្រូវតែរៀបចំទុកមុនជាស្រេចដូចជាសន្លឹកកិច្ចការសិស្ស សម្ភារពិសោធន៍ និងផែនការសកម្មភាពផ្សេងៗ ហើយនៅពេលអនុវត្តន៍វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក គ្រូបង្រៀនគួរតែអនុវត្តនៅក្នុងម៉ោងសិក្សាដែលមានរយៈពេលពីរម៉ោងទើបគ្រប់គ្រាន់។ ៣)ការគ្រប់គ្រងសិស្ស៖ មុនពេលអនុវត្តសកម្មភាពអ្វីមួយ គ្រូបង្រៀនគួរតែណែនាំសិស្សឱ្យបានច្បាស់ជាមុនសិន រួចបែងចែកតួនាទីឱ្យសិស្សក្នុងការធ្វើការងារ ព្រមទាំងកំណត់ពេលវេលាមួយជាក់លាក់សម្រាប់ធ្វើការងារអ្វីមួយ ហើយប្រសិនបើសិស្សឬក្រុមណាមួយហើយមុនគេ គ្រូបង្រៀនអាចផ្តល់ការងារបន្ថែមសម្រាប់ពួកគេធ្វើក្នុងករណីដែលសិស្សឬក្រុមនោះមានភាពញើញើ។ រីឯដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហាប្រឈមរបស់សិស្សវិញ

មានដូចតទៅ៖ ១) ចំណេះដឹងនៅមានកម្រិត៖ គ្រូបង្រៀនគួរតែជួយណែនាំ ពន្យល់បន្ថែម បង្ហាញផ្លូវនិង គន្លឹះដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការរិះរករបស់សិស្សដូចជា ក្នុងករណីដែលសិស្សពិបាកក្នុងការបង្កើតសំណួរ គន្លឹះដោយខ្លួនឯង គ្រូបង្រៀនអាចបង្កើតសំណួរគន្លឹះឱ្យសិស្សបាន។ រីឯសិស្សគួរតែធ្វើការស្រាវជ្រាវបន្ថែម តាមរយៈការអានឯកសារ សៀវភៅ ឬស្រាវជ្រាវតាមប្រព័ន្ធ Internet ដូចជា Google និង YouTube ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមលើមេរៀនឬប្រធានបទដែលមិនទាន់យល់ច្បាស់។ ២) ការចំណាយពេលវេលា ច្រើន៖ ដើម្បីចំណេញពេលវេលាសម្រាប់សិស្ស គ្រូបង្រៀនគួរតែរៀបចំសម្ភារពិសោធន៍ និងសន្លឹកកិច្ចការ ទុកជាស្រេចមុននឹងដំណើរការបង្រៀនត្រូវបានចាប់ផ្តើម។ ចំណែកឯសិស្សវិញ នៅពេលពិភាក្សាក្រុម សិស្សគួរតែបែងចែកតួនាទីគ្នាឱ្យបានច្បាស់លាស់ដូចជា អ្នកកត់ត្រាលទ្ធផល អ្នកឡើងបកស្រាយ អ្នកទៅ យកឧបករណ៍និងអ្នកធ្វើពិសោធន៍ជាដើម ដើម្បីចំណេញពេលវេលា។ ៣) ភាពមិនចុះសម្រុងនៅក្នុងក្រុម៖ គ្រូបង្រៀនគួរតែសម្របសម្រួលសិស្សជានិច្ចនៅពេលសិស្សជួបបញ្ហាមិនសូវចុះសម្រុងគ្នា ហើយគ្រូបង្រៀន គួរតែចែកតួនាទីឱ្យសិស្សនីមួយៗនៅក្នុងក្រុមពិភាក្សា ឬក៏ឱ្យសិស្សចែកតួនាទីដោយខ្លួនឯងថានណាត្រូវ ទទួលខុសត្រូវលើការងារអ្វីខ្លះ។ រីឯសិស្សគួរតែព្យាយាមសម្របខ្លួនជាមួយគ្នា ចេះអធ្យាស្រ័យគ្នា និងត្រូវ គោរពតួនាទីរបស់ខ្លួន។

ជារួមគ្រូបង្រៀន និងសិស្សមានការយល់ឃើញជាវិជ្ជមានច្រើនចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀន តាមបែបរិះរកនេះ ដោយសារតែវិធីសាស្ត្របង្រៀននេះបានផ្តល់នូវគុណសម្បត្តិច្រើនជាងបញ្ហាប្រឈម ដែលពួកគាត់បានជួប។ តាមរយៈការយល់ឃើញរបស់គ្រូបង្រៀន និងសិស្សដែលបានលើកឡើងថា វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកជួយឱ្យសិស្សកាន់តែអភិវឌ្ឍន៍លើការដោះស្រាយបញ្ហា ការស្រាវជ្រាវ ការគិតស៊ី ជម្រៅ ការច្នៃប្រឌិត និងការទំនាក់ទំនងជាដើម។ ទាំងអស់នេះសុទ្ធសឹងតែជាជំនាញឬបំណិនដែលជាស មាសភាពនៃការអប់រំសតវត្សទី២១ ដូច្នេះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកបានចូលរួមចំណែក ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលសិស្សឱ្យមានជំនាញឬបំណិនសតវត្សទី២១ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការនៃការ អប់រំនាសតវត្សទី២១ ហើយសិស្សនឹងក្លាយទៅជាធនធានដ៏ល្អសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ។

៦.២ ដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ

ការស្រាវជ្រាវនេះមានដែនកំណត់មួយចំនួនផងដែរដូចជា៖ ១) ការស្រាវជ្រាវនេះធ្វើឡើងនៅក្នុងបរិបទសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ ដូច្នេះលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះមិនអាចធ្វើជាទូទៅកម្មតំណាងឱ្យសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនិងសាលារៀនសាធារណៈផ្សេងទៀតឡើយ។ ២) អ្នកស្រាវជ្រាវមានគម្រោងធ្វើការសង្កេតថ្នាក់រៀនដែលអនុវត្តនីវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក ប៉ុន្តែដោយសារតែកត្តាពេលវេលាមានកំណត់ អ្នកស្រាវជ្រាវមិនបានធ្វើការសង្កេតឡើយ ៣) ការស្រាវជ្រាវនេះផ្តោតតែទៅលើមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យានៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិប៉ុណ្ណោះ ដូច្នេះលទ្ធផលនៃការសិក្សានេះមិនអាចធ្វើការតំណាងនិងវាយតម្លៃទៅលើមុខវិជ្ជាផ្សេងនិងមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យានៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិបានទេ ៤) អ្នកចូលរួមនៅក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះមានត្រឹមតែប្រាំពីរនាក់ប៉ុណ្ណោះ (គ្រូបង្រៀនចំនួនបីនាក់និងសិស្សចំនួនបួននាក់រួមមានសិស្សខ្សោយនិងសិស្សពូកែ) ហើយគោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវនេះផ្តោតតែទៅលើការយល់ឃើញរបស់គ្រូបង្រៀននិងសិស្សលើការអនុវត្តនីវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកប៉ុណ្ណោះ។ ជាចុងក្រោយ ការស្រាវជ្រាវមួយនេះគឺជាស្នាដៃដំបូងរបស់អ្នកស្រាវជ្រាវ ដើម្បីបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់របស់ខ្លួនអាស្រ័យហេតុនេះ កំហុសនិងចំណុចខ្លះខាតណាមួយតែងតែកើតមាន។

៦.៣ សំណូមពរ

យោងតាមលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញថា ការអនុវត្តនីវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកមានទាំងគុណសម្បត្តិ និងបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនក្នុងការអនុវត្ត ដូចនេះដើម្បីឱ្យការអនុវត្តនីវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព អ្នកស្រាវជ្រាវមានសំណូមពរមួយចំនួនទៅដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធដូចជា គណៈគ្រប់គ្រងសាលា គ្រូបង្រៀន សិស្ស និងអ្នកស្រាវជ្រាវក្រោយទៀតផងដែរ។

ក. គណៈគ្រប់គ្រងសាលា

ផ្អែកទៅលើគុណសម្បត្តិរបស់វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនេះ ដែលបានផ្តល់គុណសម្បត្តិជាច្រើនដល់សិស្ស និងគ្រូបង្រៀន រួមទាំងសាលារៀនដែរ ដូច្នេះគណៈគ្រប់គ្រងសាលាសូមបន្តការគាំទ្រគ្រូបង្រៀននិងសិស្សឱ្យបានកាន់តែខ្លាំងក្លាជាងមុន ហើយគណៈគ្រប់គ្រងគួរតែមានវេទិការចែករំលែកគំនិត

និងបទពិសោធន៍អំពីការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកជាមួយគ្រូបង្រៀនគ្រប់មុខវិជ្ជាទាំងសង្គម និងវិទ្យាសាស្ត្រ ដើម្បីឱ្យពួកគាត់បានផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍និងចំណេះដឹងគ្នាទៅវិញទៅមក។ ជាងនេះ ទៀតនោះ គណៈគ្រប់គ្រងសូមជំរុញនិងលើកទឹកចិត្តដល់គ្រូបង្រៀនគឺមីវិទ្យាបន្តការសិក្សាលើជំនាញឯក ទេស និងបំប៉នបន្ថែមលើផ្នែកវិធីសាស្ត្របង្រៀនបន្ថែមទៀត។ ម្យ៉ាងវិញទៀត គណៈគ្រប់គ្រងសាលាគួរ មានត្រូវប្រឹក្សាគុកោសល្យផ្នែកគឺមីវិទ្យា ដើម្បីជួយគាំទ្រគ្រូបង្រៀនគឺមីវិទ្យាបន្ថែមទៀតនៅពេលពួកគាត់ជួប បញ្ហាទាំងផ្នែកចំណេះដឹង និងវិធីសាស្ត្របង្រៀន។

ខ. ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងអង្គការសកម្មភាពសម្រាប់ការអប់រំនៅកម្ពុជា

យោងតាមលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវទាក់ទងនឹងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកបាន ផ្តល់សារៈសំខាន់ដល់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា រួមទាំងអង្គការសកម្មភាពសម្រាប់ការអប់រំនៅកម្ពុជាឱ្យ បានដឹងអំពីបញ្ហាប្រឈមដែលគ្រូ និងសិស្សផងដែរ។ ហេតុដូច្នេះ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និង អង្គការសកម្មភាពសម្រាប់ការអប់រំនៅកម្ពុជា សូមបន្តជំរុញអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពដល់គ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជាគឺមី វិទ្យាអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកឱ្យឈានដល់កម្រិត៣ ដែលជាកម្រិតខ្ពស់បំផុតនៃវិធីសាស្ត្រ នេះ ដើម្បីឱ្យសិស្សទទួលបាននូវការគិតកម្រិតខ្ពស់ និងអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពបានពេញលេញ សមស្របតាម ការអប់រំនាសតវត្សទី២១។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សូមក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ព្រមទាំងអង្គការសកម្មភាព សម្រាប់ការអប់រំនៅកម្ពុជាផ្តល់ឱកាស និងលើកទឹកចិត្តគ្រូបង្រៀនឱ្យបន្តការសិក្សាពេញមួយជំរិត ដើម្បី អភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពលើមុខវិជ្ជាឯកទេស និងវិធីសាស្ត្របង្រៀនដោយចូលរួមវគ្គបំប៉ន វគ្គសិក្ខាសាលា វគ្គ បណ្តុះបណ្តាលផ្សេងៗ ហើយបន្តការសិក្សានៅសកលវិទ្យាល័យផងដែរ។

គ. គ្រូបង្រៀន

ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកមិនត្រឹមតែផ្តល់គុណសម្បត្តិចំពោះសិស្សប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកនេះក៏បានជួយគ្រូបង្រៀនអភិវឌ្ឍន៍ចំណេះដឹងលើមុខវិជ្ជា ឯកទេសនិងបច្ចេកទេសពិសោធន៍ តាមរយៈការស្រាវជ្រាវនិងអនុវត្តវិធីសាស្ត្រនេះជាប្រចាំ។ ទៀតសោត វិធីសាស្ត្រនេះក៏បានជួយគ្រូបង្រៀនឱ្យកាន់តែមានភាពច្នៃប្រឌិតក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា មានភាពបត់បែន និងទំនាក់ទំនងជាមួយសិស្សផងដែរ។ ហេតុដូច្នេះ ដើម្បីធានាថាការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនមានប្រសិទ្ធ

ភាពចំពោះសិស្សនិងគ្រូបង្រៀន សូមគ្រូបង្រៀនគឺមីវិទ្យាបន្តការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ចំណេះដឹងជាប់ជាប្រចាំ លើមុខវិជ្ជាឯកទេសនិងបច្ចេកទេសពិសោធន៍។ យ៉ាងណាមិញ គ្រូបង្រៀនសូមបន្តការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកឱ្យបានញឹកញាប់ ដើម្បីឱ្យសិស្សកាន់តែទទួលបានលទ្ធផលល្អ ហើយសិស្សនឹងអាចមានលទ្ធភាពរិះរកដោយខ្លួនឯង (វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកកម្រិតបី)។ នៅពេលអនុវត្តន៍ដល់ជំហានទីប្រាំនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក គ្រូបង្រៀនគួរតែឱ្យសិស្សធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីដំណើរការរិះរកលើប្រធានបទដែលពួកគេទើបបានរៀន និងផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងជីវភាពរស់នៅរបស់ពួកគេ។ ជាពិសេស គ្រូបង្រៀននៅសាលាជំនាន់ថ្មីឬសាលារៀនសារធារៈដ៏ទៃទៀតដែលកំពុងជួបប្រទះនូវបញ្ហាកង្វះពេលវេលាក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក គ្រូបង្រៀនអាចអនុវត្តវិធីសាស្ត្រនេះនៅក្នុងម៉ោងសិក្សាដែលមានពីរម៉ោងជាប់គ្នា ហើយគ្រូបង្រៀនគួរតែរៀបចំផែនការសកម្មភាពនិងសម្ភារឧបទេស(សម្ភារពិសោធន៍) ទុកជាមុន និងគួរតែណែនាំសិស្សឱ្យបានច្បាស់លាស់មុននឹងឱ្យគាត់ធ្វើសកម្មភាពអ្វីមួយ ដើម្បីចំណេញពេលវេលានិងចៀសវាងកំហុសច្រើនដង។

យ. សិស្ស

វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកពិតជាផ្តល់គុណសម្បត្តិច្រើនណាស់ដល់សិស្សដែលជួយឱ្យសិស្សមានចំណេះដឹងកាន់តែទូលំទូលាយ ការគិតស៊ីជម្រៅ កាន់តែមានទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង មានភាពក្លាហាន ហើយសិស្សក្លាយទៅជាអ្នករៀនឯករាជ្យ ដែលមានភាពទទួលខុសត្រូវខ្ពស់លើការងាររបស់ខ្លួន។ អាស្រ័យហេតុនេះ សូមសិស្សបន្តនូវការចូលរួមយ៉ាងខ្លាំងក្លាជាមួយគ្រូបង្រៀនក្នុងការរៀនតាមបែបរិះរក ហើយនឹងបន្តនូវការស្រាវជ្រាវជាប់ជាប្រចាំតាមរយៈឯកសារនានា ស្វែងរកនៅលើបណ្តាញ Internet ដូចជាGoogle និង Youtube ជាដើម។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សិស្សសូមបន្តការសហការគ្នាជាក្រុមឱ្យបានកាន់តែស្និទ្ធស្នាលជួយគ្នា រៀនសូត្រយល់ពីគ្នាទៅវិញទៅមក និងអធ្យាស្រ័យគ្នាដើម្បីការងារទទួលបានជោគជ័យ។

ង. អ្នកស្រាវជ្រាវក្រោយៗ

តាមរយៈការស្រាវជ្រាវនេះបានរឿងឃើញអំពីការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក គុណសម្បត្តិនិងបញ្ហាប្រឈមក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរកចំពោះគ្រូបង្រៀននិងសិស្សនៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិផ្តោតទៅលើមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យានៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ

ប៉ុណ្ណោះ ហេតុដូច្នេះការស្រាវជ្រាវក្រោយៗគ្នាស្រាវជ្រាវទៅលើមុខវិជ្ជាផ្សេង នៅកម្រិតផ្សេងទៀត និងគួរ
ស្រាវជ្រាវនៅសាលារៀនសាធារណៈផ្សេងទៀតដែលមិនមែនជាសាលារៀនជំនាន់ថ្មី។ ម្យ៉ាងវិញទៀត អ្នក
ស្រាវជ្រាវក្រោយៗគ្នាធ្វើការសង្កេតការបង្រៀនតាមបែបរិះរក ដោយសារពេលវេលាមានកំណត់បណ្តាលឱ្យ
ការស្រាវជ្រាវនេះមិនអាចធ្វើការសង្កេតការបង្រៀនតាមបែបរិះរកបាន។

ឯកសារយោង

- ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា. (២០២០). *ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិភាគ (IBL) និងវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាម 5Es លើមុខវិជ្ជា គីមីវិទ្យា*. ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា.
- ហង់ជួន, ណ. (២០២១). នវានុវត្តន៍និងទិសដៅកំណែទម្រង់វិស័យអប់រំ៖ ឆ្ពោះទៅរកការអប់រំឌីជីថល [Slides]. Google Drive.
https://drive.google.com/file/d/1PeCKvIEDYdzdBnscc2Hl1cej_bMDw1WJ/view?usp=sharing
- Acar, O. A., & Tuncdogan, A. (2018). Using the inquiry-based learning approach to enhance student innovativeness: a conceptual model. *Teaching in Higher Education, 24*(7), 895–909.
- Alberta. (2004). *Focus on inquiry*. Alberta Learning.
- Amaral, O. M., Garrison, L., & Klentschy, M. (2002). Helping English learners increase achievement through inquiry-based science instruction. *Bilingual Research Journal, 26*(2), 213–239. <https://doi.org/10.1080/15235882.2002.10668709>
- Anderson, R. D. (2002). Reforming science teaching: What research says about inquiry. *Journal of Science Teacher Education, 13*(1), 1-12.
- Arsal, Z. (2017). The impact of inquiry-based learning on the critical thinking dispositions of pre-service science teachers. *International Journal of Science Education, 39*(10), 1326–1338. <https://doi.org/10.1080/09500693.2017.1329564>
- Baer, M., & Frese, M. (2002). Innovation is not enough: Climates for initiative and psychological safety, process innovations, and firm performance. *Journal of Organizational Behavior, 24*(1), 45–68. <https://doi.org/10.1002/job.179>
- Baker, W. P., Barstack, R., Clark, D., Hull, E., Goodman, B., Kook, J., Kraft, K., Ramakrishna, P., Roberts, E., Shaw, J., Weaver, D., & Lang, M. (2008). Writing-to-learn in the inquiry-science classroom: Effective strategies from middle school

science and writing teachers. *The Clearing House: A Journal of Educational Strategies, Issues and Ideas*, 81(3), 105–108.

<https://doi.org/10.3200/tchs.81.3.105-108>

Baldock, K., & Murphrey, T. P. (2020). Secondary Students' Perceptions of Inquiry-based Learning in the Agriculture Classroom. *Journal of Agricultural Education*, 61(1).

<https://doi.org/10.5032/jae.2020.01235>

Baroudi, S., & Rodjan Helder, M. (2019). Behind the scenes: Teachers' perspectives on factors affecting the implementation of inquiry-based science instruction.

Research in Science & Technological Education, 39(1), 68–89.

<https://doi.org/10.1080/02635143.2019.1651259>

Barriball, K. L., & While, A. (1994). Collecting data using a semi-structured interview: a discussion paper. *Journal of Advanced Nursing-Institutional Subscription*, 19(2), 328-335.

Beshears, C. M. (2012). *Inquiry-based instruction in the social studies: Successes and challenges*. University of Arkansas.

Blanchard, M. R., Southerland, S. A., Osborne, J. W., Sampson, V. D., Annetta, L. A., & Granger, E. M. (2010). Is inquiry possible in light of accountability?: A quantitative comparison of the relative effectiveness of guided inquiry and verification laboratory instruction. *Science Education*, 94(4), 577–616.

<https://doi.org/10.1002/sce.20390>

Bruce, B. C., & Casey, L. (2012). The practice of inquiry: A pedagogical 'Sweet Spot' for digital literacy? *Computers in the Schools*, 29(1–2), 191–206.

<https://doi.org/10.1080/07380569.2012.657994>

Bruder, R., & Prescott, A. (2013). Research evidence on the benefits of IBL. *ZDM*, 45(6), 811–822. <https://doi.org/10.1007/s11858-013-0542-2>

- Bunwirat, N., & Boonsathorn, S. (2018). Inquiry-based learning: An effective pedagogical approach for empowering 21st century learners and education 4.0 in Thailand. *Political Science and Public Administration Journal*, 9(1), 163-183.
- Caswell, C., & LaBrie, D. (2017). Inquiry based learning from the learner's point of view: A teacher candidate's success story. *Journal of Humanistic Mathematics*, 7(2), 161–186. <https://doi.org/10.5642/jhummath.201702.08>
- Chu, S. K. W., Reynolds, R. B., Tavares, N. J., Notari, M., & Lee, C. W. Y. (2016). *21st century skills development through Inquiry-Based learning: From theory to practice*. Springer.
- Creswell, J. W., & Creswell, D. J. (2018). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (5th ed.). SAGE Publications.
- Creswell, J.W. (2013). *Qualitative inquiry & research design: Choosing among five approaches* (3rd ed.). SAGE Publications.
- De Jong, T. (2006). Scaffolds for scientific discovery learning. *Handling Complexity in Learning Environments: Theory and Research*, 107-128.
- DiBiase, W., & McDonald, J. R. (2015). Science teacher attitudes toward Inquiry-Based teaching and learning. *The Clearing House: A Journal of Educational Strategies, Issues and Ideas*, 88(2), 29–38. <https://doi.org/10.1080/00098655.2014.987717>
- Donaher, M., & Wu, N. (2020). Cambodia's new generation school reforms. In F.M. Reimers (Ed.), *Empowering teachers to build a better world: How six nations support teachers for 21st century education (SpringerBriefs in education)* (1st ed., pp. 103–120). Springer. https://doi.org/10.1007/978-981-15-2137-9_6
- Duran, M., & Dökme, L. (2016). The effect of the inquiry-based learning approach on student's critical thinking skills. *EURASIA Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 12(12). <https://doi.org/10.12973/eurasia.2016.02311a>

- Edelson, D. C., Gordin, D. N., & Pea, R. D. (1999). Addressing the challenges of inquiry-based learning through technology and curriculum design. *Journal of the Learning Sciences*, 8(3-4), 391-450.
- Eltanahy, M., & Forawi, S. (2019). Science teachers' and students' perceptions of the implementation of inquiry-based learning instruction in a middle school in Dubai. *Journal of Education*, 199(1), 13–23. <https://doi.org/10.1177/0022057419835791>
- Fraenkel, J., Wallen, N., & Hyun, H. (2011). *How to design and evaluate research in education* (8th ed.). McGraw-Hill Education.
- Gholam, A. P. (2019). Inquiry-based learning: Student teachers' challenges and perceptions. *Journal of Inquiry and Action in Education*, 10(2), 6.
- Goldston, M. J., Day, J. B., Sundberg, C., & Dantzler, J. (2009). Psychometric analysis of a 5E learning cycle lesson plan assessment instrument. *International Journal of Science and Mathematics Education*, 8(4), 633–648. <https://doi.org/10.1007/s10763-009-9178-7>
- Gormally, C., Brickman, P., Hallar, B., & Armstrong, N. (2009). Effects of inquiry-based learning on students' science literacy skills and confidence. *International Journal for the Scholarship of Teaching and Learning*, 3(2). <https://doi.org/10.20429/ijstol.2009.030216>
- Gu, X., Chen, S., Zhu, W., & Lin, L. (2015). An intervention framework designed to develop the collaborative problem-solving skills of primary school students. *Educational Technology Research and Development*, 63(1), 143–159. <https://doi.org/10.1007/s11423-014-9365-2>
- Hofer, E., & Lembens, A. (2019). Putting inquiry-based learning into practice: How teachers changed their beliefs and attitudes through a professional development

- program. *Chemistry Teacher International*, 1(2). <https://doi.org/10.1515/cti-2018-0030>
- Hwang, G. J., & Chang, H. F. (2011). A formative assessment-based mobile learning approach to improving the learning attitudes and achievements of students. *Computers & Education*, 56(4), 1023–1031. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2010.12.002>
- Khalaf, B. K. (2018). Traditional and inquiry-based learning pedagogy: A systematic critical review. *International Journal of Instruction*, 11(4), 545–564. <https://doi.org/10.12973/iji.2018.11434a>
- Kizilaslan, A., Sozibilir, M., & Yasar, M. D. (2012). Inquiry based teaching in Turkey: A content analysis of research reports. *International Journal of Environmental and Science Education*, 7(4), 599-617.
- Levy, B. L. M., Thomas, E. E., Drago, K., & Rex, L. A. (2013). Examining studies of inquiry-based learning in three fields of education. *Journal of Teacher Education*, 64(5), 387–408. <https://doi.org/10.1177/0022487113496430>
- Lim, B. R. (2004). Challenges and issues in designing inquiry on the web. *British Journal of Educational Technology*, 35(5), 627–643. <https://doi.org/10.1111/j.0007-1013.2004.00419.x>
- Maaß, K., & Artigue, M. (2013). Implementation of inquiry-based learning in day-to-day teaching: a synthesis. *ZDM*, 45(6), 779–795. <https://doi.org/10.1007/s11858-013-0528-0>
- Maxwell, D. O., Lambeth, D. T., & Cox, J. T. (2015). Effects of using inquiry-based learning on science achievement for fifth-grade students. In *Asia-Pacific Forum on Science Learning and Teaching*. 16(1), 1-31.

- Murphy, P., & McCormick, R. (1997). Problem solving in science and technology education. *Research in Science Education*, 27(3), 461-481.
- Nisak, F., & Yulkifli, Y. (2021). Development of electronic module using inquiry based learning (IBL) model integrated high order thinking skill (HOTS) in 21st century physics learning class X. In *Journal of Physics: Conference Series* 1876(1), 012085. IOP Publishing.
- Pedaste, M., Mäeots, M., Siiman, L. A., de Jong, T., van Riesen, S. A., Kamp, E. T., Manoli, C. C., Zacharia, Z. C., & Tsourlidaki, E. (2015b). Phases of inquiry-based learning: Definitions and the inquiry cycle. *Educational Research Review*, 14, 47–61. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2015.02.003>
- Ramnarain, U., & Hlatswayo, M. (2018a). Teacher beliefs and attitudes about inquiry-based learning in a rural school district in South Africa. *South African Journal of Education*, 38(1), 1–10. <https://doi.org/10.15700/saje.v38n1a1431>
- Runnel, M. I., Pedaste, M., & Leijen, Ä. (2013). Model for guiding reflection in the context of inquiry-based science education. *Journal of Baltic Science Education*, 12(1), 107.
- Scanlon, E., Anastopoulou, S., Kerawalla, L., & Mulholland, P. (2011). How technology resources can be used to represent personal inquiry and support students' understanding of it across contexts. *Journal of Computer Assisted Learning*, 27(6), 516–529. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2729.2011.00414.x>
- Set, S., Ford, D., Sieng, S., & Kita, M. (2015). Cambodian student competencies in chemistry at lower secondary school compared to regional neighbors and Japan. *教育実践学論集= Journal for the Science of Schooling*, (16), 169-181.

- Şimşek, P., & Kabapınar, F. (2010). The effects of inquiry-based learning on elementary students' conceptual understanding of matter, scientific process skills and science attitudes. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 1190-1194.
- Sockalingam, N., Rotgans, J., & Schmidt, H. G. (2010). Student and tutor perceptions on attributes of effective problems in problem-based learning. *Higher Education*, 62(1), 1–16. <https://doi.org/10.1007/s10734-010-9361-3>
- Spronken-Smith, R. (2012). Experiencing the process of knowledge creation: The nature and use of inquiry-based learning in higher education. *University of Otago*, 1-17.
- Spronken-Smith, R., & Walker, R. (2010). Can inquiry-based learning strengthen the links between teaching and disciplinary research? *Studies in Higher Education*, 35(6), 723–740. <https://doi.org/10.1080/03075070903315502>
- Tamim, S. R., & Grant, M. M. (2013). Definitions and uses: Case study of teachers implementing project-based learning. *Interdisciplinary Journal of Problem-Based Learning*, 7(2). <https://doi.org/10.7771/1541-5015.1323>
- Walker, C. L., & Shore, B. M. (2015). Understanding classroom roles in inquiry education. *SAGE Open*, 5(4). <https://doi.org/10.1177/2158244015607584>
- Walker, M. D. (2007). Teaching inquiry-based science - a guide for middle and high school teachers.
- Wallace, C. S., & Kang, N. H. (2004). An investigation of experienced secondary science teachers' beliefs about inquiry: An examination of competing belief sets. *Journal of Research in Science Teaching*, 41(9), 936–960.
<https://doi.org/10.1002/tea.20032>
- White, B. Y., & Frederiksen, J. R. (1998). Inquiry, modeling, and metacognition: Making science accessible to all students. *Cognition and Instruction*, 16(1), 3–118.
https://doi.org/10.1207/s1532690xci1601_2

- Wilhelm, J. A., & Walters, K. L. (2006). Pre-service mathematics teachers become full participants in inquiry investigations. *International Journal of Mathematical Education in Science and Technology*, 37(7), 793–804.
<https://doi.org/10.1080/00207390600723635>
- Witt, C., & Ulmer, J. (2010). The impact of inquiry-based learning on the academic achievement of middle school students. In *Proceeding of the 29th Annual Western Region AAAE Research Conference*, 269, 282.
- Wu, H. K., & Hsieh, C. E. (2006). Developing sixth graders' inquiry skills to construct explanations in inquiry-based learning environments. *International Journal of Science Education*, 28(11), 1289-1313.
- Yuan, F., & Woodman, R. W. (2010). Innovative behavior in the workplace: The role of performance and image outcome expectations. *Academy of Management Journal*, 53(2), 323–342. <https://doi.org/10.5465/amj.2010.49388995>

ឧបសម្ព័ន្ធ ក៖ សំណើសុំធ្វើការសម្ភាសន៍ (សម្រាប់សិស្ស)

នាងខ្ញុំឈ្មោះ **ឈីន លីន** គឺជាគរុសិស្សកំពុងសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ឯកទេសប្រឹក្សា គរុកោសល្យ នៅមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវគរុកោសល្យជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ។ នាងខ្ញុំបាននឹងកំពុងធ្វើ ការស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទ “ការយល់ឃើញរបស់គ្រូនិងសិស្សទៅលើការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀន តាម បែបរិះរក លើមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យានៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ នៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះ ស៊ីសុវត្ថិ” ដែលនេះគឺជាការសរសេរសារណាខ្លីមួយ សម្រាប់បញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់អនុបណ្ឌិតផងដែរ របស់ នាងខ្ញុំ។

១- គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សានេះមានបំណងបំផុសនូវការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក ដែលជួយឱ្យសិស្ស មានភាពសកម្មជាងមុនក្នុងការសិក្សា និងផ្សារភ្ជាប់ទ្រឹស្តីនៃមេរៀនទៅនឹងការរិះរក ក៏ដូចជាការអនុវត្តជាក់ ស្តែងផងដែរ។ ជាងនេះទៅទៀតនោះ លទ្ធផលការសិក្សានេះនឹងបង្ហាញនូវការយល់ឃើញពិតប្រាកដពីគ្រូ បង្រៀន និងសិស្សចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក ក្នុងការសិក្សាមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យានៅកម្រិត វិទ្យាល័យ ទៅលើរបៀបនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀន IBL រួមទាំងគុណសម្បត្តិ និងបញ្ហាប្រឈមដែល រាំងស្ទះដល់ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក ចំពោះគ្រូនិងសិស្សផងដែរ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការ សិក្សានេះ នឹងចូលរួមចំណែកជាផ្នែកមួយដែលជួយស្នើរត្រូវការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក ចំពោះគ្រូបង្រៀនគីមីវិទ្យាក៏ដូចជាមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រផ្សេងទៀត ដោយហេតុថាវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែប រិះរកនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការជួយលើកម្ពស់សមត្ថភាពសិស្សក្នុងការរិះរក ការដោះស្រាយបញ្ហា និងបំណិនក្នុងការគិតស៊ីជម្រៅផងដែរ។ លើសពីនេះទៅទៀតនោះ ការសិក្សានេះអាចនឹងក្លាយជាឯកសារ ជំនួយក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបរិះរក និងអាចជាឯកសារយោងសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវ ក្រោយៗទៀតលើប្រធានបទស្រដៀងគ្នា ដើម្បីជាផ្តល់ជាប្រយោជន៍ដល់គ្រូបង្រៀននិងសិស្សផងដែរ។

២- ដំណើរការនៃការសម្ភាសន៍

ប្រសិនបើប្អូនៗចូលរួមក្នុងការសម្ភាសន៍ នោះប្អូនៗនឹងត្រូវសួរនូវសំណួរមួយចំនួនដែលទាក់ទង ទៅនឹងប្រធានបទស្រាវជ្រាវ។ ក្នុងសំណួរនីមួយៗអាចចំណាយពេលចន្លោះពី ២ទៅ៤នាទី ដូចនេះការ សម្ភាសន៍អាចចំណាយពេលសរុបប្រមាណ ៦០ទៅ៩០នាទី។ អំឡុងពេលសម្ភាសន៍ នាងខ្ញុំសុំអនុញ្ញាត ថតជាសម្លេងដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការប្រមូលព័ត៌មាន។ ចំពោះអត្តសញ្ញាណរបស់ប្អូនៗដូចជាឈ្មោះ អាយុ ភេទនឹងមិនត្រូវបង្ហាញក្នុងការស្រាវជ្រាវនោះទេ បើគ្មានការអនុញ្ញាតពីប្អូនៗ ហើយការថតសម្លេងនេះគ្រាន់ ជាជំនួយសម្រាប់នាងខ្ញុំក្នុងការបកស្រាយទិន្នន័យប៉ុណ្ណោះ។

៣- គោលការណ៍រក្សាការសម្ងាត់

រាល់ព័ត៌មានទាំងអស់នឹងរក្សាការសម្ងាត់ ដោយមានតែអ្នកស្រាវជ្រាវតែម្នាក់ប៉ុណ្ណោះដែលអាចយកមកប្រើប្រាស់បាន។ ការឆ្លើយតបរបស់ប្អូនៗមិនមែនជាតេស្ត ហើយក៏គ្មានចម្លើយខុសឬត្រូវដែរ។ ព័ត៌មានរបស់ប្អូនៗ ពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ សម្រាប់ការសិក្សារបស់នាងខ្ញុំ ហើយនាងខ្ញុំសង្ឃឹមថាប្អូនៗ អាចផ្តល់ឱកាសចូលរួមក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ប្អូនៗមានជម្រើសក្នុងការចង់ចូលរួម ឬមិនចង់ចូលរួមក៏បាន។ ប្រសិនបើប្អូនៗជ្រើសរើសចូលរួមជាមួយការសិក្សានេះ ប្អូនៗ មានសិទ្ធិមិនឆ្លើយសំណួរណាមួយ ឬបញ្ឈប់ការឆ្លើយសំណួរនូវត្រង់ចំណុចណាមួយក៏បាន។

៤- ការទំនាក់ទំនងមកកាន់អ្នកស្រាវជ្រាវ

ប្រសិនបើប្អូនៗមានសំណួរឬបញ្ហាណាមួយពាក់ព័ន្ធនឹងការស្រាវជ្រាវនេះ ប្អូនៗអាចទំនាក់ទំនងមកកាន់ខ្ញុំដែលជាអ្នកស្រាវជ្រាវតាមរយៈលេខទូរស័ព្ទនិងតេឡេក្រាម 096 26 30 343 ឬតាមរយៈ Email: chheun.lin@nie.edu.kh។

៥- កិច្ចព្រមព្រៀងក្នុងការចូលរួម

គោលបំណងរបស់ការស្រាវជ្រាវបានពន្យល់យ៉ាងច្បាស់ដោយអ្នកស្រាវជ្រាវ ហើយខ្ញុំនឹងចូលរួមក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវមួយនេះ។ ខ្ញុំដឹងថា ខ្ញុំអាចឆ្លើយឬមិនអាចឆ្លើយនូវសំណួរណាមួយ ដោយគ្មានការពិន័យអ្វីទាំងអស់។

<p>អ្នកចូលរួម</p> <p>កាលបរិច្ឆេទ៖.....</p> <p>ហត្ថលេខា៖.....</p> <p>ឈ្មោះ៖.....</p>	<p>អ្នកស្រាវជ្រាវ</p> <p>កាលបរិច្ឆេទ៖.....</p> <p>ហត្ថលេខា៖.....</p> <p>ឈ្មោះ៖.....</p>
--	--

ឧបសម្ព័ន្ធ ខ៖ សំណើសុំធ្វើការសម្ភាសន៍ (សម្រាប់គ្រូ)

នាងខ្ញុំឈ្មោះ **លឿន លីន** គឺជាគុសិស្សកំពុងសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ឯកទេសប្រឹក្សា គរុកោសល្យ នៅមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវគរុកោសល្យជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ ។ នាងខ្ញុំបាននឹងកំពុង ធ្វើការស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទ “ការយល់ឃើញរបស់គ្រូនិងសិស្សទៅលើការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀន តាម បែបវិវិក លើមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យានៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ នៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះ ស៊ីសុវត្ថិ” ដែលនេះគឺជាការសរសេរសារណាខ្លីមួយ សម្រាប់បញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់អនុបណ្ឌិតផងដែរ របស់ នាងខ្ញុំ។

១- គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សានេះមានបំណងបំផុសនូវការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក ដែលជួយឱ្យសិស្ស មានភាពសកម្មជាងមុនក្នុងការសិក្សា និងផ្សារភ្ជាប់ទ្រឹស្តីនៃមេរៀនទៅនឹងការវិវិក ក៏ដូចជាការអនុវត្តជាក់ ស្តែងផងដែរ។ ជាងនេះទៅទៀតនោះ លទ្ធផលការសិក្សានេះនឹងបង្ហាញនូវការយល់ឃើញពិតប្រាកដពីគ្រូ បង្រៀន និងសិស្សចំពោះការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក ក្នុងការសិក្សាមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យានៅកម្រិត វិទ្យាល័យ ទៅលើរបៀបនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀន IBL រួមទាំងគុណសម្បត្តិ និងបញ្ហាប្រឈមដែល រាំងស្ទះដល់ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក ចំពោះគ្រូនិងសិស្សផងដែរ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការ សិក្សានេះ នឹងចូលរួមចំណែកជាផ្នែកមួយដែលជួយជាស្មារតីក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក ចំពោះគ្រូបង្រៀនគីមីវិទ្យាក៏ដូចជាមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រផ្សេងទៀត។

២- ការជ្រើសរើសអ្នកចូលរួម

ការស្រាវជ្រាវនេះធ្វើឡើងនៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ ដោយស្នើសុំសម្ភាសន៍ ជាមួយគ្រូបង្រៀនគីមីវិទ្យាចំនួន ០៣នាក់ ក្នុងនេះមានអ្នកគ្រូម្នាក់គឺជាប្រធានក្រុមបច្ចេកទេសនៃមុខវិជ្ជា គីមីវិទ្យា និងគ្រូបង្រៀនគីមីវិទ្យាថ្នាក់ទី ១០ និងថ្នាក់ទី១១។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ អ្នកស្រាវជ្រាវស្នើសុំសម្ភាស ន៍ជាមួយសិស្សចំនួន ០៤នាក់ ក្នុងនោះមាន ០២នាក់ជាសិស្សនៃថ្នាក់ទី ១០ និង ០២នាក់ទៀតជាសិស្ស ថ្នាក់ទី១១ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សិស្ស ០២នាក់ជាសិស្សខ្សោយ និងសិស្ស០២នាក់ទៀតជាសិស្សពូកែ ដែល ពួកគាត់ត្រូវបានជ្រើសរើសដោយការចង្អុលបង្ហាញពី លោកគ្រូ/អ្នកគ្រូបង្ហាញថ្នាក់ផ្ទាល់ផងដែរ។

៣- ដំណើរការនៃការសម្ភាសន៍

ប្រសិនបើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ ចូលរួមក្នុងការសម្ភាសន៍ នោះលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូនឹងត្រូវសួរនូវសំណួរ មួយចំនួនដែលទាក់ទងទៅនឹងប្រធានបទស្រាវជ្រាវ។ ក្នុងសំណួរនីមួយៗអាចចំណាយពេលចន្លោះពី ២ ទៅ ៣នាទី ដូចនេះការសម្ភាសន៍អាចចំណាយពេលសរុបប្រមាណ ៤០ទៅ៥០នាទី។ អំឡុងពេលសម្ភាស ន៍ នាងខ្ញុំសុំអនុញ្ញាតថតជាសម្លេងដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការប្រមូលព័ត៌មាន។ ចំពោះអត្តសញ្ញាណរបស់

លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូដូចជាឈ្មោះ អាយុ ភេទនឹងមិនត្រូវបង្ហាញក្នុងការស្រាវជ្រាវនោះទេ បើគ្មានការអនុញ្ញាតពីលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ ហើយការថតសម្លេងនេះគ្រាន់ជាជំនួយសម្រាប់នាងខ្ញុំក្នុងការបកស្រាយទិន្នន័យប៉ុណ្ណោះ។

៤- គោលការណ៍រក្សាការសម្ងាត់

រាល់ព័ត៌មានទាំងអស់នឹងរក្សាការសម្ងាត់ ដោយមានតែអ្នកស្រាវជ្រាវតែម្នាក់ប៉ុណ្ណោះដែលអាចយកមកប្រើប្រាស់បាន។ ការឆ្លើយតបរបស់លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូមិនមែនជាតេស្ត ហើយក៏គ្មានចម្លើយខុសឬត្រូវដែរ ។ ព័ត៌មានរបស់លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ ពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ សម្រាប់ការសិក្សារបស់នាងខ្ញុំ ហើយនាងខ្ញុំសង្ឃឹមថាលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ អាចផ្តល់កិត្តិយសចូលរួមជាមួយការស្រាវជ្រាវនេះ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូមានជម្រើសក្នុងការចង់ចូលរួម ឬមិនចង់ចូលរួមក៏បាន។ ប្រសិនបើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ ជ្រើសរើសចូលរួមជាមួយការសិក្សានេះ លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ មានសិទ្ធិមិនឆ្លើយសំណួរណាមួយ ឬបញ្ឈប់ការឆ្លើយសំណួរនូវត្រង់ចំណុចណាមួយក៏បាន។

៥- ការទំនាក់ទំនងមកកាន់អ្នកស្រាវជ្រាវ

ប្រសិនបើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូមានសំណួរឬបញ្ហាណាមួយពាក់ព័ន្ធនឹងការស្រាវជ្រាវនេះ លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូអាចទំនាក់ទំនងមកកាន់ខ្ញុំដែលជាអ្នកស្រាវជ្រាវតាមរយៈលេខទូរស័ព្ទនិងតេឡេក្រាម 096 26 30 343 ឬតាមរយៈ Email: chheun.lin@nie.edu.kh។

៦- កិច្ចព្រមព្រៀងក្នុងការចូលរួម

គោលបំណងរបស់ការស្រាវជ្រាវបានពន្យល់យ៉ាងច្បាស់ដោយអ្នកស្រាវជ្រាវ ហើយខ្ញុំនឹងចូលរួមក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវមួយនេះ។ ខ្ញុំដឹងថា ខ្ញុំអាចឆ្លើយឬមិនអាចឆ្លើយនូវសំណួរណាមួយ ដោយគ្មានការពិន័យអ្វីទាំងអស់។

<p>អ្នកចូលរួម</p> <p>កាលបរិច្ឆេទ៖.....</p> <p>ហត្ថលេខា៖.....</p> <p>ឈ្មោះ៖.....</p>
--

<p>អ្នកស្រាវជ្រាវ</p> <p>កាលបរិច្ឆេទ៖.....</p> <p>ហត្ថលេខា៖.....</p> <p>ឈ្មោះ៖.....</p>
--

ឧបសម្ព័ន្ធ គ៖ សំណួរសម្ភាសន៍(សម្រាប់គ្រូ)

I. កិច្ចចាប់ផ្តើម

ជម្រាបសួរលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូសុខសប្បាយឬទេ ? តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូពិសារ អាហារពេលព្រឹកហើយឬនៅ ? តើការងាររបស់លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូមាញឹកខ្លាំងទេ មួយរយៈនេះ ? នាងខ្ញុំសូម អរគុណសម្រាប់ការអនុញ្ញាតឱ្យនាងខ្ញុំបានសម្ភាសន៍ជាមួយលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ។ មុននឹងចាប់ផ្តើមនាងខ្ញុំ សូម ណែនាំខ្លួនជូនលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូជាមុនសិន ដោយនាងខ្ញុំឈ្មោះ ឈីន ឈីន គឺជាគរុសិស្សកំពុងសិក្សាថ្នាក់ បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ឯកទេសប្រឹក្សាគរុកោសល្យ នៅមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវគរុកោសល្យជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យា ស្ថានជាតិអប់រំ។ នាងខ្ញុំបាននឹងកំពុងធ្វើការស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទ “ការយល់ឃើញរបស់គ្រូនិងសិស្សទៅ លើការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកលើមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យានៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ នៅ សាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ” ដែលនេះគឺជាការសរសេរសារណាខ្លីមួយ សម្រាប់បញ្ចប់ការ សិក្សាថ្នាក់អនុបណ្ឌិតផងដែរ របស់នាងខ្ញុំ។

នាងខ្ញុំពិតជាមានសេចក្តីសោមនស្សនិងសូមអរគុណ ដែលលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូបានផ្តល់ឱកាសឱ្យ នាងខ្ញុំធ្វើសម្ភាសន៍។ នៅក្នុងកិច្ចសម្ភាសន៍នេះ នាងខ្ញុំនឹងសួរនូវសំណួរមួយចំនួនទៅកាន់លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ ព្រមទាំងសុំការអនុញ្ញាតថតជាសម្លេងផងដែរ។ ស្របគ្នានេះដែរ នៅពេលសម្ភាសន៍ លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូអាច សួរសំណួរបញ្ជាក់ម្តងទៀតករណីលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូមិនយល់ឬស្តាប់មិនទាន់ ហើយលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូអនុញ្ញាត ឱ្យរំលងមិនឆ្លើយនូវសំណួរណាមួយដែលប៉ះពាល់ដល់អារម្មណ៍ ឬសំណួរដែលលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូគិតថាវាជា សំណួរដែរមិនមានសុវត្ថិភាព ឬមិនមានទំនុកចិត្តក្នុងការឆ្លើយសំណួរនោះបាន។ លើសពីនេះទៅទៀតនោះ លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូអាចផ្ទៀងផ្ទាត់នូវព័ត៌មានដែលលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូបានផ្តល់ជូន នៅពេលនាងខ្ញុំបម្លែង កិច្ចសម្ភាសន៍ទៅជាអត្ថបទរួច។ ជាពិសេស នាងខ្ញុំនឹងរក្សាការសម្ងាត់ជូនលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ ដោយមិន បង្ហាញអត្តសញ្ញាណរបស់លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូនោះទេ។ ជាកិច្ចបន្ទាប់ តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូមានជាចម្ងល់ទាក់ទង នឹងចំណុចខាងលើឬទេ ? ប្រសិនលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូមិនមានជាចម្ងល់អ្វីទេ នាងខ្ញុំសុំអនុញ្ញាតចាប់ផ្តើមសួរនូវ សំណួរមួយចំនួននៃកិច្ចសម្ភាសន៍នេះផងដែរ។

II. ព័ត៌មានទូទៅរបស់អ្នកចូលរួម

- ១. ឈ្មោះអ្នកចូលរួម៖ .....
- ២. ភេទ៖ .....
- ៣. អាយុ៖ .....
- ៤. ស្ថានភាពគ្រួសារ៖ .....
- ៥. កម្រិតវប្បធម៌៖ .....
- ៦. តួនាទី៖ .....

- ៧. បទពិសោធន៍បង្រៀន៖.....
- ៨. ម៉ោងបង្រៀនក្នុងមួយសប្តាហ៍៖.....
- ៩. ចំនួនថ្នាក់បង្រៀន៖.....
- ១០. កម្រិតថ្នាក់បង្រៀន៖.....

III. ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក

- ១- តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូទទួលបានចំណេះដឹងទាក់ទងនឹងវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកតាមរយៈអ្វី?
- ២- តាមការយល់ឃើញរបស់លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ តើវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកមានន័យដូចម្តេច?
- ៣- តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូនៅចាំអំពីកម្រិតនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកនេះដែរឬទេ? បើចាំ តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូអាចរៀបរាប់អំពីកម្រិតនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកបានដែរឬទេ?
- ៤- តាមបទពិសោធន៍របស់លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូអាចរៀបរាប់អំពីដំណើរនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកបានដែរឬទេ?
- ៥- តាមការរៀបរាប់ តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូគិតថាការអនុវត្តរបស់លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូចូលទៅក្នុងកម្រិតទីប៉ុន្មាននៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកនេះ?
- ៦- តាមរយៈការអនុវត្តកន្លងមក តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ និងសិស្សដើរតួនាទីជាអ្វីខ្លះក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកនេះ?
- ៧- តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូយល់យ៉ាងដូចម្តេចដែរ ចំពោះវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក?

IV. គុណសម្បត្តិនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក

- ១- តាមរយៈការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកកន្លងមក តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូគិតថាលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូទទួលបាននូវការអភិវឌ្ឍត្រង់ចំណុចណាខ្លះ? សូមលើកឧទាហរណ៍មកបញ្ជាក់។
- ២- តាមរយៈការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកកន្លងមក តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូគិតថាសិស្សទទួលបាននូវការអភិវឌ្ឍត្រង់ចំណុចណាខ្លះ? សូមលើកឧទាហរណ៍មកបញ្ជាក់។
- ៣- តាមការយល់ឃើញរបស់លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូគិតថាវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិកបានផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់សាលារៀនដែរឬទេ? បើបានផ្តល់ប្រយោជន៍ តើផ្តល់ទៅលើចំណុចអ្វីខ្លះ?

V. បញ្ហាប្រឈមក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក

- ១- ក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវិក តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូជួបប្រទះនូវបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះដែរ? សូមលើកឧទាហរណ៍បញ្ជាក់។
- ២- តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះដោយរបៀបណា? សូមលើកឧទាហរណ៍បញ្ជាក់។

៣- តាមការយល់ឃើញរបស់លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ តើសិស្សបានជួបប្រទះនូវបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះដែរ ?
សូមលើកឧទាហរណ៍បញ្ជាក់។

៤- តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូជួយដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះរបស់សិស្សដោយរបៀបណា ? សូមលើក
ឧទាហរណ៍បញ្ជាក់។

៥- តើមានអ្នកជួយលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាទាំងអស់នោះទេ ? បើមាន តើពួក
គាត់ជានរណាខ្លះ ?

៦- តើមានកត្តាអ្វីខ្លះ ដែលជួយលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាទាំងអស់នោះបាន ?

VI. ការយល់ឃើញរបស់គ្រូបង្រៀនចំពោះវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក

១- តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូគិតថាវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកនេះសាកសមបំផុតសម្រាប់ការ
បង្រៀនសិស្សនៅកម្រិតណាដែរ ? ហេតុអ្វី ?

២- តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូគិតថាវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេកនេះអាចអនុវត្តបានគ្រប់មុខវិជ្ជាដែរ
ឬទេ ? ហេតុអ្វី ?

៣- បើប្រៀបធៀបវិធីសាស្ត្រ IBL ទៅនឹងវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបគ្រូមជ្ឈមណ្ឌល តើលោកគ្រូ-
អ្នកគ្រូយល់យ៉ាងណាដែរចំពោះវិធីសាស្ត្រទាំងពីរនេះ ?

៤- តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូមានយោបល់ឬសំណូមពរអ្វីខ្លះ ទាក់ទងនឹងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀន
តាមតាមបែបវិវេកនេះ ?

VII. កិច្ចបញ្ចប់

ជាចុងក្រោយតើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូមានព័ត៌មានដែលចង់បន្ថែមទៅលើអ្វីដែលលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូបាន
ឆ្លើយឬទេ ? បើមានលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូអាចឆ្លើយបន្ថែមបាន។ នាងខ្ញុំពិតជាអរគុណលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូយ៉ាងខ្លាំង
សម្រាប់ការចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃក្នុងការចូលរួមនិងសហការ ចំពោះការស្រាវជ្រាវមួយនេះ ដូច្នេះ
នាងខ្ញុំសុំបញ្ចប់នូវការសម្ភាសន៍ត្រឹមនេះ។ សូមអរគុណនិងសូមជម្រាបលា ជួបលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូឆាប់ៗនៅ
ថ្ងៃសង្កេតថ្នាក់រៀន។

ឧបសម្ព័ន្ធ ប្រះ សំណួរសម្ភាសន៍ (សម្រាប់សិស្ស)

I. កិច្ចចាប់ផ្តើម

ជម្រាបសួរ តើប្អូនសុខសប្បាយឬទេ? តើប្អូនញាំអាហារពេលព្រឹកហើយឬនៅ? តើការសិក្សារបស់ប្អូនដំណើរការល្អទេ មួយរយៈនេះ? នាងខ្ញុំសូមអរគុណសម្រាប់ការអនុញ្ញាតឱ្យនាងខ្ញុំបានសម្ភាសន៍ជាមួយប្អូន។ មុននឹងចាប់ផ្តើមនាងខ្ញុំ សូមណែនាំខ្លួនឱ្យប្អូនស្គាល់ជាមុនសិន ដោយនាងខ្ញុំឈ្មោះ ឈីន លីន គឺជាគរុសិស្សកំពុងសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ឯកទេសប្រឹក្សាគរុកោសល្យ នៅមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវគរុកោសល្យជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ។ នាងខ្ញុំបាននឹងកំពុងធ្វើការស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទ “ការយល់ឃើញរបស់គ្រូនិងសិស្សទៅលើការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀន តាមបែបវិភាគ លើមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យា នៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ នៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ” ដែលនេះគឺជាការសរសេរសារណាខ្លីមួយ សម្រាប់បញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់អនុបណ្ឌិតផងដែរ របស់នាងខ្ញុំ។

នាងខ្ញុំពិតជារីករាយនិងអរគុណដែលប្អូនបានផ្តល់ឱកាសឱ្យនាងខ្ញុំធ្វើសម្ភាសន៍។ នៅក្នុងកិច្ចសម្ភាសន៍នេះ នាងខ្ញុំនឹងសួរនូវសំណួរមួយចំនួនទៅកាន់ប្អូន ព្រមទាំងសុំការអនុញ្ញាតថតជាសម្លេងផងដែរ។ ស្របគ្នានេះដែរ នៅពេលសម្ភាសន៍ ប្អូនអាចសួរសំណួរបញ្ជាក់ម្តងទៀតករណីប្អូនមិនយល់ ឬស្តាប់មិនទាន់ ហើយប្អូនអនុញ្ញាតឱ្យរំលងមិនឆ្លើយនូវសំណួរណាមួយដែលប៉ះពាល់ដល់អារម្មណ៍ ឬសំណួរដែលប្អូនគិតថាវាជាសំណួរដែរមិនមានសុវត្ថិភាព ឬមិនមានទំនុកចិត្តក្នុងការឆ្លើយសំណួរនោះបាន។ លើសពីនេះទៅទៀតនោះ ប្អូនអាចផ្ទៀងផ្ទាត់នូវព័ត៌មានដែលប្អូនបានផ្តល់ជូន នៅពេលនាងខ្ញុំបម្លែងកិច្ចសម្ភាសន៍ទៅជាអត្ថបទរួច។ ជាពិសេស នាងខ្ញុំនឹងរក្សាការសម្ងាត់ជូនប្អូន ដោយមិនបង្ហាញអត្តសញ្ញាណរបស់ប្អូននោះទេ។ ជាកិច្ចបន្ទាប់ តើប្អូនមានជាចម្ងល់ទាក់ទងនឹងចំណុចខាងលើឬទេ? ប្រសិនបើប្អូនមិនមានជាចម្ងល់អ្វីទេ នាងខ្ញុំសុំអនុញ្ញាតចាប់ផ្តើមសួរនូវសំណួរមួយចំនួននៃកិច្ចសម្ភាសន៍នេះផងដែរ។

II. ព័ត៌មានទូទៅរបស់អ្នកចូលរួម

- ១. ឈ្មោះអ្នកចូលរួម៖.....
- ២. ភេទ៖.....
- ៣. អាយុ៖.....
- ៤. ថ្នាក់ទី៖.....

III. ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិភាគ

- ១- តើប្អូនចូលចិត្តរៀនមុខវិជ្ជាអ្វីដែរក្នុងចំណោមមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ? មូលហេតុ?
- ២- នៅពេលរៀនគីមីវិទ្យា តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូធ្លាប់បាននិយាយប្រាប់ប្អូនពីវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិភាគ ឬIBL ដែរឬទេ?

៣- នៅពេលរៀនគឺមីវិទ្យាកន្លងមក តើប្អូនធ្លាប់ត្រូវបានគ្រូបង្ហាញបញ្ហា សួរសំណួរ រួចគាត់អោយ ប្អូនបង្កើតសម្មតិកម្ម និងធ្វើពិសោធន៍ បន្ទាប់មកអោយប្អូនស្រង់លទ្ធផល និងធ្វើការសន្និដ្ឋានដែរ ឬទេ ?

៤- តើលោកគ្រូ-អ្នកគ្រូរបស់ប្អូនមានបានពន្យល់ពីរបៀបដែលប្អូនត្រូវធ្វើបែបនេះឬបែបនោះក្នុង ការរៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រដែរឬទេ ?

៥- តាមរយៈការអនុវត្តកន្លងមក តើប្អូនត្រូវធ្វើការងារអ្វីខ្លះ ក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាម បែបវិទ្យាសាស្ត្រនេះ ?

៦- តាមការយល់ឃើញរបស់ប្អូន តើប្អូនគិតថាក្នុងការរៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ ប្អូនមានគួរនាំទីអ្វីខ្លះ ? សូមលើកឧទាហរណ៍បញ្ជាក់។

IV. គុណសម្បត្តិនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ

១- តាមរយៈការរៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ តើប្អូនមានសម្គាល់ឃើញថាប្អូនរីកចម្រើនត្រង់ចំណុចណា ខ្លះ ? សូមលើកឧទាហរណ៍មកបញ្ជាក់។

២- នៅពេលដែលរៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ តើប្អូនមានអារម្មណ៍ថាកាន់តែចូលចិត្តមុខវិជ្ជាគឺមីវិទ្យាដែរ ឬទេ ? សូមលើកឧទាហរណ៍មកបញ្ជាក់។

៣- នៅពេលដែលរៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ តើប្អូនមានអារម្មណ៍ថាកាន់តែយល់ច្បាស់ពីការពិសោធន៍គឺមី វិទ្យាដែរឬទេ ? សូមលើកឧទាហរណ៍មកបញ្ជាក់។

V. បញ្ហាប្រឈមក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ

១- ក្នុងពេលរៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ តើប្អូនជួបប្រទះនូវបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះដែរ ? សូមលើកឧទាហរណ៍បញ្ជាក់។

២- តើប្អូនដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះដោយរបៀបណា ? សូមលើកឧទាហរណ៍បញ្ជាក់។

៣- នៅពេលជួបបញ្ហា តើអ្នកណាជាអ្នកជួយប្អូនក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះ ?

៤- តើមានកត្តាអ្វីខ្លះ ដែលជួយប្អូនក្នុងការជម្នះនូវបញ្ហាទាំងអស់នោះបាន ?

VI. ការយល់ឃើញចំពោះវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ

១- តើប្អូនចូលចិត្តការរៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រនេះដែរឬទេ ? មូលហេតុ ?

២- តើប្អូនយល់យ៉ាងណាដែរ ចំពោះវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រនេះ ?

៣- បើប្រៀបធៀបការរៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រនឹងការរៀនតាមបែបធម្មតា តើប្អូនយល់យ៉ាងណាដែរ ចំពោះការរៀន ទាំងពីរនេះ ?

៤- តើប្អូនមានយោបល់ឬសំណូមពរអ្វីខ្លះ ទាក់ទងនឹងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែប វិទ្យាសាស្ត្រនេះ ?

VII. កិច្ចបញ្ចប់

ជាចុងក្រោយតើប្អូនមានព័ត៌មានដែលចង់បន្ថែមទៅលើអ្វីដែលប្អូនបានឆ្លើយឬទេ? បើមានប្អូនអាចឆ្លើយបន្ថែមបាន។ នាងខ្ញុំពិតជាអរគុណប្អូនយ៉ាងខ្លាំងសម្រាប់ការចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃក្នុងការចូលរួមនិងសហការ ចំពោះការស្រាវជ្រាវមួយនេះ ដូច្នោះនាងខ្ញុំសុំបញ្ចប់នូវការសម្ភាសន៍ត្រឹមនេះ។ សូមអរគុណនិងសូមជម្រាបលា។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវគរុកោសល្យជំនាន់ថ្មី

NEW GENERATION PEDAGOGICAL RESEARCH CENTER

ថ្ងៃពុធ ០៤កើត ខែពិសាខ ឆ្នាំខាល ចត្វាស័ក ព.ស២៥៦៥
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២២

សូមគោរពជូន

លោក សម្ប កំសាន្ត នាយករងសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ

កម្មវត្ថុ៖ សំណើសុំអនុញ្ញាតឱ្យឈ្មោះ **ឈឹន លីន** ជាគ្រូនិស្សិតបរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់អប់រំ ឯកទេសប្រឹក្សាគរុកោសល្យជំនាន់ទី៣ ឆ្នាំសិក្សា២០២១-២០២២ នៃមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវគរុកោសល្យជំនាន់ថ្មី បានចុះប្រមូលទិន្នន័យស្រាវជ្រាវនៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ ក្នុងចន្លោះពីថ្ងៃទី៥ ខែឧសភា ដល់ ថ្ងៃទី៣០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២។

សេចក្តីដូចបានជម្រាបជូនក្នុងកម្មវត្ថុខាងលើ ខ្ញុំបាទសូមជម្រាបជូនលោកនាយករងឱ្យបានជ្រាបថា គ្រូនិស្សិតឈ្មោះ **ឈឹន លីន** មានគម្រោងចុះស្រាវជ្រាវទិន្នន័យលើប្រធានបទ "ការយល់ឃើញរបស់គ្រូនិងសិស្សទៅលើការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបវិវេក លើមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យានៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ នៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ" ដើម្បីសរសេរសារណាខ្លីបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់អប់រំ ឯកទេសប្រឹក្សាគរុកោសល្យ។ គោលបំណងនៃការចុះប្រមូលទិន្នន័យនេះ គឺដើម្បីប្រមូលព័ត៌មានសំខាន់ៗដែលទាក់ទងទៅនឹងប្រធានបទស្រាវជ្រាវខាងលើ។ លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះអាចចូលរួមចំណែកក្នុងការជម្រុញនិងលើកកម្ពស់ឱ្យការបង្រៀននិងរៀនគីមីវិទ្យាកាន់តែមានភាពល្អប្រសើរឡើងផងដែរ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូមលោកនាយករងមេត្តាអនុញ្ញាត និងជួយសម្រួលដល់គ្រូនិស្សិតរូបនេះបានចុះប្រមូលទិន្នន័យតាមការស្នើសុំដូចមាននៅក្នុងកម្មវត្ថុខាងលើដោយក្តីអនុគ្រោះ។
សូមលោកនាយករងទទួលនូវការគោរពរាប់អានដ៏ស្មោះអំពីខ្ញុំបាទ។

ប្រធានមជ្ឈមណ្ឌល

បណ្ឌិតសភាចារ្យ ប័ន្ទ រ័ត្ន

ឯកសារ មសគថ.

Empowering educators with ethical and evidence-based practices

Email: ngprc.faculty@gmail.com

Website: www.ngprc.edu.kh